

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

HANDELINGEN

44-45-46-47-48-49-50-51-52-53

VERGADERINGEN VAN JUNI 1994

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

AMBTENARENSTATUUT

ANTWERPSE RING

BEGROTING

BELEIDSBRIEF LEEFBAAR WONEN

BENOEMING TWEEDE ONDERVOOZITI'ER

BIJZONDER DECREET HOUDENDE WIJZIGING ARGO-DECREET

DECREET FINANCIERING GEMEENTEN

DECREET MILIEUOVEREENKOMSTEN

DECREET PENSIOENEN BRTN

DECREET SUBSIDIEREGELING VERENIGINGEN AMATEURISTISCHE KUNST-
BEOEFENING

DECREET WIJZIGING DECREET BESTUURLIJK BELEID

DECRETEN RUIMTELIJKE ORDENING

HOBU-DECREET

INTERPELLATIES

MEERJARENPLAN BRTN

MESTACTIEPLAN

METAALBOUW VUYLSTEKE

RECLAMECAMPAGNE DEELTIJDSE ARBEID

REVISIONISME

WERKINGSBEGROTING VAN DE RAAD

Inhoud

Nr. 44 Woensdag 1 juni 1994

Berichten van verhindering, blz. 1769

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1769

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1769

Voorafbeelding door het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1769

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1769

Verslagen

Indiening, blz. 1770

Motie

Indiening, blz. 1770

Besluiten van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 1770

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1770

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1770

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 1771

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats

blz. 1771

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1771

Samenstelling van werkgroepen

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1771

Ontwerp van decreet tot opheffing van sommige bepalingen van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid en van sommige bepalingen van het koninklijk besluit nr. 46 van 10 juni 1982 betreffende de cumulaties van beroepsactiviteiten in sommige openbare diensten en tot opheffing van wettelijke bepalingen inzake prioritaire aanwerving bij de diensten van de Vlaamse regering

– 534 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1771

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1771

Beleidsbrief Leefbaar wonen in Vlaanderen, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting

– 479(1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 1773

Sprekers : de heer I. Verleyen, verslaggever, de heren J. Van Eetvelt, F. Van den Eynde, J. Devolder, J.

Caudron, R. Van Hooland, J. Timmermans, R. Landuyt, mevrouw M. Vogels, minister N. De Batselier
Motie van aanbeveling, blz. 1786

Ontwerp van decreet betreffende de milieubeleidsvereenkomsten

– 401 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1786

Sprekers : de heer R. Landuyt, verslaggever, de heren H. Brouns, M. Capoen, L. Barbé, J. Timmermans, minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1791

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1794

Bijlagen

Vragen om uitleg, blz. 1795

Nr. 45 Donderdag 2 juni 1994

Berichten van verhindering, blz. 1799

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1709

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het plaatsen van verkiezingsborden langs gewestwegen en de invloed op de verkeersveiligheid, blz. 1800

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de rampzalige financiële toestand van Metaalbouw Vuylsteke

Actuele vraag van de heer D. Vanpoucke tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het dreigend verlies van werkgelegenheid bij de NV Metaalbouw Vuylsteke door delocalisatie naar Wallonië

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de onrustwekkende positie van de arbeiders en de bedienden in het bedrijf Vuylsteke te Meulebeke
Actuele vraag van de heer J. Taylor tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse

minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het actueel en dreigend misbruik door het Waals Gewest van de mechanismen voor regionale expansiesteun

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de agressieve wijze waarop het Waalse gewest Vlaamse ondernemingen naar Henegouwen lokt, blz. 1801

Actuele vraag van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse standpunten inzake de paritaire verdeling binnen de Belgische diplomatie, blz. 1804

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reactie van de Vlaamse regering op het Urban-programma van de Europese Commissie

Actuele vraag van de heer H. Schiltz tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de toepasbaarheid van het Urban-programma op de stad Antwerpen, blz. 1805

Actuele vraag van de heer F. Wymeersch tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de voortdurende onzekerheid rond het lot van Antwerp Shiprepair na terugtrekking van de groep Damen

Actuele vraag van de heer S. Platteau tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de redenen van de mislukte overname van het failliete scheepsherstellersbedrijf Antwerp Shiprepair door de Nederlandse groep Damen, blz. 1806

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de onmogelijkheid tot samenstellen van een Belgische delegatie voor de vergadering van de Conferentie over regionale en lokale besturen binnen de Raad van Europa, blz. 1808

Actuele vraag van de heer H. Van Dien-

deren tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een moratorium voor de TGV ten noorden van Brussel en een inhaaloperatie ten voordele van het binnenlands spoorverkeer, blz. 1809

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het overleg inzake het mestoverschottenbeleid
Actuele interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Mestactieplan, blz. 1810

Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw V. Dua, de heren J. Timmermans, F. Wymeersch, M. Capoen, E. Van Rompuy, minister N. De Batselier

Met redenen omklede motie, blz. 1818

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 1818

Spreker : de heer C. Moors, verslaggever

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1819

Voorstel van motie van de heren J. Taylor, C. Lisabeth en H. Schiltz houdende overeenstemming van het besluit van de Vlaamse regering tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 met de inhoud en de doelstellingen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
— 555(1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 1819

Sprekers : de heer J. Taylor, verslaggever, de heer S. Platteau

Hoofdelijke stemming, blz. 1820

Sprekers : de heren J. Caubergs, V. Vautmans, L. Pierco

Ontwerp van decreet tot opheffing van sommige bepalingen van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid en van sommige bepalingen van het koninklijk besluit nr. 46 van 10 juni 1982 betreffende de cumulaties van beroepsactiviteiten in sommige openbare diensten en tot opheffing van wettelijke bepalingen inzake prioritaire aanwerving bij de diensten van de Vlaamse regering
— 534 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1821

Ontwerp van decreet betreffende de milieubeleidsvereenkomsten

— 401 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1822

Sprekers : de heren L. Barbé, F. Vergote, J. Timmermans, E. Beysen

Met redenen omklede motie van de heer

H. Van Dienderen tot besluit van de op 19 mei 1994 door de heren F. Van den Eynde, H. Olaerts en L. Hancké gehouden interpellaties tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, respectievelijk over het contract tussen VTM en de Belgische voetbalbond en de rol van de BRTN-leiding hieromtrent, over de actuele toestand in het medialandschap na de ondertekening van het voetbalcontract afgesloten tussen VTM en de Belgische voetbalbond, over het zogenaamde voetbalcontract en de weerslag ervan op het medialandschap en tot besluit van de op 19 mei 1994 door de heren D. Van Mechelen en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, respectievelijk over de verklaringen van de minister naar aanleiding van het contract afgesloten tussen VTM en de Koninklijke voetbalbond en over de gevolgen van het voetbalcontract voor het Vlaamse medialandschap en inzonderheid voor de BRTN
— 552 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1825

Sprekers : de heren D. Van Mechelen, H. Van Dienderen, F. Van den Eynde, E. Van Rompuy, minister H. Weckx

Met redenen omklede motie van de heren G. Annemans, F. Van den Eynde en R. Van Walleggem tot besluit van de op 19 mei 1994 door de heren F. Van den Eynde, H. Olaerts en L. Hancké gehouden interpellaties tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, respectievelijk over het contract tussen VTM en de Belgische voetbalbond en de rol van de BRTN-leiding hieromtrent, over de actuele toestand in het medialandschap na de ondertekening van het voetbalcontract afgesloten tussen VTM en de Belgische voetbalbond, over het zogenaamde voetbalcontract en de weerslag ervan op het medialandschap en tot besluit van de op 19 mei 1994 door de heren D. Van Mechelen en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, respectievelijk over de verklaringen van de minister naar aanleiding van het contract afgesloten tussen VTM en de Koninklijke voetbalbond en over de gevolgen van het voetbalcontract voor het Vlaamse medialandschap en inzonderheid voor de BRTN
— 553 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1828

Sprekers : de heren A. Denys, J. Spinnewyn

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 19 mei 1994 door de heer D. Van Mechelen gehouden actuele interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de verklaringen van de minister naar aanleiding van het contract afgesloten tussen VTM en de Koninklijke voetbalbond
— 554 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1829

Spreker : de heer J. Geysels

Motie van aanbeveling van de heren J. Timmermans, M. Olivier en J. Caudron en mevrouw M. Vogels tot besluit van het op 1 juni 1994 gehouden debat over de beleidsbrief Leefbaar wonen in Vlaanderen
— 479 (1993-1994) - Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1830

Sprekers : de heren J. Timmermans, J. Devolder

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1832

Nr. 46 **Dinsdag 14 juni 1994**

Berichten van verhinderings, blz. 1833

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1833

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1833

Intrekking, blz. 1833

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1834

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1834

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 1834

Verslagen

Indiening, blz. 1834

Tekst aangenomen door de commissies

Indiening, blz. 1836

Meerjarenplan

Indiening en verwijzing, blz. 1836

Jaarverslag

Indiening, blz. 1836

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1836

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1836

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 1836

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1836

Samenstelling van een werkgroep

Wijzigingen onder de plaatsvervangende leden, blz. 1837

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13 (1993-1994) — Nr. 1 (Toelichting)
- 18 (1993-1994) — Nrs. 1 (+ Bijlage) tot 3
- 21 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13 (1993-1994) — Nr. 1 (Toelichting)
- 19 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 6
- 20 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
- 21 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994

- 549 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 12

Algemene bespreking, blz. 1837

Sprekers : de heer J. Taylor, verslaggever, de heren S. Platteau, R. Van Hooland, W. Verreycken, mevrouw V. Dua, de heren L. Hancké, H. Schiltz, minister W. Demeester-De Meyer

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13 (1993-1994) — Nr. 1 (Toelichting)
- 18 (1993-1994) — Nrs. 1 (+ Bijlage) tot 3
- 21 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1853

Sprekers : de heren J. De Mol, L. Hancké, minister W. Demeester-De Meyer, minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13 (1993-1994) — Nr. 1 (Toelichting)
- 19 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 6
- 20 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
- 21 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1855

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994

- 549 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 12

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1867

Spreker : de heer L. Barbé

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake de financiering van de gemeenten

- 535 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1871

Sprekers : de heren G. Vermassen, S. Platteau, M. Van der Poorten, R. Van Hooland, minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1877

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het bedrijf Metaalbouw Vuylsteke uit Meulebeke

Interpellatie van de heer D. Vanpoucke tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het faillissement van de NV Metaalbouw Vuylsteke, blz. 1879

Sprekers : de heren F. Van den Eynde, D. Vanpoucke, F. Vergote, M. Maertens, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 1884

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1884

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1885

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1907

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1909

Nr. 48

Woensdag 15 juni 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1913

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer P. Deprez tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de quasi-afwezigheid van KMO's in de allocatie van de Vlaamse industriële onderzoekssteun via het IWT, blz. 1914

Motie van orde

Vraag naar coördinatie van de werkzaamheden, blz. 1915

Sprekers : de heren A. Denys, K. Pinxten, minister-president L. Van den Brande

Actuele vragen (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de stand van zaken omtrent het verpakingsdecreet, blz. 1916

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het systematisch ongunstig advies voor stedenbouwkundige aanvragen door een gemachtigde ambtenaar, blz. 1916

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de opvolging van mevrouw E. Witte als voorzitter van de raad van bestuur van de BRTN, blz. 1917

Actuele vraag van de heer J. Taylor tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de organisatie van de schoonmaakopdracht binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1918

Actuele vraag van de heer J. Vande Lanotte tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de bijeenroeping van het overlegplatform Luchthaven Oostende, blz. 1920

Actuele vraag van de heer G. Anthuenis

Nr. 47

Woensdag 15 juni 1994
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1899

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer J. Taylor tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vernietiging door de Raad van State van het besluit dat de algemene principes van de ambtenarenstatuten vastlegt

Interpellatie van de heer L. Bril tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vernietiging door de Raad van State van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, blz. 1899

Sprekers : de heren J. Taylor, L. Bril, W. De Vlieghere, minister L. Van den Bossche,

tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de aanvraag tot vereffening van de beschutte werkplaats in Zele, blz. 1921

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het mogelijke bevoegdheidsconflict ingevolge de invoering van een federale zorgverzekering voor ouderen, blz. 1922

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de afbouw van bedden capaciteit in de Heilig-Hartkliniek te Ninove, blz. 1923

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het omvormen van de Antwerpse Ring tot een volwaardige snelweg

Actuele interpellatie van heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de Ring rond Antwerpen, blz. 1924

Sprekers : de heren E. Beysen, H. Van Dienderen, M. Bartholomeeusen, W. Verreycken, J. De Mol, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 1932

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13 (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichting)
– 18 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlage) tot **3**

21 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1933

Sprekers : de heren S. Platteau, H. De Croo, J. Devolder, J. Caubergs, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13 (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichting)
– 19 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 6
– 20 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

21 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Aangehouden stemmings, blz. 1934

Hoofdelijke stemming, blz. 1934

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, H. De Croo

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1937

Nr. 49 **Dinsdag 28 juni 1994**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1939

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1939

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1940

Verslagen

Indiening, blz. 1940

Jaarverslag

Indiening, blz. 1941

Ministeriële besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 1941

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1941

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1941

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 1942

Samenstelling van een werkgroep

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1942

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13 (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichting)

– 19 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 6

– 20 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

21 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1942

Sprekers : de heren J. Geysels, F. Dewinter, L. Standaert, G. Annemans, F. Van den Eynde, S. Platteau

Voorstel van motie van overeenstemming

Hoofdelijke stemming, blz. 1943

Sprekers : de heer A. Denys, G. Annemans

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994

– 549 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 12

Hoofdelijke stemming, blz. 1947

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake de financiering van de gemeenten

– 535 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1948

Sprekers : de heren A. De Boeck, E. Van Vaerenbergh, S. Platteau

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh tot besluit van de op 31 mei 1994 door de heer E. Van Vaerenbergh in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het stremrecht van onderdanen van de Europese Unie bij gemeenteraadsverkiezingen

– 557 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1949

Spreker : de heer E. Van Rompuy

Met redenen omklede motie van de heren L. Barbé en J. Geysels tot besluit van de op 1 juni 1994 door de heer L. Barbé in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Vlaams energiebeleid

– 559 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1950

Met redenen omklede motie van de heer D. Ramoudt c.s. tot besluit van de op 1 juni 1994 door de heren H. Van Dienderen en D. Ramoudt in commissie gehouden interpellaties tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, respectievelijk over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse vervoermaatschappij en over de beheersovereenkomsten van de VVM met privé-exploitanten

– 562 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1951

Spreker : de heer V. Vautmans

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 1 juni 1994 door de heren H. Van Dienderen en D. Ramoudt in commissie gehouden interpellaties tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, respectievelijk over het verslag van het Rekenhof betreffende de Vlaamse vervoermaatschappij en over de beheersovereenkomsten van de VVM met privé-exploitanten

– 563 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1952

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Met redenen omklede motie van mevrouw V. Dua tot besluit van de op 2 juni 1994 door de heer A. Denys en mevrouw V. Dua gehouden actuele interpellaties, respectievelijk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het overleg inzake het mestoverschotten-

beleid en tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het mestactieplan

— 566 (1993-1994) - Nrs. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1954

Spreekers : de heer A. Denys

Motie van orde

Voorstel tot verwijzing naar de commissie, blz. 1955

Spreekers : de heren J. De Mol, A. Denys, mevrouw M. Vogels, de heren F. Van den Eynde, H. De Croo, J. Geysels, L. Standaert, minister T. Kelchtermans

Voorafbeelding door het Rekenhof van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1993

— 22 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 3

Bespreking, blz. 1958

Spreekers : de heer W. De Vlieghere, minister W. Demeester-De Meyer

Ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap — 546 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 16

Voorstel van decreet van de heren J. Tavernier en L. Appeltans houdende regeling van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 522 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van bijzonder decreet van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier houdende wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

— 541 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Voorstel van bijzonder decreet van de heren J. Tavernier en L. Appeltans houdende inrichting van het bestuur van de Vlaamse autonome hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 519 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1961

Spreekers : de heer R. Swinnen, verslaggever, mevrouw A. Leysen, verslaggever, de heer J. Tavernier, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1969

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1973

Nr. 50 **Dinsdag 28 juni 1994**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1977

Ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap — 546 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 16

Voorstel van decreet van de heren J. Tavernier en L. Appeltans houdende regeling van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 522 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van bijzonder decreet van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier houdende wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

— 541 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Voorstel van bijzonder decreet van de heren J. Tavernier en L. Appeltans houdende inrichting van het bestuur van de Vlaamse autonome hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 519 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1977

Spreekers : minister L. Van den Bosch, de heren A. Denys, P. Hostekint, G. Annemans, J. Tavernier, L. Appeltans, L. Martens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2002

Spreekers : minister L. Van den Bosch, de heren J. De Seranno, A. Denys, L. Pierco

Voorstel van bijzonder decreet van de heren J. Tavernier en L. Appeltans houdende inrichting van het bestuur van de Vlaamse autonome hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 519 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2073

Spreekers : de heer L. Appeltans

Ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden

— 507 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2079

Spreekers : de heer G. Geens, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2081

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1995-1999

— 558 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 2100

Spreekers : de heren W. Seeuws, F. Van den Eynde, A. Denys, E. Van Rompuy, H. Van Dienderen, S. De Clerck, P. Chevalier, J. Geysels, minister H. Weckx

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk

— 572 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2121

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2121

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2121

Nr. 51 **Woensdag 29 juni 1994**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2123

Ontwerp van decreet betreffende de herstructurering van GIMV, Gimvndus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg

— 569 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heren A. Denys en P. Chevalier houdende privatisering van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen en demopolisering van overheidsopdrachten

— 391 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heren E. Schuermans en J. Vandeurzen houdende oprichting van een Limburgs Reconversiefonds

— 442 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2123

Spreekers : de heer P. Deprez, verslaggever, de heren A. Denys, A. Arts, K. Pinxten, L. Barbé, J. Ulburghs, P. Dewael, C. Lisabeth, H. Olaerts, J. Geysels, E. Schuermans, J. Vandeurzen, F. Wymeersch, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2149

Nr. 52 **Woensdag 29 juni 1994**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2151

Ontwerp van decreet betreffende de herstructurering van GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg

— 569 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heren A. Denys en P. Chevalier houdende privatisering van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen en demopolisering van overheidsopdrachten

— 391 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heren E. Schuermans en J. Vandeurzen houdende oprichting van een Limburgs Reconversiefonds

— 442 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2151

Sprekers : de heren J. Vandeurzen, J. Ulburghs, H. Olaerts, H. Candries, J. Laverge, L. Barbé, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2159

Sprekers : de heren H. Olaerts, J. Ulburghs, minister-president L. Van den Brande

Beleidsbrief Sociaal-cultureel werk voor volwassenen, ingediend door de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

- **362** (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 2165

Sprekers : de heer L. Martens, verslaggever, de heren P. Dewael, J. Geysels, M. Van Peel, W. Seeuws, H. Lauwers, P. Hostekint, minister H. Weckx

Moties van aanbeveling, blz. 2184

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2184

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **548** (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heer H. De Croo houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **437** (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer J. Timmermans C.S. houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **568** (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **547** (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 2184

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, de heren J. Devolder, J. De Mol, mevrouw M. Vogels, de heren P. Breyne, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren P. Tant, F. Van den Eynde, J. Timmermans, J. Geysels, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2198

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **548** (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heer H. De Croo houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende

organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **437** (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer J. Timmermans C.S. houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **568** (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

- **547** (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2198

Sprekers : de heren J. De Mol, P. Tant, mevrouw M. Vogels, de heren J. Van Hauthem, J. Geysels, J. Timmermans, J. Devolder, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren F. Van den Eynde, P. Breyne, minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2217

Spreker : de heer J. Devolder

Voorstel van resolutie van de heren L. Barbé en M. Maertens C.S. betreffende de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen

- **460** (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

Bespreking, blz. 2221

Sprekers : de heer J. De Mol, verslaggever, de heren L. Barbé, J. Valke­mers, P. Hostekint, J. Devolder, minister T. Kelchtermans

Interpellatie (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over uitspraken van de minister in verband met de transfers in de sociale zekerheid, blz. 2227

Sprekers : de heren J. Valkeniers, J. Geysels, F. Van den Eynde, minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2238

Nr. 53   **Donderdag 30 juni 1994**

Berichten van verhindering, blz. 2239

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het creëren door het departement Openbare Werken van een klasse-I stort aan de brug van Moerbrugge in Oostkamp, blz. 2239

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gevolgen voor de drinkwatermaatschappijen door het verstrijken op 30 juni 1994 van de ministeriële besluiten die afwijkingen toelieten op de normen inzake pesticiden, blz. 2241

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het dossier van de bouw van de Gentse Kluizendokken

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het dossier van het Kluizendok dat gelijktijdig met dit van het Verrebroekdok aan de Vlaamse regering zou worden voorgelegd

Actuele vraag van de heer T. Van Parys tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het tijdstip waarop het dossier Kluizendok te Gent zal goedgekeurd worden

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het Kluizendokproject in Gent, blz. 2241

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de van het gewestplan afwijkende BPA's, blz. 2243

Actuele vraag van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het niet indienen van Onderwijsdecreet VI in de Vlaamse Raad, blz. 2244

Actuele vraag van de heer G. Vermassen tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de moeilijkheden van verschillende sociale werkplaatsen om te overleven

Actuele vraag van de heer L. Goutry tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de stand van zaken inzake de financiering van de sociale werkplaatsen

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de sociale werkplaatsen, blz. 2246

Actuele vraag van de heer J. Taylor tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de houding van de

minister ten aanzien van een federaal begrotingspakt waarbij Vlaanderen zijn autonomie inzake begrotingsbeleid zou verliezen

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de uitspraken van minister Maystadt met betrekking tot de gewestelijke begrotingsdiscipline, blz. 2247

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het taalregime in het Europees Merkenbureau, blz. 2250

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over amnestie-maatregelen voor de getroffen van de repressie- en epuratiwetgeving, blz. 2251

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de groeiende verbreiding van revisionistische en negationistische lectuur in Vlaamse scholen, blz. 2252

Sprekers : de heren L. Hancké, J. Geysels, P. Van Grembergen, mevrouw A. De Maght-Aelbrecht, de heer M. Van Peel, minister L. Van den Bossche

Met redenen omklede motie, blz. 2257

Actuele interpellatie van mevrouw J. Leduc tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reclame-campagne om deeltijdse arbeid aan te moedigen

Actuele interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reclame-campagne om deeltijdse arbeid aan te moedigen, blz. 2257

Sprekers : mevrouw J. Leduc, mevrouw V. Dua, mevrouw T. Merckx-Van Goey, minister-president L. Van den Brande

Benoeming van de tweede ondervoorzitter, blz. 2262

Voorstel van decreet van de heren F. Van den Eynde en L. Van Nieuwenhuysen houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een

Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap – 344 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
Stemming over het verzoek om agendering, blz. 2262

Sprekers : de heer F. Van den Eynde

Motie van de heer J. Taylor C.S. tot voorlopige regeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993 – 22 (1993-1994) – Nr. 2
Hoofdelijke stemming, blz. 2262

Ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverrijgenden van die personeelsleden – 507 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 2264

Ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap – 546 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 16
Aangehouden stemmings, blz. 2265
Hoofdelijke stemming, blz. 2268

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heren L. Appeltans, J. Tavernier, R. Swinnen, L. Standaert, A. Denys

Voorstel van bijzonder decreet van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier houdende wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs – 541 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 5
Hoofdelijke stemming, blz. 2272

Ontwerp van decreet betreffende de herstructurering van GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg – 569 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 5
Aangehouden stemmings, blz. 2273
Hoofdelijke stemming, blz. 2277

Sprekers : de heren L. Barbé, J. Ulburghs

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk – 572 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 2278

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw – 548 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmings, blz. 2280

Hoofdelijke stemming, blz. 2284

Sprekers : de heren P. Breyne, V. Vautmans, J. Timmermans, mevrouw M. Vogels, de heer F. Van den Eynde

Voorstel van decreet van de heer P. Breyne C.S. houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw – 547 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmings, blz. 2288
Hoofdelijke stemming, blz. 2293

Voorstel van resolutie van de heren L. Barbé en M. Maertens C.S. betreffende de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen – 460 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 5
Hoofdelijke stemming, blz. 2294
Sprekers : de heren L. Barbé, P. Hostekint, J. Devolder

Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1995-1999 – 558 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 2296

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh tot besluit van de op 31 mei 1994 door de heer E. Van Vaerenbergh in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het stemrecht van onderdanen van de Europese Unie bij gemeenteraadsverkiezingen – 557 (1993-1994) – Nrs. 1 en 3
Hoofdelijke stemming, blz. 2297

Sprekers : de heren L. Van Nieuwenhuysen, E. Van Vaerenbergh, H. Suykerbuyk, L. Hancké, J. Geysels

Met redenen omklede motie van de heer F. Van den Eynde tot besluit van de op 14 juni 1994 door de heren F. Van den Eynde en D. Vanpoucke gehouden interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over het bedrijf Metaalbouw Vuylsteke uit Meulebeke en over het faillissement van de NV Metaalbouw Vuylsteke – 573 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2302

Sprekers : de heren F. Van den Eynde, F. Vergote, M. Maertens, D. Vanpoucke

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 15 juni 1994 door de heren E. Beysen en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over het omvormen van de Antwerpse Ring

tot een volwaardige snelweg en over de
Ring rond Antwerpen
- **575** (1993-1994) - Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 2304

Vakantiewensen, blz. 2306

Regeling van de werkzaamheden,
blz. 2306

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2307

Bijlagen

Bijlage I, Ontwerp van decreet houdende
aanpassing van de middelenbegroting van
de Vlaamse Gemeenschap voor het be-
grotingsjaar 1994 (Tabel), blz. 2317

Bijlage II, Ontwerp van decreet houdende
aanpassing van de algemene uitgaven-
begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1994 (Tabel),
blz. 2327

VOORZITTER : de heer E. Balde- wijns

- *De notulen van de jongste verga-
dering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend
om 14.00 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de
vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDE- RING

G. Bossuyt, G. Cardoen, W. Tael-
man, M. Van der Poorten, R. Van-
lerberghe : gezondheidsredenen ;

W. Claes, E. Derycke, F. Dielens,
F. Ghesquièrre, A. Kempinaire, W.
Martens, A.-M. Neyts-Uyttebroeck,
L. Peeters, D. Ramoudt, G. Van-
leenhove, D. Van Mechelen : bui-
tenslands ;

M. Aelvoet, P. Berben, M. Smet,
G. Verhofstadt, G. Versnick, M.
Verwilghen : ambtsverplichtingen ;

M. Maertens : familieverplichtin-
gen.

ONTWERP VAN DECREET be- treffende de hogescholen in de

Vlaamse Gemeenschap - 546 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 16

VOORSTEL VAN DECREET van de heren J. Tavemier en L. Appeltans houdende regeling van de hoge- scholen in de Vlaamse Gemeen- schap

- 522 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavemier houdende wijzi- ging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeen- schapsonderwijs

- 541 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 5

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heren J. Taver- nier en L. Appeltans houdende in- richting van het bestuur van de Vlaamse autonome hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

- 519 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzet- ting)

De voorzitter : Aan de orde is de
voortzetting van de algemene be-
spreking van het ontwerp van de-
creet betreffende de hogescholen in
de Vlaamse Gemeenschap en het
voorstel van bijzonder decreet van
mevrouw Leysen en de heren Swin-
nen, Appeltans en Tavernier hou-
dende wijziging van het bijzonder
decreet van 19 december 1988 be-
treffende de Autonome Raad voor
het Gemeenschapsonderwijs.

Minister Van den Bossche heeft het
woord.

**Minister L. Van den Bossche (op de
tribune)** : Mijnheer de voorzitter,
collega's, deze parlementaire verga-
dering start vandaag en donderdag
zal wellicht worden gestemd over
twee ontwerpen die het onderwijs-
landschap op het niveau hoger on-
derwijs buiten de universiteit, meer
dan ooit in de geschiedenis zullen
hertekenen, zowel structureel als
qua filosofie.

Deze week zetten wij een punt ach-
ter twee jaar en vier maand discussie
en arbeid. Wij schreven immers fe-
bruari 1992 toen ik pleitte voor de
drastische schaalvergroting op dit ni-
veau.

Ik heb toen de taak vervuld die
maatschappelijk op het eind van de
twintigste eeuw meer dan ooit één
van de belangrijkste rollen van de
overheid moet zijn : deze van het
provocatief vooruitdenken. Ik reali-
seer mij best dat deze uitspraak
dwars ligt op de algemene teneur die
de afgelopen jaren le bon ton uit-
maakt. Meer en meer lijkt de politie-
ke wereld zich te verzoenen met een
rol in het verlengde van een haastig
geformuleerde, weinig onderbouwde
en van termijnvisie gespeende
communis opinio. Een houding die
op het eerste zicht maximaal demo-
cratisch is en in het slordig denken
dat deze tijden al te veel kenmerkt,
al te vaak ook als zodanig wordt
geëtiketteerd. Dat een lawaaima-
kende minderheid op dat ogenblik

Van den Bossche

al te veel wordt gevolgd, is een kwaal eigen aan dergelijk handelen. Kwajker is het lange termijn-fenomeen : door vandaag zonder meer de gemakkelijkste weg te kiezen oogst de politicus misschien enige stemmen, maar op twee lijnen faalt de politieke wereld met zo'n handelen ten gronde. Vooreerst wordt de evolutie niet tegengehouden. De tijd en de geschiedenis tikken weg. En plots ontwaakt de gemeenschap met een huizengrote kater : de trein is ongemerkt vertrokken en wij hebben hem gemist.

De opiniemakers kruipen dan in hun pen en klagen aan dat de politieke wereld zijn onbekwaamheid heeft bewezen. En ten tweede, in afwachting van het pijnlijk ontwaken, is er de budgettaire werkelijkheid die telkens weer dreigt in te grijpen op een lineaire, dus blinde wijze. Of anders uitgedrukt : de dagdagelijkse beheerstaak in een budgettair beperkte omgeving vreet nog meer aan de geldigheid van dat al visieloze, dus verouderend systeem. Met terechte onvrede tot gevolg. Een feit dat gretig wordt misbruikt door wie van poujadisme zijn bestaansredenen heeft gemaakt. Verliezer is onbetwistbaar de democratie.

Het beleid moet, wil het zijn rol vervullen, pro-actief optreden : het heden vlijmscherp analyseren, de limieten van het grondwettelijk systeem eerbiedigen, de krachtlijnen van de toekomstige realiteit deduceren en vermoeden. Een moeilijke en waarschijnlijk ondankbare rol. Maar er is geen andere weg voor wie het ernstig meent met de Griekse betekenis van de woorden politiek en democratie. Moeilijk en ondankbaar, enerzijds omdat de toekomst zelf onzeker is en dus nooit absoluut feilloos te voorspellen is, en anderzijds omdat dit proces noodgedwongen aanleiding geeft tot het formuleren van ideeën die in hun breuk met het bestaande als brutaal overkomen.

In de onderwijswereld is dit alles, meer dan waar ook, geldig. Want

onderwijs heeft de opdracht kleuters te begeleiden en te vormen tot jonge volwassenen die gewapend zijn met voldoende kennisgehelen en die een geheel van attitudes, een cultuur, hebben verworven om de volgende veertig jaar een rol te kunnen spelen in de maatschappij. Een vorming gedurende twintig jaar om de volgende veertig jaar van het leven zo zinrijk mogelijk te maken. Doorheen alle eeuwen heen is dus van onderwijs bij definitie zelf geëist dat het pro-actief zou zijn. Die uitdaging is exponentieel groter geworden gezien de razende snelheid waarmee het maatschappijbeeld evolueert. Snelheid die niet alleen de vormen en gedaanten grondig wijzigt, maar ook de fundamenten en de krachtlijnen, waarop en waarlangs de maatschappij telkens weer aan zichzelf gestalte poogt te geven. In de relatief stabiele wereld van de Middeleeuwen was de vraag van de maatschappij aan onderwijs identisch, zij het minder intensief en numeriek onbelangrijker. Maar toen was het antwoord op die vraag, met andere woorden de teleologie van het onderwijs en de vertaling ervan in concrete targets oneindig minder complex, want de wereld was statisch. In een wereld die de permanente evolutie tot snel opeenvolgende revoluties heeft omgebogen, in een wereld waar de onrust de regel is, ware het ijdel onderwijs in termen van rust uit te bouwen. Om een valabel antwoord te formuleren en telkens opnieuw te herformuleren is permanente onrust, bevragend en via daden vertalend de enige kans om te verhinderen dat onderwijs stilzwijgend wordt vervangen door bezigheidstherapie en zelfgenoegzaamheid, leidend tot alles behalve wat het definitioneel zou moeten zijn en dus leidend tot maatschappelijke chaos. Een chaos niet eens als prelude naar een nieuwe ordening, maar een als beginpunt van een retrograad proces, een illustratie van het non possumus van de mens als levend wezen tegenover de mens als uitvinder. In dit verhaal ligt de kwaliteitsuitdaging besloten. Want het veel misbruikte begrip kwaliteit

is niets anders dan de mate waarin wij erin slagen het juiste antwoord te genereren.

Dit is de politieke discussie. Dit is niet het voorbehouden jachtterrein voor pedagogen. Dit is niet een partijpolitieke discussie, een netdiscussie noch een discussie voor de onderwijsstechnocraten. Het is één van de rijkste en dus moeilijkste, filosofische discussies voor de politieke wereld. Want in onderwijs moet via de bepaling van de inhoud gestalte worden gegeven aan de toekomst. Niet aan een "Utopia-driemaal in de ronde-toekomst", maar aan een beeld dat ligt op het kruispunt van de ethische waarden die wij voorstaan en de werkelijkheid zoals zij ongecontroleerd ontwikkelt zijn.

De politieke wereld heeft in onze eigen geschiedenis al te dikwijls al zijn energie in geheel of gedeeltelijke schijngevechten gestopt. De vorige dertig jaar, ten minste, was dat in stellingoorlogen die alsmaar minder representatief waren voor de reële uitdagingen en steeds meer de eigen partijpolitieke profilering of de status-quo van de bestaande structuren weerspiegelden.

De discussie inzake de netten, inzake de vrijheid van onderwijs, mag vandaag niet langer worden gevoerd in termen van de beide schooloorlogen of van het Schoolpact omdat ze dan sociologisch niet meer de werkelijke uitdaging weergeeft. De uitdaging om tot een monolitische en eenduidige dominantie van één geloof te komen, stelt zich vandaag niet meer in dat perspectief, want de scheiding van kerke en staat is niet langer een betwiste zaak. Die evolueerde van formeel juridisch opgelegd gegeven naar een algemeen aanvaard maatschappelijk feit. De autonomietendens, die naar een persoonlijk profiel per onderwijsverstrekkend geheel leidt, geeft een nieuwe inhoud aan het begrip "vrijheid van onderwijs" en vervangt zodoende het stereotiepe nettensysteem dat zelfs nu nog als dusdanig wordt ingeschat. Dit betekent dat we

Van den Bossche

met oprispingen zoals het angstvallig beveiligen van de netten met prikkeldraad of de trendy-talk van een wetgever die "wel eventjes" netoverschrijdende maatregelen zal opleggen, de bal volkomen misslaan.

Onderwijsvrijheid zal steeds minder worden belichaamd door little boxes in deze of gene kleur en steeds meer door onderwijsgehelen die zichzelf dynamisch profileren ten aanzien van de hen omringende wereld. Diezelfde vrijheid wordt daardoor verrijkt, want ze is minder voorgeprogrammeerd dan voorheen. Aan die vrijheid gestalte geven, is dan niet langer de unilaterale opdracht van de centraal gesitueerde machtspunten, maar vergt dan een samenspel tussen – op centraal vlak – het scheppen van de nodige ruimte uit bekommernis om deze vrijheid inhoudsvol te laten inkleuren en – op plaatselijk vlak – het creatief invullen en uitbouwen ervan.

De grondwetgever heeft met de herziening van artikel 24 van de Grondwet in 1988 het nieuwe kader geschapen dat een dergelijke benadering toelaat. De open ruimte die toen ontstond, wordt langzamerhand, hoewel vooralsnog aarzelend, aan gevoeld door de maatschappij in het algemeen en de onderwijswereld in het bijzonder. Intuïtief lijkt de professionele politiek wel te hebben begrepen dat aan de partijpolitieke oorlogen in onderwijsland een einde is gekomen. Dat verheugt me ook. Die vreugde is evenwel van korte duur, want dit aanvoelen dreigt voor alle partijen de aanleiding te worden om onderwijs voortaan te behandelen als iets dat het globale denken niet meer waardig is, als een secundaire beslommering die plaats moet ruimen voor sociaal-economische prioriteiten, als een veld dat louter aan technocratie is voorbehouden. Het vormt een typische illustratie van de wijze waarop partijpolitiek het politieke denken uit de politieke wereld dreigt te verdringen. Onderwijs is daar al een aantal jaren een

schoolvoorbeeld van. Dit is evenwel niet de plaats, noch het tijdstip om op die idee dieper in te gaan. Wel moet ik de volgende waarschuwing meegeven : wie een begrip van zijn inhoud ontdoet, houdt alleen het omhulsel over en moet er zich niet over verbazen dat zijn boodschap tot niets dan words, words, words wordt gereduceerd en dus ook zo overkomt. Het jammerlijke gevolg daarvan is dat dan keuzen worden gemaakt, afgaand op louter vormelijke gegevens, op de schijn. Hoe dan ook, zelfs als we een moedige poging doen om een visie naar voren te schuiven, dan nog ontsnappen we niet aan de uitdaging die de praktisch beoefende politiek van het abstracte denken onderscheidt. Politiek is en blijft de kunst om tegen betaalbare prijzen optimale kwaliteit te genereren.

Het hedendaagse landschap van het hoger onderwijs buiten de universiteit belet ons om op termijn dit doel te bereiken. De hopeloze versnippering verhindert een maximaal efficiënte en effectieve inzet van de middelen. Hoe knus en gezellig alles ook lijkt, hoe homogeen we wat kwaliteit betreft ook nog presteren, om nieuwe uitdagingen aan te pakken, zijn we niet uitgerust in een dergelijk hopeloos versnipperd domein. Op die manier ontaardt dit in kwaliteit tegen onbetaalbare prijzen – en geloof me vrij, dat blijft nooit lang duren – of in non-kwaliteit op vele plaatsen en tegen betaalbare prijzen. Geen van deze alternatieven biedt een uitweg.

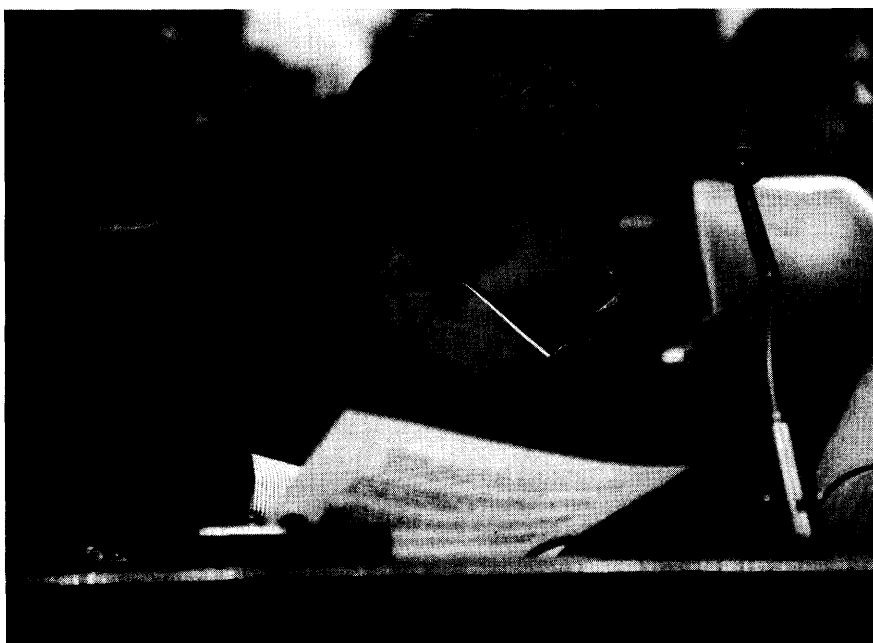
We zijn het Vlaanderen verplicht ten minste de moed op te brengen om een overtuiging te volgen, vandaar ook de voorliggende ontwerpen tot schaalvergroting. Die zijn niet ontstaan vanuit een onweerstaanbare drang om het hoenderhok even in rep en roer te zetten, noch ligt er een axiomatisch geloof in schaalvergroting aan de basis ervan. Er resten ons gewoon geen duizend-en-één mogelijkheden om ervoor te zorgen dat morgen kwalitatief hoogstaander

is dan vandaag, ook op het gebied van democratisering van het hoger onderwijs.

Democratisering is terecht een bekommernis van velen onder ons. In een maatschappij die is geëvolueerd naar een model waar geen plaats is voor mensen die alleen maar informatie van plaats veranderen en er niets aan toevoegen, is die democratisering essentieel voor de overlevingskansen van het maatschappelijk geheel.

Het is belangrijk dat iedereen, ongeacht zijn afkomst, de kans krijgt zijn talenten te ontplooien om optimaal voorbereid een zinvol leven uit te bouwen binnen die maatschappij. Dat betekent evenwel niet alleen dat iedereen op fietsafstand van een hogeschool moet kunnen wonen. We moeten ervoor opletten dat we ons dorp en onze provincie niet promoveren tot navel van ons wereldbeeld, de beperkte omvang van ons grondgebied mag onze geest niet aantasten. In de Europese Ruimte die zich geleidelijk aan vormt, zijn we in Vlaanderen allemaal burens. Democratisering houdt dus in dat er een kwalitatief hoogstaand en toegankelijk hoger onderwijs moet worden uitgebouwd in Vlaanderen en niet dat de school naast de deur ligt.

Democratisering impliceert vervolgens ook nog dat elke jonge volwassene het beste hoger onderwijs kan vinden binnen zijn eigen gemeenschap, ook als zich dat op honderd kilometer afstand bevindt. Kwaliteitsloos hoger onderwijs in de buurt zal onvermijdelijk in de hand werken dat wie het geluk had in een financieel welstellend milieu te worden geboren en zodoende perspectieven heeft, de kwaliteit zal zoeken, vinden en betalen buiten de grenzen van onze gemeenschap. Wie niet zo bevoorrecht was, moet zich dan maar met een mindere opleiding tevreden stellen. Dit is een macaber beeld, vooral als we eraan toevoegen dat we per jaar toch zowat 235 miljard frank aan ons onderwijs besteden, precies om de democratisering

Onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) wees op het belang van het HOBU-decreet voor het toekomstige onderwijslandschap in Vlaanderen

zo ver mogelijk door te voeren. Op het einde van dit wel dure verhaal zouden we dan opnieuw invoeren wat we met veel geld en energie hebben proberen te bannen. We zouden ons verlagen tot een flauwe variant van het Shakespeariaanse much a do about nothing.

Deze inzichten vormden de biotoop waarop ons ideeëngoed groeide en dat resulteerde in de geformuleerde voorstellen. We opteerden bewust voor openheid en discussie, aangezien het hier toch gaat om een grondig veranderingsproces. Bovendien zijn de manier waarop een idee naar voren wordt gebracht en de weg die het daarvoor aflegde nooit als feilloos te bestempelen, hoe correct het ook mag zijn. Onze complexe onderwijswerkelijkheid met alle gevoeligheden en terechte bekommernissen die daaraan zijn gekoppeld, laat dat trouwens niet toe. De discussies zijn een bewuste keuze van het beleid en werden dan ook opnieuw gevoerd.

Ik verwijs daarbij naar het 35 bladzijden tellende document over de krachtlijnen van het nieuwe statuut, dat aan alle personeelsleden thuis werd toegestuurd. Daarop volgde nog een gesprek op vijf plaatsen met 2.300 professioneel betrokkenen.

Dit verliep niet altijd als vanzelfsprekend. Dat de gevoelsmatige factoren al eens de bovenhand haalden op de koele rationele kijk, dat sereniteit en afstandelijkheid op bepaalde ogenblikken zoek waren, is zeker niet ongewoon. Hier werd een hele wereld herboren. De schok die de ingrijpende veranderingen teweegbracht zet zich verder in de overgang naar de totaal nieuwe cultuur die werd vooropgesteld. Zoals altijd in het onderwijs zijn ontelbare professionelen bij hun eigen toekomst – of ten minste toch bij de werkwijze en de voorwaarden waaronder ze werken – betrokken. Geloof u mij, dit alles was een bewuste keuze die bij het rijpingsproces van de geest hoorde.

Het paste allemaal perfect in het zoeken naar een modus vivendi tussen ideeën en mogelijkheden, tussen ideeën en financiële mogelijkheden, tussen ideeën en menselijke mogelijkheden. Meer dan in enig ander productieproces, vergt een fundamentele wijziging van het onderwijsstelsel een “veranderingsbeheer” vanwege de mens in dat proces. In onderwijs is de mens – zowel in het verstrekken als in het ontvangen ervan – een primordiale factor binnen het kwaliteitsproces.

In de hogeschool ter plaatse wordt het kwaliteitsproces geschapen, niet in Brussel. Meer dan op vele andere gebieden van het maatschappelijk gebeuren, geldt in onderwijs de beperktheid van de mogelijkheden van de centrale overheid.

Met deze decreten nemen we in onderwijs voor het eerst in een volledig segment afscheid van een eeuwenlang verspreiden leugen, die in omvang groter werd naarmate de jaren voorbijgingen. Ik bedoel de idee dat de alfa en de omega, het begin en het einde van de wijsheid te vinden is in het centrum, onafgezien of dit centrum minister, departement of net noemt. Dit geloof was één enorme misvatting en misleiding, al gaf het misschien aan de in het centrum levenden het heerlijke gevoel van belangrijkheid, al inspireerde het deze machtcentra tot het kwistig rondstrooien van dictaten allerhande, die op papier leuk en zelfs wijs leken, maar die eens toegepast op de diverse werkelijkheden, die het onderwijs ter plaatse uitmaken, contraproductief bleken. Dit telkens weer herhaalde adagium inspireerde niet alleen de machthebbers tot hybris, het werkte ook de onverantwoordelijkheid van de rest van de onderwijswereld in de hand en het gaf aanleiding tot een onmogelijk te beantwoorden verwachtingspatroon in hoofde van de bevolking. Het gevolg was dat alles wat fout liep en loopt op diverse plaatsen en momenten, uiteindelijk aan het centrum ten laste gelegd werd. Een illustratie van

Van den Bossche

de oude Griekse wijsheid, meestal door het koor beklemtoond, dat wie zijn eigen almacht van de daken schreeuwt, als dit lang en luid genoeg gebeurt, geloofd wordt door de omstaanders, maar van dat geloof fataal zelf het slachtoffer wordt. Wie zich almachtig noemt, maar het niet is, wordt uiteindelijk gestenigd met als beschuldiging het niet almachtig zijn.

De voorliggende teksten omschrijven de rol van de overheid in zijn essentie : de grote onderwijsprincipes, de financieringslijnen, de wettelijkheid en de bewaking van de kwaliteit.

De keizer-koster wordt uit het hoger onderwijs weggeschreven.

Er ontstaat een grote ruimte voor eigen beleid ter plaatse, niet op de lijn van vrijheid-blijheid, maar in een versmaat met verantwoordelijkheid rijmend op autonomie, wat niet wil zeggen dat plots, in een slingerbeweging, met deze decreten de onfeilbaarheid van de plaatselijke structuur wordt gedeclareerd. Wij zijn er ons van bewust dat deze nieuwe autonomie én een enorme kans inhoudt, én de zekerheid van fouten, zelfs misbruiken op het plaatselijk niveau. Een nieuwe structuur schrijft nooit de fout weg uit een gebeuren. Alleen wordt het beheer van probleem en fout op een ander niveau gesitueerd, dicht bij alle betrokkenen. Hierdoor wordt het conflict herkenbaar en beheersbaar en wordt de oplossing gemoduleerd op grond van de plaatselijke specificiteiten.

De ingreep, de verregaande ingreep, die de wetgever via deze decreten in de loop van de volgende jaren door vrije invulling in het veld, tot nieuwe structuren omzet, behoort, ook voor de terugtrekkende overheid tot haar kerntaak. Via de nieuwe structuur wordt een kans op kwaliteit in de toekomst geboden. De schaalvergroting hogeschool biedt de mogelijkheid kwaliteit tegen betaalbare prijzen te genereren. Maar in één adem voeg

ik er twee andere waarheden aan toe : de schaalvergroting, zoals elke structuur is geen garantie op kwaliteit én anderzijds de huidige structuren in hun versnipperde veelheid vormden een structurele handicap voor een blijvend kwaliteitsproces. In onderwijs ontstaat kwaliteit nooit uit de structuur, noch uit het reglement. Wel kunnen foute structuren en verkeerde reglementen hinderlijk, storend zijn en zelfs de onmogelijkheid tot kwaliteit inhouden. Tegen deze achtergrond moeten de voorliggende teksten geëvalueerd worden, nu en later wanneer ze moeten worden bijgestuurd.

Hoe dan ook, zonder de federalisering van het onderwijs anno 1988 waren deze teksten onmogelijk geweest. De teksten, goedgekeurd door de Onderwijscommissie, zijn een typische illustratie van de nieuwe kansen van de eigen dynamiek die ontstond nadat we als Gemeenschap de autonomie bereikt hadden die ons toeliet onze verantwoordelijkheid ten volle op te nemen, in overeenstemming met onze eigen inzichten als Gemeenschap.

Ik wens in deze plenaire vergadering uiteraard niet de techniciteit van alle belangrijke hervormingspunten te analyseren, hoogstens enkele belangrijke krachtlijnen en aandachtspunten aan te raken.

We nemen voor het hoger onderwijs buiten de universiteit afscheid van het systeem van degressieve omkadering en waarborgen. We nemen afscheid van de regulerende overheid, het derde-betalerssysteem en het Schoolpact. We ruilen dit in voor enveloppe-financiering, budgetbeheersing, een deregulerende overheid en autonome geresponsabiliseerde hogescholen op universitaire leest geschoeid.

Het nieuwe financieringssysteem is lineair, en toch derwijze opgebouwd dat het naar schaalvergroting toe duidelijke stimulerend is, zonder te vervallen in dirigisme. Gecombineerd met de enveloppe-financiering

speelt het de verantwoordelijkheid ten volle door aan de hogescholen. Het is de beëindiging van een stelsel dat door de combinatie centrale regelgeving-derde betaler een permanente inspiratiebron was voor elke school om de overheid als melkkoe te beschouwen, en zelf de handen in onschuld te wassen. Uiteraard is dit nieuwe financieringsmechanisme slechts mogelijk mits de schaalgrootte, het draagvlak, voldoende groot is, zo niet is het stelsel onbeheersbaar en onbeheerbaar, rekening houdend met de studentenschommelingen die zich cyclisch voordoen ten voordele of ten nadele van de diverse studierichtingen. Sta me toe van op dit spreekgestoelte degene te waarschuwen die op het veld, gezien hij niet onmiddellijk gedwongen wordt door het financieringssysteem, kiest om te doen of zijn neus bloedt, en uit hoogmoed of gemakzucht zijn eigen instelling, al is die klein, in stand zou willen houden. Het betekent uit kortzichtigheid de ondertekening van een onafwendbaar eigen doodvonnis, wat voor de inrichtende macht in kwestie misschien droevig is, maar voor de personeelsleden dramatisch.

Studierichtingen, aantal studenten, inplantingspunten, het zijn zoveel variabelen, die het onmogelijk maken vanuit de centrale overheid het optimaal aantal studenten met wetenschappelijke zekerheid vast te leggen. Na het gesprek in de Onderwijscommissie hebben we ervoor geopteerd ons te gedragen naar deze wetenschappelijke onmogelijkheid. De noodzaak tot schaalvergroting is nochtans ongewijzigd gebleven. Alleen is de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen die ter plaatse gestalte geven aan de schaalvergroting, groter geworden.

Autonomie, op totaal vergelijkbare basis met de vrije netten, wordt via het bijzonder decreet gerealiseerd voor de openbare sector. De Vlaamse autonome hogeschool biedt een gelijkwaardige vorm van autonomie als deze drie jaar geleden voor de

Van den Bossche

oude rijksuniversiteiten. Ik heb hierbij bewust geopteerd voor een brede formulering in beide decreten zodat, waar over traditionele barrières heen, samengaan gewenst wordt, dit ook mogelijk is. De maatschappelijke evolutie, het inzicht alom, zullen de inhoud bepalen.

De beheersstructuren van de Vlaamse autonome hogeschool zijn ontworpen uit diverse bekommernissen : democratisering en betrokkenheid van alle geledingen, op alle niveaus ; mogelijke betrokkenheid van de vroegere inrichtende machten, aanwezigheid van de buitenwereld. We hebben gepoogd deze soms tegenstrijdige bekommernissen in evenwicht te houden. Met in het achterhoofd dat geen van de drie, zonder de ander twee, een valabele oplossing voor het gestelde beheersprobleem inhoudt. De instelling moet beheerbaar blijven, mag niet de speelbal worden van individuele of corporatistische belangen en mag evenmin zich in zelfgenoegzaamheid inkapselen, los van de maaatschappij. Meer nog dan welke andere vorm van hoger onderwijs, moet de buitenwereld, in zijn economische, sociale en culturele betekenis, hier een bijsturende rol spelen.

Nieuw is wel de grote bevoegdheid die aan departementen toegewezen wordt. Bevoegdheid die zich op het pedagogische en personeelsbeleidmatige vlak situeert. Het zijn ook de departementen die een bepaalde rol spelen in het sluiten van samenwerkingsverbanden met de universiteiten.

Op die wijze kunnen zij hun eigen dynamiek maximaal uitbouwen en worden ze niet gedwongen te functioneren op de snelheid van de meest trage partner. Departementen spelen een rol als deel van het geheel, maar tekenen ook verantwoordelijk voor zichzelf.

De hogescholen hebben de vrijheid zelf te bepalen hoe de departementen eruit zullen zien. De decreetge-

ver beperkt er zich toe de missie, zowel van het twee cycli-onderwijs als van het één cyclus-onderwijs, in duidelijkheid te definiëren. Aan deze inhoudelijke definitie, die de eigenheid weergeeft én van het twee cycli-onderwijs én van het één cyclus-onderwijs dienen alle hogescholen trouw te blijven. Hoe ze zich organisatorisch uitbouwen, is hun eigen verantwoordelijkheid. Maar de beide types hoger onderwijs buiten de universiteit blijven in hun eigenheid gedefinieerd, zonder dat we als decreetgever mee zijn gaan heulen met sommige corporatistische tendenzen die neerkwamen op het laat mij naar boven wippen en laat mij naar onder schoppen. Overigens, de discussie hoger onderwijs is niet langer te vatten in goed-beter-best, maar in de inhoudelijke verschillen qua missie. Een vorm van éénheid en verscheidenheid.

In de loop van de commissiewerkzaamheden werd het financieringssysteem voor de kunstrichtingen verfijnd ; ten goede veranderd. Laat mij echter toe eraan toe te voegen dat het op niveau van de hogeschool gedaan moet zijn nog langer toe te laten tot het hoger kunstonderwijs wie niet over de noodzakelijke talenten beschikt. Hoger kunstonderwijs is noodgedwongen geïndividualiseerd onderwijs, en dus duur. Met gemeenschapsgelden dient verantwoord te worden omgesprongen. Aan de hele sector komt het nu toe het bewijs te leveren van zijn volwassenheid.

Het Hoger Instituut voor Schone Kunsten zal, als internationale navormings-aantrekkingspool in de toekomst zijn schitterende rol kunnen verderspelen. Los van het hogeschoolbestuur, los van netten en etiketten, op grond van artistieke beweging en voor de muziekwereld zal de eerstkomende maanden een gelij kaardig en gelijkwaardig initiatief het daglicht zien.

De oude studenteneis naar sociale voorzieningen wordt in zeer verre-gaande mate gerealiseerd. Na het

experiment van twee jaar geleden zal nu het hele veld betrokken zijn. Met een verdere mogelijkheid tot netvorming en dus optimale aanwending van de middelen. En met de zekerheid voor de studenten dat ze volwaardig en paritair mee beheren. De student zal voortaan partner en klant zijn in de hogeschool.

Voor het eerst zijn we erin geslaagd één personeelsstatuut te bepalen voor alle personeelsleden, ongeacht het net waarbinnen ze hun activiteit uitoefenen. Dit nieuw statuut laat bovendien toe om in elke hogeschool een personeelsbeleid te voeren, met optimale inzet van de personeelsleden naar het geheel van de opdrachten toe. Door de strengere kwalificatie-eisen met mogelijkheid tot inschakelen van ervaring uit de beroepssector wordt tevens inhoudelijk de positionering van het hoger onderwijs binnen ons globaal onderwijsbestel en binnen de Europese ruimte, veilig gesteld. Met dit nieuwe statuut wordt de betuttelende centrale inmenging gestopt en wordt binnen budgettaire perken de hogeschool bevoegd wat met de universiteit enig is in ons huidige onderwijsbestel, om menselijke middelen soepel in te zetten. En in functie van de noden en de mogelijkheden. Op die wijze wordt een nieuw evenwicht geformuleerd tussen de rechten van het individu en de rechten van de organisatie. Met als sleutel op de deur de creatie van een nieuwe tegenmacht, een plaatselijke tegenmachtstructuur. Zowel in vakbondstermen als via direct verkozen in-spraakorganen.

Het ware onrechtvaardig deze uiteenzetting te beëindigen zonder een aantal mensen te danken. Het werk was als dusdanig van omvang dat het van oneerlijkheid zou getuigen dit te vergeten.

Vooreerst gaat mijn dank uit naar al wie vanuit zijn betrokkenheid met dit onderwijs deelgenomen heeft aan het debat. Voor de kritiek, de hardnekkigheid en de argumentatie. Naar allen, hoe hard ook soms de

Van den Bossche

confrontatie was, gaat mijn dank uit. Zij hebben meegewerkt aan het verder boetsen van de ontwerpen. Wel wil ik hier uitzondering maken voor die mensen, ze waren er, zij het weinig talrijk, die met scheldproza en leugens uitpakten of die het nodig vonden mijn familieleden te beledigen en te terroriseren.

Mijn dank gaat ook naar de vertegenwoordigers van de netten voor de moed waarvan zij blijk gaven in discussies naar hun eigen achterban toe en om de grandeur die zij doorheen de hele discussie aan de dag legden. Zonder hen was de realisatie van dit ideeëngoed niet mogelijk.

Ik dank ook de vakbonden, want al waren het aartsmoeilijke onderhandelingen, ze waren hard maar eerlijk en hebben een totaal nieuw personeelsstatuut mogelijk gemaakt. Tevens hebben ze gezorgd voor een breder menselijk draagvlak.

Mijn bijzondere dank gaat ook naar de collega's Leysen, Swinnen, Appeltans en Tavernier, die met goed humeur vele tientallen uren in voren tegenspoed volhoudend hebben doorgewerkt. Hun steun was mij meer dan nodig.

In moeilijke en onzekere omstandigheden onder een niet direct gunstig gesternte zijn de commissiewerkzaamheden gestart. Ik denk de tolk te zijn voor de hele Onderwijscommissie als ik hier een speciaal woord van dank richt tot onze commissievoorzitter, de heer Moors. Zijn wijsheid hield mijn onstuimigheid in bedwang. Zijn begrip schiep de ideale atmosfeer om van voor- en tegenstanders gesprekspartners te maken. Chris, zonder jou zouden we nooit in groep de eindmeet hebben gehaald.

Er zijn soms harde woorden gevallen en de kloof was groot. Al zijn we geen geliefden geworden, toch mijn dank en waardering voor de ernst en de inzet van de heer Denys.

Ik vergeet de verslaggevers en het secretariaat van de commissie in de persoon van mevrouw Goossens alderminst. Ze verwerkten en ordenen stapels papier tot een verrassend helder en overzichtelijk verslag.

Last but not least dank ik de acht personen die van bij de start tot het eind van de rit alle wel en wee hebben meegemaakt. Zij keken niet naar uur en tijd en functioneerden open en alert in volle vertrouwen, soms met de moed der wanhoop, zonder versagen. Zij zijn een voorbeeld van hoe degelijk en hoe goed sommige delen van de administratie wel zijn. Ik denk aan directeur-generaal Van Buyten, aan bestuursdirecteur Pulinx, aan directeur Leybaert en aan de adjunct-adviseurs Ruttens, Van Haecke en Verhaegen alsook aan de adjunct-kabinetschefs Soetens en Van Steenkiste.

Als donderdagnamiddag over de beide decreten zal worden gestemd, zal ik deze vergadering dankbaar zijn, een zucht van verlichting slaken, en weten dat de arbeid is beëindigd en het werk begint. (**Algemeen applaus**)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in de eerste plaats wens ik een dankwoord te richten tot de verslaggevers, de administratie van het kabinet en van het departement Onderwijs, en de administratie van de commissie, immers zonder hun hulp zouden wij nooit zo ver zijn gekomen.

Het merkwaardig verloop van het HOBU-decreet verplicht er ons toe, alvorens te spreken over de inhoud van de hervorming, het toch eerst te hebben over de gevolgde procedure en de houding die de VLD heeft aangenomen.

Het was een dossier met ups en downs. Soms leek het dossier verworven en dan opnieuw begraven. Er waren straffe verklaringen en op een bepaald ogenblik een bijna on-

overbrugbaar wantrouwen. Ik begrijp dat de buitenwereld dat beschouwde als een steekspel tussen politici, als gekissebis tussen partijen.

Nochtans was dit minder het geval dan men zou kunnen vermoeden. Het had veel meer te maken met inhoud, principes en de diepte van het probleem dan met de traditionele opstelling van oppositie en meerderheid.

Collega's, er waren wel momenten dat minister Van den Bossche meer op de man speelde dan op de bal. Ik moet echter ook toegeven dat ik – om het in welertermen uit te drukken – er wel eens een spurtje uitperste waarbij ik meer gebruik maakte van mijn ellebogen dan van mijn benen. We moeten elkaar dat vergeven.

Minister L. Van den Bossche : De regels van de World Cup waren toen nog niet uitgevonden.

De heer A. Denys : Dat is waar.

Los van die verhitte ogenblikken hebben wij de onderwijshervorming echter op een weinig traditionele wijze aangepakt. Wat was in de zeventiger jaren de traditionele politieke manier om onderwijshervormingen aan te pakken ? Toen dacht men dat er nog veel geld was en de hervormingen werden afgekocht door de beide netten steeds meer geld te geven en dit alles te bezegelen met een aantal politieke benoemingen. Deze slechte politieke traditie werd naar aanleiding van het HOBU-decreet doorbroken. Minister Van den Bossche wou hervormen zonder een financiële afkoopsom te betalen. Hij wou de beheersbaarheid van het budget zelfs decretaal vastleggen. Ook de VLD heeft hierin een positieve inbreng gehad. Wij hebben ons niet meer laten verleiden door de slechte traditie van politieke benoemingen. Wij hebben de zaak integendeel puur inhoudelijk aangepakt.

Het is niet mijn bedoeling om hier vandaag goede en slechte punten te

Denys

geven. Om de juiste toedracht van de evolutie te begrijpen is het echter nodig om de nieuwe aanpak enigszins te onderstrepen. De VLD is aan het dossier begonnen met een enkele doelstelling, namelijk het toepassen van de VLD-principes bij een zeer belangrijke onderwijshervorming. Hoewel onze VLD-beginselverklaring geen concrete invulling geeft op het vlak van het onderwijs zijn de krachtlijnen er zo uit te halen. Deze krachtlijnen zijn vrijwilligheid, verantwoordelijkheid, ook op financieel vlak, ontzuiling en kwaliteit. De VLD is een partij die het accent legt op het individu. Het individu moet weerbaar worden gemaakt en de kwaliteit van het onderwijs moet daar de eerste aanzet toe vormen.

In het originele voorstel was volgens onze principes slechts een pijler volwaardig ingevuld, namelijk de financiële verantwoordelijkheid. De andere punten waren weliswaar niet uitgesloten, bij nader onderzoek waren ze voor ons toch onvoldoende gewaarborgd. Gezien de noodzaak van een bijzondere meerderheid voor de goedkeuring van het decreet beseften we vanaf de beginfase dat onze politieke rol belangrijker was dan bij de decreetgeving waarvoor slechts een gewone meerderheid vereist is. Dit maakte niet alleen onze invloed maar ook onze verantwoordelijkheid tegenover de sector belangrijker. Wij hebben daarom steeds gezegd dat wij bereid waren tot praten, maar dan wel op basis van het hard verdedigen van vernoemde principes. Deze harde inhoudelijke opstelling leidde op een bepaald ogenblik tot een patstelling met onterechte vooroordelen aan weerskanten. Ook hier bracht opnieuw een niet-traditionele aanpak de oplossing.

Het parlement werd namelijk zelf het centrum van de beslissing. Ik weet dat dit officieel niet nieuw is. Volgens het boekje moet het parlement steeds het centrum van de beslissing zijn. Iedereen weet echter

dat dit niet steeds het geval is. In dit verband verwijs ik naar de behandeling van het universiteitendecreet. Dit ontwerp van decreet werd vierentwintig keer gewijzigd in de kabinetten in samenspraak met belangengroepen. Het parlement kreeg versie 24 voorgeschoteld en mocht er geen jota aan veranderen. Alles moest in een paar dagen door de commissie worden gejaagd. Wat een verschil met de behandeling van het voorliggende decreet ! De enige gelijkennis is dat we ook in een moordend tempo hebben moeten werken. Voor de rest heeft de commissie voor Onderwijs echter bewezen dat de politiek opnieuw in handen van het parlement wordt gegeven. Het parlement overlegde met de basis. Collega's, de hoorzittingen waren een revelatie. Vele officiële standpunten kenden we reeds lang, maar door de dialoog konden we uitmaken of bepaalde verzoeken al dan niet redelijk waren en de juiste gevoeligheden beter inschatten. Niet officieel erkende basisgroepen kregen de kans om op voet van gelijkheid te spreken met drukkingsgroepen die in het verleden de inspraak al te veel monopoliseerden en ombogen tot verdediging van de eigen belangen. In dit verband viel het mij op dat vooral de socialistische vakbond last had met deze werkwijze en het parlement eigenlijk beschouwde als een indringer. Het parlement zou immers wel eens een tekst kunnen goedkeuren waarover zij niet hadden beslist. Dit was wel een groot verschil met de houding van het spontaan gegroeide forum van hogescholen dat op een positieve en trouwens meer gefundeerde wijze inspraak en medewerking aanbood. De parlementaire behandeling van het HOBU-decreet in de commissie voor Onderwijs is volgens de VLD het schoolvoorbeeld van de nieuwe politieke cultuur. Dat betekent niet dat de drukkingsgroepen moeten worden afgeschaft en al evenmin dat het spontane middenveld moet verdwijnen. Het betekent dat de erkende drukkingsgroepen op de plaats waar ze thuishoren moeten worden

gezet, namelijk op dezelfde lijn als de niet-erkende basisgroepen. Zij zijn bovendien geen medebeslissers maar wel rechthebbenden op inspraak. Deze niet-traditionele werkwijze heeft het nieuwe klimaat gecreëerd. In tegenstelling tot wat sommigen beweren, is dat nieuwe klimaat er niet pas na de Europese verkiezingen gekomen, het ontstond op het ogenblik dat de werkzaamheden in de commissie begonnen. Mijnheer de voorzitter, in verband met de inhoud wil ik mij niet bezighouden met het afwegen van wat de VLD heeft binnengehaald en wat we niet hebben kunnen realiseren. Het lijkt mij interessanter om aan te tonen hoe men tot een consensus kon komen over een materie waarbij aanvankelijk duidelijk inhoudelijke meningsverschillen bestonden zonder gezichtsverlies voor een van beide partijen.

Misschien is het goed om nog even na te gaan over welke punten er meningsverschillen bestonden en over welke er geen waren.

Er bestond geen verschil van mening over de noodzaak van schaalvergroting. Geen zinnig mens kan meer dan 160 hogescholen in Vlaanderen acceptabel vinden.

Er bestond ook geen meningsverschil over de globale financiering. De VLD staat voor honderd procent achter het concept waarbij het globale budget voor het HOBU op 16 miljard frank wordt beheerst door de invoering van een enveloppefinanciering die slechts kan mee-evolueren met de index.

Wij vinden zelfs dat deze financieringsvorm moet worden toegepast voor de universiteiten en het secundair onderwijs.

Als deze vorm van uitgavenbeheersing zou worden toegepast in die sectoren die meer dan 40 percent van het Vlaams budget opslorpen, dan zouden wij in het jaar 2000 geen Vlaamse tekorten meer hebben.

Wij waren het echter niet eens met

Denys

de wijze waarop de 100 percent van de enveloppe per hogeschool werd bereikt. Juist door de manier van toepassing werd de graad van vrijwilligheid en dwangmatigheid bepaald en juist door de manier van toepassing werd het type van schaalvergroting indirect gestimuleerd. Ook op dit punt bestond er een groot meningsverschil tussen de zogenaamde HOBU-meerderheid en de VLD. De meerderheid gaf de voorkeur aan hogescholen met uiteenlopende studierichtingen waarin het korte en het lange type met elkaar verweven zijn, het zogenaamde multisectoriële model.

De VLD is van oordeel dat de toekomst van de hogeschool eerder ligt in specialisatie in bepaalde herkenbare studiegebieden. Daarom pleiten wij voor een schaalvergroting tussen scholen met dezelfde of aanverwante studierichtingen en met een duidelijke afscheiding tussen scholen van het lange en van het korte type. Een Europese reputatie bouwt men niet zozeer op met grote aantallen, maar door het inrichten van duidelijk herkenbare opleidingen. Dat was onze opvatting.

Wij zijn de eersten om toe te geven dat in de praktijk ook scholen – scholen in de Kempen illustreren dat – die aan schaalvergroting hebben gedaan volgens het multisectoriaal model, een goede reputatie verwerwen. Met andere woorden, ook onze stellingen zijn betrekkelijk.

Welnu, de verzoening in dit inhoudelijk meningsverschil werd bereikt doordat de overheid in dit decreet ter zake een neutrale houding aanneemt. Zij heeft elke stimulans die de ene of andere stelling direct of indirect propageert, geschrapt. De hogescholen krijgen zelf de totale vrije keuze in het type schaalvergroting die ze zelf het beste achten. Ik zeg wel een vrije keuze inzake het type. Dat staat niet gelijk met een vrijwillige keuze om al dan niet aan schaalvergroting te doen. **Integen-**

deel, het nieuwe financieringsvoorstel blijft een stimulans inhouden om de bestaande versnippering weg te werken en is dus automatisch een aansporing om aan schaalvergroting te doen.

Door de maximale enveloppe niet meer te binden aan aantallen, maar louter en alleen vast te stellen op basis van een degressief historisch forfait, studentenpopulatie en onderwijsbelasting, is het vroegere dwangmatig karakter afgebroken en is er volgens de VLD een perfect evenwicht tussen stimuleren en vrijwilligheid.

Naast de resultaten inzake vrijwilligheid, zijn er ook merkbare verbeteringen inzake het streven naar kwaliteit. De hogescholen – dat bleek uit de uitspraken van de minister bij zijn bezoek aan de hogescholen – hebben in het verleden al te weinig zelf hun opleidingen aan een kritisch onderzoek onderworpen. Het vroegere financieringssysteem spoorde hen daartoe ook niet aan. Door de opleidingen tegen 1998 te onderwerpen aan een toetsing op maatschappelijk ke relevantie, inhoudelijke kwaliteit en beroepsprofiel wordt er een systematiek ingebouwd om beter na te gaan of de hogeschool haar zending al of niet vervult.

Die missie is anders dan deze van de universiteit. Ze is minder academisch en meer praktijk- en beroepsgericht. Daarom ook vinden wij het een goede zaak dat wij afgestapt zijn van het systematisch opleggen van proefschriften om van assistent tot docent te promoveren. Nu wordt de wisselwerking beroepservaring/onderwijs gestimuleerd door een deeltijdse en voltijdse formule die na vijftien jaar beroepservaring in een dergelijke promotie kan resulteren.

Andere fundamentele verbeteringen werden, naar onze mening, aangebracht, onder andere inzake vrijwillige netoverschrijding en medezeggenschap in de hogeschool zelf.

Inzake netoverschrijding laat ik voor alle duidelijkheid het volgende op-

merken. De VLD heeft niet de bedoeling om van het onderwijs een eenheidsworst te maken. Integendeel, wij respecteren volledig de onderwijsvrijheid en de eigen pedagogische projecten. Wanneer wij het dus hebben over netoverschrijding, dan spreken wij uiteraard alleen maar over vrijwillige netoverschrijding.

In dit verband stellen wij nogmaals vast – dat bleek nog tijdens de hoorzittingen – dat er in het katholiek onderwijs een verschil bestaat tussen wat de top ter zake verklaart, en de basis. Inderdaad, er is een sociologisch verschil waarbij de directie en het personeel wél op een vrijwillige manier met bijvoorbeeld gelijkaardige hogescholen uit het ander net willen samenwerken, maar waarbij de inrichtende machten – ik vermoed om louter machtsbehoud – de schaalvergroting tegenwerken. Deze evolutie kunnen wij niet accepteren.

Om hiertegen in te gaan wenste de VLD een structurele gelijke behandeling tussen vrije en officiële hogescholen. De Raad van State legde ons ter zake in zijn advies grondwettelijke beperkingen op. De decreetgever kan niet, zoals in het officieel onderwijs, de katholieke hogescholen de verplichting opleggen om een gewaarborgde vertegenwoordiging in de raden van bestuur aan de basis te geven. Wij leggen ons bij dit advies neer.

In het decreet geeft de decreetgever aan dit probleem twee tussenoplossingen. De structuur van de Vlaamse autonome hogeschool biedt een kans. De samenwerking in een netwerk biedt een andere kans. De netoverschrijdende regionale samenwerking inzake sociale voorzieningen bewijzen dat een dergelijke samenwerking een wachtzaal kan zijn voor een meer doorgedreven samenwerking. Deze vervult een brugfunctie in afwachting dat de geesten rijpen.

Belangrijk is ook dat de keuze van de schaalvergroting in het katholiek

Denys

onderwijs niet meer het absolute monopolie is van de raad van bestuur van de inrichtende macht. Door de bevoegdheid om te beslissen welk type schaalvergroting men zal toepassen te promoveren tot onderwerp van overleg, wordt de raad van bestuur verplicht om de consensus met de basis, het personeel en de studenten, na te streven.

Als met deze nieuwe structuren en verregaande vorm van inspraak de inrichtende machten in het katholiek onderwijs de basis blijft negeren, ja, dan rest er maar één mogelijkheid meer, namelijk een grondswetswijziging. Wij zijn daarvoor geen vragende partij. Als blijkt dat de inrichtende macht de kans niet grijpt om met de basis samen te werken, dan moeten wij daar iets aan doen. In dat verband is het ook interessant – dat is voor mij een nieuw geluid – dat de CVP-vertegenwoordigers zich niet principieel tegen netoverschrijding hebben uitgesproken zo lang het maar op vrijwillige – dat is ook onze mening – basis gebeurt. Deze verruiming in de gedachtengang appreciëren wij ten zeerste.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit. De VLD is tevreden dat het parlement constructief aan een nieuwe tekst heeft gewerkt, een tekst die in grote mate rekening houdt met de door ons geformuleerde opmerkingen. Ik besef dat niet alle pijnpunten, zoals zij onder meer tijdens de hoorzittingen werden aangehaald, zijn weggewerkt. Dat kan trouwens ook niet omdat op sommige eisen niet kon worden ingegaan aangezien niet verenigbaar met het voornemen van een grondige en algemene hervorming.

Nochtans maak ik van de gelegenheid gebruik om nog één verzoek van de sector zelf extra te beklemtonen, namelijk het verzoek naar een gelijke budgettaire en financiële behandeling tussen het HOBU en de universiteiten. Het HOBU is de goedkoopste onderwijsvorm in

Vlaanderen. Strikt budgettair gezien was een hervorming met het oog op schaalvergroting in het HOBU niet de meest noodzakelijke maatregel. Het minste wat wij dan ook kunnen doen, is dezelfde budgettaire beheersnormen van het HOBU op de universiteiten toe te passen zodat elke vorm van onrechtvaardige behandeling achterwege blijft.

Mijnheer de voorzitter, in dit dossier kan geen enkele politicus of politiek partij zich exclusief winnaar noemen. Hier zijn er slechts twee winnaars : het parlement en de hogescholen zelf. Het parlement werd gherwaardeerd en de hogescholen krijgen een volwaardige kans op hervorming. Alle commissieleden van de VLD waren er trots op aan de totstandkoming van het decreet te hebben kunnen meewerken. Samen met hen heb ik de rest van mijn fractie ervan kunnen overtuigen deze HOBU-hervorming goed te keuren. **(Algemeen applaus)**

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer P. Hostekint (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het HOBU-decreet is ongetwijfeld een van de belangrijkste en meest opmerkelijke onderwijsdecreten waarover in de Vlaamse Raad wordt gestemd.

Toch wijkt de tekst ervan niet af van de algemene politiek die de Vlaamse Gemeenschap al enige jaren inzake onderwijs voert en die erop gericht is om enerzijds de kwaliteit van het onderwijs de verbeteren door meer autonomie te verlenen en anderzijds om de onderwijskosten zoveel mogelijk te beperken en te beheersen. Het beleid is in de eerste plaats de verdienste van de onderwijsministers : van wijlen minister Daniël Coens en van minister Luc Van den Bossche.

De twee in het oog springende vernieuwingen van het HOBU-decreet , namelijk de schaalvergroting en de deregulering, zijn de middelen om betaalbare kwaliteit te verwezenlij-

ken. Dank zij een groter draagvlak en een grotere autonomie zullen de nieuwe hogescholen zowel voor hun personeel en hun studenten als voor de maatschappij nieuwe perspectieven openen. Inderdaad, de toegekende autonomie staat hierbij steeds in functie van betaalbare kwaliteit.

Ook de nieuwe regeling van de rechtspositie van het hogeschoolpersoneel houdt rekening met dit principe. Om kwaliteit te bieden, heeft een hogeschool nood aan personeel dat aan een aantal voorwaarden beantwoordt.

Ten eerste, het personeel moet gemotiveerd zijn. Dat wil zeggen, dat het zich enerzijds beschermd voelt en een gewaarborgde inspraak heeft en dat het anderzijds kansen heeft op promotie en extra verloning.

Ten tweede, het moet hoog gekwalificeerd personeel zijn dat soepel kan worden aangeworven en waarvoor een soepele weddevaststelling en een soepel loopbaanverloop kan worden uitgewerkt.

Ten derde, het personeel moet voldoende beschikbaar zijn. Dit wordt in het decreet gegarandeerd door de cumulatieregeling die is uitgewerkt volgens het criterium van beschikbaarheid voor de instelling. Alleen de tijd die aan de nevenactiviteiten wordt besteed, wordt in rekening gebracht.

Ten vierde, het personeel moet ruime ervaring hebben. Door de interdisciplinaire uitwisseling van docenten in grote hogescholen worden de kennis en de ervaring van deze docenten meer verspreid. Door de samenwerkingsovereenkomsten met andere hogescholen en universiteiten kan het onderwijzend personeel ook elders ervaring opdoen.

Voor de personeelsleden die werken in het studiegebied kunst is er bovendien een specifieke cumulatieregeling uitgewerkt zodat hun nuttige artistieke beroepservaring niet in het gedrang komt.

Hostekint

Ten vijfde, de personeelsformatie moet aangepast zijn aan de noden en mogelijkheden van de hogeschool. Volgens de werking van de hogeschool worden de taakinhouden gedefinieerd, mandaten verleend en de werkzaamheden herverdeeld. Het werkingsveld strekt zich verder uit dan het domein van de loutere onderwijs- en begeleidingsopdrachten. Ook projectmatige onderzoeksactiviteiten, maatschappelijke dienstverlening – zoals onlangs is vastgelegd voor de universiteiten – en organisatorische taken kunnen tot de opdrachten behoren.

Ten zesde, het personeel moet zich vrijhouden voor de begeleiding van de eerstejaarsstudenten. Hierover moet het hogeschoolbestuur jaarlijks verslag uitbrengen aan de Vlaamse regering.

Personeel dat regelmatig wordt geëvalueerd, vormt een andere essentiële factor. Elk personeelslid moet minstens elke drie jaar worden beoordeeld en indien hij of zij daarbij een onvoldoende krijgt, dient na één jaar al opnieuw een evaluatie te worden ingericht. In de commissie benadrukten we overigens dat die evaluatie geen repressief karakter mag hebben in de ogen van het personeel.

Hoewel het personeel een uitermate belangrijke factor vormt bij het creëren van onderwijskwaliteit, toch is het niet de enige garantie daarvoor. Kwaliteit hangt immers ook af van een optimale aanwending van de middelen. De eenmaking van het financieel beleid gekoppeld aan de autonomie van de instellingen moet ertoe leiden dat de werkings- en investeringsmiddelen doeltreffender worden besteed. Elke hogeschool zal met het oog daarop een eigen financiële enveloppe ter beschikking krijgen. Deze financieringswijze kan worden vergeleken met die van de universiteiten en ze is wellicht het meest ingrijpende vernieuwende element in het herstructureringsproces van het HOBU.

Voor de hogescholen betekent de overschakeling naar dit systeem in elk geval een grote aanpassing. Vele instellingen zullen het dan ook geruststellend vinden dat het nieuwe financieringssysteem slechts gedeeltelijk en geleidelijk zal worden ingevoerd. Bovendien wordt een overgangperiode van tien jaar in acht genomen. Daarvan vormen de eerste vijf jaar de eigenlijke overschakelingstermijn, waarin het huidige historisch forfait stelselmatig wordt afgebouwd. De volgende vijf jaar zijn dan een soort rustpauze. In die tien jaar bouwen de hogescholen een nieuw historisch forfait op dat vanaf 2006 voor de helft hun werkingsuitkering zal bepalen. De andere helft wordt dan volledig volgens de onderwijsbelasting van de hogeschool berekend.

Het is daarom uitermate belangrijk dat voor de financiering van het met de onderwijsbelasting variërende gedeelte, de berekening van het aantal studenten altijd gebeurt op basis van het gemiddeld aantal financierbare studenten van de voorbije drie begrotingsjaren. Voor dat gedeelte, dat met de studentenpopulatie schommelt, wordt in de overgangsen de rustfase zelfs telkens het gemiddeld aantal financierbare studenten van de vorige vijf jaar in aanmerking genomen. Op die manier houdt men rekening met tendenzen en niet met plotse golven in het studentenbestand.

De zoektocht naar het ideale financieringssysteem heeft lang geduurd. Het moest de hogescholen immers enerzijds tot schaalvergroting aanzetten maar anderzijds niet al te zeer hun vrijheid beknotten.

De SP-fractie is bekommerd om de democratisering van het onderwijs en we zijn er dan ook altijd al van overtuigd geweest dat een schaalvergroting in het HOBU pure noodzaak was. Daarom pleitten we ervoor alle hogescholen te laten evolueren naar een norm die voldoende groot is om een kwalitatief hoogstaand studie-

aanbod te garanderen. Hoewel het vastleggen van een dergelijke norm principieel best kon worden verdedigd, was het toch nog moeilijk die norm ook concreet in te vullen, aangezien er geen wetenschappelijke gegevens voorhanden waren om eventuele voorstellen op te stoelen. Elke norm leek dan ook bijna arbitrair. Het systeem dat nu voorligt, promoot niet langer een schaalvergroting via een bepaalde financieringsnorm. Voor de hogescholen die ondanks alle inspanningen niet aan de norm voldoen – denk daarbij aan de hogescholen van het gemeenschaps- en het provinciaal onderwijs in West-Vlaanderen – is dit een hele opluchting. Vooral voor al die mensen die bij het onderwijsgebeuren in die provincie zijn betrokken. Wat de financiering nu aangaat, zal de Vlaamse autonome hogeschool van West-Vlaanderen met dezelfde riemen kunnen roeien als alle andere hogescholen.

Een ander gevoelig punt waarover iedereen van meet af aan het wel eens was, betreft de noodzaak om de totale enveloppe van het HOBU, geïndexeerd weliswaar, op het peil van 1994 te houden. Het basisbedrag is in het decreet ingeschreven en kan bijgevolg alleen nog bij decreet worden gewijzigd. Deze globale pot wordt telkens over alle hogescholen verdeeld nadat eerst een gedeeltelijke, uitdovende voorafname werd uitgevoerd. Het is niet de bedoeling om met dit gesloten systeem op het HOBU te besparen, maar wel om het budget te beheersen.

Wanneer er zich uitzonderlijke verschuivingen voordoen in de studentenpopulatie van het HOBU, zal de decreetgever zijn uitgangspunt moeten herzien. Het basisbedrag zal in dat geval worden aangepast, maar tot dan moeten de hogescholen ervan uitgaan dat ze binnen de marges van de vastgestelde enveloppe zullen moeten werken.

We begrijpen dat dit systeem de hogescholen geen absoluut veilig vooruitzicht biedt en ze voelen zich hoogstwaarschijnlijk ietwat geïso-

Hostekint

leerd in deze situatie. Toch zijn we ervan overtuigd dat deze wijzigingen nodig zijn omwille van het belang van het hele onderwijs. Ook andere onderwijsniveaus zullen in de toekomst hun bijdrage moeten leveren tot het beheersen en het vrijwaren van het onderwijsbudget. De hogescholen krijgen dankzij de inspanningen van de Vlaamse Raad en in het bijzonder van de Onderwijscommissie heel wat troeven in handen om de kwaliteit van hun onderwijsvorm in de toekomst te vrijwaren en indien mogelijk nog te verbeteren.

Of ze deze troeven ook daadwerkelijk zullen uitspelen, hangt in grote mate van hen zelf af : in de eerste plaats van hun nieuwe directeurs aan wie hoge eisen worden gesteld, maar die een mooie uitdaging wachten, in de tweede plaats van alle leden van het hogeschoolbestuur die het beleid mee bepalen, in de derde plaats van alle personeelsleden die het beleid zullen moeten uitvoeren, en ten slotte ook van de studenten die als rechtstreeks belanghebbenden een belangrijke signaalfunctie hebben in verband met de kwaliteit van het geboden onderwijs.

We beseffen echter dat de inspanning die van alle betrokkenen verwacht wordt, niet gering is en dat het tijd en moeite zal vergen vooraleer iedereen zich aan de nieuwe situatie heeft aangepast. We hopen dat iedereen binnenkort de nieuwe situatie voldoende heeft kunnen verkennen om deze vervolgens zo goed mogelijk te benutten. Inmiddels mogen wij echter niet de indruk wekken dat wat het HOBU betreft ons werk gedaan is. Wij mogen de hogescholen niet aan hun lot overlaten. Wij moeten erop blijven toezien dat de hogescholen zich inderdaad profileren als kwalitatief-hoogstaande, aantrekkelijke, goed beheerde en dynamische onderwijsentiteiten. Voor deze opdracht kan op de SP-fractie worden gerekend.

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het is een slechte traditie, stilaan ook in dit Vlaamse parlement, om nog snel voor het parlementair reces belangrijke politieke beslissingen erdoor te jagen. De voorliggende teksten zijn hier een prachtvoorbeeld van.

Het tijdstip van deze bespreking, en – als de meerderheid het quorum haalt – van de stemming over dit decreet, wekken een soort onbehagen. Wij vatten de HOBU-kwestie aan in de schaduw, ja zelfs in de duisternis, van dit parlement, waarop door de examenperiode en de aansluitende vakantie, de meesten gedreven door de drang naar het zonnige zuiden, geen maatschappelijke spotlichten staan gericht. Het tijdstip van bespreking en goedkeuring is zwanger van het heimelijk karakter van onze bezigheden.

Het Vlaams Blok stelt zich dus in de eerste plaats serieuze vragen bij deze aanpak. Is het verantwoord nu snel, in volle examenperiode – dus zonder dat professoren en studenten echt tijd hebben om alle implicaties van dit HOBU-decreet onder ogen te zien – dit decreet er absoluut door te willen jagen ? Of zit de schrik er zo diep in ? Het antwoord is eenvoudig. Ja, de schrik zit er zo diep in. De politieke meerderheid, de CVP-SP-VU-Agalev-meerderheid, de spreekwoordelijk geworden Vlaamse versie van de Sint-Michiels-meerderheid weet dat het nu of nooit is. Zij weet dat als er nu niet snel een HOBU-decreet komt, er nog bitter weinig kans is dat er voor het afscheid van minister Van den Bossche ooit nog zo'n decreet komt. In oktober houdt Agalev zijn achterban niet meer in de hand. In oktober kan de Belgische regering gevallen zijn. Dus moet het nu gebeuren, ook al moet dit plaatsvinden in de coulissen van het maatschappelijk gebeuren. Dat is één.

Daarnaast is er natuurlijk het weinig verkwikkelijke verhaal van de politieke totstandkoming van dit HO-

BU-decreet. Het decreet is eerst onderworpen aan een soort kastelenonderhandeling. In een systeem van politieke onderhandeling à la Dehaene, heeft minister Van den Bossche gepoogd een meerderheid in elkaar te knutselen die dus gebouwd werd op de met de Volksunie-aanhangwagen uitgebreide Roomsrode coalitie, voor de gelegenheid uitgebreid met de Belgische depannagedienst bij uitstek, namelijk Agalev. Diezelfde groene staatsmannen die altijd de mond vol hebben over basisdemocratie, weigeren nu rekening te houden met de toenemende bezwaren van de onderwijsbasis tegen voorliggende teksten. Wie heden ten dage zijn oor te luisteren legt bij onderwijsmensen weet dat er veel ongenoegen en onzekerheid heerst over dit decreet.

De VLD kreeg een bijrolletje in het geheel, en mocht afwisselend mee aan tafel en weg van tafel. De TV-kijkende Vlaming zag zo André Dénys hemzelf als een volleerde Jan Claesen van de poppenkast op en af gaan, en tot slot weer opkomen, en dat alles begeleid van een warrige uitleg over afwisselend fusies die netoverschrijdend moesten zijn en over financiering, uitleg waar de publieke opinie geen barst van begreep.

Ondertussen was er het SP-Agalev-dictaat dat voorschreef dat het Vlaams Blok zelfs geen tekst mocht krijgen, zodat het Vlaams Blok met 17 leden in deze Raad minder goed geïnformeerd was dan de gemiddelde journalist of zelfs dan de eerste de beste schooldirecteur die de eerste de beste infovergadering had meegemaakt. Voorwaar, een nobel staaltje van democratisch parlementarisme .

Op den duur werd de klucht zo kluchtig dat men de zo geroemde fundamentele onderwijshervorming begon door te drukken en een tweede meerderheid in elkaar begon te knutselen door stuk voor stuk de drie totaal individueel en namens de negatie van iedere politieke doctrine

Annemans

zetelende personen aan te spreken die in 1991 toevallig op een lijst van Jean-Pierre van Rossem waren gekozen, met God weet welke geheime beloftes van dien. Geef toe : zelfs in de familie Bakkeljouw gaat het er zo jolig niet aan toe.

En toch, zo werd ons gezegd, ging het hier dus om een fundamentele hervorming, een mijlpaal in de geschiedenis van het onderwijslandschap in Vlaanderen.

Na veel gehakketak dus, toen minister Van den Bossche zag dat hij geen twee derde meerderheid zou halen, werd het decreet ingetrokken. Dan begon de komedie pas echt. Volksunie- en Agalev-parlementsleden dienden een voorstel van decreet in en een uitgebreid voorstel van bijzonder decreet. Minister Van den Bossche diende dan een ontwerp van decreet in en een afgeslankt ontwerp van bijzonder decreet. En dan kwam de – voorlopig laatste – coup de théâtre van dit toneelstuk. De VLD die aangekondigd had tegen dit decreet te zijn, veranderde plotseling van mening. Welk politiek koopje werd hier afgesloten ? Alleen God en André Denys weten het.

Bekijken we de teksten even van nabij, dan zie we om te beginnen dat er een nieuw personeelsstatuut komt. Door het wegvallen van de huidige personeelsomkadering zouden de fusies kunnen leiden tot personeelsafvloeiingen. Het spreekt voor zich dat het personeel zich daartegen verzet. Men kan zich inderdaad afvragen hoe het staat met de rechtszekerheid van het personeel. Men legt nu decretaal een nieuw personeelsstatuut op, terwijl veel leerkrachten in de privaatrechtelijke hogescholen werken met een soort bediendenstatuut. De overgangsmaatregelen zijn voor het Vlaams Blok totaal ontoereikend zodat we kunnen spreken van een contractbreuk met het personeel. Daarnaast stellen wij ons vragen bij de maximale periode van assistenten

die 8 jaar, uitzonderlijk 9 jaar draagt. Is het wel eerlijk een limiet te stellen aan de aanstellingsperiode ? Het komt ons voor dat de rotatie van assistenten meer nadelen dan voordelen biedt voor de kwaliteit van het onderwijs.

Daarbij aansluitend blijven wij gevoelig voor de doctoraatseis voor docenten. Wij achten het niet bezwezen dat doctors beter lesgeven dan niet-doctors, zeker in richtingen waar vooral praktijkervaring van belang is.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavemier : Mijnheer de voorzitter, ik ben nogal verrast door de opmerkingen van de heer Annemans. De door hem verguisde leden van de ex-Rossem-fractie zijn veel meer uren in de commissie aanwezig geweest dan de Vlaams-Blokfractie.

De heer G. Annemans : Ze zullen er wel belang bij gehad hebben.

De heer J. Tavemier : Overigens hebben zij een aantal amendementen ingediend die niet zo gek waren.

Mijnheer Annemans, terwijl u in de commissie geen enkel amendement hebt ingediend, noch enig ernstig betoog hebt gehouden, komt u nu plots in plenaire vergadering op een zeer platvloerse manier een aantal personeelseisen verdedigen. Als dat de herwaardering is van het parlement waarvoor u opkomt, dan vrees ik het ergste.

De heer G. Annemans : Mijnheer Tavernier, ik heb er nooit een geheim van gemaakt dat ik mij, na de manier waarop deze komedie tot stand is gekomen, zou beperken tot een betoog in de plenaire vergadering.

De voorzitter en verschillende leden van de commissie waren hiervan op de hoogte en indien u mijn mening had gevraagd, had ik u dit ook onomwonden gezegd.

Wij hebben op geen enkel ogenblik noch de behoefte, noch de kans gekregen om op een ernstige manier aan dit decreet mee te werken. Ik beperk mij dan ook zeer bewust tot dit betoog.

De eerste tekst die onze fractie heeft gezien, was de gedrukte tekst van het voorstel van decreet. Laten wij over de democratie dus niet teveel uitweiden.

Mijnheer de voorzitter, er rijzen dus enkele vragen bij de academisering van het HOBU. De vraag of het projectmatig wetenschappelijk onderzoek tot de taak van de hogescholen behoort, werd nooit duidelijk beantwoord. Moet niet veeleer de specificiteit van iedere opleiding behouden blijven, in plaats van te streven naar de creatie van een academische eenheidsworst waarmee niemand nog gelukkig is ? Hebben de universiteiten de hogescholen van het lange en het korte type niet elk hun specifieke taak en waarde ? Deze vraag blijft vooralsnog onbeantwoord.

Moeten wij perse naar een binaire structuur voor het hoger onderwijs ? Het antwoord op deze vraag is vaag en die vaagheid schept onzekerheid.

De budget- of enveloppefinanciering wordt ons voorgesteld als een belangrijke stap naar een autonoom beheer van de hogescholen. Wij vrezen echter dat deze enveloppefinanciering voor de hogescholen, gekoppeld aan het wegvallen van een vaste personeelsomkadering, veel hogescholen in de verleiding zal brengen om personeel te laten afvloeien. De inrichtende machten krijgen dus de mogelijkheid om zich jaarlijks met 1 tot 2 miljoen frank te verrijken per ontslagen personeelslid.

De financiering is dus duidelijk de hoofdstimulus tot fusie, terwijl de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs de enige hoofdbeachtiging zou mogen zijn. Wij zijn overigens niet principieel tegen een financiering.

Het budgetstelsel, waarbij het jaar-

Annemans

lijkse budget van de hogescholen gedeeltelijk wordt vastgelegd op basis van de uitgaven in het verleden, werkt geenszins scheefgegroeide situaties weg. De universiteiten passen dit systeem reeds decennia lang toe, waardoor de toelage van een student van een officiële school nog steeds 30 percent meer bedraagt dan deze voor een student van een vrije instelling. In een recent gepubliceerde studie van de Kredietbank wordt dan ook gepleit voor de uitkering van een vast bedrag per student, ongeacht de onderwijsinstelling. Op die manier zouden successcholen die veel studenten aantrekken, worden beloond en de minder succesvolle gestraft. De voordelen hiervan zijn evident want wanneer het jaarlijkse bedrag per student namelijk wordt afgestemd op de kostprijs in efficiënte scholen, worden de minder efficiënte scholen automatisch gedwongen om te besparen.

Kan de minister ons overigens zeggen waarom het onderwijsbudget van 221 miljard frank moet worden beheerst door een drastische blokkering van de uitgaven van de hogescholen die slechts 7,5 percent van het onderwijsbudget opslorpen, terwijl de gemiddelde kostprijs per student lager is dan in de andere onderwijsniveaus ?

Een positief punt is dat er eindelijk sociale voorzieningen komen voor de hogescholen. Inzake de structuur van de Vlaamse autonome hogescholen heeft de minister sterk moeten inbinden. Het plan om in iedere provincie een hogeschool open te houden, met een levenslange benoeming van de algemeen directeur wordt niet gerealiseerd. Minister Van den Bossche mag deze politieke snoepjes dus niet langer uitdelen, de algemeen directeur wordt nog slechts voor twee jaar aangesteld, maar het risico voor een politiek karakter van de benoeming blijft bestaan.

Vervolgens kom ik terug op de fa-

meuze netoverschrijdende samenwerking. De verplichting tot netoverschrijdende fusie die de VLD vroeg, kwam er dus niet. Wat moeten wij overigens denken van liberalen die pleiten voor een verplichte netoverschrijdende samenwerking ? Plots bleek van het principe van de onderwijsvrijheid niets meer overeind te blijven. De maniakale verdeders van het vrijheidsbegrip ontpopten zich namelijk tot echte dirigisten van het staatsraison.

In dit opzicht blijft het Vlaams Blok, desnoods als enige partij, pleiten voor een absolute onderwijsvrijheid. Wij vragen dan ook om respect op te brengen voor het historisch gegroeide net van Vlaamse onderwijsinstellingen. Wij aanvaarden niet dat men ons een onderwijsstructuur zou opleggen onder het mom van een Europese stroomlijning.

De creatie van de Vlaamse autonome hogeschool is dan ook niet zozeer een geval van netoverschrijding, dan wel van netcreatie. Als echte pluralisten aanvaarden de leden van het Vlaams Blok dan ook niet dat men van deze structuurcreatie gebruik wil maken om het vrije onderwijs, al dan niet van confessionele aard, te laten opslokken door een grote pluralistische eenheidschool, waar niemand zich nog thuis zou voelen, tenzij zij die in het kader van een fusie-trend hopen dat zoveel mogelijk vrije instellingen zouden opgaan in de gepolitiseerde, zogenaamd kleine ARGO, waarop zij meer greep hebben dan op het huidige onderwijsveld.

Bovendien rijst de vraag of het statuut van de Vlaamse autonome hogescholen erin zal slagen om de vroegere inefficiëntie van het niet vrije onderwijs op te lossen. Wij menen dan ook dat wat er ter zake in de studie van de Kredietbank stond, juist is, ik citeer : De efficiëntie en de kwaliteit van het onderwijs slechts worden bevorderd wanneer de scholen non-profitbedrijven worden, gefinancierd volgens het aantal leerlingen, bedrijven die zelf budget-

tair verantwoordelijk zijn en die een modern personeelsbeleid voeren. De kwaliteit en de efficiëntie van het onderwijs worden bevorderd wanneer onderwijsinstellingen niet langer het karakter hebben van semi-overheidsadministraties. Einde citaat.

Wij vermoeden dan ook dat de voorgestelde zelfs vrijwillige netoverschrijding geen soelaas zal brengen. De bureaucrativering en politisering wordt in de kleine ARGO alleen maar versterkt, niet verzwakt.

Waarom moeten in die raden van bestuur overigens opnieuw vertegenwoordigers van allerlei sociaal-economische belangengroepen zetelen, die niet met het onderwijs te maken hebben ? Waarom is er in de onderhandelingscomités alleen sprake van vertegenwoordigers van de zogenaamde representatieve vakorganisaties ? Worden de niet-gesyndiceerden dan plotseling vogelvrij verklaard ? Moeten hun belangen dan niet worden verdedigd ?

Kortom, de structurele hervorming heeft er alle schijn van dat men de zogenaamde betaalbaarheid, die ik hier ten aanzien van het HOBU reeds heb gerelativeerd, gebruikt om in wezen een breder objectief te dienen. Dit objectief heeft tevens de hervormingen in het secundair onderwijs gekenmerkt en zelfs gedeeltelijk in het universitaire onderwijs, hoewel daar in mindere mate omwille van de ondoorbreekbaarheid van de afzonderlijke instellingen en vooral hun politieke steun vanuit hun provincies. De vrije instellingen worden onder druk van de centen, in een occult bondgenootschap van de Guimardstraat en staatsschool-aanhangers gedwongen tot eenheidstypes, eenheidsscholen en eenheidsstructuren, en dit alles om de lang gekoesterde droom van de pluralistische windtunnelschool onder staatscontrole in politieke en syndicale handen te realiseren. Het wordt steeds opmerkelijker dat de CVP zich weerloos en zelfs zonder morren in dit schema blijft inschrijven.

Annemans

Tot slot rijzen er vragen bij het al dan niet grondwettelijk zijn van de overdracht van gemeenschapsscholen van de ARGO naar de Vlaamse autonome hogeschool. Het lijkt alsof de bevoegdheid voor het creëren van een onderwijsnet een aangelegenheid is voor de Vlaamse Raad en niet voor de vertegenwoordigers van de meerderheidspartijen in de centrale raad van de ARGO.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het zal u allen reeds duidelijk zijn dat het Vlaams Blok nogal wat principiële bezwaren heeft tegen het voorliggende decreet en het bijzondere decreet. In het hele proces van de totstandkoming van het decreet heeft men het Vlaams Blok niet willen kennen in de discussie. Onze fractie was nochtans bereid een ernstig debat te voeren over het hoger onderwijs buiten de universiteit.

Wij zijn echter geenszins uit op een politiek koopje, zoals de minister dit blijkbaar voor elkaar heeft gekregen met Agalev en zelfs met de VLD. De mensen uit het onderwijs verdienen een ernstiger behandeling, daarom zal het Vlaams Blok als enige consequente oppositiepartij hier de onrust van de onderwijsmensen vertolken door een duidelijke tegenstem uit te brengen.

Op het Vlaams Blok wilde men niet rekenen, op het Vlaams Blok hoeft men bijgevolg ook niet te rekenen bij de stemmingen over deze decreten.

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan het niet laten toch even te repliceren op wat de heer Annemans heeft gezegd. Hij heeft een indrukwekkend verhaal gebracht. Hij ziet zich als de mooie prins die in de boze wereld terecht komt, met zijn vlammend zwaard de verstaatsing te lijf moet gaan, rondom hem niets anders dan

boze trollen en gedochten ziet — ik begrijp trouwens niet hoe u daartussen kunt blijven zitten — en aan de rest van de wereld komt uitleggen hoe goed hij wel is.

Ik leid daaruit af, mijnheer Annemans, dat wij niet op u moeten rekenen voor de goedkeuring van dit decreet. Na uw uiteenzetting te hebben gehoord, moet ik echter vaststellen dat rekenen niet uw sterkste kant is. Immers, uw kennis ter zake is niet altijd tot uiting gekomen en dat is dan nog zacht uitgedrukt.

Ik sluit mij aan bij de dankwoorden die door de minister en door mijn collega's verslaggevers werden uitgesproken. Bovendien wens ik mijn waardering en bewondering uit te drukken voor de geleverde inspanningen, de talrijke werkuren en de inzet van alle geledingen die aan de totstandkoming van dit decreet de jongste jaren en maanden hebben meegewerkt.

Mijnheer de voorzitter, het ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, dat we vandaag bespreken, is een consensus-decreet. Een **consensus**-decreet is op zich al merkwaardig, maar dit decreet is op vele vlakken merkwaardig.

Het is een merkwaardig decreet omdat het tot stand is gekomen na onvoorstelbaar veel besprekingen, beraadslagingen en overleg. Bijna iedereen die van nabij of veraf, met uitzondering van de heer Annemans, bij dit decreet betrokken was, heeft zich geroepen gevoeld om een of andere suggestie te doen. Ik kan u verzekeren dat velen zich geroepen voelden.

Het is duidelijk gebleken dat medezeggenschap ook rekent op medeverantwoordelijkheid. Dat kan niet anders.

Het is een merkwaardig decreet omdat men erin is geslaagd om meer dan 200 wetten, decreten, koninklijke en ministeriële besluiten en artikelen te vervangen. Daarbij is onder

meer het kaderdecreet van oktober 1991 betreffende het hoger onderwijs van het lange type.

Het is een merkwaardig decreet omdat de begrippen schaalvergroting en gesloten enveloppefinanciering aan elkaar gekoppeld worden om zo de uitgaven te beheersen. Iedereen is het erover eens dat meer dan 160 hogescholen te veel is. Vooral in de hogescholen van het korte type is op dit ogenblik van schaalgrootte **nauwelijks** sprake.

Naast het niveau van de inrichtende machten zal ook op het niveau van de opleidingen een **schaalvergrotings**proces op gang moeten komen. Voor **degenen** die het toch niet willen geloven, herhaal ik dat schaalvergroting geen synoniem is van besparen. Ondanks het vastleggen van een te indexeren basisbedrag voor het HOBV. Daarop zal ik straks terugkomen.

Het arbitrair bepalen van een minimum schaalgrootte van 3.500 studenten was maar relevant in zover dat hiermee een cijfer naar voren werd geschoven dat de leefbaarheid van een vergrote hogeschool moest waarborgen.

Het is een merkwaardig decreet omdat in het kader van het totale hoger onderwijs gestreefd wordt naar een regelgeving die zoveel mogelijk gelijk is aan die van de universiteiten. De samenwerking tussen de hogescholen en de universiteiten wordt verder gestimuleerd.

Het is ook een merkwaardig decreet omdat we hiermee het sluitstuk verwezenlijken van het Vlaamse regeerakkoord van 28 januari 1992, leidend via de Ambtelijke Commissie en het positief advies van de VLOR tot de beleidsnota van 17 december 1992 en het begrotingsakkoord van 1993.

Dit decreet was aanleiding tot een ministeriële onderwijsronde van Vlaanderen. Het gaf gestalte aan onvermoede hogeschoolallianties. Het trad buiten de oevers van de **meerderheids**fracties. Het stierf **menig-**

Appeltans

maal een bejubelde of betreurde dood. Het bracht uit de hand lopende betogingen op de been en de administratie tot wanhoop. Tenslotte verzoende dit decreet alle aanwezige fracties in de onderwijscommissie tot een consensus onder het motto *Ubi amor est*. Dit is een geestelijk gezang.

Het is een merkwaardig decreet dat, na de goedkeuring van het bijzonder decreet, de kans creëert om via de constructie van de Vlaamse autonome hogeschool, een hoger pluralistisch onderwijs tot stand te brengen. De collega's Swinnen en Tavernier, alsook de minister hebben reeds uitdrukkelijk gewezen op het pluralistische karakter van de autonome hogeschool. De neutraliteit van het onderwijs mag niet passief of negatief zijn, maar moet evolueren naar een actieve neutraliteit die de aanwezigheid en het respect voor diverse overtuigingen bevat, een pluralisme dat als positief en verrijkend wordt ervaren. Ik stel vast, samen met andere leden, dat bij de bespreking vele leden zich bij deze positieve stelling hebben aangesloten.

Het is een merkwaardig decreet tenslotte dat na de overgangperiode de gelijke behandeling van alle hogescholen tot stand brengt, een decreet dat eenzelfde statuut waarborgt voor alle personeelsleden van alle netten en dat is toch niet weinig als verwezenlijk king.

Wat is nu eigenlijk de essentie van dit totaal nieuw onderwijsdecreet voor het HOBU ?

Door de vele discussies over deelaspecten en groepsbelangen lijkt men soms de uiteindelijke onderwijsdoelstelling uit het oog te verliezen. Deze herstructurering moet leiden tot een kwalitatief beter hoger onderwijs of moet minimaal het bestaande onderwijspeil handhaven. Het is een misvatting dat onderwijsdecreten – an sich – kunnen leiden tot kwalitatief hoog onderwijsniveau. Wie dit meent, vergist zich.

Dit decreet – en dat geldt voor elke wet – kan slechts instrumenten aan-geven om, in dit geval, hoogstaand hoger onderwijs mogelijk te maken. Indien we in het verleden in Vlaanderen een onderwijs kwaliteitsmerk hebben opgebouwd, dan is de vraag nu hoe we dit kunnen behouden of versterken.

Indien we het HOBU – zoals de universiteiten – in een Europese context plaatsen, dan is dit niet toevallig. De opvoeding aan Vlaamse hogescholen moet jonge volwassenen in staat stellen vaardigheden en bekwaamheden te ontwikkelen en tegelijkertijd kritisch inzicht te verwerven, zowel in de problemen van de eigen Vlaamse Gemeenschap als daarbuiten. Dit richt zich dan op Europa en op de hele wereld.

De herstructurering van het hoger onderwijs moet worden gezien als de concurrentiestrijd voor het behoud van de hoogste kwaliteit in Vlaanderen en dit in een internationaal perspectief. In deze optiek is het duidelijk dat er binnen het hoger onderwijs een gedifferentieerd aanbod bestaat en zal blijven bestaan. Deze differentiatie mag geen afbreuk doen aan de eenheid van het hoger onderwijs en weerlegt tegelijkertijd dat een kunstmatig onderscheid tussen de verschillende geledingen van het hoger onderwijs nog zinvol zou zijn.

Het samengaan van HOLT en HOKT in één hogeschool heeft in de 12 bestaande gemengde hogescholen nooit vragen doen rijzen of negatieve kritiek ontvangen bij het bepalen van het niveau van de HOLT-studenten.

Mijnheer Denys, ik denk dat de VLD zich vergist in haar keuze voor monosectoriële scholen. In de economische wereld zijn er nauwelijks bedrijven te vinden die zich louter monosectorieel opstellen. Ze lopen het risico erg kwetsbaar te zijn op het ogenblik dat het minder goed gaat.

In gans deze discussie moet de kwa-

liteit van de opleiding het centrale thema blijven. De bewaking of het inbrengen van deze kwaliteit moet voor elke hogeschool de topprioriteit zijn en blijven. Ook op dit domein zal de overheid haar rol herzien. De keuze van evaluatie sluit aan bij het universitair systeem van de visitatiecommissies met deskundigen uit binnen- en buitenland. De overheid beperkt haar rol tot het uitzetten van de bakens en het aanreiken van de middelen via enveloppefinanciering. Om haar onderwijsbeleid waar te maken, verleent de overheid de hogescholen de grootst mogelijke vrijheid. Dit is deregulering. De bestuurders zullen zelf een begroting opstellen en met een globale enveloppe een evenwichtige besteding van personeels- en werkingskosten uitvoeren. Velen hebben herhaaldelijk hun vrees kenbaar gemaakt nu zij beseffen dat de overheid niet langer garant staat als derde betaler. Deregulering moet leiden tot verantwoordelijkheid. Zelfdiscipline kan hiertoe bijdragen. Dit is de essentiële uitdaging voor elke hogeschool !

Deze decreten zijn niet het werk van één man. Het is teamwerk. Er bestaat geen alleenrecht op de krachtlijnen van deze decreten. Collega Denys heeft verklaard dat de decreten een aantal typische VLD-prioriteiten bevatten, Het is overdreven te beweren dat financiële verantwoordelijkheid een alleenrecht is van een partij of dat ontzuiling, democratisering en een vernieuwde politieke cultuur het gedachtengoed zijn van een partij !

De **heer A. Denys** : Dat heb ik niet gezegd.

De heer L. Appeltans : Dit is een samen te dragen verantwoordelijkheid.

Minister L. Van den Bossche : Schoone kinderen hebben vele vaders !

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De **heer A. Denys** : Mijnheer de voorzitter, ik heb gezegd dat die 4 punten krachtlijnen zijn van de VLD-beginselverklaring. Wij zullen de inhoud van de decreten toetsen aan de krachtlijnen.

De heer A. Appeltans : Mijnheer de minister, uit uw tussenkomst maak ik op dat ik het medevaderschap mag opeisen !

Vanaf het prille begin heeft de Volksunie de krachtlijnen van dit decreet onderschreven. De huidige gebrekkige organisatie, de onvoldoende gewaarborgde kwaliteit en de zorg voor de financiële beheersbaarheid van de hogeschool maakten de totstandkoming van dit decreet een dwingende noodzaak. Mijn fractie was eveneens vragende partij om de grootste openheid aan de dag te leggen en de Vlaamse Raad uitspraak te laten doen over de uitgewerkte overeenkomst. Daarom heeft mijn fractie collega Tavernier gesteund om de uitgewerkte teksten als voorstellen van decreet in te dienen. Partijpolitieke berekening en corporatistische reflexen zijn en blijven voor de Volksunie ondergeschikt aan het belang van de studenten, de personeelsleden en de bestuurders van de hogescholen. Tijdens de hoorzittingen is gebleken dat de betrokkenen geen problemen maakten over de algemene doelstelling. Dit neemt niet weg dat de aangereikte hefbomen niet voor iedereen even aanvaardbaar waren. De Volksunie gaat akkoord met de visie van de VLOR die het hele hoger onderwijs als een eenheid wil beschouwen. Mijn fractie hecht veel belang aan de mogelijkheid tot netoverschrijdende samenwerking ; niet aan het kunstmatig tot stand brengen van vreemdsoortige allianties wel aan het wegwerken van onnatuurlijke tegenstellingen. Dit decreet zet een belangrijke stap in de goede richting ! De Volksunie heeft steeds verklaard dat men geen fetisj-getallen voorop mocht stellen maar dat de leefbaarheid van de scholen gewaarborgd moest worden.

Ook inzake de sociale voorzieningen is dit decreet een belangrijke verwe-

zenlijking. Reeds vanaf volgend schooljaar wordt 3.000 frank per student toegekend aan de v.z.w.'s die iedere hogeschool opricht voor het beheer van de sociale voorzieningen. Het decreet bepaalt dat deze v.z.w.'s paritair samengesteld zijn uit democratisch verkozen studenten en vertegenwoordigers aangeduid door het bestuur. Het decreet bevat eveneens bepalingen inzake het beheer van de v.z.w.'s en de aanwending van de middelen. De commissaris van de Vlaamse regering houdt toezicht. Hierdoor wordt een oude droom werkelijkheid. Iedereen zal toegeven dat het toegekende bedrag nog schril afsteekt tegen de som die de universiteitsstudenten ontvangen. In de toekomst zal deze kloof verder gedicht moeten worden. De eerste uitdaging is de organisatie van de sociale voorzieningen. Principieel kiezen wij voor samenwerkingsverbanden in regionale netwerken. Zij bieden de mogelijkheid om, over de netten heen, samen te werken en een optimaal aanbod te realiseren. Samenwerken in regionale netwerken is kiezen voor efficiëntie. Het is een uitdaging voor de studenten zelf maximaal inhoud te kunnen geven aan de besteding van de beschikbare middelen. Getuigenissen en de opgedane ervaring met de proefprojecten leren ons dat men zowel uitstekende als onvoldoende resultaten haalt.

Het basisbedrag voor het HOBU wordt vastgepinde op het bedrag van het begrotingsjaar 1994, 16.648 miljoen frank. Dit bedrag dat jaarlijks aan het indexpeil aangepast wordt, roept heel wat weerstand op. Het is correct maar tevens onvoldoende te verkondigen dat HOBU een pioniersrol vervult.

Het is correct maar tevens onvoldoende om bij grote schommelingen te verwijzen naar de verantwoordelijkheidszin van de decreetgever.

Het is misschien correct dat de hogescholen dankzij de schaalvergrotingseffecten stilaan zullen genieten van een meer efficiëntere omkade-

ring met een groter financieel comfort.

De evaluatie in 1996 zal daarin inzicht moeten verschaffen. Men kan in geen geval aanvaarden dat alleen het HOBU-onderwijs met een gesloten enveloppesysteem geconfronteerd wordt. Het is niet aanvaardbaar dat zij alleen verplicht worden hun budget te beheersen. Deze methode kan op alle onderwijsvormen toegepast worden. Ik hoop dat de minister de ingeslagen weg verderzet.

De methode waarop de HOBU-pot over de hogescholen verdeeld is, lijkt twisten over het geslacht van de engelen. Het nieuwe systeem, de invoering van het historisch forfait, bevat wel een aanzet tot schaalvergroting. Wie echter in gebreke blijft en niet tot schaalvergroting overgaat, stevent langzaam maar zeker op een faillissement af. De basis van het systeem is eveneens gelijk gebleven : 90 percent van de financiering wordt lineair bepaald door samenspel van het aantal financierbare studenten en het puntengewicht van de opleidingen. Bovendien kunnen de kleine scholen via het nieuwe systeem een grote aantrekkingskracht uitoefenen omdat zij naast het verruimen van de studiegebieden ook een financiële bruidsschat meebrengen die zelfs na tien jaar nog voor tien percent blijft verankerd.

Het gevaar blijft echter – en de minister heeft ernaar verwezen dat de verplichting tot schaalvergroting – de zogenaamde 2.000 en 3.500-normen – wegviel. Hierdoor krijgen de scholen de vrijheid van keuze tot verantwoordelijkheid. De twintig percent progressiviteit had de aantrekkingskracht van de eenvoud. Maar wie hoger onderwijs doceert, kan zich moeilijk veroorloven niet achter de spiegel te kijken. Wij hebben vertrouwen in de onderwijsleiding.

Ik kom nu tot het medezeggenschap. Dit hoofdstuk geniet onze volle steun en neemt een belangrijke

Denys

plaats in. Niet minder dan vijftig artikelen handelen erover : dertig voor de Vlaamse autonome hogeschool en 21 voor de gesubsidieerde hogescholen. Deze artikelen zijn gedurfd en baanbrekend. Zij doen een beroep op alle actoren van het hoger onderwijs.

We stellen vast dat alles – of althans veel – kan worden geregeld in de Vlaamse autonome hogeschool, maar dat geen absolute zekerheid kan worden geboden wat het gesubsidieerd onderwijs betreft. In dat verband stellen wij het officieel en vrij gesubsidieerd onderwijs op gelijke voet. Hoe gaan de inrichtende machten de inspraak organiseren waartoe in het decreet een aanzet wordt gegeven ? In welke mate gaan zij bijdragen tot het depolitiseren van het onderwijs ? Ondanks wat sommigen verklaarden, beweer ik dat de depolitisering van de Vlaamse autonome hogescholen niet verder kan reiken. Zullen de provincies en de gemeenten dezelfde inspanningen leveren ? Zullen zij ook hun verantwoordelijkheid opnemen om medezeggenschap te organiseren en politieke benoemingen uit de weg te gaan ? Deze uitdaging moet nog worden waargemaakt, maar de ervaring leert ons uiterst voorzichtig te zijn.

Mijnheer de minister, lost dit decreet alle problemen op ? In dat verband denk ik aan de uitdaging voor sommige HOBUS-scholen in West-Vlaanderen en Limburg, aan de problematiek van de lerarenopleiding waarvoor geen oplossing werd geformuleerd. De vernieuwde lerarenopleiding moet grondig worden aangepast. En wij zijn vragende partij hiervan in de herfst werk te maken. Ik denk eveneens aan de problematiek van het onderwijs voor sociale promotie – het OSP. Blijkbaar is verder onderzoek aangewezen, maar het lijkt mij niet gunstig hogere opleiding in OSP los te koppelen van de hogeschoolstructuren, want dit zal leiden tot vermindering van de

kwaliteit. Ook op dat vlak moet naar een oplossing worden gezocht.

Verder, mijnheer de minister, blijven de personeelsleden van het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken te Antwerpen uitermate ongerust over de toekomst na de schaalvergrotingsoperatie. Zij vrezen dat de goede relatie die zij thans onderhouden met het RUCA zal worden verbroken. Is deze vrees volgens u al dan niet gegrond ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Appeltans op deze vraag kan ik duidelijk het volgende antwoorden. De relatie van het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken te Antwerpen met het RUCA werd bevestigd in het universitaire decreet onder artikel 200. Dit artikel blijft onverkort geldend, wat betekent dat deze relatie op juridisch vlak helemaal niet wordt gewijzigd door de voorliggende decreten.

In het beheer van alle mogelijke bijkomende relationele elementen die er hoe dan ook zijn tussen HIVT en RUCA bestaat er evenmin een probleem, aangezien de departementen zelf verantwoordelijk zijn voor de samenwerkingsverbanden. De vroegere toestand wordt dus helemaal niet gewijzigd en de relatie tussen beide instellingen blijft onaangeroerd.

De heer L. Appeltans : Vervolgens, mijnheer de minister, stellen wij ons een paar vragen aangaande de voortgezette opleidingen die moeten worden herdacht.

Er zal een onderscheid moeten worden gemaakt tussen voortgeleide opleidingen in de harde sectoren en de opleidingen in de zachte sectoren. In de eerste categorie komt men er misschien gemakkelijker toe om bijkomende middelen vrij te maken. Voor de sociale, opvoedkundige en gelijkaardige sectoren gaat het dan om een moeilijke of zelfs onmogelijke opdracht.

Ook het kunstonderwijs heeft gedurende lange tijd aan de klaagmuur gestaan. In laatste instantie hebben wij aan dit onderwijs betere levenskansen geboden, maar toch zal het zelf moeten instaan voor de kwaliteit. Zulks kan onmogelijk bij decreet worden geregeld. De laatste wijzigingen hebben wel gezorgd voor meer stimuli dan aanvankelijk werd gedacht.

Mijnheer de minister, dit decreet biedt niet de zekerheid dat alles bij het oude blijft. Integendeel. Wij willen het hoger onderwijs immers aanpassen.

Deze decreten zijn actieve werkwoorden, er moet mee gewerkt worden. Het goedkeuren ervan is het officiële fluitsignaal voor de aanvang van de wedstrijd. Dat betekent dat ondanks het reeds verzette werk, nog tot uitvoering op het terrein moet worden overgegaan.

Deze decreten zullen het landschap van het hoger onderwijs grondig hertekenen. Hierbij zal beroep worden gedaan op het creatieve denken en op de gedreven inzet van heel wat personen die nu reeds deel uitmaken van het personeelskader.

Ik ben ervan overtuigd dat de goedkeuring van dit decreet de Vlaamse geschiedenis zal ingaan.

De voorzitter : De heer L. Martens heeft het woord.

De heer L. Martens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de evaluatie van de voorliggende decreten wil ik even verwijzen naar het rapport van de Ambtelijke Commissie die ongeveer twee jaar geleden de grondslag heeft gelegd van en een aantal basisideeën heeft geleverd voor de materie die vandaag wordt besproken.

In het basisrapport werden drie grote uitdagingen geformuleerd ten opzichte van het hoger onderwijs buiten de universiteit, namelijk de nood aan een nieuwe profilering van het hoger onderwijs, de noodzaak om de

Martens

kwaliteit ervan te beschermen en de noodzaak om het overheidsbudget te beheersen, waarbij de schaalvergroting een element kan vormen dat daartoe bijdraagt.

Ik zal deze drie elementen stuk voor stuk even doorlichten.

Ten eerste, de nieuwe profilering van het hoger onderwijs, met daaraan impliciet verbonden de harmonisatie tussen de verschillende vormen van hoger onderwijs zoals wij die tot op heden kenden.

De inspanning die via dit decreet wordt geleverd, sluit eigenlijk aan bij de wet van juni 1970 op het hoger onderwijs, waarbij op revolutionaire wijze — in vergelijking met de situatie in de andere Europese landen — de eenheid van het hoger onderwijs werd vooropgesteld, zij het dan in verschillende vormen. In de daarop volgende jaren werd een inspanning gedaan om de eenheid in het onderwijs te realiseren, maar men mag niet ontkennen dat sommige maatregelen die eenheid ook hebben aangetast. Ik verwijs in dit verband naar de initiatieven inzake sociale voorzieningen en programmaties.

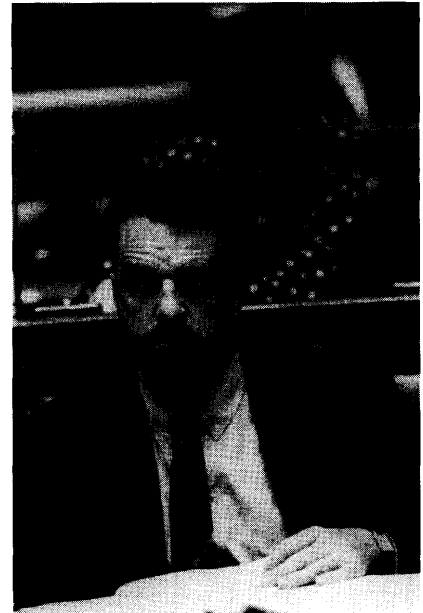
De noodzaak om de eenheid van het hoger onderwijs gestalte te geven, is telkens opnieuw herhaald in tal van organen. Ik denk onder meer aan het advies van de vaste raad voor het hoger onderwijs, waar de eigenheid van de drie vormen van hoger onderwijs opnieuw wordt bevestigd, maar waar tegelijkertijd ook wordt aangegeven dat zij gemeenschappelijke kenmerken hebben en alle drie een volwaardige vorm zijn van hoger onderwijs, dus dat er geen depreciatie mag bestaan ten opzichte van het korte type, het lange type of het hoger onderwijs. Telkens opnieuw wordt bevestigd dat deze drie vormen van onderwijs samen het tertiair onderwijs uitmaken, het hoogste onderwijsniveau.

Het gaat dus om een keuze van eenheid in verscheidenheid, die men in

tal van adviezen duidelijk heeft trachten te omschrijven. Men is hier evenwel niet steeds in geslaagd. Vaak heeft zich een soort van flou artistique ontwikkeld over de eigenheid van de verschillende vormen van hoger onderwijs. Het feit dat hier onvoldoende duidelijkheid bestaat, heeft te maken met de globale sociaal-cultureel-historische context waarin wij ons bevinden en waarbij wij ons steeds hebben ingeschreven in de Franse traditie. Die werkt eerder gedetailleerd en centraliserend, in tegenstelling tot de Angelsaksische benadering, die ook in Nederland kan worden teruggevonden, waar men niet zo gedetailleerd werkt, maar probeert de zaken van bij de basis op te bouwen en in grote kaders te werken.

Sedert Vlaanderen zijn autonomie heeft verworven, ook inzake het onderwijsbeleid, slagen wij erin het centralistisch model te doorbreken. Dit is begonnen met het werk van wijlen minister Coens, maar ik stel met genoeg vast dat ook minister Van den Bossche ditzelfde beleid krachtig blijft doorzetten. Autonomie, decentralisering, responsabilisering zijn de kernwoorden van dit beleid. Het zijn woorden waarin wij ons als christendemocraten herkennen omdat zij een hedendaagse vertaling zijn van het subsidiariteitsbeginsel, als een principe van ordening, als een principe om verantwoordelijkheden in de samenleving te verdelen.

Dit neemt niet weg dat er gedurende de voorbije jaren een spanningsveld is blijven bestaan tussen de universiteit en de andere vormen van onderwijs. Dit lijkt zelfs een internationaal fenomeen te zijn. Ook in andere landen wordt men geconfronteerd met een academie drift, waarbij een aantal scholen die niet tot het universitair onderwijs behoren, proberen hogerop te geraken en het label "universitair of academisch" voluit te verwerven. Dit is duidelijk gebleken bij het debat dat werd gevoerd over het decreet op het hoger onder-

Kamerlid Gerolf Annemans (VB) kante zich tegen het ontwerp van decreet betreffende de hogescholen

wijs. Ook daar reeds bestond de drang om te worden opgewaardeerd, omdat men ten onrechte het gevoel had dat enkel universitair onderwijs volwaardig onderwijs zou zijn. Anderzijds constateren wij een vocational drift, een soort van verlangen om zich meer op de arbeidsmarkt te richten. Deze drang bestaat niet uitsluitend bij de HOBU-instellingen. Ook de universiteiten proberen meer en meer op deze markt aanwezig te zijn. In dit verband verwijs ik naar de bespreking die vorige week in de Senaat werd gevoerd over het statuut van de kinesisten. Er wordt gekozen voor de vierjarige opleiding, waardoor de minister binnenkort voor een probleem zal worden gesteld aangezien er twee sporen dreigen te ontstaan, die evenwaardig zijn — universitair en niet-universitair — terwijl wij te maken hebben met een beroepsgerichte opleiding, een opleiding die in feite niet aan de universiteit thuishoort, maar wel in het HOBU. Er bestaat dus een constante spanning, die niet kan worden vermeden. Om die te ontladen, werd

Martens

reeds een poging gedaan in de decreten met betrekking tot de universiteiten en de hogescholen, die in de voorbije jaren tot stand zijn gekomen. Ook uit het decreet dat vandaag wordt besproken, blijkt dat de minister een poging doet om tot duidelijkheid te komen en een antwoord te geven op de kritiek die door de OESO-experten werd geformuleerd. In hun rapporten met onvoltooidesymfonieën. Ik heb de indruk dat de minister met deze decreten een duidelijke poging doet om deze bewering te weerleggen. Dit blijkt uit vele aspecten. Zo wordt het hoger onderwijs van het korte type losgekoppeld van het secundair onderwijs. Dit is een zeer belangrijke stap, waardoor het hoger onderwijs van het korte type de kans krijgt om zich structureel te ontwikkelen tot een volwaardige vorm van hoger onderwijs. Tot nu toe was dit niet het geval omdat dit soort van onderwijs was ingebed in de cultuur van het klassieke leerplichtonderwijs. Voorts worden er – mede op vraag van de Vlaamse christendemocraten – inspanningen gedaan op het vlak van de sociale voorzieningen. Aan alle HOBUSTUDENTEN zullen sociale toelagen worden toegekend in regionale netwerken en via VZW's waarbij de studenten zelf uitdrukkelijk mee verantwoordelijk kheid dragen. Ik ben het echter eens met de heer Appeltans dat er vandaag nog steeds een groot verschil bestaat in de toelage aan de studenten van het HOBUSTUDENTEN en aan de universiteitsstudenten. Men moet in een meerjarenplanning trachten om deze toelagen dichter bij elkaar te brengen.

Een derde belangrijk punt in de profilering en harmonisering van het hoger onderwijs is de sterke tendens naar verzelfstandiging, met de daarbij horende beheersstructuur. Hier en daar is in de tekst nog wel een spoor van centralisme te bespeuren, maar toch moeten wij bekennen dat er een grote inspanning werd gedaan

om te komen tot een uitdrukkelijk verankeren van de eigen verantwoordelijkheid en van de autonomie. Ik denk hierbij aan de oprichting van de Vlaamse autonome hogescholen en aan de beheersstructuur die wordt opgezet, ook voor de hogescholen die behoren tot het vrije net. De autonomie van deze instellingen is zeer indringend en verregaand. Zij heeft betrekking op de inhoudelijke opvulling van de curricula, op het personeelsbeleid en op de investeringen. Wij hopen dat de centrale raad van de ARGO de autonomie van de Vlaamse autonome hogescholen voluit zal respecteren en dat hij de Vlaamse autonome hogescholen niet zal beschouwen als een ideologisch verlengstuk van de meerderheid binnen de ARGO.

Met deze verzelfstandiging komen er twee belangrijke begrippen naar voren, die hoog staan in mijn eigen waardeklassering : de verantwoordelijkheid van de hogescholen, zij het binnen de onderwijsbevoegdheid die hen is toegemeten binnen de financiële en statutaire regeling. Tegenover de verantwoordelijkheid staat verantwoording. Beide zijn aan elkaar gekoppeld. Men krijgt verantwoordelijkheid, maar men zal zich anderzijds moeten verantwoorden op het vlak van budget en dienstverlening aan de studenten.

De harmonisering en profilering van het hoger onderwijs krijgt eveneens gestalte door het feit dat er een eenheid van statuut wordt gecreëerd. Dit is een grote stap vooruit. Er is een duidelijk statuut met een vernieuwde financiering en met een goede oplossing voor de verstikkende problematiek van de reffectatie en de terbeschikkingstelling. Naar analogie met de universiteiten zijn er ook grenzen ingebouwd met betrekking tot het aandeel voor de personeelsuitgaven en de vaste benoeemingen.

Ik kan ook nog wijzen op het opleidingsaanbod. De minister heeft zeker aan heel wat druk moeten weerstaan. Hij heeft zich beperkt tot een

aantal kleine correcties, die beantwoorden aan de regels van billijkheid of die belangrijk waren in het licht van de leefbaarheid. De heer Appeltans heeft zijn zorg uitgesproken met betrekking tot West-Vlaanderen. Vooral voor het provinciaal instituut in Kortrijk is het van belang om een aantal opleidingen te mogen organiseren die kansen bieden om in de toekomst te evolueren en ervoor te zorgen dat er een interessante competitieve markt ontstaat. Het is niet goed dat één enkel net de volledige onderwijsmarkt monopoliseert. Een competitieve markt biedt meer garanties op kwaliteitsonderwijs. Dit decreet voorziet in mogelijkheden om samenwerking tot stand te brengen tussen de instellingen van hoger onderwijs en de universiteiten.

Op de tweede plaats wil ik het hebben over de kwaliteitsbewaking. Eén van de grote verdiensten van dit decreet is dat er naar het voorbeeld van de universiteiten zorg voor de kwaliteit wordt ingebouwd. Men baseert zich op een objectieve analyse. De overheid hoeft deze analyse niet zelf uit te voeren, zij beschikt daartoe trouwens niet over de nodige instrumenten.

Zij moet ten aanzien van de kwalitatieve analyse een zekere afstandelijkheid bewaren. De visitatiecommissies vormen een goed instrument voor een deskundige doorlichting. De hogescholen schrijven zich dus in in datgene wat reeds voor de universiteiten is bedongen. Ook op internationaal vlak zien we dat men meer en meer streeft naar een soort resultaatverbintenis voor het onderwijs. Dat is vooral duidelijk in de Verenigde Staten waar een soort competitie bestaat tussen de meer dan 3.000 universiteiten omdat men in de top tien van de ranking probeert te komen. Wij moeten deze excessen uiteraard niet navolgen maar we moeten een kritische evaluatie durven bedingen voor ons onderwijs. Het is positief dat het decreet stelt dat er sancties verbonden zijn aan het niet volgen van deze regel. Ik

Martens

ben er van overtuigd dat door deze nieuwe wetgeving een dynamiek kan ontstaan die kwaliteitsbevorderend werkt en de echte of vermeende zelfgenoegzaamheid van hogescholen en universiteiten kan tegengaan. Met een boutade zou ik kunnen zeggen : "Harvard thinks it can change the world, Cambridge thinks it is the world". Het feit dat Cambridge in Engeland ligt kan in deze dagen misschien toepasselijk lijken.

Het derde en laatste aspect dat ik in de globale evaluatie wil behandelen, is de beheersing van het overheidsbudget en het thema van de schaalvergroting. Uit de discussie in de commissie is gebleken dat er geen eensgezindheid bestaat over het niveau waarop een school moet staan om optimaal leefbaar te zijn. Wij weten maar al te goed dat de ene school met honderd frank meer kan doen dan de andere school. Het is dan ook moeilijk om dit niveau van leefbaarheid te objectiveren, maar het is voor iedereen duidelijk dat hieromtrent een probleem bestaat. Als we de cijfers even bekijken stellen we vast dat er op een totaal van 152 instellingen 8 zijn met minder dan 100 studenten terwijl een vierde van de instellingen tussen 300 en 400 studenten telt. Dat zijn uiteraard bijzonder kleine scholen. Sommigen zouden kunnen zeggen dat dit de prijs is van de vrije keuze. Met de minister ben ik echter van mening dat men niet moet pleiten voor hoger onderwijs op fietsafstand of onder de kerktoren. Dat is immers niet van deze tijd.

Schaalvergroting biedt niet alleen budgettaire maar ook pedagogische en organisatorische voordelen. Men moet op voldoende grote schaal werken om echt aan personeelsbeleid te kunnen doen. Met een voldoende grote schaal kan men interdisciplinair gaan werken en goede contacten onderhouden met andere hogescholen en universiteiten. Bovendien krijgt men dan ook een be-

tere samenwerking met de privésector en is men beter uitgerust om de sociale voorzieningen op een behoorlijke manier uit te bouwen. Ik laat het hier bij, maar de lijst met niet-budgettaire voordelen is nog heel wat langer. Uit een artikel van professor Nonneman, die de laatste maanden veelvuldig al dan niet correct geciteerd werd, blijkt dat de huidige financieringswet eigenlijk niet houdbaar is tot op het einde van de oorspronkelijk voorziene periode. Deze wet houdt niet voldoende rekening met het feit dat vijf zesden van de onderwijsuitgaven mee evolveren met de reële loonkosten. In de Franse Gemeenschap bestaat nu reeds een grote druk op het onderwijsbudget. Wij moeten ons geen illusies maken, in de kortste keren zullen wij die druk ook op het onderwijsbudget van de Vlaamse Gemeenschap voelen wegen, voor zover dit vandaag niet reeds het geval is. In het verleden zijn wij er in geslaagd om die problematiek voor ons uit te schuiven en in de financieringswet in te breken. Ik denk in dit verband ondermeer aan de introductie van de maaltijdcheques. Ook door de jongste staats hervorming kregen we wat ademruimte. Het uur van de waarheid komt echter en de druk op het budget zal in de komende jaren zeer sterk toenemen. Dit dwingt ons er toe om een en ander te herzien.

Collega Appeltans stelde vragen over de scheefgetrokken subsidiëring van studenten naargelang het onderwijsniveau waar zij zijn ingeschreven. Het is evident dat de opdrachten van de verschillende niveaus anders zijn en dat men dan ook niet zal kunnen komen tot eenzelfde prijskaartje per student. Het is logisch dat de universiteiten iets meer krijgen dan het hoger onderwijs buiten de universiteit, ondermeer omdat er ook nog de opdracht is van het wetenschappelijk onderzoek. Het wetenschappelijk onderzoek wordt nu al niet overmatig verdeeld in Vlaanderen. Er moesten dus oplossingen worden gezocht. Ik

ben er van overtuigd dat ondermeer het doorvoeren van schaalvergroting en het invoeren van een enveloppefinanciering met voldoende stimuli voor schaalvergroting kunnen helpen om het probleem van het onderwijsbudget op te lossen. Wat we nu doen voor het hoger onderwijs buiten de universiteit zullen we straks vermoedelijk ook moeten doen voor andere niveaus. Ik denk in dit verband aan het secundair onderwijs dat in het Europese kader gezien toch vrij duur is. Ook daar zal men moeten ingrijpen, zij het met een juiste timing.

Mijnheer de minister, ik wil nog even kort uw aandacht vragen voor een aantal kleinere thema's.

Het eerste punt is de spreiding van de opleidingen over meerdere vestigingen. Oorspronkelijk was dit niet mogelijk. Mede op aandringen van de CVP hebben wij in het decreet vermeld dat een beperkt aantal vestigingen naast de hoofdzetel mogelijk moet zijn. Op korte termijn — en ik leg de nadruk op kort — zijn daar goede argumenten voor. Het binnentreden in een groter geheel zal minder moeilijk worden en de instapdrempel wordt verlaagd door de nabijheid van de vestigingen. In afwachting van de grotere investering die men moet doen voor de infrastructuur kan men de bestaande infrastructuur op deze manier beter benutten. Op middellange en lange termijn zal men wellicht toch moeten streven naar een grote concentratie, ook binnen het HOBU. Zo kan immers een instellingscultuur ontstaan. Het blijkt dat het indien men het onderwijsaanbod over te veel vestigingen verspreidt zelfs voor een universiteit moeilijk is om een echte cultuur te ontwikkelen. Het werken aan een cultuur waardoor iedereen zich gevat weet is een essentieel deel van een pedagogisch project.

Het tweede thema werd reeds door de heer Denys aangehaald. Ik doel hierbij op de keuze tussen monosectoriële en multisectoriële instellingen. In tegenstelling tot de heer De-

Martens

nys geef ik niet de voorkeur aan monosectoriële instellingen. Ik ben ervan overtuigd dat monosectoriële scholen in elk geval veel marktgevoeliger zijn. Een school die alleen industrieel hoger onderwijs geeft, zal vaststellen dat het aantal studenten implodeert. Men heeft dan vaak investeringen gedaan op het ogenblik dat de markt groeide en als die in elkaar stort, moet men proberen de lasten van het verleden met minder studenten op te vangen. Ik heb nog een bezwaar van meer principiële aard. De evolutie van onze kennis en kunde gaat meer en meer in de richting van multidisciplinariteit. Een van de krachten van de universiteit is de veelvormigheid van haar gelaat. Hoewel ik hiermee inga tegen de huidige stroming in het pedagogisch hoger onderwijs ben ik er van overtuigd dat een prestigieuze en hoogstaande lerarenopleiding een geïntegreerde opleiding zou moeten zijn met een reële versmelting en samenwerking met andere vakinhoudelijke disciplines.

Ik wil ook nog even ingaan op de plaats van de inrichtende machten en dan vooral op de inspraak en de medezeggenschap. Ik ben zelf blij met wat in het decreet wordt voorzien, al zie ik wel dat er hier en daar wat defensief gedrag bestaat. De inrichtende machten staan er nog wat onwennig tegenover en zullen op dit punt moeten groeien naar een zekere volwassenheid. Tegen de achtergrond van het gewijzigde culturele klimaat zal iedere instelling een belangrijk deel van zijn identiteit en positie moeten ontleen aan de inbreng van het personeel en van externe partners.

Zij kunnen een sterk en stevig draagvlak verschaffen aan de scholen. Dit negeren zou, mijns inziens, een grote vergissing zijn.

Een ander aandachtspunt is de noodzaak om te voorzien in een intensieve begeleiding. Mijnheer de minister, wanneer u straks tal van

uitvoeringsbesluiten neemt en de overgangperiode van zowat tien jaar aanvangt, zal het hoe dan ook belangrijk zijn dat de instellingen zich goed begeleid weten, dat zij weten waar zij terecht kunnen en dat zij op het terrein werkelijk met raad en daad door commissarissen en anderen worden bijgestaan en advies krijgen, zodat zij zich niet krampachtig vastklampen aan het verleden, maar moedig durven te kiezen voor de mogelijkheden naar de toekomst toe die in het decreet zijn vervat.

Ik besluit mijn uiteenzetting met aandacht te vragen voor een thema waarover wij in de commissie veel te weinig – ik sla daarvoor ook een mea culpa – van gedachten hebben gewisseld. Eigenlijk hebben wij nooit samen met de partners gereflecteerd over de inhoudelijke oriëntaties van het beleid inzake het hoger onderwijs. Ik bedoel daarmee het volgende. De aandacht bij zo'n decreet gaat al te gemakkelijk naar de formele en structurele aspecten, terwijl niet wordt nagedacht over wat de mission is van de hogeschool, zoals de minister in zijn inleiding op het debat wel heeft gedaan en wat ik als zeer verfrissend en inspirerend heb ervaren.

Als wij ons niet bezinnen over de echte zending van de hogeschool, dan bestaat het gevaar dat wij ons laten leiden door een rendementsdenken waardoor wij, zeker bij dit soort onderwijs, terecht komen in een arbeidsmarktgerichtheid. Inderdaad, nu al komen termen als diversificatie, flexibiliteit, aanpassingsvermogen, specialisatie naar voren. Begrijp mij goed : ik ontken de waarde van deze begrippen niet. Maar zij kunnen niet de harde kern uitmaken van de pedagogische opdracht van het hoger onderwijs.

In het hoger onderwijs groeien jonge mensen, ondanks de fragmentatie, naar volwassenheid. Zij hebben behoefte aan samenhang en stabiliteit. Bijgevolg moeten er mogelijkheden worden gecreëerd opdat er een samenhang, een binding zou ontstaan.

Welnu, het bindende element voor een student is niet het feit dat hij een brede culturele vorming krijgt, hoe belangrijk ook, maar dat hij als persoon groeit en zijn opleiding hem in staat stelt om zijn opties die hij voor het leven neemt, te verantwoorden.

Hopelijk zullen de verschillende inrichtende machten zich daarover bezinnen en erover nadenken hoe zij ook in het eigen onderwijs als het ware een moment van kritische ethische reflectie kunnen inbouwen die het finaal moet halen op de beroepsgerichte oriëntatie van het hoger onderwijs.

Dat betekent ook dat het goed is dat het hoger onderwijs verankerd blijft in een aantal levensbeschouwelijke stromingen in onze samenleving. Ik zie dat als een opdracht voor alle vormen van hoger onderwijs, niet alleen voor het pedagogisch of paramedisch onderwijs, maar ook voor het economische en het technisch onderwijs.

Mijnheer de minister, na de commotie die rond het HOBU-decreet in vele scholen in de afgelopen maanden is ontstaan, en de goedkeuring ervan heeft de sector behoefte aan rust. U zult de komende maanden met uw medewerkers met evenveel toewijding als u de afgelopen tijd tentoon gespreid hebt, de uitvoeringsbesluiten uitvaardigen zodat het decreet operationeel wordt. Hopelijk slaagt u erin om de nieuwe wetgeving met veel zin voor de werkelijkheid toe te passen. (**Algemeen applaus**)

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavemier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als laatste op een rij spreken in een debat over zo'n belangrijk decreet heeft zo zijn voordelen en zijn nadelen.

Nadeel is dat sommige onder u waarschijnlijk al serieus vermoeid geraaken. Een lesuur duurt inderdaad

Tavemier

normaal maar vijftig minuten. Sommige leraars slagen erin twee lesuren na mekaar te geven, dat is dan voor een duur van 1 uur en veertig minuten. Wij zijn hier al bezig sedert twee uur vanmiddag. Gelukkig hebben niet alle sprekers vijftig minuten lang gesproken. Anderen waren wel zo lang aan het woord. Maar de duur van het debat werd goedge maakt door de interessante inhoud van de meeste van de uiteenzettingen.

Als laatste spreken heeft natuurlijk ook zijn voordelen. Zo kan ik op sommige pleidooien repliceren en tussendoor een antwoord formuleren, want uiteindelijk voel ik mij hier vandaag zo'n beetje als een student die zijn eindwerk, een in een werkgroep intens doorwrocht rapport, moet verdedigen dat hij samen met andere heeft ingediend. Zoals heel wat studenten dezer dagen voel ik mij ook een beetje moe, maar relatief tevreden.

Ik heb het nogal moeilijk met de bewering van de heer Annemans als zou het HOBU-decreet in een drafje door het parlement zijn gejaagd. Ik herinner hem eraan dat de onderhavige teksten eigenlijk een voortvloeiend zijn van het HOLT-decreet dat in 1991 door de Vlaamse Raad werd goedgekeurd en waarin de opdracht werd gegeven twee Ambtelijke Commissies op te richten en ze te gelasten met een studie over respectievelijk sociale voorzieningen en een algemene hervorming van het hoger onderwijs buiten de universiteiten.

De regeringsverklaring hernam dit punt. Met enige vertraging leverde een van de Ambtelijke Commissies eind 1992 haar rapport af. Dat resulteerde in een beleidsnota van de regering, als gevolg waarvan ik begin 1993 de bevoegde minister in de Raad zowel over de sociale voorzieningen als over zijn beleidsnota heb geïnterpelleerd. Reeds begin 1993 organiseerde de commissie voor Onderwijs een aantal hoorzittingen,

precies naar aanleiding van deze beleidsnota.

Nadien is er overleg geweest, waarna er verschillende versies van een voorontwerp werden opgesteld die aan allerhande betrokkenen werden toegestuurd. Uiteindelijk keurde de regering na akkoord van de vakbonden in september 1993 een bepaald voorontwerp goed. Als lid van de commissie voor Onderwijs heb ik de tekst ervan niet automatisch ontvangen. Ik heb de minister daar moeten om vragen en heb dat als actief lid van de bevoegde commissie – zoals alle leden van de commissie overigens – zonder probleem gekregen.

Ik voeg hieraan toe dat wij, groenen, haast als enigen reeds in september 1993, toen wij dus nog niet bij de onderhandelingen betrokken waren, een open studiedag over de hervormingen in het hoger onderwijs hebben georganiseerd, zodanig dat het vrij normaal was dat men ons contacteerde – voor de goedkeuring van de teksten is er een tweederde meerderheid nodig – om over het decreet inzake het hoger onderwijs te spreken, nadat een partij een veto had uitgesproken. Wij stonden immers klaar om mee te werken aan de hervorming; wij kenden de inhoud van het voorontwerp en wisten waar wij naar toe wilden, welke eisen wij zouden stellen en hoe men erover op het terrein dacht. Overigens herinner ik er ook aan dat de groenen in de loop van 1993 in hun uiteenzettingen zowel in commissie als in plenaire vergadering kritiek hebben geuit op de voorontwerpen van decreet, stellingen hebben geformuleerd en op basis daarvan de discussie zijn aangegaan.

Ingevolge de talrijke discussies en enkele coups de théâtres werden de voorontwerpen dan gewijzigd. Mevrouw Leysen heeft in dat verband verwezen naar de honderden amendementen die werden ingediend.

Agalev heeft de voorontwerpen gebruikt als vertrekbasis. Een gemotiveerde werkgroep bijgestaan door

specialisten en deskundige ambtenaren en kabinetsmedewerkers, heeft uiteindelijk onderhavige tekst klaargestoomd.

Agalev is gelukkig met een aantal aspecten van dit decreet. Ik verwijs met enige genoegdoening naar de decretale regeling voor de sociale voorzieningen. Sociale voorzieningen in het hoger onderwijs waren namelijk een oude studenteneis. Denk maar aan de jaren 1970-1971 toen het VVS en zijn voorzitter deze voorzieningen voorstelde als een belangrijke studenteneis. Er was blijkbaar wel twintig jaar nodig voor ze werden ingeschreven in een regeerakkoord. Bovendien was er toch ook druk nodig van de oppositie. Ik moet wel zeggen dat ze nu zijn gerealiseerd met de enthousiaste instemming van alle betrokken partijen. Innovierend is dat de sociale netwerken nu decretaal kunnen worden uitgebouwd zonder dat ze echt worden opgelegd. Er wordt gerekend op de dynamiek van de betrokkenen en van de studenten die paritair vertegenwoordigd zijn in het beheer van zowel de sociale voorzieningen als de sociale netwerken.

Eveneens innovierend is de structuur van de Vlaamse autonome hogeschool. Sinds het oorspronkelijk voorontwerp van bijzonder decreet is een hele weg afgelegd. In het voorontwerp werd stringent en duidelijk bepaald hoe vooral het officieel hoger onderwijs er zou moeten uitzien. De klassieke politieke partijen stemden daar blijkbaar mee in. In de oorspronkelijke versie konden men, wat men ook beweert, een zekere politisering vaststellen. In de structuur die thans voorligt, is daarvan geen sprake. De ARGO-hogescholen werken alleen of met partners van zowel het officiële als het vrije net. Wij hopen dat ook scholen uit andere netten willen toetreden tot de Vlaamse autonome hogeschool.

Ik ben het volkomen eens met wat de heer Appeltans in dit verband zei. Er is in de maanden november en

Tavemier

december inderdaad nogal wat protest geweest bij hoofdzakelijk provinciale hogescholen. Ze wensten hun eigenheid als provinciale school te behouden en gebruikten de politisering van de officiële hogescholen als argument om niet toe te treden.

Ik herhaal echter volgende vragen. Hoe eerlijk is die kritiek? Zijn zowel de provinciale als de stedelijke hogescholen die niet toetreden tot de Vlaamse autonome hogeschool bereid om de bestuurs- en adviesstructuur van de Vlaamse autonome hogeschool te verwerken in hun provinciaal of stedelijk kader? Zijn de provincieraad of de gemeenteraad bereid naar het achterplan te schuiven? Durven ze de autonome structuur uit te werken in hun eigen hogescholen? Of blijven ze liever dezelfde weg volgen ondanks het feit dat zich op stedelijk en provinciaal niveau toch ook politisering voordoeft?

Belangrijk vinden we de verbeteringen inzake inspraak en medezeggenschap van het personeel. In de Vlaamse autonome hogeschool is er een evenwicht tussen de verschillende betrokkenen van het onderwijsgebeuren.

Ik durf nochtans het standpunt te verdedigen dat het interessant kan zijn om mensen van buiten het strikte onderwijsdomein te betrekken bij het bestuur van de Vlaamse autonome hogeschool. Dat kan alleen maar verrijkend zijn.

Inspraak en medezeggenschap vormen in het vrij gesubsidieerd en officieel onderwijs een iets groter probleem. Er zijn weliswaar verbeteringen aangebracht maar de werkelijke inspraak en medezeggenschap moeten op het terrein zelf worden gerealiseerd.

Regelgeving en toezicht van de regeringscommissarissen lossen dit probleem niet op. Daarvoor is een mentaliteitsverandering noodzakelijk.

In dit verband sluit ik me aan bij de woorden van de heer Luc Martens. Dank zij de procedures van inspraak en medezeggenschap kan in de verschillende departementen of onderdelen van de scholen worden gediscussieerd over de inhoud van het onderwijs. Het decreet biedt de mogelijkheid om dit aspect in relatieve autonomie in te vullen. Dit is een van de belangrijke verworvenheden van dit decreet.

In het decreet is volgens mij een evenwicht gevonden tussen enerzijds de noodzaak aan een grotere schaal als bestuurlijke en planningseenheid en anderzijds het belang van aparte, relatief autonome entiteiten in de hogescholen.

Ik meen dat de VLD zich op dit vlak vergist en dat grotere multipolaire bestuurlijke en planningseenheden noodzakelijk zijn met monopolaire onderdelen die een vrij grote autonomie hebben. Beide zijn echter perfect combineerbaar.

Ik sluit me dan ook aan bij de woorden van de heer Appeltans die aanhaalde dat die twee elementen ook terug te vinden zijn in het bedrijfsleven. Enerzijds is er de grotere groep die zich bezighoudt met verschillende segmenten van de markt en anderzijds zijn er de kleinere, relatief -autonome onderdelen die elkaar kunnen compenseren.

Dit zou ook in het onderwijs voordelen kunnen bieden op bestuurlijk vlak nog afgezien van het feit dat in die sector het ene onderdeel bevruchtend kan werken voor het andere. Het is niet goed dat scholen zich op zichzelf concentreren en zich alleen maar met hun eigen domein bezighouden. De wereld, en dus ook het onderwijs, zijn veel te complex om het alleen te doen.

Als ik iets heb geleerd uit de vele protesten, dan is het dat vele ervan sterk corporatistisch geïnspireerd waren. Vele scholen wensten niet samen te werken. Dit is volgens mij een te sterke conservatieve en be-

houdsgezinde reactie. Deze vele positieve aspecten van het decreet betekenen niet dat wij alle maatregelen zonder meer toejuichen en dat we niet beseffen dat er in het decreet geen knelpunten blijven bestaan.

Een van die knelpunten is de financiering. Men heeft geopteerd voor enveloppefinanciering.

Onze fractie heeft er lang over gediscussieerd of we deze vorm van financiering, met al zijn gevolgen, zouden aanvaarden. Wij hebben geconcludeerd dat het systeem van enveloppefinanciering meer mogelijkheden inhoudt maar tezelfder tijd ook enkele gevaren.

Enveloppefinanciering kan alleen als de enveloppe voldoende groot is en als de hogeschool zelf ook omvangrijk genoeg is. Ik vrees dat in monopolaire scholen van 1.000 studenten die met enveloppefinanciering moeten werken, het personeel het eerste slachtoffer zal zijn zodra een studierichting op een bepaald ogenblik niet meer zo goed in de markt ligt. Dan gebeuren catastrofes, meer zelfs dan men nu wil toegeven. Het is echt noodzakelijk dat de school voldoende groot is.

Enveloppefinanciering zegt ook iets over de inhoud van die enveloppe. Het is duidelijk dat de enveloppe die nu aan het HOBU wordt toegekend, een absoluut minimum is. Daarvan mag niets worden afgeknabbeld. Als het studentenaantal eventueel stijgt, moet men dan ook de enveloppe durven herzien.

Een van de belangrijkste punten die werd aangebracht in het kader van een amendering van de teksten, was trouwens dat het hele financieringssysteem zou worden geëvalueerd. Ik geef grif toe dat ik met de meest recente evolutie inzake het financieringsmodel niet zo blij was. De uiteindelijke formule is veel te omsluisd. De heer Denys zei het al, met die oplossing zou niemand het gezicht verliezen. Dat zal dan ook wel de bedoeling zijn geweest. Er

Tavernier

zitten ook wel — voor een goed verstaander — voldoende stimulansen in om tot een schaalvergroting te komen en vooral om een samenwerking te bewerkstelligen. Alleen jammer dat het heel wat inzicht en doorzicht zal vergen van het bestuur van hogescholen, van personeel, enzovoort, om te kunnen snappen dat men niet als een te kleine eenheid zal mogen blijven bestaan. Bovendien heb ik het er altijd moeilijk mee wanneer ik de VLD een bepaalde financieringsformule de hemel hoor inprijzen. Als ik dat in verband breng met hun uitspraken over de financiering van het onderwijs en de te grote uitgaven in dit domein, dan gaat er een alarmbelletje rinkelen. Financiering door middel van enveloppes is verdedigbaar wanneer we het hebben over het hoger onderwijs buiten de universiteit, maar kan niet zomaar worden toegepast op andere onderwijsvormen. Als die neiging ooit ingang zou vinden, dan kan dit alleen maar na een ernstige evaluatie van het huidige systeem. We kunnen dit niet gewoon maar zien als een besparingsmechanisme, wel als een beheersingsmethode.

Een ander keerpunt is het **personeelsstatuut**. Dit vormt een vernieuwend geheel en introduceert een eenheidsstatuut. Men opteerde heel duidelijk voor een geringer aantal vastbenoemden. Rest dan nog de vraag waar het evenwicht ligt tussen een dynamisch personeelsbeleid en voldoende waarborgen voor het personeel. Lesgeven in het HOBU moet ook aantrekkelijk blijven vanuit een zekere drang naar stabiliteit. De toekomst zal hoe dan ook moeten uitwijzen, na evaluatie, of het personeelsstatuut zoals het nu voorligt inderdaad dat evenwicht teweegbrengt tussen die drang naar stabiliteit en de eisen van dynamiek in een onderwijssysteem als geheel.

Terzelfder tijd rijst ook de vraag naar het reële medezeggenschap van personeel en studenten. Er liggen mogelijkheden voor het grijpen en

wij hopen dan ook dat ze ten volle worden benut.

Ook netoverschrijdende samenwerking wordt nu mogelijk. Op bepaalde momenten werden doelstellingen zoals de Vlaamse autonome hogeschool als nobele, maar holle bedenkensels bestempeld. Als ik dan de vertegenwoordigers van de netten hoor praten — ik heb het dan over die van de Guimardstraat én die van de ARGO — lijkt het wel alsof ze zeggen doe maar, wij doen toch onze zin. Ik hoop dat men de lijn doortrekt en de netoverschrijdende stap durft te zetten naar een initiatief zoals de Vlaamse autonome hogeschool.

Behalve de inhoud was voor Agalev ook de wijze waarop het decreet tot stand kwam, belangrijk. In onze kringen roept het toch ook een aantal vragen op. Bij de bespreking van het geheel voerde men enkele nieuwigheden in en werd het parlement een andere rol toebedeeld. Toch denk ik dat het voor verbeteringen vatbaar is.

Met de negatieve benadering van de heer Annemans ga ik helemaal niet akkoord — ik legde eerder al uit hoe ik het decreet in zijn wordingsproces heb gevolgd — maar ik kan evenmin instemmen met de vele lofbetuigingen van de heer Denys, die dit het typevoorbeeld vond van hoe een parlementaire bespreking er zou moeten uitzien. In de loop van de voorbije twee jaren en zeker tijdens de voorbije paar maanden, stelde zich steeds acuter de vraag naar de rol van de Vlaamse Raad, van een commissie, bij het totstandkomen van dit decreet. Welke rol speelt die Vlaamse Raad ten aanzien van de regering. Ik ben ervan overtuigd dat we erin zijn geslaagd een vorm van evenwicht te bereiken, waarbij de regering — de minister met zijn medewerkers — zowel als de betrokken parlementsleden, een aanzienlijke inbreng hebben gehad. De parlementsleden waren soms niet ingenomen met sommige standpunten die

de minister ventileerde, maar ook hij heeft af en toe een harde brok moeten doorslikken. Het was hoe dan ook een verfrissende ervaring, want de minister had uiteindelijk een tweederde meerderheid nodig. In tegenstelling tot anderen heb ik soms de indruk dat die noodzaak van een tweederde meerderheid eerder de democratische besluitvorming in de hand werkt dan dat ze die zou belemmeren. Zelfs leden van de meerderheid kregen op die manier een grotere bewegingsruimte. Ze waren niet zo strak aan hun **meerderheids**standpunt gebonden, ze konden iets vrijer bewegen, al was het dan maar omdat men tegenover een oppositiepartij stond die toch niet volledig vrij spel mocht krijgen.

Op bepaalde ogenblikken had ik het even moeilijk, namelijk toen partijen fractieleiders hun veto begonnen te stellen. Ik kan aan die mensen niet bepaald een grote dossierkennis inzake onderwijs toeschrijven. Toen evenwel een aantal commissarissen van de Onderwijscommissie op tafel sloegen, kon ik dat beter aanvaarden. Zij volgden immers het hele dossier op de voet en bekeken dan ook de zaak eerder inhoudelijk dan vanuit een tactisch-strategisch standpunt. Dat vormde overigens niet alleen een probleem binnen de **meerderheidspartijen** en de VLD. Bij ons sprong het alleen minder in het oog.

Ander belangrijk element in de besluitvorming was de inbreng van de vakbonden en de koepels. Het is nogal eenvoudig deze groepen als belangengroepen te bestempelen. Waar het op aankomt is dat de politici naar hen luisteren, maar uiteindelijk zelf hun politieke **verantwoordelijkheid** nemen, onafhankelijk van deze groepen.

In het licht van de vaak gevoerde discussie over burgerdemocratie leek het mij in dit onderwijsdebat belangrijk te kunnen nagaan wie wie vertegenwoordigt. Ik heb vastgesteld dat heel wat belangengroepen uitgingen van een eerder globale visie, terwijl minder gestructureerde

Tavemier

groepen eerder optraden als optelsom van louter individuele verwachtingen. Daarom lijkt het mij belangrijk als we in de toekomst gesprekspartners buiten het parlement zoeken om te discussiëren over onderwijsmateries goed te weten wie wie vertegenwoordigt, eerder de voorkeur te geven aan groepen die het algemeen belang verdedigen, dan aan corporatistische belangen.

Wat meer bepaald de vakbonden en de koepels betreft, heb ik bij de behandeling van dit decreet de indruk gekregen dat er bij deze organisaties een bepaald ongenoegen heerste, zoals dat in de commissie voor Onderwijs ook wel eens het geval was. Als er een ontwerp of besluiten over onderwijs worden ingediend, worden die eerst onderhandeld met de koepels en de vakbonden, waarbij de parlementsleden dan als laatsten geïnformeerd worden om dan tenslotte nog alleen te bekrachtigen. Als het omgekeerd over een voorstel van decreet gaat of als er ingrijpende amendementen komen, dan beslist het parlement alleen zonder de volgens mij gerechtvaardigde inspraak van belangengroepen, waardoor die zich gefrustreerd voelen. Volgens mij moet er in beide gevallen plaats zijn voor overleg — desgevallend hoorzittingen — met de belangengroepen, waarbij de Vlaamse Raad uiteindelijk wel de beslissing neemt.

Ik beschouw de voorliggende teksten als een groepswerk. Als ernstige onafhankelijke studenten zijn we er in geslaagd het basiswerk van de professor, in casu de minister, op een aantal punten te verbeteren. Het decreet dat de Vlaamse Raad uiteindelijk zal goedkeuren, mag echter geen eindpunt betekenen. Deze teksten moeten worden beschouwd als een diploma. Een diploma geeft mogelijkheden, maar geen absolute garanties. Ik hoop dan ook dat de hogescholen dit decreet echt inhoud zullen geven waardoor de kwaliteit van hun onderwijs nog zal verbeteren. **(Applaus op vele banken)**

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

— Aangenomen.

Artikel 2

Er wordt verstaan onder :

1° hogeschool : een instelling die hoger onderwijs organiseert overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en die bestuurd wordt door één raad van bestuur ;

2° Vlaamse autonome hogeschool : een hogeschool met een publiekrechtelijk karakter zoals bedoeld in titel V van dit decreet en in titel VI-bis van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ;

3° hogeschool van het gemeenschapsonderwijs : een hogeschool met een publiekrechtelijk karakter zoals bedoeld in het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, met uitzondering van de hogescholen bedoeld in titel VIbis van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ;

4° gesubsidieerde officiële hogeschool : een hogeschool met een publiekrechtelijk karakter die opgericht is door een provincie, een gemeente of een OCMW ;

5° gesubsidieerde vrije hogeschool : een hogeschool met een privaatrechtelijk karakter ;

6° hogeschoolbestuur : het bestuursorgaan dat door of krachtens de wet, het decreet of de statuten is aangewezen om de door of krachtens dit decreet toegewezen bevoegdheden uit te oefenen ;

7° departement : organisatorisch deel van de hogeschool dat geleid wordt door een departementshoofd ;

8° studiegebied : een van de categorieën vermeld in artikel 5 van dit decreet waarin opleidingen zijn samengebracht ;

9° cyclus : een studieperiode die leidt tot een graad ;

10° opleiding : een samenhangend geheel van georganiseerde onderwijs- en andere studieactiviteiten, in of over een studiegebied heen ;

11° optie : een differentiatie binnen een opleiding die leidt tot een afzonderlijke vermelding op het diploma ;

12° opleidingsonderdeel : een deel van een opleiding binnen een bepaald studiejaar, dat bestaat uit een of meer onderwijsactiviteiten en bijbehorende studieactiviteiten en dat eindigt met een examen ;

13° examen : de beoordeling van een student per hem opgelegd opleidingsonderdeel ;

14° vrijstelling en studieduurverkorting : het opleidingsonderdeel, respectievelijk het geheel van opleidingsonderdelen die samen ten minste één studiejaar bedragen, waaraan men niet hoeft deel te nemen en waarover men geen examen dient af te leggen overeenkomstig artikel 41 van dit decreet ;

15° overdracht : het overdragen van examencijfers binnen één studiejaar

Voorzitter

van de eerste naar de tweede examenperiode ;

16° overzetting : het overdragen van examencijfers naar het daaropvolgende academiejaar ;

17° studiepoint : de eenheid waarmee de omvang van de onderwijsactiviteiten van een opleiding wordt uitgedrukt volgens een uniform voorgeschreven norm ;

18° graad : aanduiding van de titel toegekend op het einde van een cyclus en vastgelegd in een diploma of getuigschrift ;

19° kwalificatie : een specificatie van een graad die verwijst naar de gevolgde opleiding en eventueel naar de optie ;

20° academiejaar : een periode van één jaar die ten vroegste op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar ;

21° inschrijvingsgeld : het geld dat een student betaalt bij de inschrijving voor de deelname aan de onderwijsactiviteiten van een voltijds of deeltijds studiejaar ;

22° examengeld : het geld dat een student betaalt voor de deelname aan de examens georganiseerd tijdens een academiejaar ;

23° beursstudent :

— student die een studietoelage ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap ;

— student, onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie, die beantwoordt aan de criteria om een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap te krijgen zoals bepaald in het reglement op de studietoelagen ;

— ABOS-bursaal ;

— student die wel de financiële voorwaarden vervult om een studietoelage te ontvangen, maar geen studietoelage krijgt omdat hij zich voor

de tweede maal voor hetzelfde studiejaar heeft ingeschreven of al een diploma van het hoger onderwijs heeft ;

24° bijna-beursstudent : student die geen studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar wiens referentie-inkomen hoogstens 50.000 frank ligt boven de financiële maximumgrens bepaald in het reglement op de studietoelagen ;

25° aanstelling : het tijdelijk toewijzen van een betrekking aan een personeelslid ;

26° ambt : een functie die door een personeelslid in de hogeschool wordt uitgeoefend, door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd en waarvan de arbeidsvoorwaarden in hoofdzaak in onderhavige rechtspositieregeling vastgelegd zijn ;

27° ambtswijziging : de aanstelling of benoeming van een personeelslid van de hogeschool in een ander ambt binnen de hogeschool ;

28° artistiekgebonden onderwijsactiviteiten : door het hogeschoolbestuur bepaalde onderwijsactiviteiten van zuiver artistieke aard in de studiegebieden architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, en produktontwikkeling die rechtstreeks gericht zijn op de beoefening van de kunst ;

29° benoeming : het in vast verband toewijzen van een betrekking aan een personeelslid ;

30° betrekking : de concrete werkgelegenheid in een bepaald ambt in een hogeschool, uitgedrukt in een door het hogeschoolbestuur bepaald procentueel aandeel per week. Een betrekking kan voltijds of deeltijds zijn ;

31° bekwaamheidsbewijs : het samenhangend geheel van vereisten die aan een persoon worden gesteld voor de uitoefening van een bepaald ambt. Deze vereisten kunnen een combinatie zijn van onder andere het bezit van een bepaald diploma, nuttige ervaring, een aanvullend getuigschrift ;

32° bevordering : de benoeming van een benoemd personeelslid in een ambt waaraan een hogere salarisschaal verbonden is dan aan het ambt waarvan hij titularis was vóór zijn bevordering ;

33° contractuele functie : een functie uitgeoefend door een personeelslid dat door de hogeschool in dienst genomen is overeenkomstig de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten of bij contract op zelfstandige basis ;

34° deeltijdse betrekking voor leden van het onderwijzend personeel : een betrekking met een opdracht waarvan de omvang een procentueel aandeel van een voltijdse betrekking bedraagt. Het procentueel aandeel bedraagt ten hoogste 70 procent en ten minste 10 procent van een voltijdse betrekking, en wordt steeds uitgedrukt in een veelvoud van vijf. Voor de bepaling van het procentueel aandeel komt elke halve dag per week die besteed wordt ten dienste van de hogeschool overeen met 10 procent ;

35° deeltijdse betrekking voor leden van het administratief en technisch personeel : een betrekking met een opdracht waarvan de omvang ten minste 50 procent van een voltijdse betrekking bedraagt ;

36° geldelijke anciënniteit : het totaal van de in aanmerking komende diensten voor de vaststelling van het salaris van het personeelslid ;

37° mandaat : een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid toegewezen wordt krachtens een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur ;

38° nuttige anciënniteit : het aantal jaren van de totale geldelijke anciënniteit dat op de eerste dag van de maand recht geeft op een salarisverhoging ;

39° opdracht : de prestaties, uitgedrukt in procenten, per week door het personeelslid geleverd in een bepaald ambt in een hogeschool ;

Voorzitter

40° salaris : de bezoldiging die een personeelslid ingevolge zijn betrekking overeenkomstig een vastgestelde schaal ontvangt ;

41° titularis : het personeelslid dat in een vacante betrekking benoemd of aangesteld werd ; het personeelslid dat tijdelijk de titularis vervangt is geen titularis van de betrekking ;

42° vacante betrekking : een betrekking die niet toegewezen is aan een titularis door benoeming of aanstelling ;

43° voltijdse betrekking : een betrekking waaraan een opdracht van 100 procent verbonden is en die een volledige beschikbaarheid voor de hogeschool inhoudt, gedefinieerd overeenkomstig de gangbare arbeidsduurregeling ;

44° werving : eerste aanstelling of benoeming hetzij tot lid van het onderwijzend personeel van de hogeschool, hetzij tot lid van het administratief en technisch personeel van de hogeschool ;

45° onderwijsbevoegdheid : het geheel van opleidingen en opties die de hogeschool bij of krachtens dit decreet kan organiseren ;

46° posthogeschoolvorming : het geheel van bij- en nascholingsprogramma's aan de hogeschool ;

47° onderwijsactiviteiten : de algemene benaming voor theoretische vakken, oefenzittingen, practica, laboratoria, didactische activiteiten, de aan de student individueel opgelegde werken en de stages ;

48° projectmatig wetenschappelijk onderzoek : onderzoek in samenwerking met de universiteiten of derden waarbij vooraf het onderwerp, de duur en de modaliteiten worden vastgelegd ;

49° nevenactiviteiten : elke bezigheid door een personeelslid uitgeoefend naast de opdracht waarvoor het ten principale titel aangesteld of benoemd is aan de hogeschool ;

50° diensturen : de tijd die de leden van het administratief en technisch personeel ambtshalve dienen te besteden aan de uitoefening van de opdracht waarmee zij door de hogeschool werden belast binnen het kader van de gangbare arbeidsduurregeling ;

51° maatschappelijke dienstverlening : alle prestaties ten behoeve van derden, tegen vergoeding geleverd door de diensten van een hogeschool of hieraan verbonden personen, en die voortvloeien uit aan de hogeschool aanwezige kennis, resultaten van projectmatig wetenschappelijk onderzoek of technologie ;

52° instemmingsbevoegdheid : het akkoord verlenen aan een beslissing van het hogeschoolbestuur, die zonder dit akkoord niet rechtsgeldig is ;

53° vestiging : het grondgebied van een hogeschool omvat één of meer vestigingen. Elke vestiging is een gemeente of een geheel van aan elkaar grenzende gemeenten waar de hogeschool onderwijsbevoegdheid heeft. Voor de hogescholen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, geldt het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als één vestiging.

— Aangenomen.

Artikel 3

Hogescholen zijn, in het belang van de samenleving, terzelfdertijd werkzaam op het gebied van het hogeschoolonderwijs, de maatschappelijke dienstverlening en eventueel het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in het kader van een samenwerking met een binnenlandse of buitenlandse universiteit of derden. Daarenboven maakt de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten deel uit van de opdracht van de hogescholen die opleidingen organiseren in de studiegebieden audiovisue-

le en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst.

Het verstrekken van hogeschoolonderwijs is de kerntaak van de hogeschool.

Ter vervulling van hun zending kunnen de hogescholen alle rechtshandelingen stellen, inbegrepen het sluiten van overeenkomsten met personen van privaat recht of van publiek recht.

— Aangenomen.

Artikel 4

Onder toepassing van dit decreet vallen :

1° de door de Vlaamse Gemeenschap bij het van kracht worden van dit decreet georganiseerde, gefinancierde of gesubsidieerde hogescholen opgenomen als bijlage II bij dit decreet ;

2° de hogescholen die uit deze zouden ontstaan.

— Aangenomen.

Artikel 5

De hogescholen kunnen opleidingen organiseren in de volgende studiegebieden :

1° architectuur ;

2° gezondheidszorg ;

3° industriële wetenschappen en technologie ;

4° audiovisuele en beeldende kunst ;

5° muziek en dramatische kunst ;

6° biotechniek ;

7° onderwijs ;

8° produktontwikkeling ;

9° sociaal-agogisch werk ;

10° toegepaste taalkunde ;

Voorzitter

11° handelswetenschappen en bedrijfskunde.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 28 en 47, kunnen de hogescholen hun opleidingen zowel voltijds als deeltijds aanbieden.

Een voltijds student schrijft zich per academiejaar in voor alle onderwijs- en andere studieactiviteiten van een volledig studiejaar, verminderd met de eventuele vrijstellingen.

Een deeltijds student schrijft zich per academiejaar in voor de helft van de onderwijs- en andere studieactiviteiten van een volledig studiejaar, verminderd met de eventuele vrijstellingen en waarvan het programma is vastgelegd overeenkomstig het bepaalde in artikel 55.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

De hogescholen kunnen hun opleidingen aanbieden in contactonderwijs of in onderwijs op afstand. Contactonderwijs is het onderwijs dat gegeven wordt in een rechtstreeks contact tussen de onderwijsverstrekker en de student, en op grond daarvan gebonden is aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking.

Onderwijs op afstand is het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van media wordt verstrekt, waardoor de student niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking is gebonden. Indien een opleiding in de vorm van onderwijs op afstand wordt georganiseerd, dient voor die opleidingsonderdelen specifiek studiemateriaal te worden ontwikkeld dat naar vorm en inhoud is afgestemd op de begeleide zelfstudie.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen bestaat uit :

- 1° basisopleidingen ;
- 2° voortgezette opleidingen ;
- 3° posthogeschoolvorming.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De basisopleidingen sluiten aan bij het secundair onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

§ 1. De hogescholen kunnen basisopleidingen organiseren bestaande uit één cyclus, en de overeenkomstige graden verlenen in de volgende studiegebieden :

- 1° architectuur, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 2° gezondheidszorg, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 3° industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 4° audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 5° biotechniek, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 6° onderwijs, waarvoor één van de volgende graden wordt verleend : kleuterleid(st onderwijzer of geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs ;
- 7° sociaal-agogisch werk, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend ;
- 8° handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graad van gegradueerde wordt verleend.

De gecoördineerde lijst van basisopleidingen van één cyclus, met vermelding van de opties, de graden en

eventuele kwalificaties, is opgenomen als bijlage 1 bij dit decreet.

§ 2. De basisopleidingen van één cyclus en de overeenkomstige graden zijn gericht op het verwerven van beroepsvaardigheden, gestoeld op wetenschappelijk onderbouwde kennis. In het geheel dragen ze bij tot de algemeen menselijke vorming en zijn ze in het bijzonder gericht op de praktische toepassing van de wetenschappen, het zelfstandig denken en het ontwikkelen van creativiteit en beroepsvaardigheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

§ 1. De hogescholen kunnen basisopleidingen organiseren bestaande uit twee cycli en in de volgende studiegebieden de overeenkomstige graden verlenen :

- 1° architectuur, waarvoor de graden van kandidaat, architect en interieurarchitect worden verleend ;
- 2° industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van kandidaat, kandidaat-industrieel ingenieur, licentiaat en industrieel ingenieur worden verleend ;
- 3° audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, waarvoor de graden van kandidaat en meester in audiovisuele kunst, in beeldende kunst, in produktdesign, in dramatische kunst en in muziek worden verleend ;
- 4° biotechniek, waarvoor de graden van kandidaat-industrieel ingenieur en industrieel ingenieur worden verleend ;
- 5° produktontwikkeling, waarvoor de graden van kandidaat en licentiaat worden verleend ;
- 6° toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van kandidaat en licentiaat worden verleend ;
- 7° handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van kandidaat, kandidaat-handelsinge-

Voorzitter

nieur, licentiaat en handelingenieur worden verleend.

De gecoördineerde lijst van basisopleidingen van twee cycli, met vermelding van de opties, de graden en eventuele kwalificaties, is opgenomen in bijlage 1 van dit decreet.

§ 2. De basisopleidingen van twee cycli en de overeenkomstige graden zijn van academisch niveau en dus gestoeld op wetenschappelijke kennis. In het geheel dragen ze bij tot de algemeen menselijke vorming en zijn ze in het bijzonder gericht op de toepassing van de wetenschappen, het zelfstandig denken en het ontwikkelen van de creativiteit.

§ 3. De basisopleiding handelswetenschappen uit het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde is als basisopleiding equivalent met de academische opleiding toegepaste economische wetenschappen uit het studiegebied economische en toegepaste economische wetenschappen.

§ 4. De lijst van basisopleidingen van twee cycli met hun overeenkomstige graden van academisch niveau, kan door een decreet worden gewijzigd.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

§ 1. Vóór 1 mei 1998 worden de basisopleidingen en opties getoetst op hun leefbaarheid in het kader van de bepalingen van dit decreet, hun maatschappelijke relevantie, het beroepsprofiel en de inhoudelijke kwaliteit. Op basis van deze evaluatie kan de Vlaamse regering de opleidingen en opties herschikken vanaf 1 oktober 1998.

§ 2. De Vlaamse regering kan na advies van de Vlaamse Onderwijsraad vanaf het academiejaar 1998-1999 de bijlage 1 van dit decreet aanvullen of wijzigen onder de volgende voorwaarden :

1° nieuwe basisopleidingen of opties moeten worden geklasseerd in of over de studiegebieden of bij bestaande opleidingen ; ze mogen slechts leiden tot de graden die bij of krachtens dit decreet vermeld zijn ;

2° nieuwe basisopleidingen of opties moeten inzake studieomvang en studieduur voldoen aan de eisen die in dit decreet gesteld zijn ; ~

3° nieuwe basisopleidingen of opties mogen geen overlapping inhouden van opleidingen die voorbehouden zijn aan het academisch onderwijs ;

4° de maatschappelijke behoefte van de nieuwe basisopleiding of optie moet objectief aantoonbaar zijn.

De Vlaamse regering kan een basisopleiding of optie alleen maar afschaffen, indien zij aan geen enkele hogeschool meer wordt georganiseerd.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

§ 1. De hogescholen hebben onderwijsbevoegdheid inzake de in de artikelen 10 en 11 bepaalde basisopleidingen en opties, zoals vermeld in bijlage II van dit decreet. De hogescholen kunnen deze onderwijsbevoegdheid slechts uitoefenen op het grondgebied van de aldaar bepaalde gemeente of het aldaar bepaalde geheel van gemeenten.

§ 2. Indien de in bijlage II vermelde hogescholen met elkaar fuseren, neemt de nieuwe hogeschool de onderwijsbevoegdheid en het grondgebied van de fuserende hogescholen over.

§ 3. Indien een hogeschool een haar toegekende basisopleiding niet meer organiseert, verliest zij hiervoor haar onderwijsbevoegdheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 14

§ 1. De hogeschool kan vanaf het academiejaar 1999-2000 een vestiging slechts in stand houden, indien deze vestiging ten minste 200 financierbare studenten telt.

§ 2. Een hogeschool kan vanaf het academiejaar 1999-2000 maximum vier vestigingen hebben. De vestigingen van een hogeschool moeten gelegen zijn in dezelfde provincie of in elk aan elkaar grenzende provincies. De provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden voor de toepassing van deze paragraaf beschouwd als één provincie.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

§ 1. Een hogeschool kan vanaf het academiejaar 1999-2000 binnen dezelfde vestiging een opleiding slechts eenmaal organiseren.

§ 2. Een hogeschool kan vanaf het academiejaar 1999-2000 dezelfde opleiding in maximum twee vestigingen organiseren, op voorwaarde dat die opleiding bij het van kracht worden van dit decreet in die vestigingen georganiseerd wordt.

— **Aangenomen.**

Artikel 16

§ 1. Vanaf het academiejaar 1996-1997 — en voor de basisopleidingen van één cyclus van het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde vanaf het academiejaar 1995-1996 — kan een hogeschool haar onderwijsbevoegdheid inzake opties wijzigen onder de volgende voorwaarden :

1° de optie moet voorkomen in bijlage I van dit decreet ;

2° de basisopleiding behoort tot de onderwijsbevoegdheid van de hogeschool ;

Voorzitter

3° de vestiging waar een wijziging van opties gebeurt, telt ten minste 600 financierbare studenten ;

4° het hogeschoolbestuur meldt deze wijziging aan de Vlaamse regering ten minste vijf maanden vóór de aanvang van het academiejaar.

In afwijking van 3° kan een hogeschool in een vestiging met minder dan 600 financierbare studenten haar onderwijsbevoegdheid inzake opties wijzigen op voorwaarde dat :

1° de optie aansluit bij een opleiding die minstens 200 financierbare studenten telt ;

2° de hogeschool deze nieuwe optie slechts in één vestiging organiseert.

§ 2. Na de evaluatie zoals voorzien in artikel 12, § 1, en na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, kan een hogeschool vanaf het academiejaar 1999-2000 een basisopleiding die behoort tot haar onderwijsbevoegdheid ruilen voor een andere basisopleiding binnen de studiegebieden waarvoor de hogeschool onderwijsbevoegdheid heeft, onder de volgende voorwaarden :

1° beide basisopleidingen komen voor in bijlage 1 van dit decreet ;

2° de vestiging waar de nieuwe opleiding zal worden georganiseerd, telt ten minste 600 financierbare studenten ;

3° een basisopleiding van één cyclus kan slechts ingeruild worden voor een andere basisopleiding van één cyclus ; een basisopleiding van twee cycli kan slechts ingeruild worden voor een andere basisopleiding van twee cycli ;

4° het hogeschoolbestuur meldt deze wijziging aan de Vlaamse regering ten minste vijf maanden vóór de aanvang van het academiejaar.

§ 3. Na de evaluatie zoals voorzien in artikel 12, § 1, en na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, kan de Vlaamse regering vanaf het academiejaar 1998-1999 onder de hierna

vermelde voorwaarden de onderwijsbevoegdheid inzake basisopleidingen van de hogescholen uitbreiden :

1° de basisopleiding moet voorkomen in bijlage 1 van dit decreet ;

2° de vestiging waar de nieuwe opleiding zal worden georganiseerd, telt ten minste 600 financierbare studenten ;

3° de basisopleiding moet behoren tot een aan de hogeschool toegewezen studiegebied.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

De berekening van het aantal financierbare studenten bedoeld in deze onderafdeling gebeurt op basis van het gemiddeld aantal studenten op 1 februari van de voorbije drie academiejaren.

— **Aangenomen.**

Artikel 18

De hogeschool kan voortgezette opleidingen aanbieden onder de volgende voorwaarden :

1° de voortgezette opleidingen sluiten aan bij de basisopleidingen van het hoger onderwijs ; ze zijn gericht op een aanvulling of verbreding van de basisopleiding of op de uitdieping van of een bijzondere specialisatie in een studiegebied ;

2° de basisopleidingen waarop zij aansluiten moeten tot de onderwijsbevoegdheid van de hogeschool behoren ;

3° de voortgezette opleiding bestaat uit ten minste één studiejaar waarvan de studieomvang ten minste 1500 uren telt.

De hogescholen kunnen de voortgezette opleidingen bekrachtigen met één van de graden van „gediplo-

meerde in de voortgezette studie van ... .

— **Aangenomen.**

Artikel 19

In afwijking van artikel 18, 1° en 3°, kunnen de hogescholen die basisopleidingen van twee cycli aanbieden in het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde of in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst, aansluitend bij deze basisopleidingen een lerarenopleiding organiseren. Deze lerarenopleiding wordt bekrachtigd met één van de graden van geaggregeerde voor het onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 20

De hogescholen kunnen buiten de basisopleidingen en de voortgezette opleidingen posthogeschoolvorming organiseren. Zij kunnen deze posthogeschoolvorming met een getuigschrift bekrachtigen.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

Voor de inschrijving voor een basisopleiding geldt als algemene toelatingsvoorwaarde het bezit van een gehomologeerd diploma of getuigschrift van het secundair onderwijs of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend, of dat ingeschreven is op de lijst bedoeld in artikel 23.

Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan de hogeschool, bij een met redenen omklede beslissing, personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma behaald hebben dat toelating verleent tot gelijkwaardig hoger onderwijs van dat

Voorzitter

land, toelaten tot inschrijving voor een basisopleiding.

— Aangenomen.

Artikel 22

§ 1. Voor de inschrijving voor de tweede cyclus van een basisopleiding geldt als toelatingsvoorwaarde het bezit van een diploma van de eerste cyclus van deze basisopleiding.

§ 2. Het hogeschoolbestuur kan eveneens tot de tweede cyclus toelaten :

1° de houders van een diploma van de eerste cyclus van een verwante basisopleiding van academisch niveau ;

2° de houders van een diploma van de eerste cyclus van een verwante academische opleiding.

Het hogeschoolbestuur deelt haar beslissingen ter zake jaarlijks voor 31 maart mee aan de Vlaamse regering via de commissaris van de Vlaamse regering.

— Aangenomen.

Artikel 23

De Vlaamse regering zal een lijst van binnenlandse en buitenlandse diploma's of getuigschriften opstellen die, voor wat de toelating tot de basisopleiding betreft, gelijkgesteld worden met de in de artikelen 21 en 22 vermelde diploma's.

— Aangenomen.

Artikel 24

Onverminderd de algemene toelatingsvoorwaarden, wordt niemand toegelaten tot de basisopleiding nautische wetenschappen zonder geslaagd te zijn voor een geschiktheidsproef eigen aan de maritieme opleidingen. De hogeschool waar de stu-

dent zich wenst in te schrijven, neemt deze geschiktheidsproef af.

— Aangenomen.

Artikel 25

Onverminderd de algemene toelatingsvoorwaarden wordt niemand toegelaten tot de opleidingen van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst, zonder geslaagd te zijn voor een artistieke toelatingsproef eigen aan deze opleidingen. De hogeschool waar de student zich wenst in te schrijven, neemt deze toelatingsproef af.

— Aangenomen.

Artikel 26

§ 1. Voor de inschrijving voor een voortgezette opleiding geldt als toelatingsvoorwaarde het bezit van een diploma van het hoger onderwijs dat krachtens een beslissing van de hogeschool toelating verleent tot die opleiding.

§ 2. De hogeschool kan daarenboven de inschrijving in een voortgezette opleiding afhankelijk maken van het slagen voor een toelatingsexamen.

§ 3. Voor de inschrijving in een lerarenopleiding van academisch niveau geldt als toelatingsvoorwaarde het bezit van een diploma van de eerste cyclus van een basisopleiding van academisch niveau bedoeld in artikel 19 of een diploma bedoeld in artikel 22, § 2.

— Aangenomen.

Artikel 27

Iedere student kiest vrij de hogeschool waar hij zich wenst in te schrijven.

De hogeschool kan de inschrijving weigeren van een student die gedurende de laatste twee academiejaren

niet slaagde voor hetzij een studiejaar, hetzij een gedeelte van een studiejaar waarvoor hij was ingeschreven.

De hogeschool kan de toelating tot de eerste inschrijving in één of meer opleidingen afhankelijk stellen van het bewijs dat een student hetzij geslaagd is voor een daartoe door de hogeschool georganiseerd examen over de voldoende kennis van het Nederlands, hetzij de examens van ten minste één studiejaar in het secundair of hoger onderwijs in het Nederlands met goed gevolg heeft afgelegd.

— Aangenomen.

Artikel 28

De inschrijving is een noodzakelijke voorwaarde om deel te nemen aan de examens in een bepaald academiejaar. Bij elke inschrijving wordt ten minste vermeld : de opleiding, het desbetreffende studiejaar of de desbetreffende studiejaar en de keuze tussen voltijds of deeltijds studeren. In voorkomend geval wordt de inschrijving aangevuld met het individueel aangepaste — door het hogeschoolbestuur goedgekeurde — jaarprogramma zoals bedoeld in artikel 47, § 2 en § 3.

— Aangenomen.

Artikel 29

Een regelmatig ingeschreven student is een student die :

1° voldoet aan de toelatingsvoorwaarden ;

2° zich ingeschreven heeft uiterlijk op 1 februari van het academiejaar op de door het hogeschoolbestuur voorgeschreven wijze.

— Aangenomen.

Artikel 30

De student die niet regelmatig is ingeschreven, is een vrij student. De

Voorzitter

vrije student kan zich inschrijven voor één of meer door de hogeschool georganiseerde **opleidingsonderdelen** en daarover examens afleggen. In voorkomend geval krijgt hij het bewijs dat hij geslaagd is voor de betrokken opleidingsonderdelen.

— Aangenomen.

Artikel 31

Het hogeschoolbestuur stelt jaarlijks vóór 1 mei de bedragen van het inschrijvingsgeld en het examengeld vast.

— Aangenomen.

Artikel 32

§ 1. Voor de basisopleidingen bedraagt het jaarlijkse inschrijvingsgeld minstens 2.500 frank en hoogstens 14.500 frank.

Voor beursstudenten bedraagt het jaarlijkse inschrijvingsgeld ten hoogste 2.200 frank.

Voor bijna-beursstudenten bedraagt het jaarlijkse inschrijvingsgeld ten hoogste twee derde van het bedrag vermeld in het eerste lid van deze paragraaf.

§ 2. Voor een student die in hetzelfde academiejaar een tweede inschrijving neemt, bedraagt het inschrijvingsgeld de helft van de bedragen vermeld in § 1.

§ 3. Voor de student die deeltijds studeert, bedraagt het inschrijvingsgeld de helft van de bedragen vermeld in § 1.

— Aangenomen.

Artikel 33

§ 1. Jaarlijks worden de bedragen vermeld in artikel 32 aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing van de

VU-Senator Laurens Appeltans, één van de indieners van het voorstel van decreet houdende regeling van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

evolutie van de index van de consumptieprijzen is 1 september 1990.

§ 2. Het in artikel 32 bepaalde maximumbedrag geldt niet voor de inschrijving van niet-financierbare studenten en vrije studenten. Het hogeschoolbestuur bepaalt hiervoor vrij het inschrijvingsgeld.

— Aangenomen.

Artikel 34

Het bedrag van het examengeld wordt met ingang van het academiejaar 1995-1996 vastgelegd op hoogstens 2.000 frank. Dit bedrag wordt voor de beursstudenten vastgelegd op hoogstens 1.000 frank en voor de bijna-beursstudenten op hoogstens 1.500 frank. Dit bedrag mag slechts eenmaal per academiejaar aan de student gevraagd worden.

— Aangenomen.

Artikel 35

De hogeschool beschikt over het inschrijvings- en examengeld. Zij gebruikt deze inkomsten om personeels- en werkingskosten te betalen die rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen aan de studenten.

— Aangenomen.

Artikel 36

Het hogeschoolbestuur bepaalt voor elke opleiding het opleidingsprogramma. Dit bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijs- en andere studieactiviteiten gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken.

Met uitzondering van de opties van de opleidingen van de studiegebieden audiovisuele en beeldende

Voorzitter

kunst, en muziek en dramatische kunst, is een optie geënt op een gemeenschappelijke stam van ten minste één derde en ten hoogste twee derde van het opleidingsprogramma.

Het houdt hierbij rekening met de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden die de toegang tot bepaalde ambten of beroepen regelen, of die andere voorschriften met betrekking tot de opleiding inhouden.

– **Aangenomen.**

Artikel 37

Het hogeschoolbestuur deelt elke opleiding in studiejaren in. Elk studiejaar omvat een samenhangend geheel van onderwijs- en andere studieactiviteiten.

– **Aangenomen.**

Artikel 38

§ 1. De hogeschool drukt de studieomvang van elk studiejaar en van elk onderdeel van het opleidingsprogramma uit in hele studiepunten.

§ 2. De studieomvang van een studiejaar bedraagt ten minste 1.500 en ten hoogste 1.800 uur onderwijs- en andere studieactiviteiten.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, het aantal studiepunten per studiejaar en de wijze waarop die studiepunten worden berekend.

– **Aangenomen.**

Artikel 39

Alle basisopleidingen bestaande uit één cyclus zijn ingedeeld in drie studiejaren.

Niemand wordt toegelaten tot het eindexamen voor het behalen van de graad van gegradueerde, als hij aan

zijn studie niet ten minste drie academiejaren heeft besteed.

– **Aangenomen.**

Artikel 40

§ 1. Elke cyclus van de basisopleidingen van academisch niveau is ingedeeld in twee studiejaren.

Niemand wordt toegelaten tot het eindexamen voor het behalen van de graad van kandidaat, kandidaat-handelsingenieur of kandidaat-industrieel ingenieur, licentiaat, interieurarchitect, industrieel ingenieur, meester in beeldende kunst, meester in audiovisuele kunst of meester in dramatische kunst, indien hij aan zijn studie niet ten minste twee academiejaren heeft besteed.

§ 2. In afwijking van § 1, eerste lid, is de tweede cyclus van de basisopleidingen die leiden tot de graad van handelsingenieur, architect, licentiaat in produktontwikkeling, meester in produktdesign of meester in muziek ingedeeld in drie studiejaren.

Niemand wordt toegelaten tot het eindexamen voor het behalen van de graad van handelsingenieur, architect, licentiaat in produktontwikkeling, meester in produktdesign en meester in muziek indien hij aan zijn studie niet ten minste drie academiejaren heeft besteed.

– **Aangenomen.**

Artikel 41

§ 1. Het hogeschoolbestuur kan vrijstellingen of studieduurverkortingen verlenen aan personen die in het bezit zijn van een diploma of getuigschrift van hoger onderwijs of die geslaagd zijn in ten minste één studiejaar van een opleiding van het hoger onderwijs.

§ 2. De duur van de cyclus waarbinnen studieduurverkortingen verleend is, kan nooit minder bedragen dan één studiejaar.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de minimale regels voor het verlenen van vrijstellingen en studieduurverkortingen.

– **Aangenomen.**

Artikel 42

Het hogeschoolbestuur bepaalt de wijze van organisatie van de onderwijsactiviteiten, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling voor de studenten.

– **Aangenomen.**

Artikel 43

De hogeschool organiseert ieder academiejaar per studiejaar en per opleiding twee examenperiodes.

– **Aangenomen.**

Artikel 44

Per studiejaar en per opleiding stelt de hogeschool één examencommissie in.

– **Aangenomen.**

Artikel 45

Niemand mag zich in de loop van een academiejaar meer dan tweemaal voor dezelfde examens of dezelfde examengedeelten aanmelden.

Niemand wordt door de examencommissie van een bepaald studiejaar geslaagd verklaard, tenzij hij alle examens van het opleidingsprogramma van dat studiejaar, behoudens verleende vrijstellingen, heeft afgelegd.

– **Aangenomen.**

Artikel 46

Om tot een volgend studiejaar te worden toegelaten, moet de student geslaagd zijn voor de examens van

Voorzitter

het vorige studiejaar van dezelfde opleiding, onverminderd het bepaalde in de artikelen 41 en 47.

– **Aangenomen.**

Artikel 47

§ 1. De examencommissie kan de niet-geslaagde student, op basis van met goed gevolg afgelegde examens, overdracht van examencijfers verlenen voor de tweede examenperiode binnen hetzelfde academiejaar.

§ 2. De examencommissie kan de niet-geslaagde student, op basis van met goed gevolg afgelegde examens, overzetting van examencijfers verlenen voor het daaropvolgende academiejaar. Zij kan de student in dit geval toestaan reeds de onderwijsactiviteiten van een studiejaar volgend op dat waarvoor hij ingeschreven is, te volgen en de daarbijbehorende examens af te leggen.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de regels voor de overdracht en overzetting van examencijfers en voor het volgen van onderwijsactiviteiten van een volgend studiejaar.

– **Aangenomen.**

Artikel 48

Onverminderd de bepalingen van artikel 29 behaalt de student die, behoudens verleende vrijstellingen, door de examencommissie geslaagd is verklaard voor de examens van het laatste studiejaar, een diploma.

– **Aangenomen.**

Artikel 49

De hogeschool waar de student is ingeschreven, kent de graden toe en reikt de diploma's uit. Door hun uitreiking krachtens dit decreet zijn de

diploma's van rechtswege erkend en bekrachtigd.

– **Aangenomen.**

Artikel 50

Als een opleiding is georganiseerd in samenwerking met één of meer andere hogescholen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 62 of 63, kunnen de betrokken hogescholen deze opleiding met een gezamenlijk diploma bekrachtigen.

– **Aangenomen.**

Artikel 51

De Vlaamse regering bepaalt de vorm van en de vermeldingen op de diploma's en de getuigschriften.

– **Aangenomen.**

Artikel 52

§ 1. Voor ieder studiejaar van iedere opleiding kunnen kandidaten zich aanmelden bij een examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze examencommissie reikt dezelfde diploma's uit en kent dezelfde graden toe als de hogeschool. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling, de organisatie en werking van deze examencommissie.

§ 2. Het bedrag voor deelname aan deze examens bedraagt 5.000 frank. Jaarlijks wordt dit bedrag aangepast aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen is 1 september 1990.

§ 3. De bepalingen van de artikelen 39 en 40 in verband met de studieduur gelden niet voor de kandidaten die zich aanmelden bij een examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

– **Aangenomen.**

Artikel 53

De onderwijs- en bestuurstaal in de hogescholen is het Nederlands. De volgende onderwijsactiviteiten kunnen in een andere taal worden gedoceerd en geëxamineerd :

1° die welke een vreemde taal tot onderwerp hebben, in deze taal ;

2° die welke in de tweede cyclus van de basisopleidingen van academisch niveau en in het laatste studiejaar van de basisopleidingen bestaande uit één cyclus en in de voortgezette opleidingen worden verzorgd door anderstalige gastprofessoren. Deze onderwijsactiviteiten vormen ten hoogste twintig procent van het programma ;

3° die met betrekking tot opleidingsprogramma's specifiek ten behoeve van buitenlandse studenten opgesteld ;

4° die met betrekking tot de posthogeschoolvorming ;

5° die met betrekking tot voortgezette opleidingen, voor zover een door de hogeschool voldoende geacht aantal niet-Nederlandstaligen zich hiervoor hebben ingeschreven.

De studenten behouden te allen tijde het recht om een volledige basisopleiding in het Nederlands te volgen en over een aldaar in een vreemde taal gevolgde onderwijsactiviteit examen in het Nederlands af te leggen, de onderwijsactiviteiten die een vreemde taal tot onderwerp hebben uitgezonderd.

– **Aangenomen.**

Artikel 54

Het hogeschoolbestuur maakt vóór het begin van het academiejaar het onderwijsaanbod en de onderwijs- en examenregeling openbaar. Het overhandigt de student bij zijn inschrijving de onderwijs- en examenregeling.

– **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 55

Het hogeschoolbestuur bepaalt voor iedere aangeboden opleiding een onderwijsregeling. Deze omvat ten minste :

1° de doelstellingen en inhoud van elke opleiding, het opleidingsprogramma en de indeling ervan in studiejaar en opleidingsonderdelen ;

2° de voorwaarden waaronder opleidingsonderdelen en examens, respectievelijk gevolgd en afgelegd in andere instellingen van hoger onderwijs van binnenlands en buitenlands statuut, in aanmerking kunnen komen voor verkorting van studieduur en vrijstelling van examens, onverminderd het bepaalde in artikel 47 ;

3° het aantal studiepunten verbonden aan elk opleidingsonderdeel ;

4° de organisatie van het academiejaar met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling ;

5° het tuchtreglement van de studenten

6° de organisatie van de opleiding in de vorm van voltijds of deeltijds contactonderwijs ;

7° de volgorde waarin de examens moeten worden afgelegd ;

8° de wijze waarop de student vrijstellingen en studieduurverkorting kan krijgen ;

9° de organisatie van een aantal informatiesessies voor de studenten van het eerste studiejaar van elke basisopleiding ;

10° de procedure op grond waarvan men overdracht en overzetting van examencijfers kan krijgen.

– **Aangenomen.**

Artikel 56

Het hogeschoolbestuur stelt een examenreglement op. Dit omvat ten minste :

1° de procedure om de examenvorm

voor elk opleidingsonderdeel vast te stellen ;

2° de wegingscoëfficiënt voor ieder examen ;

3° de tijdvakken waarbinnen de examens worden afgelegd ;

4° de procedure ter waarborging van de openbaarheid van zowel de mondelinge als schriftelijke examens ;

5° de wijze van samenstelling van de examencommissies ;

6° de aanstelling en de taakomschrijving van de ombudsman ;

7° de procedure voor de beraadslaging over en de bekendmaking van de examenresultaten ;

8° de voorwaarden om vermeldingen toe te kennen aan geslaagde studenten ;

9° de procedure waarbij conflicten tussen de studenten en de leden van de examencommissie vóór de beraadslaging, of vermoede materiële vergissingen vastgesteld na het afsluiten van de beraadslaging, worden behandeld.

– **Aangenomen.**

Artikel 57

De Vlaamse regering legt, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de algemene gelijkwaardigheid vast van buitenlandse diploma's of getuigschriften met de in dit decreet bepaalde graden. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor en de procedure tot de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's of getuigschriften die niet in een dergelijk besluit zijn opgenomen, met de in dit decreet bepaalde graden.

– **Aangenomen.**

Artikel 58

De hogeschool zorgt voor de interne en de externe kwaliteitsbewaking :

1° zij moet permanent en op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van haar onderwijs- en onderzoeksactiviteiten ;

2° zij bepaalt de wijze waarop studenten in het kader van kwaliteitszorg het onderwijzend personeel kunnen mede-evalueren ;

3° zij voorziet, zoveel mogelijk met andere binnenlandse en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en de betrokken beroepssectoren, in een regelmatige beoordeling, ten minste om de vijf jaar, van de kwaliteit van de werkzaamheden van de hogeschool ;

4° zij implementeert de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de hogeschool.

– **Aangenomen.**

Artikel 59

De overheid ziet toe op de kwaliteitsbewaking en controleert als volgt de kwaliteitsbewaking door de hogescholen :

1° de Vlaamse regering onderzoekt regelmatig de werking van de interne en externe kwaliteitszorg door de hogescholen ;

2° zonder afbreuk te doen aan de ideologische, wetenschappelijke, pedagogische en artistieke vrijheid, verricht de Vlaamse regering regelmatig een vergelijkend onderzoek naar de kwaliteit van de onderwijsactiviteiten in de opleidingen of groep van opleidingen die zij aanwijst. Zij stelt daartoe een commissie van onafhankelijke deskundigen in die van haar onderzoeksresultaten een openbaar verslag maakt, dat ter kennisgeving naar de Vlaamse Onderwijsraad en de Vlaamse Raad wordt gestuurd ;

3° de Vlaamse regering ziet erop toe hoe de hogescholen de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in hun beleid verwerken.

– **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 60

Indien de kwaliteit van het onderwijs in een bepaalde opleiding na een grondig kwaliteitsonderzoek — uitgevoerd krachtens artikel 59 — duurzaam onvoldoende blijkt te zijn, en/of in redelijkheid geacht wordt niet te behoren tot het hoger onderwijs, kan de Vlaamse regering besluiten dat de studenten van die opleiding niet meer in aanmerking komen voor de in Titel IV bedoelde berekeningen van de onderwijsbelasting in een bepaalde hogeschool.

Het uitsluitingsbesluit kan alleen maar worden genomen nadat de Vlaamse regering aan de betrokken hogeschool een waarschuwing heeft gegeven. In deze waarschuwing deelt de Vlaamse regering mee dat zij het voornemen heeft dit uitsluitingsbesluit te treffen en zij duidt de termijn aan, waarbinnen de hogeschool aan die waarschuwing gevolg moet geven. Het uitsluitingsbesluit treedt pas in werking in het tweede daaropvolgende academiejaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 61

Bij overeenkomst gesloten tussen twee of meer hogescholen of tussen een hogeschool en een universiteit, kan een lid van het onderwijzend personeel van een, hogeschool met zijn instemming belast worden met een onderwijs- of onderzoeksopdracht aan een andere instelling. Het betrokken personeelslid blijft juridisch en administratief behoren tot zijn hogeschool.

De overeenkomst bepaalt de termijn van de opdracht en de financiële vergoeding die door de andere hogeschool of universiteit wordt betaald aan de hogeschool waartoe het lid van het onderwijzend personeel behoort.

— **Aangenomen.**

Artikel 62

Een hogeschool kan met één of meer hogescholen overeenkomsten sluiten voor de gezamenlijke organisatie van opleidingen of onderwijsactiviteiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 63

Een hogeschool kan met één of meer hogescholen of universiteiten overeenkomsten sluiten omtrent de gezamenlijke organisatie van voortgezette opleidingen en lerarenopleidingen, en het wederzijds toelaten van personeelsleden tot een stage in elkaars instelling.

Bovendien kan een hogeschool met één of meer hogescholen, universiteiten of derden overeenkomsten sluiten omtrent samenwerking inzake posthogeschoolvorming, projectmatig wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke dienstverlening, kwaliteitszorg, sociale voorzieningen en het gebruik van infrastructuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 64

De administratieve standen waarin de personeelsleden zich geheel of gedeeltelijk kunnen bevinden zijn :

- 1° dienstactiviteit ;
- 2° non-activiteit ;
- 3° terbeschikkingstelling.

— **Aangenomen.**

Artikel 65

Voor de vaststelling van zijn administratieve stand wordt een personeelslid altijd geacht zich in dienstactiviteit te bevinden, behoudens een uitdrukkelijke bepaling die het personeelslid van rechtswege of bij beslissing van het hogeschoolbestuur in een andere administratieve stand plaatst.

— **Aangenomen.**

Artikel 66

De personeelsleden van de hogescholen worden op hun afwezigheid wegens ziekte gecontroleerd volgens de regels die de Vlaamse regering vaststelt. De Vlaamse regering kan sancties verbinden aan het niet-naleven van deze regels.

— **Aangenomen.**

Artikel 67

Behoudens uitdrukkelijk strijdige bepaling, heeft het personeelslid in dienstactiviteit recht op een salaris en op verhoging in salaris en kan het zijn aanspraak doen gelden op bevordering.

Aangenomen.

Artikel 68

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder een personeelslid verlof gelijkgesteld met dienstactiviteit kan krijgen.

— **Aangenomen.**

Artikel 69

§ 1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de vakantieregeling van haar personeel.

§ 2. De leden van het onderwijzend personeel hebben per academiejaar recht op minstens negen weken vakantie.

§ 3. De leden van het administratief en technisch personeel hebben jaarlijks recht op minstens 35 werkdagen vakantie.

§ 4. Het tijdstip van het opnemen van de vakantiedagen kan afhankelijk gemaakt worden van de organisatie van het academiejaar. De bezoldigde vakantiedagen worden gelijkgesteld met dienstactiviteit.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 70

Behoudens andersluidende bepaling, heeft het personeelslid in de stand non-activiteit geen recht op salaris. Het maakt alleen onder de door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden aanspraak op verhoging tot een hoger salaris en op bevordering.

– **Aangenomen.**

Artikel 71

Niemand kan volledig in de stand non-activiteit gesteld of gehouden worden na het einde van de maand waarin hij zestig jaar wordt en dertig dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

– **Aangenomen.**

Artikel 72

Onder de door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden bevindt het personeelslid zich in de stand non-activiteit :

1° wanneer het in vreedstijd sommige militaire prestaties vervult of voor de civiele bescherming dan wel voor taken van openbaar nut wordt aangewezen op grond van de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980 ;

2° wanneer het een afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen wordt toegestaan ;

3° wanneer het afwezig is op grond van een toestemming om zijn ambt met verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheid uit te oefenen. In dit geval is het personeelslid in non-activiteit voor de niet-uitgeoefende prestaties ;

4° wanneer het met politiek verlof is met inbegrip van de periode van eventuele uitgestelde indiensttreding na het beëindigen van het mandaat ;

5° wanneer het personeelslid met toepassing van artikel 148 ambtshalve deeltijds wordt. De non-activiteit heeft betrekking op het gedeelte van de opdracht dat niet meer uitgeoefend wordt.

– **Aangenomen.**

Artikel 73

Ongewettigde afwezigheid plaatst het personeelslid ambtshalve in de stand non-activiteit, onverminderd de tuchtstraf die eraan kan worden verbonden. Tijdens de periodes van ongewettigde afwezigheid kan het personeelslid geen aanspraak maken op bevordering tot een hoger salaris, noch op bevordering.

– **Aangenomen.**

Artikel 74

Het personeelslid kan onder de door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden ter beschikking worden gesteld :

1° wegens bijzondere opdracht ;

2° wegens ziekte of gebrekkigheid ;

3° wegens persoonlijke aangelegenheden ;

4° wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst ;

5° wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen .

Een overeenkomstig 1° en 2° ter beschikking gesteld personeelslid kan gedurende twee jaar zijn aanspraken op bevordering en op een hoger salaris doen gelden.

– **Aangenomen.**

Artikel 75

Niemand kan ter beschikking worden gesteld of gehouden na het einde van de maand waarin hij zestig jaar wordt en dertig dienstjaren telt

die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

– **Aangenomen.**

Artikel 76

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder de personeelsleden ter beschikking gesteld om de redenen vermeld in artikel 74, eerste lid, 1°, 2°, 4° of 5°, aanspraak maken op een wachtgeld.

Het wachtgeld, de toelagen en eventuele vergoedingen die aan deze personeelsleden worden toegekend, volgen de mobiliteitsregeling die geldt voor de bezoldiging van de personeelsleden in dienstactiviteit.

– **Aangenomen.**

Artikel 77

§ 1. Het hogeschoolbestuur legt een evaluatieregeling vast, met inbegrip van de evaluatieprocedure en de werking van het college van beroep inzake evaluatie. De criteria die hierbij gehanteerd worden en de manier waarop de evaluatie tot stand komt, zijn voorwerp van onderhandeling in het hogeschoolonderhandelingscomité.

§ 2. De evaluatie is verplicht voor elk personeelslid en gebeurt minstens driejaarlijks, behalve wanneer het personeelslid de evaluatie „onvoldoende” toegewezen krijgt. In dit geval dient na één jaar een nieuwe evaluatie te gebeuren.

§ 3. Indien een evaluatie ‘onvoldoende’ wordt toegekend, kan het betrokken personeelslid binnen een termijn van vijftien kalenderdagen beroep aantekenen tegen deze beslissing bij het college van beroep inzake evaluatie.

Het hogeschoolbestuur richt een college van beroep inzake evaluatie op. Dit college bestaat uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden, al dan niet personeelsleden van de hogeschool. Zij worden aangeduid voor

Voorzitter

een termijn van vier jaar door het hogeschoolbestuur, waarbij het hogeschoolonderhandelingscomité moet instemmen met drie van de vijf leden en drie van de vijf plaatsvervangende leden. Personeelsleden die betrokken waren bij de evaluatie die aanleiding gegeven heeft tot het aantekenen van het beroep, kunnen geen zitting hebben in het college van beroep.

Zolang in de hogeschool geen college van beroep is opgericht, kan geen evaluatie 'onvoldoende' worden toegekend.

§ 4. De evaluatie 'onvoldoende' is definitief indien de termijn waarin is voorzien voor het instellen van een beroep is verstreken of nadat in beroep een definitieve beslissing werd genomen.

§ 5. Op elke evaluatie die niet eindigt met een 'onvoldoende' kan de betrokkene schriftelijk reageren. Deze schriftelijke reactie wordt aan het evaluatiedossier toegevoegd.

§ 6. De evaluatieregeling wordt, na een periode van vijf jaar, geëvalueerd door de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogeschool. Hij dient hierover te rapporteren aan de Vlaamse regering.

– **Aangenomen.**

Artikel 78

§ 1. In geval van tekortkoming aan hun plichten kan het hogeschoolbestuur de benoemde personeelsleden één van de volgende sancties opleggen :

1° de blaam ;

2° de afhouding van het salaris ;

3° de schorsing bij tuchtmaatregel ;

4° de terugkeer tot de tijdelijke aanstelling van het personeelslid dat benoemd is ;

5° de terugzetting van het benoemd personeelslid in een ambt waaraan een lagere salarisschaal verbonden is ;

6° het ontslag.

Een tuchtmaatregel is definitief indien de termijn waarin is voorzien voor het instellen van een beroep is verstreken, of nadat in beroep een definitieve beslissing werd genomen.

§ 2. Feiten uit het privé-leven die geen weerslag hebben op de relatie tussen de student en het personeelslid of op de werking van de hogeschool, kunnen geen aanleiding geven tot een tuchtmaatregel vanwege het hogeschoolbestuur.

– **Aangenomen.**

Artikel 79

De afhouding van het salaris wordt toegepast gedurende ten hoogste twaalf maanden en mag per maand niet meer dan één vijfde van het bruto-maandsalaris bedragen.

– **Aangenomen.**

Artikel 80

De schorsing bij tuchtmaatregel wordt uitgesproken voor een termijn van ten hoogste één jaar, die eenmaal verlengd kan worden met een periode van zes maanden. Het personeelslid wordt uit zijn ambt verwijderd doch blijft in de administratieve stand waarin het zich bevond op de dag voor de schorsing. De schorsing heeft de halvering van het bruto-salaris tot gevolg.

– **Aangenomen.**

Artikel 81

De afhouding of de halvering van het salaris ingevolge een tuchtmaatregel, mag niet tot gevolg hebben dat het salaris van het personeelslid wordt verminderd tot een bedrag lager dan het netto belastbaar bedrag

van de werkloosheidsuitkering waarop de betrokkene recht zou hebben indien hij in het stelsel van de sociale zekerheid voor werknemers dat voordeel zou genieten.

– **Aangenomen.**

Artikel 82

Bij de terugkeer tot de tijdelijke aanstelling blijft het personeelslid in de betrekking die het als benoemd personeelslid bekleedde de dag voorafgaand aan de tuchtuitspraak en wordt het geacht te behoren tot de categorie van personeelsleden bedoeld in artikel 318, 2°. Het personeelslid dat bij tuchtmaatregel is teruggezet tot de tijdelijke aanstelling, komt slechts opnieuw in aanmerking voor een benoeming na verloop van twee volledige academiejaren volgend op de uitspraak.

– **Aangenomen.**

Artikel 83

De terugzetting in een ambt waaraan een lagere salarisschaal verbonden is, gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de uitspraak. Het personeelslid wordt bezoldigd volgens de salarisschaal verbonden aan het ambt dat hem bij tuchtmaatregel is toegewezen.

– **Aangenomen.**

Artikel 84

In geval van ontslag bij tuchtmaatregel wordt het personeelslid definitief uit zijn ambt verwijderd na een opzeggingstermijn waarvan de duur wordt vastgesteld naargelang van het aantal arbeidsdagen die nodig zijn om aanspraak te hebben op de uitkeringen van de werkloosheids- en verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Tijdens de opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld, kan het door het hogeschoolbestuur met

Voorzitter

een andere opdracht worden belast en, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht, worden vervangen. Het ontvangt de brutowedde verbonden aan het ambt waarin het vast benoemd was. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggings-termijn.

– **Aangenomen.**

Artikel 85

Het personeelslid tegen wie een tuchtstraf wordt uitgesproken kan hiertegen, binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, beroep instellen bij een beroepsinstantie. Het hogeschoolbestuur richt een college van beroep inzake tucht op. Dit college bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden, vreemd aan de hogeschool, waarbij het hogeschoolonderhandelingscomité moet instemmen met twee van de drie leden en twee van de drie plaatsvervangende leden ; indien er geen instemming wordt bereikt, worden negen kandidaten voorgedragen door het hogeschoolbestuur en moet er een instemming worden bereikt over vier kandidaten, waarvan twee effectieve leden en twee plaatsvervangende leden. Zij worden aangewezen voor een termijn van vier jaar door het hogeschoolbestuur. De Vlaamse regering bekrachtigt deze aanwijzing.

– **Aangenomen.**

Artikel 86

Wanneer er tegen een personeelslid een strafrechtelijk onderzoek is ingesteld of wanneer een personeelslid strafrechtelijk of tuchtrechtelijk wordt vervolgd, en zijn aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van het onderwijs of van de hogeschool, kan de betrokkene door het hogeschoolbestuur preventief worden geschorst bij wijze van ordemaatregel.

De preventieve schorsing is een bewarende maatregel. Het personeelslid blijft tijdens deze schorsing in de administratieve stand waarin het zich bevond de dag voor de preventieve schorsing. Tijdens de preventieve schorsing wordt het personeelslid ontheven van de verplichting om dienstprestaties te leveren.

– **Aangenomen.**

Artikel 87

De preventieve schorsing wordt uitgesproken voor een termijn van ten hoogste één jaar. In geval van strafrechtelijke vervolging voor dezelfde feiten kan het hogeschoolbestuur deze termijn voor periodes van ten hoogste zes maanden verlengen zolang de strafrechtelijke procedure loopt.

– **Aangenomen.**

Artikel 88

De Vlaamse regering kan de verdere procedure betreffende de tuchtregeling en de preventieve schorsing bepalen. Deze procedure waarborgt de rechten van de verdediging.

– **Aangenomen.**

Artikel 89

Voor de toegang tot een ambt van het personeel van de hogescholen gelden de volgende algemene toelatingsvoorwaarden :

1° onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie ;

2° de burgerlijke en politieke rechten genieten ;

3° houder zijn van een vereist bewaamheidsbewijs ;

4° voldoen aan de bepalingen van de taalwetten ter zake ;

5° een gedrag hebben dat in overeenstemming is met de eisen van het beoogde ambt ;

6° voldoen aan de dienstplichtwetten ;

7° de lichamelijke geschiktheid bezitten die vereist is voor het uit te oefenen ambt. De Sociaal-Medische Rijksdienst controleert de vereiste lichamelijke geschiktheid. Het hogeschoolbestuur vraagt het onderzoek aan.

– **Aangenomen.**

Artikel 90

In afwijking van artikel 89, 1°, kan het hogeschoolbestuur in het belang van het onderwijs en het onderzoek, op grond van een omstandige motivering, ook personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie tot lid van het onderwijzend personeel aanstellen.

– **Aangenomen.**

Artikel 91

De bepalingen van deze afdeling zijn niet van toepassing op de gastprofessoren .

– **Aangenomen.**

Artikel 92

§ 1. Een aanstelling eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg :

1° bij de terugkeer van de titularis van de betrekking of van het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt ;

2° op het ogenblik dat het tijdelijk personeelslid wordt benoemd in deze betrekking ;

3° de eerste dag van de maand die volgt op de ontvangst door het personeelslid van het bericht van de Sociaal-Medische Rijksdienst, waarbij het personeelslid definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard ;

4° uiterlijk op het einde van de termijn waarvoor de aanstelling gebeurde ;

5° bij pensionering wegens het bereiken van de leeftijdsgrens

Voorzitter

6° bij overlijden ;

7° bij ontslag wegens dringende redenen ;

8° voor de personeelsleden die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 89 ;

9° wanneer is vastgesteld dat het personeelslid wegens en overeenkomstig de wet, het decreet of het reglement erkende blijvende arbeidsongeschiktheid niet meer in staat is zijn ambt naar behoren te vervullen.

§ 2. Wanneer het hogeschoolbestuur een einde maakt aan de aanstelling, om andere redenen dan de bepalingen vermeld in § 1, moet het een opzeggingstermijn in acht nemen, gelijk aan drie maanden per begonnen schijf van vijf jaar dienstanciënniteit gepresteerd in de betrokken hogeschool of haar rechtsvoorganger.

De opzeggingstermijn wordt herleid tot zeven dagen indien het een personeelslid betreft dat is aangesteld voor een periode van minder dan één academiejaar en indien dit personeelslid de evaluatie „onvoldoende” heeft gekregen voor het ambt waarop de evaluatie betrekking heeft.

– **Aangenomen.**

Artikel 93

§ 1. Een benoeming eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg :

1° wanneer het personeelslid niet meer voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel 89, 1°, 2° en 6° ;

2° wanneer het personeelslid gedurende een ononderbroken periode van meer dan tien kalenderdagen ongewettigd afwezig blijft ;

3° indien het personeelslid zich bevindt in de gevallen waarin de toepassing van de burgerlijke wetten en van de strafwetten de ambtsneerlegging ten gevolge heeft ;

4° wanneer is vastgesteld dat het personeelslid wegens en overeenkomstig de wet, het decreet of het reglement erkende blijvende arbeidsongeschiktheid niet meer in staat is zijn ambt naar behoren te vervullen ;

5° bij pensionering wegens het bereiken van de leeftijdsgrens

6° bij overlijden ;

7° bij toepassing van de artikelen 71 en 75 ;

8° bij ontslag wegens dringende redenen.

§ 2. Voor de benoemde personeelsleden geven eveneens aanleiding tot definitieve ambtsneerlegging :

1° het ontslag als gevolg van een tuchtmaatregel

2° indien hij gedurende twee opeenvolgende academiejaren of vijf keer in zijn loopbaan binnen de hogeschool de evaluatie „onvoldoende” heeft gekregen voor het ambt waarop de evaluatie betrekking heeft.

In deze gevallen wordt een opzeggingstermijn toegekend waarvan de duur gelijk is aan de periode die nodig is om de voordelen van de sociale zekerheid en werkloosheidsuitkeringen te kunnen genieten. Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid geacht als tijdelijk te zijn aangesteld en kan de hogeschool het betrokken personeelslid met een andere opdracht belasten. Het betrokken personeelslid geniet dan het brutosalairis verbonden aan het ambt waarin het was benoemd. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggingstermijn.

– **Aangenomen.**

Artikel 94

Het hogeschoolbestuur kan elk personeelslid zonder opzegging om dringende redenen ontslaan. Onder dringende redenen wordt verstaan

de ernstige tekortkoming die het voortduren van de aanstelling of benoeming onmiddellijk en definitief onmogelijk maakt.

Het hogeschoolbestuur meldt het ontslag en de dringende redenen die er aanleiding toe geven bij een ter post aangetekende brief aan het betrokken personeelslid, binnen drie werkdagen nadat de feiten bekend werden bij het hogeschoolbestuur.

Het betrokken personeelslid kan binnen drie werkdagen te rekenen vanaf de eerste werkdag na de indiening bij de post van bovenvermelde brief, bij aangetekend schrijven een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van beroep inzake tucht bedoeld in artikel 85. Het beroep is niet opschortend. Binnen drie werkdagen te rekenen vanaf de eerste werkdag na de indiening bij de post van het bezwaarschrift bevestigt dit college het ontslag of spreekt het een preventieve schorsing uit met een tuchtprocedure voor gevolg op grond van de feiten vermeld in de brief bedoeld in het tweede lid van dit artikel.

Voor de berekening van de termijnen vermeld in dit artikel is de poststempel bewijskrachtig.

– **Aangenomen.**

Artikel 95

Het hogeschoolbestuur motiveert elke beslissing tot ontslag van rechtswege, en deelt zijn beslissing aan het betrokken personeelslid mee bij een ter post aangetekende brief.

– **Aangenomen.**

Artikel 96

Het personeelslid kan aan de aanstelling of benoeming een einde maken op basis van het vrijwillige ontslag. Tenzij bij onderlinge overeenkomst een andere termijn wordt overeengekomen, mag het tijdelijke personeelslid zijn dienst slechts ver-

Voorzitter

laten met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste dertig dagen. Voor het benoemde personeelslid geldt in een dergelijk geval een opzeggingstermijn van ten minste zestig dagen.

– Aangenomen.

Artikel 97

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het onderwijzend personeel van de hogescholen, bezoldigd ten laste van de werkingssuiteringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

– Aangenomen.

Artikel 98

Voor de berekening van de dienstanciënniteit :

1° bestaat het aantal dagen gepresteerd als lid van het onderwijzend personeel, ongeacht het volume van de opdracht, uit al de kalenderdagen gerekend van het begin tot het einde van de ononderbroken activiteitsperiode met inbegrip van de bezoldigde vakantiedagen ;

2° mag het aantal dagen gepresteerd in twee of meer gelijktijdig uitgeoefende ambten nooit meer bedragen dan het aantal dagen gepresteerd in één ambt dat tijdens dezelfde periode wordt uitgeoefend ;

3° kan gedurende een academiejaar een dienstanciënniteit van maximaal 360 dagen worden verworven ;

4° worden als diensten beschouwd, de diensten door het personeelslid gepresteerd in het hoger onderwijs voor zover ze bezoldigd waren ten laste van de werkingssuitering verschaft door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de diensten gepresteerd in de hoedanigheid van gastprofessor ;

5° worden eveneens als diensten be-

schouwd, de periodes tijdens welke het personeelslid een verlof geniet overeenkomstig artikel 68 of het zich in de administratieve stand terbeschikkingstelling bevindt zoals bepaald in artikel 74, eerste lid, 1°, 2° en 4°.

– Aangenomen.

Artikel 99

De „nuttige beroepservaring” is de ervaring verworven door de uitoefening van een ambacht, beroep of artistieke bedrijvigheid. Tenzij uitdrukkelijk anders bepaald, komen voor de nuttige beroepservaring zowel diensten gepresteerd binnen als buiten het onderwijs in aanmerking, voor zover zij onderworpen waren aan het stelsel van de sociale zekerheid. Het hogeschoolbestuur beoordeelt de nuttige beroepservaring rekening houdend met het vacante ambt aan de hand van door het personeelslid verstrekt bewijsmateriaal. Voor de berekening van de duur van de nuttige beroepservaring wordt geen rekening gehouden met de omvang van de in aanmerking genomen prestaties.

– Aangenomen.

Artikel 100

De erkenning van de artistieke bekendheid zoals bedoeld in artikel 128 wordt verleend door een commissie, per opleiding, bestaande uit deskundigen van binnen en buiten het onderwijs. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissies.

– Aangenomen.

Artikel 101

De ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen worden in de volgende drie groepen ingedeeld :

1° groep 1 : de praktijklector, de hoofdpraktijklector, de lector en de hoofdlector ;

2° groep 2 : het assiterend personeel : de assistent, de doctor-assistent en de werkleider ;

3° groep 3 : de docent, de hoofddocent, de hoogleraar en de gewoon hoogleraar.

De ambten van de eerste groep kunnen uitsluitend verleend worden in het hoger onderwijs van één cyclus ; die van de tweede groep uitsluitend in het hoger onderwijs van twee cycli. De ambten van de derde groep kunnen worden verleend, zowel in het hoger onderwijs van één cyclus, als in het hoger onderwijs van twee cycli.

– Aangenomen.

Artikel 102

Het ambt van gewoon hoogleraar kan slechts toegewezen worden onder de volgende voorwaarden :

1° de betrokken hogeschool is actief op het vlak van onderzoek door een samenwerkingsakkoord met een Vlaamse universiteit in het vakgebied of de vakgebieden van de vacature ;

2° de kandidaat-gewoon hoogleraar moet ten minste zes jaar gefungeerd hebben als docent, hoofddocent of hoogleraar aan een hogeschool of universiteit en er belast geweest zijn met onderzoeksopdrachten. Diensten gepresteerd als vastbenoemd navorser van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of van andere door de Vlaamse regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek komen eveneens in aanmerking voor het bereiken van de vereiste anciënniteit ;

3° de kandidaat-gewoon hoogleraar beantwoordt aan de criteria die de hoogste wetenschappelijke kwaliteit in het betrokken vakgebied of vakgebieden garanderen en die beoor-

Voorzitter

deeld worden door een jury bestaande uit drie gewoon hoogleraren uit drie Vlaamse universiteiten, aangeduid door die drie universiteiten.

– Aangenomen.

Artikel 103

De praktijklector, de hoofdpraktijklector, de lector en de hoofdlector hebben tot taak onderwijs te verstrekken en begeleidingsopdrachten te vervullen. Hun takenpakket kan ook projectmatig wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke dienstverlening en organisatorische taken omvatten.

– Aangenomen.

Artikel 104

Het assistierend personeel staat docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren bij en vervult onder hun leiding onderzoeks-, onderwijs- of begeleidingsopdrachten.

In voorkomend geval gebeuren de activiteiten, verricht in het kader van de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift, onder de leiding van de promotor van de universiteit waaraan gedoctoreerd wordt.

Het assistierend personeel kan organisatorische taken uitvoeren.

– Aangenomen.

Artikel 105

§ 1. De tijdelijke assistent heeft het recht om ten minste de helft van zijn werktijd aan de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift te besteden. Dit recht vervalt indien de assistent slechts deeltijds aangesteld is.

§ 2. In afwijking van § 1 van dit artikel kan de tijdelijke assistent belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten enkel aanspraak maken op

dit recht op voorwaarde dat hij bezoldigd wordt volgens de bepalingen vervat in artikel 142, § 2.

– Aangenomen.

Artikel 106

De docent, de hoofddocent, de hoogleraar en de gewoon hoogleraar hebben tot taak onderwijs te verschaffen en/of projectmatig wetenschappelijk onderzoek te verrichten. Hun takenpakket kan ook prestaties van maatschappelijke dienstverlening, begeleidingsopdrachten en organisatorische taken omvatten.

– Aangenomen.

Artikel 107

In het kader van haar kwaliteitsbewaking zorgt de hogeschool voor voldoende begeleiding van studenten van het eerste studiejaar van de basisopleidingen. Het hogeschoolbestuur organiseert jaarlijks een evaluatie van het begeleidingsprogramma, waarbij de studenten betrokken moeten worden. Het hogeschoolbestuur brengt over deze evaluatie verslag uit bij de Vlaamse regering via de commissaris.

– Aangenomen.

Artikel 108

§ 1. De functie van algemeen directeur wordt ingenomen ofwel door een personeelslid van de hogeschool dat met een mandaat van onbepaalde duur belast wordt, ofwel via externe werving met een contract van onbepaalde duur.

§ 2. Het personeelslid van de hogeschool dat met het mandaat van algemeen directeur belast is, behoudt zijn betrekking op de personeelsformatie alsook het recht op salarisverhoging of op bevordering, op dezelfde wijze als wanneer hij niet met een mandaat belast was.

– Aangenomen.

Artikel 109

Een benoemd lid van het onderwijzend personeel uit de groep van lectoren, hoofdlectoren, docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren, vult de functie van departementshoofd in bij mandaat voor hernieuwbare periodes van vier jaar. Dit personeelslid blijft gedurende het mandaat verder belast met onderwijsactiviteiten.

– Aangenomen.

Artikel 110

Een personeelslid van de hogeschool oefent de functie van bibliothecaris uit bij mandaat voor onbepaalde duur. Dit personeelslid kan behoren tot het onderwijzend personeel of tot het administratief en technisch personeel.

– Aangenomen.

Artikel 111

Het hogeschoolbestuur bepaalt de opdracht en de taakomschrijving van de leden van het onderwijzend personeel. De aanwezigheid in de hogeschool is niet vereist gedurende twee halve dagen per week voor de voltijdse leden van het onderwijzend personeel die geen andere bezoldigde activiteiten uitoefenen zoals bedoeld in artikel 147 van dit decreet.

– Aangenomen.

Artikel 112

Elke opdracht is voltijds of deeltijds. Het hogeschoolbestuur bepaalt voor elk lid van het onderwijzend personeel of zijn opdracht voltijds dan wel deeltijds is. Het wijst tevens het (de) departement(en) aan waaraan het betrokken personeelslid verbonden is.

– Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 113

Tenzij het bepaalde in artikel 142, § 2 van toepassing is, kunnen de personeelsleden belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten enkel worden belast met onderwijsactiviteiten en met activiteiten in het kader van de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten, zoals bepaald in de zending van de hogescholen.

— **Aangenomen.**

Artikel 114

Het hogeschoolbestuur bepaalt bij de vacantverklaring van een betrekking of ze een voltijdse dan wel deeltijdse opdracht inhoudt, en of ze aanleiding kan geven tot een benoeming.

Tevens bepaalt het hogeschoolbestuur het deeltijdse karakter van een opdracht wanneer een lid van het onderwijzend personeel met een voltijdse opdracht ofwel om een deeltijdse opdracht verzoekt en het hogeschoolbestuur hiermee instemt, ofwel met toepassing van artikel 148 ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst.

— **Aangenomen.**

Artikel 115

§ 1. Binnen eenzelfde hogeschool is de combinatie van een ambt uit groep 3, zoals vermeld in artikel 101, met een ambt uit groep 2, niet toegestaan.

§ 2. In eenzelfde hogeschool kunnen binnen een groep de ambten onderling niet gecombineerd worden, uitgezonderd de combinatie lector met praktijklector.

— **Aangenomen.**

Artikel 116

Het hogeschoolbestuur stelt de le-

den van het onderwijzend personeel aan en benoemt ze. De aanstelling of benoeming moet gemotiveerd zijn.

Bij artikel 116 is er een amendement ertoe strekkende een artikel 116bis in te voegen dat luidt als volgt :

Artikel 116bis (nieuw)

Om in aanmerking te komen voor een aanstelling in het hoger onderwijs buiten de universiteit dient de betrokkene vastbenoemd te zijn in het secundair onderwijs en daarenboven te beschikken over drie jaar dienstanciënniteit.

De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik vraag de verwerving van dit amendement.

De voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Artikel 117

Het hogeschoolbestuur kan een vacante betrekking na kandidaatstelling toewijzen door werving, door bevordering of door ambtswijziging.

— **Aangenomen.**

Artikel 118

Werving en ambtswijziging in de ambten bedoeld in artikel 101 kunnen zowel in tijdelijk als in vast verband gebeuren met uitzondering van het ambt van doctor-assistent dat steeds tijdelijk is.

— **Aangenomen.**

Artikel 119

§ 1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement, met inachtneming van de bepalingen van § 2 van dit artikel, de wijze waarop de ambten vacant verklaard worden en de voorwaarden voor aanstelling of benoeming.

§ 2. Elke werving in een vacante betrekking kan slechts gebeuren na een openbare oproep, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

— **Aangenomen.**

Artikel 120

In afwijking van artikel 117, kunnen de ambten van hoofdpraktijklector, hoofdlector en werkleider slechts door bevordering of ambtswijziging worden toegewezen.

— **Aangenomen.**

Artikel 121

Een benoemd personeelslid dat door ambtswijziging een andere aanstelling krijgt, behoudt zijn benoeming in zijn vorig ambt zolang hij niet opnieuw benoemd wordt in een ander ambt.

— **Aangenomen.**

Artikel 122

§ 1. Onverminderd de toepassing van artikel 92, § 1, 1° en artikel 126, wordt het ambt van assistent tijdelijk toegewezen voor een periode van twee jaar, die driemaal met een periode van twee jaar kan worden verlengd.

Wanneer uitzonderlijke omstandigheden zulks vergen, kan de assistent voor een bijkomende termijn van één jaar worden aangesteld. Deze bijkomende termijn is niet hernieuwbaar, behalve bij zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte. Op grond hiervan kan de assistent van wie het doctoraat ver gevorderd is, zo hij erom verzoekt, voor een bijkomende termijn van zes maanden tot een jaar worden aangesteld.

§ 2. In afwijking van § 1, eerste lid, en onverminderd het bepaalde in de artikelen 118 en 123, kan ten hoogste 25 procent van het aantal assis-

Voorzitter

tenten, uitgedrukt in voltijdse eenheden, worden benoemd.

— Aangenomen.

Artikel 123

Onverminderd de toepassing van artikel 92, § 1, 1° en artikel 126, wordt het ambt van doctor-assistent tijdelijk toegewezen voor een periode van twee jaar die eenmaal met één jaar verlengd kan worden.

— Aangenomen.

Artikel 124

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 122 en 123, gebeurt elke aanstelling voor hernieuwbare termijnen van ten hoogste zes jaar. De overeenkomst tot aanstelling bepaalt de termijn waarvoor de aanstelling gebeurt.

— Aangenomen.

Artikel 125

Elke benoeming gaat in op de eerste dag van een maand volgend op de datum van de benoeming.

— Aangenomen.

Artikel 126

Het hogeschoolbestuur bepaalt onder welke voorwaarden een lid van het onderwijzend personeel tijdelijk kan worden vervangen.

— Aangenomen.

Artikel 127

Het hogeschoolbestuur kan contractueel buiten de personeelsformatie voltijdse en deeltijdse gastprofessoren aanstellen voor een periode van maximum vijf jaar. Opvolgende aanstellingen van voltijdse gastpro-

fessoren mogen in ieder geval de totale duur van vijf opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse gastprofessoren zijn hernieuwbaar.

— Aangenomen.

Artikel 128

§ 1. De bekwaamheidsbewijzen die, behoudens het bepaalde in § 2 van dit artikel, minimaal vereist zijn voor aanstelling en benoeming in de hierna vermelde ambten zijn :

1° praktijklector en hoofdpraktijklector : een diploma van een opleiding van het hoger onderwijs van één cyclus ;

2° lector en hoofdlector :

— een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of

— een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau ;

3° assistent en werkleider :

— een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of

— een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau ;

4° doctor-assistent : een diploma van doctor op proefschrift ;

5° docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar : een diploma van doctor op proefschrift.

In afwijking van 5°, worden de personeelsleden in het bezit van het diploma van burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect of bio-ingenieur, voor zover zij op 1 oktober 1991 in dienst waren in het hoger onderwijs van het lange type, het hoger kunstonderwijs of het hoger technisch onderwijs van de derde graad, geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor aanstelling en benoeming in de

ambten van docent, hoofddocent en hoogleraar.

§ 2. Voor de artistiekgebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, architectuur en produktontwikkeling gelden als vereist basisbekwaamheidsbewijs voor de ambten van docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar eveneens

— bij aanstelling : een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs ;

— bij benoeming : een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs en aangevuld met artistieke bekendheid.

§ 3. Voor de opleiding nautische wetenschappen geldt als vereist bekwaamheidsbewijs voor de ambten van docent, hoofddocent en hoogleraar eveneens het brevet van kapitein ter lange omvaart.

§ 4. Voor de onderwijsactiviteit „godsdienst” geldt eveneens als vereist basisbekwaamheidsbewijs voor de ambten van lector en hoofdlector : de hoedanigheid van bedienaar van de erkende eredienst.

§ 5. De in deze afdeling vermelde basisbekwaamheidsbewijzen moeten uitgereikt zijn, hetzij door een Belgische universiteit of door een door een wet of decreet daarmee gelijkgestelde instelling, of door een door de Staat dan wel door de Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, hetzij door een door de Staat of de Gemeenschap ingestelde examencommissie.

Worden eveneens aangenomen, buitenlandse diploma's of getuigschriften die krachtens de wet of het decreet of met toepassing van de Euro-

Voorzitter

pese richtlijnen of een bilateraal akkoord als gelijkwaardig erkend zijn.

Bij dit artikel is er een amendement ertoe strekkende een nieuwe § 3 toe te voegen die luidt als volgt :

§ 3bis. Voor de toegang tot de ambten, bedoeld in § 1, § 2 en § 3, is ook het aggregaat voor het hoger secundair onderwijs een minimaal bekwaamheidsbewijs.

De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ook over dit amendement werd in de commissie uitvoerig gediscussieerd. Namens de regering vraag ik om dit amendement te verwerpen.

De voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in artikel 128, paragraaf 1, laatste lid lees ik, — ik citeer : In afwijking van paragraaf vijf worden de personeelsleden in het bezit van het diploma burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect of bio-ingenieur, voor zover zij op 1 oktober 1991 in dienst waren in het hoger onderwijs van het lange type, het hoger kunstonderwijs of het hoger technisch onderwijs van de derde graad, geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor aanstelling en benoeming in de ambten van docent, hoofddocent en hoogleraar. Einde citaat. Welnu, bij mijn weten waren er op dat ogenblik geen bio-ingenieurs, de eerste werden immers pas dit jaar gediplomeerd. Bedoelt men met de genoemde burgerlijke ingenieurs de burgerlijke ingenieursarchitecten, de bio-ingenieurs en de landbouwkundig ingenieurs en de ingenieurs voor de scheikunde en de landbouwindustrie ? In de Franse

gemeenschap worden deze diploma's overigens nog steeds uitgereikt. Kan men andere Nederlandstalige diploma's hebben om in het hoger onderwijs te worden tewerkgesteld ?

Ten tweede, de vermelding de houders van een diploma van de polytechnische afdeling van de Koninklijke Militaire school is evenmin in de tekst opgenomen. Bij wet van 22 oktober 1990 werd het artikel 54 van de wet op de academische graden gecoördineerd bij Regentsbesluit van 1949, ook bij de academische graden opgenomen.

Ten derde, ik ben bijzonder verheugd omdat de commissie de stelling heeft onderschreven dat een voltijdse aanstelling mogelijk is op voorwaarde dat de betrokkenen 15 jaar nuttige beroepservaring hebben. Ik citeer uit het verslag : De minister besluit dat een dergelijk amendement op artikel 127 zou garanderen dat het praktisch gericht onderwijs niet louter in handen zal zijn van doctors, maar ook van mensen verbonden met de bedrijfswereld. Einde citaat. In artikel 128 paragraaf 2 worden dus de problemen in verband met de artistiek gebonden onderwijsactiviteiten opgelost.

In artikel 129, wordt de mogelijkheid tot een benoeming geregeld op grond van een omstandige motivering voor personen die blij hebben gegeven van specifieke deskundigheid. Paragraaf twee van artikel 129 handelt over de ervaring, die wordt gelijkgesteld met een doctoraatsdiploma. Mag ik de tekst dan als volgt lezen : Het hogeschoolbestuur kan de personen die blij hebben gegeven van nuttige beroepservaring aanstellen, voor zover zij 15 jaar beroepservaring hebben ? Ik meen dat dit de bedoeling was, maar de vermelding personen kan doen veronderstellen dat om het even wie als hoogleraar kan worden benoemd. De context en het verslag zijn wel voldoende duidelijk, maar ik meen dat een nadere specificering van het woord personen wenselijk is, misschien zelfs kan worden opgenomen in de tekst. Een aantal jaren geleden

was het mogelijk om universiteitsprofessor te worden zonder enig diploma. Voor bepaalde functies is dit misschien mogelijk, maar ik veronderstel dat het niet de bedoeling dat iemand zonder diploma hoofddocent of hoogleraar kan worden.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ten eerste, met betrekking tot de eerste vraag is het duidelijk dat het woord bio-ingenieur moet worden gelezen als de huidige titel bio-ingenieur. Indien men dit letterlijk zou interpreteren, zou het vanzelfsprekend een onmogelijk artikel zijn. Er konden immers onmogelijk bio-ingenieurs zijn tewerkgesteld voor 1 oktober 1991. Op een bepaald ogenblik werd bepaald dat de vorige titulatuur werd vervangen door bio-ingenieur. Iemand die nu nog de titel van landbouwingenieur heeft, kan zich dan ook aandienen als bio-ingenieur, aangezien dit de nieuwe titel is.

Ten tweede, met betrekking tot de mensen van de Koninklijke Militaire School dient te worden gelezen dat zij gelijkgesteld zijn. Rekening houdend met de gelijkstelling die zij drie jaar geleden hebben bekomen, geldt dit artikel ook voor hen.

Ten derde, inzake de formuleringen van artikel 129 is het duidelijk dat voor ten vierde en ten vijfde van artikel 128 wordt bedoeld dat personen die niet voldoen aan de doctoraatsverplichting, maar wel aan de licentiaatsverplichting, in aanmerking kunnen komen voor een aanstelling of een benoeming, mits zij actief blijven in de beroepssector ofwel vijftien jaar nuttige beroepservaring hebben verworven. Dit is de ratio legis, het werd in de commissie in de tekst opgenomen. Wanneer alleen een doctoraatsdiploma zou worden gevraagd, garandeert dit dat de kandidaten bewezen hebben dat zij zelfstandig wetenschappelijk werk kunnen verrichten. Zowel in het on-

Voorzitter

derwijs van het lange als van het korte type wordt evenwel de nadruk gelegd op de onderwijsfunctie. Rekening houdend met de specifieke missie van de twee vormen van onderwijs in het hoger onderwijs buiten de universiteit, is het niet altijd zeker dat iemand met een doctoraatsdiploma de optimale oplossing is. Aangezien er een nauwe betrokkenheid is met de beroepswerkelijkheid, heeft de commissie de tekst in die zin gewijzigd.

Deze vermelding moet dus in die betekenis worden gelezen.

De voorzitter : De stemmingen over het amendement van de heer Goossens bij artikel 128 worden aangehouden.

Artikel 129

§ 1. In afwijking van artikel 128 kan het hogeschoolbestuur op grond van een omstandige motivering personen die blijken te hebben gegeven van specifieke deskundigheid of nuttige beroepservaring, tot deeltijds lid van het onderwijzend personeel aanstellen met vrijstelling van het vereiste bekwaamheidsbewijs op voorwaarde dat ze verder werkzaam blijven in de relevante beroepssector.

§ 2. Het hogeschoolbestuur kan de personen die blijken te hebben gegeven van nuttige beroepservaring aanstellen of benoemen tot deeltijds of voltijds lid van het onderwijzend personeel op voorwaarde dat zij ten minste vijftien jaar nuttige beroepservaring verworven hebben.

§ 3. De nuttige beroepservaring bedoeld in § 1 en § 2 moet verworven zijn door de uitoefening van een ambacht, beroep of artistieke bedrijvigheid buiten het onderwijs.

§ 4. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing voor een aanstelling of benoeming in het ambt van gewoon hoogleraar.

– **Aangenomen.**

Artikel 130

Voor het toewijzen van het ambt van hoofdpraktijklector, hoofdlector, werkleider, hoofddocent of hoogleraar wordt naast de vereiste bekwaamheidsbewijzen zoals bepaald in artikel 128, een bijkomende anciënniteitsvoorwaarde gesteld. Deze bijkomende anciënniteitsvoorwaarde moet in voorkomend geval gecumuleerd worden met de nuttige beroepservaring die een onderdeel vormt van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

1° Bij interne toewijzing van het ambt van hoofdpraktijklector, hoofdlector, werkleider en hoofddocent respectievelijk :

– ten minste twee jaar dienstanciënniteit verworven hebben als praktijklector, lector, benoemd assistent en docent in de eigen hogeschool.

2° Bij interne toewijzing van het ambt van hoogleraar :

– ten minste twee jaar dienstanciënniteit verworven hebben als hoofddocent of vier jaar als docent in de eigen hogeschool.

3° Bij externe werving als hoofddocent :

– ten minste vier jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben, of

– ten minste twee jaar dienstanciënniteit verworven hebben als docent in een andere hogeschool of universiteit.

4° Bij externe werving als hoogleraar :

– ten minste zes jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben, of

– ten minste twee jaar dienstanciënniteit verworven hebben als hoofddocent of vier jaar als docent in een andere hogeschool of universiteit.

Het hogeschoolbestuur kan evenwel, in afwijking van het bepaalde

in 3° en 4°, bij een eerste benoeming of aanstelling in de hogeschool, met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen, afwijken van de in dit artikel gestelde bijkomende anciënniteitsvoorwaarden.

– **Aangenomen.**

Artikel 131

Naast de in artikel 128 vastgelegde minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen, kan het hogeschoolbestuur bij reglement bij komende voorwaarden opleggen inzake specialiteit van diploma's en nuttige beroepservaring. Zij neemt deze bijkomende voorwaarden in het vacaturebericht op.

– **Aangenomen.**

Artikel 132

De minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen voor de in dit artikel vermelde mandaten worden vastgesteld als volgt :

1° algemeen directeur :

– een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of

– een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau.

2° departementshoofd :

– een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of

– een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau.

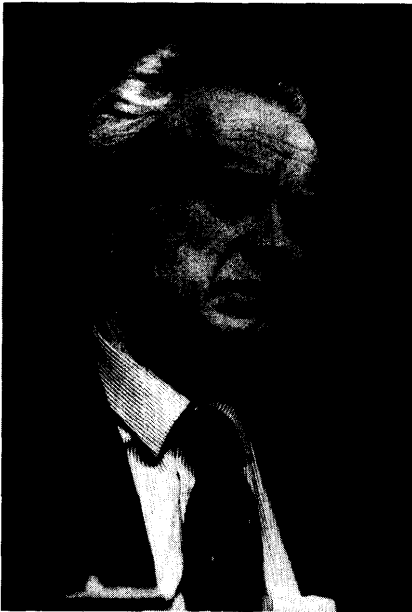
3° bibliothecaris :

– een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of

– een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau,

Voorzitter

Senator Willy Goossens diende een amendement in bij het HOBU-decreet

aangevuld met het getuigschrift van de aanvullende studie informatie- en bibliotheekwetenschap of het diploma van bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde.

— **Aangenomen.**

Artikel 133

De Vlaamse regering bepaalt de bekwaamheidsbewijzen die gelijkgesteld worden met de in deze afdeling vermelde bekwaamheidsbewijzen.

— **Aangenomen.**

Artikel 134

De bepalingen van deze afdeling zijn niet van toepassing op de gastprofessoren.

— **Aangenomen.**

Artikel 135

De Vlaamse regering bepaalt de be-

zoldigingsregeling van de leden van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met inbegrip van de salarisschalen.

— **Aangenomen.**

Artikel 136

Behoudens het bepaalde in de artikelen 137 en 138 bepaalt de hogeschool vrij het bedrag van de vergoeding dat zij in voorkomend geval aan het vervullen van een mandaat binnen de hogeschool kan verbinden met een maximum van 20 procent van het salaris dat het personeelslid krijgt.

— **Aangenomen.**

Artikel 137

§ 1. De bezoldiging van de algemeen directeur bestaat uit :

1° ofwel een mandaatsvergoeding gelijk aan het verschil tussen het salaris van gewoon hoogleraar, berekend rekening houdend met de door het personeelslid verworven geldelijke anciënniteit, en het salaris waarop het personeelslid ingevolge zijn betrekking op de personeelsformatie recht heeft, en toe te voegen aan dit salaris ;

2° ofwel het salaris van gewoon hoogleraar in geval van externe werving via een contract van onbepaalde duur.

§ 2. Wanneer het mandaat van het personeelslid dat belast was met de functie van algemeen directeur beëindigd is, en wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt, krijgt het opnieuw de salarisschaal verbonden aan deze betrekking en vervalt het recht op de vergoeding bedoeld in § 1, 1°.

— **Aangenomen.**

Artikel 138

De gastprofessoren kunnen ten

hoogste het salaris genieten dat verbonden is aan het ambt van gewoon hoogleraar. De gastprofessoren hebben daarenboven recht op een vergoeding voor de werkelijke kosten gemaakt voor hun overkomst en tijdelijk verblijf.

— **Aangenomen.**

Artikel 139

Leden van het onderwijzend personeel die met toepassing van de artikelen 61, 62 en 63 van dit decreet prestaties verrichten in een andere hogeschool of universiteit, hebben recht op een vergoeding voor de werkelijke kosten gemaakt voor hun overkomst en tijdelijk verblijf.

— **Aangenomen.**

Artikel 140

§ 1. Het hogeschoolbestuur kan bij de werving een lid van het onderwijzend personeel of de algemeen directeur op basis van het aantal jaren nuttige beroepservaring buiten het onderwijs een overeenstemmende geldelijke anciënniteitsbijslag verlenen. De verworven nuttige beroepservaring moet bewezen worden.

Het aantal jaren nuttige beroepservaring dat in aanmerking kan genomen worden bedraagt ten hoogste tien jaar. Slechts de beroepservaring opgedaan vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet, kan worden gehonoreerd. Als deze geldelijke anciënniteitsbijslag eenmaal toegekend wordt, is hij voor het personeelslid definitief verworven en maakt hij deel uit van het salaris waarop het betrokken personeelslid volgens zijn verworven geldelijke anciënniteit recht heeft.

§ 2. In afwijking van § 1 van dit artikel kan voor de personeelsleden die aangeworven zijn met toepassing van artikel 129, § 2 het aantal jaren nuttige beroepservaring dat in aanmerking genomen kan worden voor

Voorzitter

de bepaling van de geldelijke **anciënniteitsbijslag** meer dan tien jaar bedragen.

— **Aangenomen.**

Artikel 141

Het hogeschoolbestuur kan gedurende een periode een premie toekennen aan de leden van het onderwijzend personeel, alsmede aan de algemeen directeur op basis van persoonlijke verdiensten. Deze premie is te allen tijde herzienbaar en wordt toegekend op basis van de evaluatie. Deze premie kan in voorkomend geval gecombineerd worden met de geldelijke **anciënniteitsbijslag** toegekend op basis van de verworven nuttige beroepservaring. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria voor het toekennen van premies vast. Deze criteria behoeven het akkoord van het hogeschoolonderhandelingscomité.

— **Aangenomen.**

Artikel 142

§ 1. De personeelsleden belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst, met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus, krijgen voor een voltijds of deeltijds ambt van hetzij assistent, werkleider, doctor-assistent, docent, hoofddocent, hoogleraar of gewoon hoogleraar bijzondere salarisschalen, vastgesteld door de Vlaamse regering.

§ 2. Wanneer zij evenwel bij de uitoefening van hun ambt afzien van de toepassing van artikel 150, krijgen zij mits het hogeschoolbestuur de uitdrukkelijke toestemming geeft, de gangbare salarisschaal verbonden aan het ambt dat zij bekleden.

— **Aangenomen.**

Artikel 143

Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betaalt de salarissen met inbegrip van alle vergoedingen en bijslagen, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage van de leden van het onderwijzend personeel ten laste van de werkingsuitkering van de hogeschool.

— **Aangenomen.**

Artikel 144

Het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde en van de Vlaamse autonome hogescholen die overeenkomstig artikel 143 hun bezoldiging ontvangen, worden geacht in de salaristoelagerегeling te zijn opgenomen in de zin van artikel 77 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 145

De salarissen worden betaald aan het einde van de maand waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de maand december waarvoor de betaling gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgende jaar. De uitbetaling gebeurt op basis van de gegevens verstrekt door het hogeschoolbestuur en onder zijn verantwoordelijkheid.

Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of een ander orgaan dat hiermee door de Vlaamse regering wordt belast, betaalt de kinderbijslagen ten behoeve van de bovenvermelde personeelsleden.

— **Aangenomen.**

Artikel 146

Het hogeschoolbestuur zorgt voor de uitbetaling van de gastprofesso-

ren, voor de uitbetaling van de vergoeding voor de mandaten, voor de uitbetaling van het salaris van de algemeen directeur aangeworven met een contract van onbepaalde duur, alsmede voor de uitbetaling van de vergoedingen en de premie zoals bedoeld in de artikelen 138, 139 en 141.

— **Aangenomen.**

Artikel 147

§ 1. De leden van het onderwijzend personeel belast met een voltijdse opdracht en de algemeen directeur mogen geen andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefenen dan met toestemming van het hogeschoolbestuur.

§ 2. Het hogeschoolbestuur stelt jaarlijks de naamlijst op van de voltijdse en van de deeltijdse leden van het onderwijzend personeel die ten minste een halftijdse opdracht uitoefenen, en die andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten uitoefenen die verenigbaar worden geacht met hun opdracht aan de hogeschool. Tegenover de naam van elk personeelslid wordt de aard en de duur van de nevenactiviteiten opgegeven, evenals de omvang van de opdracht aan de hogeschool. In voorkomend geval wordt ook de algemeen directeur op deze lijst opgenomen. Het hogeschoolbestuur maakt deze lijst openbaar in de hogeschool en deelt hem mee aan de Vlaamse regering via de commissaris van de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 148

§ 1. Deeltijds wordt ambtshalve de opdracht van het personeelslid, belast met een voltijdse opdracht dat een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefent die een groot deel van zijn tijd in beslag neemt.

Voorzitter

§ 2. Als andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten die een groot gedeelte van de tijd in beslag nemen, worden beschouwd alle activiteiten waarvan de omvang twee halve dagen per week overschrijdt of die voorkomen op een lijst vastgesteld door de Vlaamse regering.

§ 3. De Vlaamse regering kan bij het vaststellen van de lijst ook de voorwaarden en de procedure vastleggen waaronder het hogeschoolbestuur, bij met reden omklede beslissing, individueel een afwijking kan toestaan aan een lid van het onderwijzend personeel dat een bepaalde activiteit uitoefent die voorkomt op die lijst.

§ 4. Het voltijds lid van het onderwijzend personeel dat op zijn verzoek of in toepassing van § 1 van dit artikel ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst verkrijgt, vanaf het ogenblik dat er opnieuw aan de gestelde voorwaarden voldaan is, en indien betrokkene nog geen zestig jaar oud is, opnieuw een voltijdse opdracht.

— **Aangenomen.**

Artikel 149

Het hogeschoolbestuur kan bij wijze van algemeen reglement de lijst van de activiteiten aanvullen die ambtshalve geacht worden een groot gedeelte van de tijd van het onderwijzend personeel in beslag te nemen. Het hogeschoolbestuur stuurt hiervan een afschrift aan de Vlaamse regering via de commissaris van de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 150

In afwijking van artikel 148, § 1, wordt niet ambtshalve deeltijdse de opdracht van het personeelslid belast met een voltijdse opdracht van artistiekgebonden onderwijsactivi-

teiten van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst bedoeld in artikel 142, § 1, dat een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefent die een groot deel van zijn tijd in beslag neemt, voor zover de **nevenactiviteiten** van artistieke aard zijn en verband houden met de door het personeelslid verstrekte onderwijsactiviteiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 151

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het administratief en technisch personeel van de hogescholen, bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 152

De Vlaamse regering stelt de tabel vast van de loopbaanstructuur van het administratief en technisch personeel van de hogescholen. Deze tabel bepaalt per niveau waarin dit personeel wordt ingedeeld, de graden, alsook de toelatings- en diplomavoorwaarden en de salarisschalen voor elk van deze graden.

— **Aangenomen.**

Artikel 153

Het administratief en technisch personeel van de hogescholen bekleedt een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 154

Als diplomavoorwaarde geldt het bezit van het desbetreffende Belgische diploma of getuigschrift, of het bezit van een diploma of getuig-

schrift dat krachtens de wet of het decreet of met toepassing van de Europese richtlijnen of een bilateraal akkoord daarmee als gelijkwaardig erkend is.

— **Aangenomen.**

Artikel 155

De Vlaamse regering bepaalt de bezoldigingsregeling van de leden van het administratief en technisch personeel van de hogescholen.

— **Aangenomen.**

Artikel 156

Het hogeschoolbestuur kan bij de werving tot lid van het administratief en technisch personeel op basis van het aantal jaren nuttige beroepservaring buiten het onderwijs een overeenstemmende geldelijke anciënniteitsbijslag verlenen. De verworven nuttige beroepservaring moet bewezen worden.

Het aantal nuttige jaren beroepservaring dat in aanmerking kan genomen worden, bedraagt ten hoogste tien jaar. Slechts de beroepservaring opgedaan vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet, kan worden gehonoreerd. Als deze geldelijke anciënniteitsbijslag eenmaal toegekend wordt, is hij voor het personeelslid definitief verworven en maakt hij deel uit van het salaris waarop het betrokken personeelslid volgens zijn verworven geldelijke anciënniteit recht heeft.

— **Aangenomen.**

Artikel 157

Het hogeschoolbestuur kan gedurende een periode een premie toekennen aan de leden van het administratief en technisch personeel op basis van persoonlijke verdiensten. Deze premie is te allen tijde herzienbaar en wordt toegekend op basis

Voorzitter

van de evaluatie. Deze premie kan in voorkomend geval gecombineerd worden met de geldelijke anciënniteitsbijslag toegekend op basis van de verworven nuttige beroepservaring. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria voor het toekennen van premies vast. Deze criteria behoeven het akkoord van het hogeschoolonderhandelingscomité.

– **Aangenomen.**

Artikel 158

Het hogeschoolbestuur bepaalt vrij het bedrag van de vergoeding dat het in voorkomend geval aan het vervullen van een mandaat binnen de hogeschool kan verbinden. Het bedrag van deze vergoeding mag echter nooit hoger zijn dan 20 procent van het salaris dat het personeelslid in kwestie geniet.

– **Aangenomen.**

Artikel 159

Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betaalt de salarissen met inbegrip van alle vergoedingen en bijslagen, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage van de leden van het administratief en technisch personeel ten laste van de werkingsuitkering van de hogeschool.

– **Aangenomen.**

Artikel 160

Het administratief en technisch personeel van de gesubsidieerde en de Vlaamse autonome hogescholen die overeenkomstig artikel 159 hun bezoldiging ontvangen, worden geacht in de weddetoelageregeling te zijn opgenomen in de zin van artikel 77 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen,

– **Aangenomen.**

Artikel 161

De salarissen worden betaald aan het einde van de maand waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de maand december waarvoor de betaling gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgend jaar. De uitbetaling gebeurt op basis van de gegevens verstrekt door het hogeschoolbestuur en onder zijn verantwoordelijkheid.

Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of een ander orgaan dat door de Vlaamse regering hiermee wordt belast, betaalt de kinderbijslagen ten behoeve van de bovenvermelde personeelsleden.

– **Aangenomen.**

Artikel 162

Het hogeschoolbestuur zorgt voor de uitbetaling van de personeelsleden die een contractuele functie binnen de hogeschool bekleden, voor de uitbetaling van de vergoeding voor de mandaten, alsmede voor de uitbetaling van de premie, zoals bedoeld in artikel 157.

– **Aangenomen.**

Artikel 163

Het hogeschoolbestuur kan, rekening houdend met de behoeften van de hogeschool, betrekkingen intern of extern vacant verklaren voor de graden waarin in de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel werd voorzien.

De vacante betrekkingen van het administratief en technisch personeel kunnen worden toegewezen hetzij door werving, hetzij door bevordering.

– **Aangenomen.**

Artikel 164

Werving kan gebeuren in de door

het hogeschoolbestuur bepaalde graden van de tabel bedoeld in artikel 152, mits voldaan is aan de gestelde vereisten.

Het hogeschoolbestuur kan bijzondere toelatingsvoorwaarden of bijzondere voorwaarden inzake specialiteit van diploma's opleggen naast de in artikel 152 bedoelde toelatings- en diplomavorwaarden.

– **Aangenomen.**

Artikel 165

Werving is mogelijk in vast of tijdelijk verband, en voor zowel voltijdse als deeltijdse betrekkingen.

Een deeltijdse betrekking bedraagt ten minste 50 procent van een voltijdse betrekking.

Het vacaturebericht vermeldt de graad, de toelatingsvoorwaarden, de taakbeschrijving, het voltijds of deeltijds dienstverband en het vast of tijdelijk karakter van de vacante betrekking. Voor interimaire vervangingen en tijdelijke betrekkingen van minder dan één academiejaar is een vacantverklaring niet vereist.

– **Aangenomen.**

Artikel 166

§ 1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de wijze waarop de ambten vacant verklaard worden en de voorwaarden voor aanstelling en/of benoeming.

§ 2. Elke werving in een vacante betrekking kan slechts gebeuren na een openbare oproep, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

– **Aangenomen.**

Artikel 167

Elke benoeming gaat in op de eerste dag van een maand volgend op de datum van de benoeming.

– **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 168

Een lid van het administratief en technisch personeel van de hogeschool kan bevorderen door verhoging in graad of door overgang naar het hogere niveau als het voldoet aan de voorwaarden bepaald in de tabel bedoeld in artikel 152. Het hogeschoolbestuur bepaalt de selectieprocedure voor de bevordering zonder examen en de regels inzake de waarneming van tijdelijke betrekkingen in een hogere graad.

– **Aangenomen.**

Artikel 169

Voor het administratief en technisch personeel worden de volgende anciënniteiten onderscheiden :

1° de dienstanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in elk ambt ook in een hogeschool ;

2° de graadanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in een welbepaalde graad binnen de hogeschool ;

3° de niveau-anciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in een één of meer graden van eenzelfde niveau binnen de hogeschool ;

4° de schaalanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in een bepaalde salarisschaal als personeelslid van de hogeschool. De diensten gepresteerd terwijl het personeelslid de evaluatie „onvoldoende” bekomen heeft, worden niet meegeteld.

Het personeelslid wordt geacht werkelijke diensten te presteren zolang het zich bevindt in een toestand

op grond waarvan het zijn recht op een salaris, of bij gebreke daarvan, zijn aanspraak op een verhoging in salaris of op een bevordering behoudt.

– **Aangenomen.**

Artikel 170

Een lid van het administratief en technisch personeel mag vrij onbezoldigde of bezoldigde nevenactiviteiten, verricht buiten de diensturen, cumuleren met het uitoefenen van zijn betrekking aan de hogeschool voor zover

1° de cumulatie-activiteiten het naar behoren vervullen van zijn opdracht binnen de hogeschool niet verhinderen ;

2° de cumulatie-activiteiten niet in strijd zijn met de waardigheid als lid van het administratief en technisch personeel van de hogeschool ;

3° de cumulatie-activiteiten geen tegenstrijdigheid van belangen tot gevolg hebben.

– **Aangenomen.**

Artikel 171

Een lid van het administratief en technisch personeel mag geen nevenactiviteiten cumuleren binnen de diensturen, behalve wanneer het nevenactiviteiten betreft die inherent zijn aan de normale uitoefening van de opdracht waarmee het personeelslid door de hogeschool werd belast.

Het hogeschoolbestuur oordeelt of een nevenactiviteit als inherent kan worden beschouwd.

– **Aangenomen.**

Artikel 172

Binnen de perken en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, draagt de Vlaamse Gemeenschap

met jaarlijkse uitkeringen bij in de financiering van de werking van de hogescholen.

– **Aangenomen.**

Artikel 173

§ 1. Deze werkingsuitkeringen dragen bij tot de dekking van de personeels- en werkingskosten voor onderwijs, voor projectmatig onderzoek, voor maatschappelijke dienstverlening, de financiering van investeringen, de afbetaling van leningen en voor de administratie van de hogeschool, met inbegrip van de roerende uitrustingen.

§ 2. De hogescholen kunnen de kosten die voortspruiten uit samenwerkingsakkoorden bedoeld in de artikelen 61, 62 en 63 van dit decreet ten laste leggen van de jaarlijkse werkingsuitkeringen.

– **Aangenomen.**

Artikel 174

Om voor financiering in aanmerking te komen moet de hogeschool :

1° voldoen aan de bepalingen vastgesteld door of krachtens dit decreet ;

2° georganiseerd zijn door één publiekrechtelijk of privaatrechtelijk rechtspersoon die er de verantwoordelijkheid voor op zich neemt.

– **Aangenomen.**

Artikel 175

§ 1. Om voor financiering in aanmerking te komen moet de basisopleiding voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° voorkomen op de lijst bedoeld in bijlage I van dit decreet ;

2° georganiseerd worden binnen de studiegebieden en het grondgebied van de hogeschool, zoals bepaald in de artikelen 15 en 16 en in bijlage II van dit decreet ;

Voorzitter

3° ten minste 40 financierbare studenten tellen, indien het een basisopleiding van één cyclus of de eerste cyclus van een basisopleiding van twee cycli betreft, en ten minste 20 financierbare studenten, indien het de tweede cyclus van een basisopleiding van twee cycli betreft ;

4° voor wat het **opleidingsprogramma** betreft, voldoen aan de richtlijnen van de Europese Unie ter zake.

§ 2. In afwijking van § 1 komen, ongeacht het aantal studenten, de basisopleidingen die slechts eenmaal in de Vlaamse Gemeenschap worden georganiseerd voor financiering in aanmerking.

Tot uiterlijk 1 oktober 1998 zijn de voorwaarden vermeld in § 1, 3° niet van toepassing voor de opleiding dramatische kunst van het **studiegebied** muziek en dramatische kunst, en voor de opleiding muzikale vorming van het studiegebied **onderwijs**.

§ 3. Met het oog op het waarborgen van een voldoende aanbod van **neutraal onderwijs** in de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs, zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, kan de Vlaamse regering basisopleidingen van het studiegebied **onderwijs** voor hernieuwbare periodes van drie jaar vrijstellen van de voorwaarde bedoeld in § 1, 3°.

§ 4. De berekening van het aantal studenten bedoeld in § 1, gebeurt op basis van het gemiddeld aantal studenten op 1 februari van de voorbije drie begrotingsjaren.

— **Aangenomen.**

Artikel 176

§ 1. De Vlaamse regering kan een aantal voortgezette opleidingen financieren. Deze financiering is uitdovend en beperkt tot drie jaar.

§ 2. Om voor financiering in **aanmerking** te komen, moet de hogeschool elk jaar voor 1 februari een aanvraag tot financiering indienen bij de Vlaamse regering.

§ 3. Binnen de perken van het bedrag bestemd voor de financiering van de voortgezette opleidingen, bepaalt de Vlaamse regering welke voortgezette opleidingen voor financiering in **aanmerking** komen. Zij kan hierbij onder meer rekening houden met de volgende elementen van beoordeling :

1° de relevantie voor de **arbeidsmarkt**

2° de aanwezigheid van een samenwerkingsovereenkomst met instanties uit de sociaal-economische of culturele wereld ;

3° de uniciteit van de opleiding ;

4° de aanwezigheid van een samenwerkingsovereenkomst met andere hogescholen of met universiteiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 177

Om voor financiering in **aanmerking** te komen moet een student voldoen aan de volgende criteria :

1° inschrijvingsdatum : in **aanmerking** komen alleen de op 1 februari regelmatig ingeschreven studenten. Per student komt slechts één regelmatige inschrijving per academiejaar in **aanmerking** ;

2° nationaliteit :

In **aanmerking** komen de studenten die :

a) onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie ;

b) geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie, maar wier ouders, echtgenoot, echtgenote of wettelijke voogd in België gevestigd zijn of er verblijven en er hun hoofdberoepsactiviteiten uitoefenen of uitgeoefend hebben gedurende een periode van ten minste vijf jaar ;

c) geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie, maar op Belgisch grondgebied verblijven en de voordelen genieten van het statuut van vluchteling, toegekend door het Hoog Commissariaat der Verenigde Naties voor de Vluchtelingen ; of die door de minister van Buitenlandse Zaken en de **commissaris-generaal** van de vluchtelingen als staatlozen worden erkend ;

d) geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie, maar onderhorige zijn van de landen die met België of de Vlaamse Gemeenschap een cultureel akkoord hebben gesloten, en die, binnen het kader en de grenzen van het cultureel akkoord, een studiebeurs hebben gekregen van de Vlaamse Gemeenschap ;

e) andere dan diegenen genoemd onder a) tot en met d) en andere dan diegenen ten laste van de nationale kredieten voor ontwikkelingssamenwerking. Dit aantal studenten per financieringsgroep mag niet hoger zijn dan 2 procent van het totale aantal Belgische studenten die het vorig academiejaar regelmatig in de betrokken financieringsgroep zijn ingeschreven ;

3° aantal inschrijvingen :

in **aanmerking** komen :

a) de voltijdse studenten die ten hoogste tweemaal regelmatig ingeschreven geweest zijn in hetzelfde studiejaar van eenzelfde basisopleiding, en de deeltijdse studenten die ten hoogste tweemaal regelmatig ingeschreven zijn voor eenzelfde gedeelte van hetzelfde studiejaar van eenzelfde basisopleiding ;

b) de voltijdse en deeltijdse studenten die ten hoogste driemaal regelmatig ingeschreven geweest zijn in hetzelfde studiejaar van een basisopleiding, waarvan ten hoogste tweemaal in dezelfde basisopleiding ;

4° financieringsduur :

in **aanmerking** komen alleen de **stu-**

Voorzitter

denten die studeren binnen de volgende maximaal toegestane financieringsduur :

a) de maximaal toegestane financieringsduur voor de basisopleidingen van één cyclus, en voor de tweede cyclus van basisopleidingen van twee cycli die leiden tot de graad van architect, handelsingenieur, meester in muziek of licentiaat in produktontwikkeling, is zes jaar voor een voltijds student en negen jaar voor een deeltijds student ;

b) de maximaal toegestane financieringsduur voor de eerste cyclus van de basisopleidingen van twee cycli, en voor de tweede cyclus van basisopleidingen van cycli andere dan bedoeld in a) is vier jaar voor een voltijds student en zes jaar voor een deeltijds student.

Voor de vaststelling van het aantal studiejaren :

— worden de voorheen gevolgde studiejaren die tot het behalen van diploma, getuigschrift of graad hebben geleid niet in aanmerking genomen ;

— wordt het eerste studiejaar van de tweede cyclus beschouwd als het derde studiejaar van de opleiding, het tweede studiejaar van de tweede cyclus als het vierde studiejaar en in voorkomend geval het derde studiejaar van de tweede cyclus als het vijfde studiejaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 178

§ 1. Het bedrag bestemd voor het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen is in het begrotingsjaar 1996 gelijk aan het bedrag bedoeld in § 2 van dit artikel waarvan de component „salarissen” aangepast is aan de evolutie van de eenheidsloonkosten en waarvan de component „werkingsmiddelen” aangepast is overeenkomstig artikel 2 van het de-

creet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II. Dit bedrag wordt overeenkomstig de collectieve arbeidsovereenkomst van 29 september 1993 vermeerderd als volgt : in 1996 met 160 miljoen, in 1997 met 140 miljoen, in 1998 met 120 miljoen, in 1999 met 100 miljoen, in 2000 met 80 miljoen, in 2001 met 60 miljoen, in 2002 met 40 miljoen en in 2003 met 20 miljoen.

§ 2. Het bedrag bestemd voor het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen is in het begrotingsjaar 1994 gelijk aan 16.648,8 miljoen frank.

— **Aangenomen.**

Artikel 179

Het bedrag bedoeld in artikel 178 wordt op de volgende wijze aangevend voor de werkingsuitkeringen van de hogescholen :

$$W = U - \Sigma EW - \Sigma VO - \Sigma WARGO - LMVD - (LTBS+55) - LTBSOB - KB - \Sigma BEV - C,$$

waarbij :

1" W gelijk is aan de som van de werkingsuitkeringen van de hogescholen ;

2" U gelijk is aan de uitkering bestemd voor het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen ;

3" ΣEW gelijk is aan de som van de extra-werkingsuitkeringen van de hogescholen, berekend zoals bepaald in artikel 180 ;

4" ΣVO is bestemd voor de financiering van de voortgezette opleidingen zoals bedoeld in artikel 176 en is gelijk aan 50 miljoen frank in 1996, 100 miljoen frank in 1997 en 150 miljoen vanaf 1998 ;

5" WARGO gelijk is aan de bijzondere werkingsmiddelen bestemd voor de rechtsoptvolgers van de hogescholen van het gemeenschapsonderwijscholen en voor bepaalde Vlaamse autonome hogescholen, zoals bedoeld in artikel 181 ;

6" LMVD gelijk is aan de geraamde kosten van de salarissen van de personeelsleden van het meesters-, vak- en dienstponeel van de hogescholen die op 31 december 1995 rechtstreeks betaald worden door het departement onderwijs ;

7" (LTBS+55) gelijk is aan de geraamde kosten van de wachtgelden van de personeelsleden van de hogescholen, ter beschikking gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen ;

8" LTBSOB gelijk is aan de geraamde kosten van de salarissen en/of wachtgelden van de personeelsleden bedoeld in artikel 182 ;

9" KB gelijk is aan de geraamde kosten van de kinderbijlagen van de personeelsleden van de hogescholen ;

10" ΣBEV gelijk is aan de som van de salariskosten van de benoemde personeelsleden met bevallingsverlof — voor de duur van het bevallingsverlof — van het voorgaande begrotingsjaar, bepaald per hogeschool ;

11" C gelijk is aan de geraamde salaris- en werkingskost van de controle door de commissarissen en de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen.

— **Aangenomen.**

Artikel 180

De extra-werkingsuitkeringen van de hogescholen worden als volgt berekend :

1" a) per instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan worden de personeelsleden die op 15 januari 1994 ter beschikking gesteld waren wegens ontstentenis van betrekking, voor wat betreft het volume van de opdracht waarvoor ze ter beschikking gesteld zijn, omgerekend naar voltijdse betrekkingen ;

b) dit aantal voltijdse betrekkingen wordt per hogeschool verminderd met :

Voorzitter

— de personeelsleden bedoeld in 1°, a) die op 15 januari 1994 gereffecteerd of wedertewerkgesteld waren in de eigen instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan, voor wat betreft het volume van de opdracht waarvoor zij gereffecteerd of wedertewerkgesteld waren, omgerekend naar voltijdse betrekkingen ;

— het aantal personeelsleden van de instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan bedoeld in artikel 182 ;

2° per voltijdse betrekking, bekomen na de berekening bedoeld in 1°, is 1.500.000 frank verbonden ;

3° de extra-enveloppe van de betrokken hogeschool is in 1996 gelijk aan het produkt van de voltijdse betrekking berekend overeenkomstig 1° vermenigvuldigd met het bedrag vermeld in 2 ;

4° in de begrotingsjaren 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005 ontvangt de hogeschool een extra-werkingsuitkering die gelijk is aan respectievelijk 90 procent, 80 procent, 70 procent, 60 procent, 50 procent, 40 procent, 30 procent, 20 procent en 10 procent van het bedrag vermeld in 3°.

— Aangenomen.

Artikel 181

Bijzondere werkingsmiddelen worden toegekend aan de rechtsopvolgers van de hogescholen van het gemeenschapsonderwijs.

Deze bijzondere werkingsmiddelen worden voor 1996 als volgt berekend :

$[DOT95 \times 0,4 \times (C96/C95) + DOT95 \times 0,6 \times (L96/L95)] - WT96$, waarbij :

— DOT95 gelijk is aan het bedrag dat één of meer fusiepartners ontvangen uit de dotatie aan de ARGO ;

— C96/C95 gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het begrotingsjaar 1996 en de index van de consumptieprijzen op het einde van het begrotingsjaar 1995 ;

— L96/L95 gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidssalariskosten op het einde van het begrotingsjaar 1996 en de index van de eenheidssalariskosten op het einde van het begrotingsjaar 1995 ;

— WT96 komt overeen met het bedrag dat voor hetzelfde studenten-aantal in het gesubsidieerd hoger onderwijs zou verkregen worden aan werkingstoelagen ; het is gelijk aan $[WT95 \times 0,4 \times (C96/C95) + WT95 \times 0,6 \times (L96/L95)]$.

In 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005 zijn de bijzondere werkingsmiddelen voor de rechtsopvolgers van de hogescholen van het gemeenschapsonderwijs respectievelijk gelijk aan 90 procent, 80 procent, 70 procent, 60 procent, 50 procent, 40 procent, 30 procent, 20 procent en 10 procent van de bijzondere werkingsmiddelen voor 1996. Vanaf 2006 worden geen bijzondere werkingsmiddelen meer toegekend.

— Aangenomen.

Artikel 182

§ 1. De personeelsleden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, bedoeld in artikel 179, 8°, zijn de volgende :

1° de personeelsleden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking verbonden aan een instelling voor hoger onderwijs die op 31 december 1995 niet meer door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, die een salaris of een wachtgeld ontvangen ;

2° de personeelsleden verbonden aan een instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan, volledig

ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking op 15 januari 1994, die op 15 januari 1994 niet waren gereffecteerd of wedertewerkgesteld in de instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan waar zij benoemd waren, die een salaris of wachtgeld ontvangen ;

3° de personeelsleden, leden van het onderwijzend personeel, verbonden aan een instelling voor pedagogisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan die in het academiejaar 1994-1995 titularis waren van een betrekking toegekend op basis van extra-waarborglestijden. De Vlaamse regering bepaalt op welke wijze deze personeelsleden worden aangewezen.

Zij worden rechtstreeks en centraal bezoldigd door het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. Indien personeelsleden bedoeld in artikel 180, 1°, a), in een bepaald begrotingsjaar, met ingang van het begrotingsjaar 1997, gereffecteerd of wedertewerkgesteld zijn buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan, ontvangt de hogeschool waar zij benoemd zijn het daaropvolgende begrotingsjaar een forfaitair bedrag dat overeenstemt met het volume van de opdracht van reffectatie of wedertewerkstelling buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan vermenigvuldigd met 1.500.000 frank en vermenigvuldigd met :

10 procent in het begrotingsjaar 1998, 20 procent in het begrotingsjaar 1999, 30 procent in het begrotingsjaar 2000, 40 procent in het begrotingsjaar 2001, 50 procent in het begrotingsjaar 2002, 60 procent in het begrotingsjaar 2003, 70 procent in het begrotingsjaar 2004, 80 procent in het begrotingsjaar 2005, 90 procent in het begrotingsjaar 2006, 100 procent vanaf het begrotingsjaar 2007.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 183

De hogescholen ontvangen vanaf het begrotingsjaar 1997 een uitkering gelijk aan de salariskosten van hun benoemde personeelsleden die tijdens het voorgaande begrotingsjaar met bevallingsverlof waren, voor wat de duur van dat bevallingsverlof betreft.

— **Aangenomen.**

Artikel 184

§ 1. De werkingsuitkeringen van de hogescholen worden jaarlijks op de volgende wijze aangepast :

$0,8 \times (Ln/L96) + 0,2 \times (Cn/C96)$, waarbij :

— **Ln/L96** gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van het begrotingsjaar 1996 ;

— **Cn/C96** gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de consumptieprijzen op het einde van het begrotingsjaar 1996.

§ 2. De uitkering bestemd voor het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen verminderd met de werkingsuitkeringen voor de hogescholen, wordt jaarlijks aangepast aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van het begrotingsjaar 1996.

— **Aangenomen.**

Artikel 185

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop en de vorm waaronder de

hogescholen de gegevens, vereist voor het berekenen van de werkingsuitkering, de extra-werkingsuitkering, de aanvullende werkingsuitkering en de bijzondere werkingsmiddelen aan haar meedelen.

— **Aangenomen.**

Artikel 186

De werkingsuitkering voor 1996 is per hogeschool gebaseerd — op de wijze bepaald door de Vlaamse regering — op de salariskosten en de werkingskosten van de hogeschool in 1995.

— **Aangenomen.**

Artikel 187

De jaarlijkse werkingsuitkering van een hogeschool bestaat vanaf het begrotingsjaar 2006 uit een forfaitair deel en uit een met de onderwijsbelasting van de hogeschool variërend deel.

— **Aangenomen.**

Artikel 188

Om de onderwijsbelasting te bepalen, worden de basisopleidingen in de volgende financieringsgroepen gerangschikt :

1° Groep A : de opleidingen van het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde, de opleidingen van twee cycli van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst en de opleiding van één cyclus van het studiegebied muziek en dramatische kunst ;

2° Groep B : de opleidingen van het studiegebied toegepaste taalkunde en de opleidingen van één cyclus van het studiegebied industriële wetenschappen en technologie ;

3° Groep C : de opleidingen van de studiegebieden architectuur, bio-

techniek en sociaal-agogisch werk, de opleidingen van twee cycli van de studiegebieden industriële wetenschappen en technologie, en produktontwikkeling, en de opleidingen van één cyclus van het studiegebied audiovisuele en beeldende kunst ;

4° Groep D : de opleidingen van de studiegebieden gezondheidszorg en onderwijs.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, bij de lezing in commissie van de tekst aangenomen door de commissie hadden wij een amendement ingediend met betrekking tot de materie produktontwikkeling.

Produktontwikkeling is een apart studiegebied, maar er is ook een gedeelte van de produktontwikkeling, dat behoort tot het kunstonderwijs. Wij hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt het puntengewicht te verzwaren.

Er zijn twee mogelijke oplossingen. Ofwel wordt dit probleem geregeld in het Onderwijsdecreet VI, wat een ad hoc oplossing is, ofwel moet er vlug een evaluatie worden uitgevoerd van de verschillende opleidingen, waardoor zonder wijzigingen aan het decreet een oplossing kan worden gevonden.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ingevolge de specifieke genese, die ik dadelijk zal toelichten, kan zich op dit vlak wel degelijk een probleem voordoen.

Vroeger had de produktontwikkeling, zoals aangeboden in het Antwerpse, te maken met kunstonderwijs. Op grond van het verzet en van de uitvoerige argumentatie van de betrokken docenten, en rekening houdend met wat onder dezelfde naam in Genk werd aangeboden, kwam men tot de vaststelling dat het curriculum Genk eerder thuishoorde in het kunstonderwijs, terwijl het

Van den Bossche

curriculum Antwerpen niet in het kunstonderwijs, maar ook niet bij de opleiding van de industrieel ingenieurs thuishoorde. Conform de eigen vraag is toen een eigen studiegebied ontstaan. Hierdoor rezen er problemen in verband met de classificatie.

De heer Denys vraagt terecht of deze studie best in de groep met **puntengewicht C**, dan wel in de groep met **puntengewicht D** moet worden opgenomen.

Wij mogen hier niet improviseren. Ik stel daarom voor dat de administratie wordt opgedragen een onmiddellijke evaluatie uit te voeren, opdat wij vrij vlug over een verslag zouden beschikken over de realiteit van de kostprijs. In afwijking van de andere studierichtingen kunnen hier immers terecht vragen worden gesteld aangaande de reële kostprijs.

Dit punt moet nog verder worden uitgediept. Hiertoe zal onmiddellijk de opdracht worden gegeven, zodat wij een nota ter beschikking kunnen stellen van de commissie en de nodige gevolgen kunnen trekken uit de studie.

De heer A. Denys : Wij noteren dat er een tekstwijziging wordt voorgesteld en zijn tevreden dat er een vlugge evaluatie zal worden uitgevoerd van dit specifieke studiegebied.

De voorzitter : Geen verdere opmerkingen bij artikel 188 ?

— **Aangenomen.**

Artikel 189

Elke financieringsgroep krijgt een **puntengewicht** dat naar **studieomvang** en **studievorm** varieert volgens onderstaand model :

1° per voltijds financierbare student die ten minste aan 75 procent van de onderwijsactiviteiten van een stu-

diejaar uitgedrukt in studiepunten deelneemt, wordt volgend **puntengewicht** toegekend :

- Groep A : 1 punt ;
- Groep B : 1,2 punten ;
- Groep C : 1,4 punten ;
- Groep D : 1,6 punten.

2° voltijdse studenten die op grond van vrijstellingen aan minder dan 75 procent en ten minste 50 procent van de onderwijs- en andere studieactiviteiten van een studiejaar deelnemen en deeltijdse studenten worden voor de helft van de bovengenoemde punten verrekend.

Voor de bepaling van de percentages van 75 procent en 50 procent zoals bedoeld in het tweede lid van dit artikel, worden de onderwijsactiviteiten waarvoor overzetting van examencijfers naar een volgend academiejahr wordt toegestaan niet meegerekend, en worden de opleidingsonderdelen van een volgend studiejaar die kunnen worden gevolgd, wel meegerekend.

— **Aangenomen.**

Artikel 190

§ 1. De onderwijsbelasting van een hogeschool wordt uitgedrukt in een aantal onderwijsbelastingseenheden. Het aantal onderwijsbelastingseenheden is gelijk aan de som van de produkten tussen het aantal financierbare studenten in iedere financieringsgroep enerzijds, en het overeenkomstige puntengewicht per financierbare student anderzijds.

§ 2. Het aantal onderwijsbelastingseenheden van een hogeschool die opleidingen van de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst organiseert, wordt aangevuld met een forfaitair aantal onderwijsbelastingseenheden overeenkomstig het volgende schema :

1° voor de organisatie van een opleiding tot meester in beeldende kunst

en/of meester in produktdesign samen, twee extra onderwijsbelastingseenheden voor de eerste tot en met de 400ste student ;

2° voor de organisatie van een opleiding tot meester in audiovisuele kunst, twee extra onderwijsbelastingseenheden voor de eerste tot en met de 300ste student ;

3° voor de organisatie van een opleiding tot meester in muziek en/of in de dramatische kunst samen, drie extra onderwijsbelastingseenheden voor de eerste tot en met de 450ste student ;

4° voor de organisatie van een opleiding dans, vier extra onderwijsbelastingseenheden voor de eerste tot en met de 25ste student.

§ 3. Voor de berekening van het aantal studenten genoemd in § 1 en § 2 wordt het gemiddelde aantal financierbare studenten op 1 februari van de drie voorgaande begrotingsjaren in aanmerking genomen.

— **Aangenomen.**

Artikel 191

De onderwijsbelastingseenheden voortspruitend uit opleidingen waarvan de onderwijsactiviteiten door twee of meer hogescholen op grond van een overeenkomst gezamenlijk op één plaats worden aangeboden, worden per begrotingsjaar aangerekend bij de onderwijsbelastingseenheden van de verschillende hogescholen, volgens de verdeelsleutel bepaald in de tussen deze hogescholen gesloten overeenkomst.

— **Aangenomen.**

Artikel 192

Het met de onderwijsbelasting variërend deel is voor een hogeschool gelijk aan het aantal onderwijsbelastingseenheden van die instelling (Σ OBE), vermenigvuldigd met het bedrag per onderwijsbelastingseenheid (Σ BOBE).

Voorzitter

Artikel 193

Het bedrag per onderwijsbelastingseenheid wordt als volgt berekend :

$$\text{BOBE} = \frac{\Sigma W - \Sigma \text{HF} - \Sigma(\Sigma \text{BFS})}{(\text{OBE})}$$

waarbij

$\Sigma(\Sigma \text{OBE})$ gelijk is aan de som van de onderwijsbelastingseenheden van alle hogescholen voor het betrokken begrotingsjaar ;

ΣHF gelijk is aan de som van de historische forfaits voor alle hogescholen zoals berekend in artikel 194 ;

$\Sigma(\Sigma \text{BFS})$ gelijk is aan de som van het deel van de werkingsuitkeringen dat varieert met de studentenpopulatie, uitgedrukt in aantal financierbare studenten, voor alle hogescholen samen zoals berekend in artikel 195.

— **Aangenomen.**

Artikel 194

Het historisch forfait (HF) van een hogeschool is

W95 in het begrotingsjaar 1996 ;

0,60 x W95 in het begrotingsjaar 1997 ;

0,30 x W95 in het begrotingsjaar 1998 ;

0,25 x W95 in het begrotingsjaar 1999 ;

0,20 x W95 in het begrotingsjaar 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005 ;

0,50 x (W2001 + W2002 + W2003 + W2004 + W2005)/5, vanaf het begrotingsjaar 2006, waarbij de bedragen W2001, W2002, W2003, W2004 en W2005 volgens de indexeringsformule bedoeld in artikel 184 naar het niveau van het begrotingsjaar 2006 gebracht worden.

Het HF wordt jaarlijks aangepast volgens de formule bedoeld in artikel 184.

— **Aangenomen.**

Artikel 195

Het deel van de werkingsuitkering van een hogeschool dat varieert met de studentenpopulatie, uitgedrukt in aantal financierbare studenten, is gelijk aan :

S x BFS

waarbij S voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 1996 tot en met 2000 gelijk is aan het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1991, 1 februari 1992, 1 februari 1993, 1 februari 1994 en 1 februari 1995

en voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 2001 tot en met 2005 gelijk is aan het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1996, 1 februari 1997, 1 februari 1998, 1 februari 1999 en 1 februari 2000

en vanaf het begrotingsjaar 2006 gelijk is aan nul.

waarbij BFS beantwoordt aan het bedrag per financierbare student en wordt als volgt berekend :

$$\text{BFS} = \frac{(\Sigma W - \Sigma \text{HF}) \times 0.2}{\Sigma S}$$

waarbij CS voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 1996 tot en met 2000 gelijk is aan de som van het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1991, 1 februari 1992, 1 februari 1993, 1 februari 1994 en 1 februari 1995 per hogeschool. Voor de berekening van de werkingsuitkeringen van de begrotingsjaren 2000 tot en met 2005 is CS gelijk aan de som van het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 1996, 1 februari 1997, 1 februari 1998, 1 februari 1999 en 1 februari 2000 per hogeschool.

— **Aangenomen.**

Artikel 196

§ 1. Binnen de perken en volgens de bepalingen in dit decreet, draagt de

Vlaamse Gemeenschap met investeringsuitkeringen bij in de financiering van de investeringen van de hogescholen.

§ 2. In de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap worden vanaf 1996 hiervoor jaarlijks twee bedragen aan machtigingen ingeschreven ten belope waarvan de raden van bestuur van de in afdeling 2 van dit hoofdstuk bedoelde investeringsdiensten investeringsuitkeringen kunnen toekennen. Het bedrag bestemd voor het gesubsidieerd onderwijs wordt opgesplitst tussen het gesubsidieerd officieel onderwijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de ontwikkeling van de bouwkosten. In dezelfde uitgavenbegroting wordt jaarlijks een krediet voorzien noodzakelijk voor het nakomen van de verplichtingen met betrekking tot de toegezegde financieringen. Het bedrag van dit krediet wordt vastgesteld op basis van de door de in het eerste lid vermelde raden van bestuur voorgelegde betalingskalenders.

Bij het bepalen van deze bedragen wordt rekening gehouden met de gevolgen van de oprichting van nieuwe Vlaamse autonome hogescholen wanneer de hierdoor bij de oprichting betrokken instellingen van het gesubsidieerd onderwijs niet langer een beroep kunnen doen op de investeringsmiddelen toegekend aan de DIGO en de hierdoor bij de oprichting betrokken instellingen van het gemeenschapsonderwijs niet langer een beroep kunnen doen op de investeringsmiddelen toegekend aan de ARGO. De bedragen die hierdoor in mindering worden gebracht op de investeringsmachtigingen voor het hoger onderwijs toegekend aan de DIGO, respectievelijk de ARGO, worden toegevoegd aan de investeringsmachtigingen van de Investeringsdienst voor de Vlaamse autonome hogescholen. Deze bedragen worden op basis van objectieve parameters, zoals het studentenaan-

Voorzitter

tal en de bestaande fysische normen, vastgesteld.

— **Aangenomen.**

Artikel 197

Deze investeringen dragen uitsluitend bij tot dekking van de uitgaven voor de aankoop en voor de bouw-, moderniserings-, uitbreidings- en geschiktmakingswerkzaamheden, de eerste uitrusting van gebouwen en de aankoop van gronden en van zware didactische en wetenschappelijke apparatuur bestemd voor het onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 198

Om voor de financiering van de investeringen in aanmerking te komen moet de hogeschool voldoen aan de volgende voorwaarden :

— minstens 2.000 financierbare studenten tellen, indien het nieuwbouw, vernieuwbouw of aankoop van gebouwen betreft ;

— eigenaar zijn van het onroerend goed, ofwel een zakelijk recht bezitten op het onroerend goed dat haar het genot waarborgt voor ten minste een periode van dertig jaar. Deze voorwaarde geldt niet bij de aankoop van een gebouw, van grond of van zware didactische en wetenschappelijke apparatuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 199

De financiering van de investeringen bedraagt 60 procent tot 100 procent van de kostprijs van het investeringsproject. Dit investeringsproject is beperkt tot de door de Vlaamse regering vastgestelde financiële en fysische normen.

— **Aangenomen.**

Artikel 200

Bij verkoop of wijziging van het doel van het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met behulp van de in artikel 196 bedoelde middelen, dient het totale bedrag van de tegemoetkoming terugbetaald te worden. Deze bepaling is niet van toepassing wanneer sinds de eerste januari van het jaar waarin de belofte van tegemoetkoming werd gedaan dertig jaar zijn verlopen ; of wanneer bij verkoop de opbrengst ten belope van het bedrag van de toegekende subsidie binnen een periode van twee jaar en met behoud van bestemming opnieuw wordt geïnvesteerd voor de in artikel 197 bedoelde aangelegenheden.

— **Aangenomen**

Artikel 201

Bij de Vlaamse regering wordt onder de naam Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen, hierna IVAH te noemen, een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht.

De zetel van de IVAH is gevestigd op het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse regering kan de zetel naar een andere plaats overbrengen.

Het toekennen van de investeringsmiddelen zoals bedoeld in afdeling 1 die bestemd zijn voor de Vlaamse autonome hogescholen, gebeurt door de Vlaamse regering op eensluïdend advies van de IVAH.

— **Aangenomen.**

Artikel 202

§ 1. De IVAH wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit de algemeen directeurs van de Vlaamse autonome hogescholen.

§ 2. De raad van bestuur kiest onder zijn leden met gewone meerderheid van de aanwezige leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

§ 3. De raad van bestuur bezit alle bestuurs- en beslissingsbevoegdheden om de opdracht van de IVAH uit te voeren.

§ 4. De reglementering inzake reizen verblijfkosten voor de leden van de raad van bestuur is dezelfde als die voor het personeel van de diensten van de Vlaamse regering.

§ 5. De raad van bestuur is belast met :

1° het opstellen van de jaarlijkse ontwerp-begroting met detail van alle ontvangsten en uitgaven en deze ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse regering. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar ;

2° het voorleggen aan de Vlaamse regering van periodieke verslagen en een jaarverslag over de werking van de IVAH ;

3° het verstrekken van alle door de Vlaamse regering gevraagde inlichtingen ;

4° het opmaken op uiterlijk 30 juni van de jaarlijkse uitvoeringsrekening van de begroting van de IVAH, en een overzicht van het actief en passief op 31 december van het betrokken jaar. De rekeningen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 203

De IVAH beschikt niet over eigen administratieve diensten. Voor de administratieve voorbereiding en begeleiding van de investeringsdossiers, de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur en voor het waarnemen van het secretariaat van de raad van bestuur, kan er een samenwerkingsakkoord worden af-

Voorzitter

gesloten met de DIGO of met de ARGO.

- Aangenomen.

Artikel 204

§ 1. De financiële middelen van de IVAH bestaan uit :

1° de middelen bedoeld in artikel 196 ;

2° schenkingen en legaten ;

3° de opbrengst van de vervreemding of de overdracht van onroerende goederen verworven met de onder 1° en 2° bedoelde ontvangsten, alsmede alle ontvangsten van welke aard ook voortkomend van deze onroerende goederen ;

4° het aandeel in de tegemoetkoming voor eigenaarsonderhoud bestemd voor de gebouwen gebruikt door de Vlaamse autonome hogescholen ontstaan uit instellingen van het gemeenschapsonderwijs, bedoeld in artikel 4 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-11 ;

5° andere inkomsten.

Deze middelen worden even onaanvaardbaar geacht als de kredieten bestemd voor de werkingsuitgaven van de Vlaamse Gemeenschap. De saldi van de hierboven vermelde middelen zijn, met behoud van hun bestemming, jaarlijks overdraagbaar.

§ 2. Als de Vlaamse regering op de eerste dag van het jaar de begroting niet goedgekeurd heeft, is de IVAH gemachtigd uitgaven te doen ten belope van het bedrag ingeschreven op de begroting van het voorgaande jaar, behalve als het gaat om principieel nieuwe uitgaven, waartoe geen machtiging is verleend op de begroting van het vorige jaar, behoudens andersluidende beslissingen van de Vlaamse regering.

§ 3. Indien een beroep wordt gedaan op de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap kan deze zich laten terugbetalen met behulp van de vol-

gende verrichtingen, in de volgorde waarin zij zijn aangegeven :

a) afhouding op de werkingsuitkering verschuldigd aan de hogeschool die in het gebouw is gehuisvest ;

b) afhouding op de dotatie toegekend aan andere onderwijsinstellingen die door dezelfde inrichtende macht zijn georganiseerd ;

c) invordering door het bestuur van Registratie en Domeinen van het Ministerie van Financiën op het patrimonium van de inrichtende macht.

Indien de financiering zoals bepaald in artikel 199 minder dan 100 procent bedraagt, waarborgt de Vlaamse Gemeenschap door tussenkomst van de DIGO of de IVAH de terugbetaling van het kapitaal, de interesten en bijbehorende onkosten van de leningen aangegaan met het oog op de financiering van het niet door de toelage gedekte deel van het totale bedrag van de investering.

- Aangenomen.

Artikel 205

De commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen oefent toezicht uit op de IVAH op dezelfde wijze als de commissaris van de Vlaamse regering op de DIGO zoals bepaald in artikel 20quinquies van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

- Aangenomen.

Artikel 206

§ 1. De financiële middelen voor de investeringen van de gesubsidieerde hogescholen bestaan uit :

1° de middelen bedoeld in artikel 196 ;

2° schenkingen en legaten ;

3° de opbrengst van de vervreemding of de overdracht van onroerende

goederen verworven met de onder 1° en 2° bedoelde ontvangsten, alsmede alle ontvangsten van welke aard ook voortkomend van deze onroerende goederen ;

4° andere inkomsten.

Deze middelen worden even onaanvaardbaar geacht als de kredieten bestemd voor de werkingsuitgaven van de Vlaamse Gemeenschap. De saldi van de hierboven vermelde middelen zijn, met behoud van hun bestemming, jaarlijks overdraagbaar.

§ 2. De in § 1 bedoelde middelen worden voor de gesubsidieerde hogescholen beheerd en toegewezen door de DIGO, bedoeld in hoofdstuk II, afdeling 2, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

- Aangenomen.

Artikel 207

Binnen de perken en volgens de modaliteiten bepaald in dit decreet, draagt de Vlaamse Gemeenschap met jaarlijkse toelagen, sociale toelagen genaamd, bij in de financiering van de sociale voorzieningen ten behoeve van de studenten van de hogescholen.

- Aangenomen.

Artikel 208

§ 1. Iedere hogeschool richt een V.Z.W. voor het beheer van haar sociale voorzieningen op.

§ 2. De sociale toelagen worden toegekend aan de v.z.w.'s bedoeld onder § 1.

§ 3. Een V.Z.W. zoals bedoeld in § 1 kan voor de organisatie van de sociale voorzieningen in één of meer regionale netwerken participeren. Een regionaal netwerk ontstaat uit een samenwerkingsakkoord tussen de v.z.w.'s bedoeld in § 1. Het samenwerkingsakkoord regelt, op een ge-

Voorzitter

zamenlijke basis, de organisatie en het beheer van de sociale voorzieningen. Deze regionale netwerken nemen eveneens de vorm aan van een v.z.w.

— **Aangenomen.**

Artikel 209

§ 1. De v.z.w.'s bedoeld in artikel 208, § 1, ontvangen als sociale toelage per student een basisbedrag van 3.000 frank. Voor de berekening van dit bedrag wordt rekening gehouden met het aantal financierbare studenten op 1 februari van het voorgaande begrotingsjaar.

Dit basisbedrag wordt vanaf 1 januari 1996 jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen overeenkomstig de formule :

BB x I / 194,

waarbij :

- BB gelijk is aan het basisbedrag ;
- I gelijk is aan het indexcijfer van de consumptieprijzen in de maand januari ;
- 194 gelijk is aan het indexcijfer van de consumptieprijzen in de maand januari 1994.

De sociale toelagen worden driemaandelijks ter beschikking gesteld van de v.z.w.'s bedoeld in artikel 208, § 1.

§ 2. Bovendien kan de hogeschool de inschrijvingsgelden of een gedeelte ervan aanwenden voor de financiering van de sociale voorzieningen. Deze gelden worden overgemaakt aan de v.z.w.'s bedoeld in artikel 208, § 1.

— **Aangenomen.**

Artikel 210

De sociale voorzieningen worden beheerd door één of meer v.z.w.'s zoals bedoeld in artikel 208, § 3, die

voor de aanwending en het beheer van de sociale toelagen en de andere door de hogeschool of hogescholen verstrekte middelen onderworpen zijn aan het toezicht van de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen.

Het bestuursorgaan van de v.z.w.'s bedoeld in artikel 208, § 1 en § 3 is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers aangeduid door de hogeschoolbesturen en uit democratisch verkozen studenten van de betrokken hogeschool of hogescholen.

De vertegenwoordigers van de studenten genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te vervullen. Zij kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

— **Aangenomen.**

Artikel 211

De middelen bedoeld in artikel 209, § 1 en § 2, kunnen worden besteed voor de financiering van de volgende sociale voorzieningen :

- huisvesting en vervoer van de studenten ;
- voeding ;
- gezondheidszorg ;
- psyche-sociale begeleiding ;
- sociale dienst ;
- medische hulp ;
- plaatsingsdienst ;
- culturele activiteiten ;
- sportieve activiteiten.

— **Aangenomen.**

Artikel 212

De v.z.w.'s kunnen akkoorden afsluiten, onderling, met universiteiten en met andere openbare en privé-instellingen voor het verstrekken van diensten. De overeenkomst voorziet tenminste de voorwaarden van samenwerking en de financiële

vergoeding die voor de dienstverlening zal worden betaald.

— **Aangenomen.**

Artikel 213

De V.Z.W. stelt voor 1 november een begroting op voor het volgende begrotingsjaar. Zij deelt deze begroting binnen de veertien dagen mee aan het hogeschoolbestuur of de hogeschoolbesturen.

De begroting wordt opgesteld volgens het onderstaand model :

1° Uitgaven :

- a) uitgaven voor personeel ;
- b) werkingsuitgaven ;
- c) investeringsuitgaven.

2° Inkomsten :

- a) de sociale toelagen ;
- b) de andere door de hogeschool of hogescholen rechtstreeks verstrekte middelen ;
- c) de opbrengst van de exploitatie van de betreffende sociale voorzieningen ;
- d) de saldi van het betreffende onderdeel van de jaarrekening ;
- e) de andere inkomsten.

De begroting onderscheidt verder de verrichtingen ten laste van de uitkeringen van het lopende begrotingsjaar en die ten laste van de saldi van vorige begrotingsjaren.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen omtrent het opmaken van de begroting.

Samen met de begroting, stelt de V.Z.W. een meerjarenbegroting op voor de volgende vijf begrotingsjaren. Zij deelt deze samen met de begroting binnen veertien dagen mee aan het hogeschoolbestuur of de hogeschoolbesturen en aan de bevoegde commissaris(sen) van de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 214

De V.Z.W. voert een volledige boekhouding. Zij legt haar boekhouding en rekeningen jaarlijks voor aan een bedrijfsrevisor.

- **Aangenomen.**

Artikel 215

§ 1. Elk jaar vóór 31 mei dient de V.Z.W. bij het hogeschoolbestuur of de hogeschoolbesturen een jaarrekening in voor het voorgaande begrotingsjaar ; zij bezorgt deze eveneens aan de commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen.

§ 2. De V.Z.W. voegt bij de jaarrekening een jaarverslag. Het jaarverslag omvat :

- een verantwoording van het financiële beheer voor het voorgaande begrotingsjaar ;

- een overzicht van het personeelsbestand ;

- een overzicht van het vermogensbestand ;

- het verslag van de bedrijfsrevisor ;

- een overzicht omtrent de doelmatige aanwending van de overheidsbijdrage, waaruit blijkt in hoeverre de werkzaamheden waarvoor zij is verleend, behoorlijk zijn uitgevoerd.

- **Aangenomen.**

Artikel 216

De hogeschool sluit haar overeenkomsten voor aanneming van werk, leveringen en diensten af volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de overheidsopdrachten met dien verstande dat het hogeschoolbestuur :

- de bevoegdheden uitoefent die in de reglementering van het Rijk aan de minister zijn toegekend ;

- het in dezelfde reglementering bepaalde advies niet hoeft in te win-

nen vooraleer een overeenkomst in gevolge offerteaanvragen of onderhands af te sluiten ;

- onderhandse overeenkomsten mag sluiten voor de aankoop van leermiddelen, welke ook de prijs hiervan zij ;

- van de regels betreffende de keuze van aannemer mag afwijken bij openbare of beperkte aanbesteding, als de Vlaamse regering zich hiertegen niet verzet binnen de dertig dagen na de aanvraag.

Het vaststellen van de wijze van gunnen, het gunnen en uitvoeren van opdrachten van aanneming van werk, leveringen en diensten, gebeurt door het hogeschoolbestuur.

Bij artikel 216 is er een amendement van de heren Denys en Pierco ertoe strekkend in het eerste lid de tekst na het vierde gedachtenstreepje weg te laten.

De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, de tekst na het vierde gedachtenstreepje biedt de hogescholen de mogelijkheid om af te wijken van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Ik weet wel dat hierin ook in het Onderwijsdecreet II wordt voorzien, maar wij hebben hier principiële bezwaren tegen.

In de eerste plaats vragen wij ons af waarom hogescholen van deze regel mogen afwijken, maar andere scholen niet.

Bovendien heeft tegen het Onderwijsdecreet II een annulatieberoep gelopen bij het Arbitragehof, dat weliswaar werd verworpen omwille van het feit dat op basis van artikel 12, paragraaf 2 van de wet op de overheidsopdrachten, de weerslag marginaal was.

Artikel 12, paragraaf 2 werd onlangs echter afgeschaft, waardoor het risico ontstaat dat er opnieuw annulatieverzoeken worden ingediend bij het Arbitragehof, die veel meer kans

hebben te worden ingewilligd. Dit risico mogen wij niet lopen.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, in navolging van het Onderwijsdecreet II hebben wij deze bepaling opnieuw overgenomen omdat tot op heden is bewezen dat dit artikel nuttig kan zijn en niet wordt misbruikt.

Voorts ben ik het eens met de heer Pierco dat er opnieuw een procedure kan worden gestart bij het Arbitragehof bij dit lid van artikel 216. Het arrest dat dan zal worden uitgesproken kan echter niet identiek zijn aan het vroegere arrest omdat er de wetgeving intussen op allerlei vlakken werd gewijzigd.

Ik ben mij ervan bewust dat dit artikel aanleiding kan geven tot discussie.

Ik stel echter voor om dit artikel in zijn huidige vorm te handhaven in afwachting van de uitspraak ter zake van het Arbitragehof. Indien het Arbitragehof van oordeel is dat deze tekst onaanvaardbaar is, dan valt hij automatisch weg. Dit heeft echter geen enkele invloed op het geheel van het hogeschooldecreet. Ik pleit enkel voor de continuïteit van de reggeving, maar kan niet garanderen dat het Arbitragehof dit niet tegensprekt. Ik verdedig een thesis, die misschien juridisch aanvechtbaar is, net zoals de thesis die zal worden gebruikt door degenen die zich tot het Arbitragehof wenden.

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar wij handhaven dit amendement.

De voorzitter : De stemmingen over het artikel en het amendement van de heren Denys en Pierco bij artikel 216 worden aangehouden.

Voorzitter

Artikel 217

Elke hogeschool bezorgt de Vlaamse regering een fysische inventaris van al haar onroerende goederen met vermelding van hun oorsprong en bestemming.

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop deze inventaris wordt opgemaakt.

De hogeschool houdt deze inventaris permanent bij. Elke wijziging of aanpassing deelt zij jaarlijks — samen met de begroting — aan de Vlaamse regering mee via de commissaris van de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 218

Het hogeschoolbestuur kan voorwerpen en diensten geproduceerd in het kader van de onderwijsverstrekking vervreemden of verhuren onder door de Vlaamse regering te bepalen voorwaarden.

— **Aangenomen.**

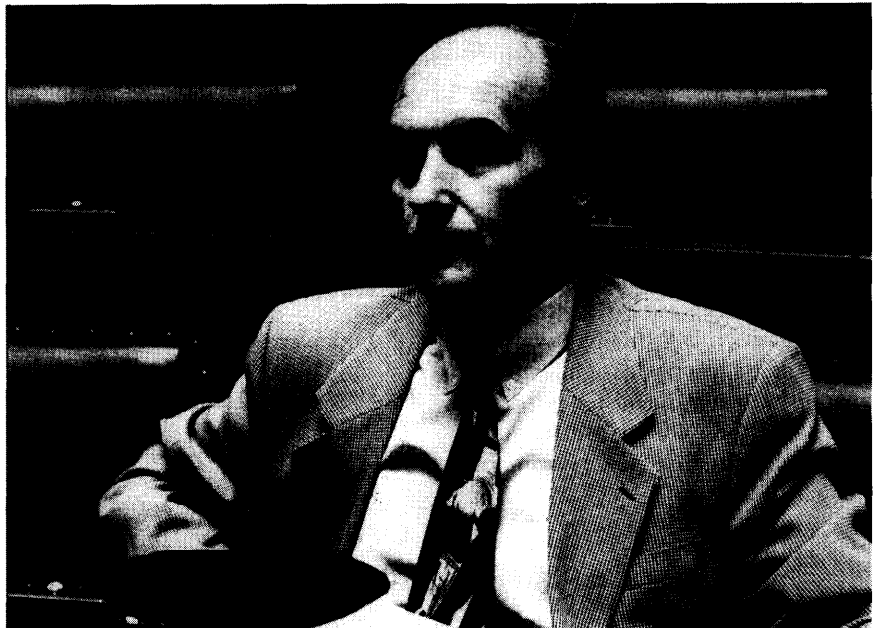
Artikel 219

Elke oneerlijke concurrentie tussen instellingen voor hoger onderwijs is verboden. Publiciteit voor een bepaald onderwijs of voor een bepaalde instelling voor hoger onderwijs moet objectief blijven en mag geen gebruik maken van verwijzingen naar ander onderwijs of andere instellingen voor hoger onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 220

De Vlaamse regering richt een commissie op bestaande uit twee vertegenwoordigers van de universiteiten en twee vertegenwoordigers van de hogescholen, voorgezeten door een emeritus-eremagistraat. Deze commissie geeft advies met betrekking

De VLD schaarde zich bij monde van fractievoorzitter André Denys volmondig achter het besproken ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

tot het onderzoek van de overtredingen op artikel 219 en stelt eventuele maatregelen of sancties voor.

De Vlaamse regering bepaalt de werking van deze commissie, met inbegrip van het secretariaat, de duur van het mandaat van de leden en de vergoedingen waarop deze leden aanspraak kunnen maken.

— **Aangenomen.**

Artikel 221

Wanneer de Vlaamse regering kennis krijgt van vermoedelijke overtredingen van het bepaalde in artikel 219, beslist zij of zij de zaak aan de in artikel 220 bedoelde commissie voorlegt.

— **Aangenomen.**

Artikel 222

§ 1. Op advies van de in artikel 220 bedoelde commissie, bepaalt de

Vlaamse regering de sanctie die bij overtreding van artikel 219 tegen het hogeschoolbestuur kan worden getroffen. Het voorafgaand advies van de commissie is niet vereist wanneer deze commissie al uitspraak heeft gedaan op een vraag met hetzelfde onderwerp.

§ 2. De in § 1 bedoelde sanctie kan aanleiding geven tot een gedeeltelijke inhouding van de werkingsuitkering van de betrokken hogeschool.

§ 3. Onverminderd de sanctie bedoeld in § 2, worden de bedragen besteed aan de oneerlijke praktijken en niet-objectieve publiciteit bedoeld in artikel 219 — in de mate dat zij werden betaald met middelen van de overheid — geschrapt uit de rekeningen van de hogeschool.

— **Aangenomen.**

Artikel 223

Ieder jaar voor 1 oktober deelt de Vlaamse regering aan elke hoge-

Voorzitter

school de geraamde werkingsuitkering voor het volgende begrotingsjaar mee met inbegrip van de berekeningswijze.

– **Aangenomen.**

Artikel 224

Het hogeschoolbestuur stelt voor 1 november een begroting op voor het volgende begrotingsjaar en legt deze binnen veertien dagen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

– **Voorzitter**

Artikel 225

Samen met de begroting, dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de volgende vijf begrotingsjaren ; het legt deze samen met de begroting binnen veertien dagen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Deze meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de hogeschool voor ten minste de volgende terreinen :

- algemeen financieel beleid ;
- personeelsbestand en personeelsbeleid ;
- onderwijsaanbod ;
- toegepast wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening ;
- investeringen ;
- kwaliteitszorg.

Indien het aantal basisopleidingen dat een hogeschool organiseert groter is dan het quotiënt verkregen uit de deling van het aantal financierbare studenten van de hogeschool door tweehonderd, verantwoordt zij in haar meerjarenbegroting omstandig de financiering van elk van haar opleidingen.

– **Aangenomen.**

Artikel 226

De begroting houdt een raming in van alle inkomsten en uitgaven die betrekking hebben op voorzieningen die geheel of gedeeltelijk met overheidsbijdragen worden bekostigd. Deze begroting dient sluitend te zijn. Zij wordt ingericht volgens het onderstaand model :

1. Werking :

1° Uitgaven :

- a) de uitgaven voor het onderwijzend personeel, met inbegrip van de uitgaven voor de gastprofessoren ;
- b) de uitgaven voor het administratief en technisch personeel ;
- c) de andere werkingsuitgaven.

2° Inkomsten :

- a) het bedrag van de jaarlijkse werkingsuitkering
- b) de saldi van de jaarlijkse werkingsuitkering beschikbaar op 31 december van het voorafgaande begrotingsjaar ;
- c) het bedrag van de jaarlijkse extra-werkingsuitkering ;
- d) de andere inkomsten nodig voor de uitgaven bedoeld onder 1°.

II. Investerings :

1° Uitgaven

2° Inkomsten :

- a) het bedrag van de investeringsuitkeringen ;
- b) andere inkomsten nodig voor de uitgaven bedoeld onder 1°.

De begroting onderscheidt verder de verrichtingen ten laste van de uitkeringen van het lopende begrotingsjaar en die ten laste van de saldi van vorige begrotingsjaren.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen omtrent het opmaken van de begroting.

– **Aangenomen.**

Artikel 227

Wanneer de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het desbetreffende begrotingsjaar is goedgekeurd, legt de Vlaamse regering de werkingsuitkering definitief vast en deelt ze onmiddellijk mee aan de hogeschool.

Wanneer de definitieve werkingsuitkering afwijkt van de geraamde, legt het hogeschoolbestuur binnen veertien dagen een aangepaste begroting ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering.

– **Aangenomen.**

Artikel 228

Indien de Vlaamse regering oordeelt dat de begroting strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde of dat zij het financiële evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, deelt zij binnen twee maanden haar bezwaren aan de hogeschool mee.

Zij verzoekt daarbij het hogeschoolbestuur de nodige wijzigingen aan te brengen en de begroting binnen twee maanden opnieuw voor te leggen.

Indien zij nog bezwaren heeft tegen de gewijzigde begroting, deelt zij dit binnen drie maanden aan het hogeschoolbestuur mee op dezelfde wijze als voorgeschreven in het vorig lid. Zolang de Vlaamse regering de begroting niet heeft goedgekeurd, blijven de uitkeringen op het peil van die van het vorige begrotingsjaar.

Wanneer de in het eerste en derde lid bepaalde termijnen verstreken zijn, wordt de begroting geacht te zijn goedgekeurd. Wanneer de in het tweede lid bepaalde termijn verstreken is, kan de Vlaamse regering de betaling van de uitkeringen geheel of gedeeltelijk staken,

– **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 229

Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap stelt in het eerste, tweede en derde kwartaal werkingsuitkeringen ter beschikking aan de hogeschool. Het bedrag is als volgt berekend :

$$0,95 \times (3/12 W - L),$$

waarbij :

— W gelijk is aan de jaarlijkse werkingsuitkering ;

— L gelijk is aan de geraamde salariskosten te betalen door het departement met betrekking tot het bedoelde kwartaal.

Op het einde van het begrotingsjaar ontvangt de hogeschool het saldo van de jaarlijkse werkingsuitkering.

— **Aangenomen.**

Artikel 230

Het hogeschoolbestuur bepaalt samen met de begroting de formatie per ambt van het onderwijzend personeel en per graad van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd voor het volgende academiejaar. Het deelt deze personeelsformatie binnen veertien dagen mee aan de Vlaamse regering. De ambten op de personeelsformatie worden uitgedrukt in eenheden die overeenstemmen met voltijdse betrekkingen. De Vlaamse regering kan hieromtrent nadere regels opstellen.

De gastprofessoren en andere contractuele personeelsleden zijn niet opgenomen in de personeelsformatie. De hogeschool bezoldigt hen ten laste van de werkingsuitkering of ten laste van het patrimonium.

— **Aangenomen.**

Artikel 231

Bij het vaststellen van de jaarlijkse

personeelsformatie neemt het hogeschoolbestuur met betrekking tot het onderwijzend personeel de volgende regels in acht :

— het aantal hoofdpraktijklectoren en hoofdlectoren samen bedraagt ten hoogste 20 procent van het aantal praktijklectoren, hoofdpraktijklectoren, lectoren en hoofdlectoren samen ;

— het aantal betrekkingen van het assisterend personeel bedraagt ten minste 36 procent van het aantal betrekkingen van assistent, doctor-assistent, werkleider, docent, hoofd-docent, hoogleraar en gewoon hoogleraar samen ;

— het aantal betrekkingen van hoofddocent en hoogleraar bedraagt ten hoogste 25 procent van het aantal betrekkingen van assistent, doctor-assistent, werkleider, docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar samen ;

— het aantal vastbenoemde leden van het onderwijzend personeel bedraagt ten hoogste 64 procent van het aantal leden van het onderwijzend personeel.

Een benoeming of aanstelling in een ambt van het onderwijzend personeel is slechts mogelijk met inachtneming van bovenvermelde aantallen.

Het totaal aantal gastprofessoren bedraagt ten hoogste 10 procent van de formatie van het onderwijzend personeel. Dit geldt niet met betrekking tot het aantal gastprofessoren in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst.

— **Aangenomen.**

Artikel 232

§ 1. De hogeschool verantwoordt haar personeelsformatie ten aanzien van de Vlaamse regering als de bezoldigingskosten — met inbegrip van de mandaatsvergoedingen en premies — van de personeelsformatie,

van de contractuele personeelsleden bezoldigd ten laste van de werkingsuitkering en van de plaatsvervangers hoger worden geraamd dan 80 procent van de jaarlijkse werkingsuitkering.

§ 2. Als de bezoldigingskosten zoals bepaald in § 1 hoger worden geraamd dan 85 procent van de jaarlijkse werkingsuitkering, dient de hogeschool samen met de begroting een financieringsplan in, dat aangeeft op welke wijze en binnen welke termijn zij met de beschikbare reserves de financiële herstructurering zal realiseren. De hogeschool kan niemand benoemen of aanstellen ten laste van de werkingsuitkering voordat de Vlaamse regering dit financieringsplan heeft goedgekeurd.

§ 3. De hogeschool verantwoordt, in het licht van de kwaliteit van het onderwijs, haar personeelsformatie ten aanzien van de Vlaamse regering als de bezoldigingskosten — met inbegrip van de mandaatsvergoedingen en premies — van de personeelsformatie, van de contractuele personeelsleden bezoldigd ten laste van de werkingsuitkering en van de plaatsvervangers lager worden geraamd dan 75 procent van de jaarlijkse werkingsuitkeringen.

§ 4. Om de 75 procent-, 80 procent- of 85 procent-norm te berekenen, vergelijkt men de geraamde personeelsuitgaven met 75 procent, respectievelijk 80 procent of 85 procent, van de werkingsuitkering voor het betrokken begrotingsjaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 233

De hogeschool voert ten aanzien van alle voorzieningen van de instelling een volledige boekhouding. De Vlaamse regering legt een boekhoudkundig schema vast. De hogeschool legt haar boekhouding en rekeningen jaarlijks voor aan een bedrijfsrevisor .

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 234

§ 1. Elk jaar vóór 31 mei dient het hogeschoolbestuur bij de Vlaamse regering een jaarrekening in voor het voorgaande begrotingsjaar .

§ 2. Het hogeschoolbestuur voegt bij de jaarrekening een jaarverslag. Het jaarverslag omvat :

– een verantwoording van het financiële beheer voor het voorgaande begrotingsjaar ;

– een overzicht van het personeelsbestand geheel of gedeeltelijk bezoldigd met bijdragen van de Vlaamse Gemeenschap ;

– een overzicht van het vermogensbestand geheel of gedeeltelijk verworven met bijdragen van de Vlaamse Gemeenschap ;

- het verslag van de bedrijfsrevisor ;

– een overzicht omtrent de doelmatige aanwending van de overheidsbijdrage, waaruit blijkt in hoeverre de werkzaamheden waarvoor zij is verleend, behoorlijk zijn uitgevoerd.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorschriften voor het opstellen van de jaarrekening en het jaarverslag. Zij deelt de jaarrekening en het jaarverslag mee aan de Vlaamse Raad.

– **Aangenomen.**

Artikel 235

De hogeschool draagt de saldi van de verschillende onderdelen van de jaarrekening over naar het volgende begrotingsjaar. Het saldo van de werkingsuitkering beschikbaar op het einde van het begrotingsjaar behoudt de bestemming bepaald in artikel 173.

– **Aangenomen.**

Artikel 236

De Vlaamse regering keurt de jaarrekening goed.

– **Aangenomen.**

Artikel 237

Als een hogeschool uitgaven heeft gedaan die in strijd zijn met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, kan de Vlaamse regering de daarmee gemoeide bedragen in mindering brengen op de toekomstige werkingsuitkering. Zij deelt deze beslissing binnen drie jaar na ontvangst van de jaarrekening mee aan het hogeschoolbestuur.

– **Aangenomen.**

Artikel 238

Als het hogeschoolbestuur ten onrechte een student als financierbaar heeft beschouwd, of aan een financierbare student een onjuist puntengewicht heeft toegekend, wijzigt de Vlaamse regering het aantal onderwijsbelastingseenheden naar evenredigheid. Zij brengt de bedragen die daarop betrekking hebben in mindering op de toekomstige werkingsuitkering.

- **Aangenomen.**

Artikel 239

Als de bevoegde overheid of het hogeschoolbestuur de salarissen van het onderwijzend of administratief en technisch personeel verkeerd heeft vastgesteld, kunnen zij de terugbetaling vragen binnen een termijn van één jaar te rekenen vanaf de eerste januari volgend op de datum van betaling. Indien de onverschuldigde bedragen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen geldt een verjaringstermijn van dertig jaar. Als terugbetaling niet gevraagd wordt binnen de gestelde termijn, zijn de ten onrech-

te uitbetaalde bedragen definitief vervallen.

– **Aangenomen.**

Artikel 240

De controle van de Vlaamse regering ten aanzien van het beheer van de hogescholen omvat :

– de controle van de wettelijkheid en regelmatigheid van alle ontvangsten en uitgaven, waarbij de conformiteit met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde enerzijds, en het financiële evenwicht van de hogeschool anderzijds wordt onderzocht ;

– het onderzoek van de rekeningen en de financiële staten : de rekeningen moeten een juist beeld geven van de gedane verrichtingen en van de financiële toestand, en zij moeten in overeenstemming zijn met de wetten op de rijkscomptabiliteit en met de algemeen aanvaarde boekhoudprincipes.

- **Aangenomen.**

Artikel 241

De Vlaamse regering vertrouwt deze controletaken toe aan commissarissen bij de hogescholen.

– **Aangenomen.**

Artikel 242

§ 1. De Vlaamse regering geeft drie ambtenaren van niveau A van het departement Onderwijs, met ten minste drie jaar niveau-anciënniteit, een opdracht als commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen. Deze ambtenaren zijn tevens medebelast met de rechtstreekse uitbetaling van de salarissen van de personeelsleden van de hogescholen.

§ 2. De Vlaamse regering benoemt een commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescho-

Voorzitter

len. Hij wordt benoemd onder de houders van een diploma van de tweede cyclus van een academische opleiding of een basisopleiding van academisch niveau, die een nuttige ervaring hebben verworven in of met de organisatie van het hoger onderwijs verstrekt door de hogescholen.

§ 3. De commissarissen en de commissaris-coördinator worden bij meer hogescholen aangesteld. De Vlaamse regering bepaalt de ambtsgebieden. Zij wijst elke commissaris en de commissaris-coördinator een ambtsgebied toe. Om de vijf jaar veranderen de commissarissen en de commissaris-coördinator volgens een toerbeurt van ambtsgebied.

– **Aangenomen.**

Artikel 243

§ 1. De Vlaamse regering stelt de bezoldigingsregeling van de commissarissen en van de commissaris-coördinator vast.

§ 2. De commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen wordt bezoldigd op dezelfde wijze als de directeur bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, met dien verstande dat de commissaris na zes jaar anciënniteit de hoogste weddeschaal krijgt verbonden aan het ambt van directeur.

§ 3. Bij het beëindigen van de opdracht als commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen kunnen de ambtenaren bedoeld in artikel 242, § 1 terug hun betrekking binnen het departement Onderwijs opnemen. Na een opdracht van ten minste zes jaar behouden zij de weddeschaal die zij op dat ogenblik genieten.

§ 4. De commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen wordt bezoldigd op dezelfde wijze als de directeur-generaal bij

het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

– **Aangenomen.**

Artikel 244

§ 1. De commissarissen vormen samen, onder het voorzitterschap van de commissaris-coördinator, een college dat door de Vlaamse regering met bijzondere opdrachten kan worden belast.

§ 2. De directeur-generaal die bij het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor het hoger onderwijs, vertegenwoordigt de Vlaamse regering in het college van commissarissen.

§ 3. De commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen kan deelnemen aan het college van de commissarissen van de Vlaamse regering bij de universiteiten.

– **Aangenomen.**

Artikel 245

§ 1. De commissarissen, en de commissaris-coördinator, zien erop toe dat het hogeschoolbestuur geen enkele beslissing neemt, die strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, of die het financiële evenwicht van de instelling in gevaar brengt.

De commissaris-coördinator is belast met de coördinatie van de werkzaamheden van de commissarissen. Hij brengt jaarlijks verslag uit aan de Vlaamse regering over de werking van de hogescholen.

§ 2. Het college van commissarissen beschikt over alle bevoegdheden noodzakelijk voor de uitoefening van zijn opdracht. Het kan hiervoor een beroep doen op personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse regering stelt het personeelskader vast van de diensten van het college van com-

missarissen, alsmede de wijze waarop ze worden aangeduid. Dit kader wordt samengesteld uit personeelsleden van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap of van het onderwijs. Deze personeelsleden worden voor de duur van hun opdracht ter beschikking gesteld met behoud van alle rechten die zij genieten of kunnen genieten in hun dienst of instelling van herkomst.

De personeelsleden van de diensten van het college van commissarissen staan onder de leiding van de commissaris-coördinator.

– **Aangenomen.**

Artikel 246

De commissarissen en de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering kunnen met raadgevende stem alle vergaderingen bijwonen van het hogeschoolbestuur, waarop punten worden behandeld waarvoor zij bevoegd zijn.

– **Aangenomen.**

Artikel 247

§ 1. Behoudens de gevallen van dringende noodzakelijkheid die zij aanvaarden, krijgen de commissarissen en de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering vijf vrije dagen voor de vergadering de volledige agenda van de vergadering, alsmede alle stukken toegestuurd.

§ 2. Zij hebben te allen tijde het recht om door het hogeschoolbestuur te worden gehoord over alle punten die tot hun bevoegdheid behoren. Zij hebben inzage in de dossiers die voor deze punten voorgelegd worden aan de beraadslaging en beslissing van het hogeschoolbestuur. Zij krijgen binnen vijf dagen een afschrift van alle beslissingen van het hogeschoolbestuur over de punten waarvoor ze bevoegd zijn.

§ 3. Zij geven aan het hogeschoolbestuur alle opmerkingen die zij nood-

Voorzitter

zakelijk achten in het kader van hun opdracht.

– **Aangenomen.**

Artikel 248

De Vlaamse regering bepaalt de lijst van de controletaken van de commissarissen en de commissaris-coördinator.

– **Aangenomen.**

Artikel 249

§ 1. Tegen elke beslissing van het hogeschoolbestuur, die zij strijdig achten met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde of die het financieel evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, dienen de commissarissen en de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering een met redenen omkleed beroep in bij de Vlaamse regering.

§ 2. Zij oefenen dit beroep uit binnen tien vrije dagen nadat zij het afschrift van de beslissing hebben gekregen. Zij geven het hogeschoolbestuur binnen dezelfde termijn kennis van dit beroep dat de uitvoering van de beslissing schorst.

– **Aangenomen.**

Artikel 250

§ 1. Als de Vlaamse regering vaststelt dat een beslissing van het hogeschoolbestuur strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, of het financiële evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, deelt zij dat binnen dertig dagen na het door de commissarissen of de commissaris-coördinator aangetekende beroep aan het hogeschoolbestuur mee.

§ 2. In dezelfde mededeling verzoekt de Vlaamse regering het hogeschoolbestuur binnen dertig dagen hetzij een nieuwe beslissing te ne-

men die van onwettigheid of onregelmatigheid vrij is of het financieel evenwicht van de hogeschool niet in gevaar brengt, hetzij de betrokken beslissing in te trekken.

§ 3. De gewraakte beslissing heeft alleen uitwerking als de Vlaamse regering, binnen dertig dagen na het beroep, geen gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid, bedoeld in § 1.

– **Aangenomen.**

Artikel 251

§ 1. Als bij het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 250, § 1, het hogeschoolbestuur geen enkele nieuwe beslissing neemt, spreekt de Vlaamse regering binnen twintig dagen de vernietiging uit van de beslissing van de Vlaamse autonome hogeschool, of schorst zij binnen twintig dagen de toekenning van het geheel of een gedeelte van de uitkeringen van de gesubsidieerde hogeschool.

§ 2. De Vlaamse regering motiveert haar maatregel en deelt hem binnen een termijn van zeven werkdagen aan het hogeschoolbestuur mee.

§ 3. Wanneer de betrokken gesubsidieerde hogeschool tegen de getroffen maatregel beroep instelt bij de rechtbank, wordt de uitvoering van de maatregel van de Vlaamse regering tot aan de definitieve uitspraak van het gerecht geschorst.

– **Aangenomen.**

Artikel 252

§ 1. Er wordt een toezichtscomité opgericht bestaande uit de drie commissarissen en de commissaris-coördinator van de Vlaamse regering bij de hogescholen en drie afgevaardigden van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën. De commissaris-coördinator zit de vergaderingen voor.

§ 2. Het toezichtscomité wordt belast met de opvolging van de uitgavenontwikkeling van de hogescholen. Om de drie maanden brengt het toezichtscomité verslag uit.

§ 3. Bij afwijkingen van de uitgavenontwikkeling kan het toezichtscomité met een meerderheid van stemmen de beslissingen van een raad van bestuur van een hogeschool opschorten voor een periode van tien dagen. In dit geval wordt een omstandige nota gestuurd naar de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor financiën, met vermelding van de redenen voor de opschorting.

– **Aangenomen.**

Artikel 253

De commissarissen en de commissaris-coördinator zien erop toe dat de v.z.w.'s voor het beheer van de sociale voorzieningen geen enkele beslissing nemen die strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, of die het financiële evenwicht in gevaar brengt.

Zij kunnen tegen elke beslissing van het hogeschoolbestuur en de v.z.w.'s bedoeld in artikel 208, § 1 en § 3 die zij strijdig achten met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde of die het financieel evenwicht in gevaar brengt, optreden op dezelfde wijze als tegenover de beslissingen van de hogeschoolbesturen zoals bepaald in afdeling 2 van dit hoofdstuk.

– **Aangenomen.**

Artikel 254

Een Vlaamse autonome hogeschool is een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. Zij komt tot stand bij overeenkomst tussen inrichtende machten of door de beslissing van één inrichtende macht die op 1 oktober 1994 hoger onderwijs

Voorzitter

buiten de universiteit organiseren/organiseert.

– **Aangenomen.**

Artikel 255

De in artikel 254 bedoelde overeenkomst of beslissing vermeldt ten minste :

1° de bestuurszetel van de hogeschool ;

2° de wijze waarop de hogeschool hoger onderwijs organiseert ;

3° de roerende en onroerende goederen die de toetredende inrichtende machten overdragen of onder bepaalde voorwaarden ter beschikking stellen ;

4° de eventuele wijze van vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) in de bestuursorganen, conform artikel 258 ;

5° de aanstelling van de eerste algemeen directeur en de eerste voorzitter van de raad van bestuur ; de termijn van deze aanstelling bedraagt maximum twee academiejaren.

– **Aangenomen.**

Artikel 256

Tenzij anders bepaald in de overeenkomst, is de Vlaamse autonome hogeschool de rechtsopvolger van de inrichtende machten die toetreden.

– **Aangenomen.**

Artikel 257

De bestuursorganen van de Vlaamse autonome hogeschool zijn de raad van bestuur, het bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden, de departementshoofden en de andere door de raad van bestuur bepaalde organen.

– **Aangenomen.**

Artikel 258

De raad van bestuur is als volgt samengesteld :

1° acht vertegenwoordigers van het personeel van de hogeschool waarvan, voorzover deze categorieën in de hogeschool aanwezig zijn :

a) één vertegenwoordiger van het administratief en technisch personeel of het meesters-, vak- en dienstpersoneel, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

b) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van praktijklectoren, hoofdpraktijklectoren, lectoren en hoofdlectoren, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

c) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van assistenten, werkleiders en doctor-assistenten, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

d) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren, verkozen door en onder de leden van dit personeel.

De overige vertegenwoordigers van het personeel worden gekozen door en onder de personeelsleden van de hogeschool verzameld in één kiescollege. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste twee jaar een voltijdse opdracht in de hogeschool vervuld te hebben ;

2° drie vertegenwoordigers door de studenten van die hogeschool verkozen onder de studenten die ten minste één jaar aan die hogeschool regelmatig zijn ingeschreven ;

3° a) indien de hogeschool tot stand kwam bij overeenkomst tussen verschillende inrichtende machten :

– tijdens de periode van het eerste mandaat van de leden van de raad van bestuur : maximum twaalf vertegenwoordigers van de inrichtende machten die de overeenkomst be-

doeld in artikel 255 hebben afgesloten of vertegenwoordigers uit de sociaal-economische of culturele milieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV.

– vanaf het tweede mandaat van de leden van de raad van bestuur : maximum twaalf vertegenwoordigers, waarvan ten hoogste negen vertegenwoordigers van de inrichtende macht en ten minste drie vertegenwoordigers van de sociaal-economische milieus en culturele milieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV.

b) indien de hogeschool tot stand kwam bij beslissing van één inrichtende macht : maximum twaalf vertegenwoordigers, waarvan ten hoogste zes vertegenwoordigers van de inrichtende macht en ten minste de helft vertegenwoordigers van de sociaal-economische milieus en culturele milieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV.

De algemeen directeur neemt van ambtswege aan de vergaderingen deel met raadgevende stem.

– **Aangenomen.**

Artikel 259

De raad van bestuur kiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

In afwijking van het eerste lid kan de voorzitter buiten de leden van de raad van bestuur worden verkozen. Hij beschikt in dat geval over stemrecht.

De voorzitter roept de raad van bestuur bijeen en zit deze voor.

Voorzitter

Indien de voorzitter verhinderd is, worden zijn bevoegdheden door de ondervoorzitter uitgeoefend.

– **Aangenomen.**

Artikel 260

Voor elk van de leden van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 258, 1°, 2° en 3° wordt terzelfdetijd een opvolger verkozen. Als een lid zijn mandaat voortijdig beëindigt of niet langer de hoedanigheid bezit op basis waarvan het mandaat is verleend, voltooit de opvolger het mandaat van de voorganger. Indien ook de opvolger het mandaat niet kan voltooien, worden tussentijdse verkiezingen georganiseerd.

– **Aangenomen.**

Artikel 261

Het mandaat van de leden van de raad van bestuur duurt vier academiejaren en is hernieuwbaar. Het mandaat van de vertegenwoordigers van de studenten duurt twee academiejaren en is éénmaal hernieuwbaar.

De vertegenwoordigers van het personeel en de studenten genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

– **Aangenomen.**

Artikel 262

De raad van bestuur :

1° bepaalt zijn organiek reglement inclusief de procedure met betrekking tot de verkiezing van de leden en de opvolgers van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 258, 1°, 2° en 3° ;

2° bepaalt het reglement van de de-

partementsraad inclusief de procedure voor de verkiezing van de leden en de departementshoofden ;

3° bepaalt het bestuursreglement, het algemeen examenreglement en het tuchtreglement ;

4° legt de algemene richtlijnen vast voor de organisatie en coördinatie van de taken van de hogeschool ;

5° legt de meerjarenbegroting vast en past ze eventueel aan ;

6° legt jaarlijks de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van de hogeschool vast ;

7° bepaalt de personeelsformatie ;

8° benoemt het onderwijzend personeel — op eensluidend advies van de departementsraad — en het leidinggevend administratief en technisch personeel en bekrachtigt ambtswijzigingen en bevorderingen ;

9° bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen ;

10° stelt de criteria vast voor de toekenning van de premies bedoeld in de artikelen 141 en 157 van dit decreet en kent deze premies toe op voorstel van de departementsraad voor het personeel toegewezen aan een departement of het bestuurscollege voor personeel dat niet aan een departement wordt toegewezen ;

11° oefent rechtsvorderingen uit als eiser of verweerder ;

12° kan leningen afsluiten ;

13° oefent alle andere bij of krachtens een decreet toegekende bevoegdheden uit ;

14° beslist over het fuseren van de hogescholen met andere hogescholen en over het overhevelen van bepaalde onderdelen van de hogeschool naar andere hogescholen ;

15° laat de sociale voorzieningen behoren door één of meer v.z.w.'s, zoals bedoeld in artikel 208 van dit decreet.

Met uitzondering van de bevoegdheden vermeld onder 6°, 7° en 14° kan de raad van bestuur deze bevoegdheden delegeren aan het bestuurscollege. In voorkomend geval bepaalt de raad van bestuur bij de beslissing tot delegeren of deze bevoegdheden voor verdere delegatie vatbaar zijn.

– **Aangenomen.**

Artikel 263

§ 1. De raad van bestuur kan slechts geldig beraadslagen en besluiten indien ten minste de helft van de in artikel 258 bedoelde leden aanwezig is.

Indien na een eerste samenroeping van een vergadering van de raad van bestuur het in het eerste lid bedoelde quorum niet wordt bereikt, kan de raad van bestuur ten vroegste één en ten hoogste tien dagen later geldig vergaderen na een tweede samenroeping van een vergadering van die raad met dezelfde agenda, ongeacht het aantal aanwezige leden.

§ 2. In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen.

De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur voorgelegd, die ze kan herroepen of wijzigen. Voor het instellen van rechtsvorderingen, in kort geding uitgezonderd, en het sluiten van minnelijke schikkingen, is in ieder geval de voorafgaande instemming van de raad van bestuur vereist.

– **Aangenomen.**

Artikel 264

Behoudens wanneer anders bepaald in dit decreet, worden de beslissingen van de raad van bestuur genomen bij gewone meerderheid. Voor het bepalen van dit meerderheidsquorum worden onthoudingen, on-

Voorzitter

geldige en blancostemmen niet in aanmerking genomen. Bij staking van stemmen wordt een nieuwe stemming gehouden. Indien er bij deze tweede stemming opnieuw staking van stemmen is, beslist de voorzitter.

De leden van de raad van bestuur onthouden zich van het beraadslagen en het stemmen over aangelegenheden die henzelf, hun echtgenoten, en hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad persoonlijk aanbelangen.

— **Aangenomen.**

Artikel 265

§ 1. De raad van bestuur stelt de evaluatieprocedure met inbegrip van de criteria vast en stelt de leden van het college van beroep inzake evaluatie aan.

§ 2. Voor het personeel toegewezen aan een departement gebeurt de evaluatie door de departementsraad op voorstel van het departementshoofd. Voor het personeel dat niet is toegewezen aan een departement, gebeurt de evaluatie door het bestuurscollege op voorstel van de algemeen directeur.

— **Aangenomen.**

Artikel 266

§ 1. De raad van bestuur stelt de tuchtprocedure vast en stelt de leden van het college van beroep inzake tucht aan.

§ 2. De tuchtprocedure wordt ingeleid door het departementshoofd voor het personeel toegewezen aan het departement, en door de algemeen directeur voor het personeel dat niet is toegewezen aan een departement.

§ 3. De tuchtstraffen, met uitzondering van het ontslag bij tuchtmaatregel, worden uitgesproken door het

departementshoofd of door de algemeen directeur, naargelang de personeelsleden al dan niet zijn toegewezen aan een departement. Het ontslag bij tuchtmaatregel wordt uitgesproken door de raad van bestuur, op voorstel van het departementshoofd of van de algemeen directeur.

§ 4. In afwijking van § 2 en § 3, kan de algemene directeur, indien hij het nodig acht een tuchtprocedure in te zetten tegen een personeelslid toegewezen aan een departement en het departementshoofd zelf hiertoe het initiatief niet neemt, een voorstel tot het nemen van een tuchtsanctie op de agenda van een departementsraad plaatsen. Wanneer de departementsraad dan een tuchtsanctie voorstelt, wordt dit voorstel aan de raad van bestuur ingeval van een voorstel tot ontslag, ter beslissing voorgelegd.

§ 5. De voorzitter van de raad van bestuur is bevoegd voor het geven van ontslag om dringende redenen. Hij legt deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur voor. De raad van bestuur kan deze beslissing bekrachtigen of herroepen.

— **Aangenomen.**

Artikel 267

Het bestuurscollege is samengesteld uit :

1° de voorzitter van de raad van bestuur, die ambtshalve voorzitter is van het bestuurscollege ;

2° de algemeen directeur ;

3° drie leden, personeelsleden van de hogeschool of leden van de raad van bestuur van de hogeschool, voor een periode van vier academiejaren door de raad van bestuur aangesteld op voorstel van de voorzitter van het bestuurscollege en de algemeen directeur .

— **Aangenomen.**

Artikel 268

Het bestuurscollege is bevoegd voor alle materies van de hogeschool die bij of krachtens dit decreet niet aan de raad van bestuur, de algemeen directeur, de departementsraden of de departementshoofden zijn opgedragen. In het bijzonder is het bestuurscollege belast met :

1° het dagelijks bestuur en de voorbereiding, bekendmaking en uitvoering van de besluiten van de raad van bestuur ;

2° de beschikking over de financiën en de roerende en onroerende goederen van de hogeschool, binnen de perken van de begrotingskredieten en het door de raad van bestuur opgestelde beleids- of financieringsplan ;

3° het sluiten van overeenkomsten en het verrichten van andere rechtshandelingen binnen de personeelsformatie en de begroting, vastgesteld door de raad van bestuur ;

4° de vaststelling van vacatures en de beslissing tot de vacantverklaring van openstaande ambten ;

5° het benoemen van het niet-leidinggevend administratief en technisch personeel ;

6° het bekrachtigen van de beslissingen van de departementsraad, bedoeld in artikel 278, 1° voor wat betreft de tijdelijke aanstelling van het onderwijzend personeel, 10° en 12 ;

7° het opstellen van zijn reglement van orde.

— **Aangenomen.**

Artikel 269

Behoudens wanneer anders bepaald in dit decreet worden de beslissingen van het bestuurscollege genomen bij gewone meerderheid. Voor het bepalen van dit meerderheidsquorum worden onthoudingen, ongeldige en blancostemmen niet in aanmerking genomen. Bij staking van stemmen wordt een nieuwe stemming gehou-

Voorzitter

den. Indien er bij deze tweede stemming opnieuw staking van stemmen is, beslist de voorzitter.

De leden van de raad van bestuur onthouden zich van het beraadslagen en het stemmen over aangelegenheden die henzelf, hun echtgenoten en hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad persoonlijk aanbelangen.

– Aangenomen.

Artikel 270

Het bestuurscollege is verantwoordelijk verschuldigd aan de raad van bestuur. Het verschaft de raad van bestuur informatie over zijn beslissingen en licht hem op zijn verzoek in over al zijn handelingen.

Het bestuursreglement, bedoeld in artikel 262, eerste lid, 3°, bevat hieromtrent nadere regels.

– Aangenomen.

Artikel 271

Het bestuurscollege kan bepaalde van zijn bevoegdheden overdragen aan de algemeen directeur. Hij brengt omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden verslag uit aan het bestuurscollege.

– Aangenomen.

Artikel 272

De algemeen directeur wordt aangeesteld door de raad van bestuur.

De raad van bestuur begeeft de trekking van algemeen directeur na een openbare oproep in het Belgisch Staatsblad.

De aanstelling van de algemeen directeur geschiedt bij geheime stemming en met gewone meerderheid van stemmen, onthoudingen niet inbegrepen. De raad van bestuur stelt de aanstellingsprocedure vast.

De afzetting van de algemeen directeur geschiedt bij geheime stemming en met een tweederde meerderheid van de stemmen, onthoudingen niet inbegrepen.

– Aangenomen.

Artikel 273

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de hogeschool op administratief, technisch en financieel vlak. Hij coördineert de werking van de administratieve diensten en kan na goedkeuring door het bestuurscollege zijn bevoegdheden overdragen.

Behoudens het bepaalde in artikel 262, eerste lid, 11°, vertegenwoordigt hij de hogeschool in en buiten rechte.

– Aangenomen.

Artikel 274

De raad van bestuur bepaalt welke departementen de hogeschool omvat.

– Aangenomen.

Artikel 275

De departementsraad bestuurt het departement. Hij wordt voorgezeten door het departementshoofd.

– Aangenomen.

Artikel 276

De departementsraad is als volgt samengesteld :

1° zes vertegenwoordigers van het personeel, verkozen voor een termijn van vier academiejaren door en onder de personeelsleden van het departement, verzameld in één kiescollege ;

2° drie vertegenwoordigers voor een termijn van twee academiejaren door de studenten van dit departement

ment verkozen onder de studenten die aan dit departement ten minste één jaar zijn ingeschreven ;

3° drie vertegenwoordigers uit de sociaal-economische of culturele milieus, voor een termijn van vier academiejaren door de raad van bestuur aangewezen op voordracht van de vertegenwoordigers bedoeld in 1° en 2°.

De vertegenwoordigers van het personeel en de studenten genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

Voor elk van de leden van de departementsraad, wordt terzelfder tijd een opvolger verkozen. Als een lid zijn mandaat voortijdig beëindigt of niet langer de hoedanigheid bezit op basis waarvan het mandaat is verleend, voltooit de opvolger het mandaat van de voorganger. Indien ook de opvolger het mandaat niet kan voltrokken worden tussentijdse verkiezingen georganiseerd.

– Aangenomen.

Artikel 277

De departementsraad verkiest het departementshoofd voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren onder het benoemd onderwijzend personeel van het departement, uit de groep van lectoren, hoofdlectoren, docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren. Het departementshoofd is de voorzitter van de departementsraad. Indien hij op het ogenblik van zijn verkiezing geen zitting heeft in de departementsraad, wordt hij van rechtswege lid met stemrecht.

– Aangenomen.

Artikel 278

De departementsraad organiseert de onderwijsverstrekking, het pro-

Voorzitter

jectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening ; hij coördineert de bestuurstaken op het niveau van het departement en conform de richtlijnen van de raad van bestuur en het bestuurscollege. In het bijzonder is de departementsraad onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 268, 6° belast met :

1° de aanstelling van het onderwijzend personeel en het voorstellen van personeelsleden voor benoeming ;

2° het vaststellen van onderwijs- en examenprogramma's ;

3° toezien of de concretisering van het onderwijs en de examens in overeenstemming is met het programma ;

4° het opmaken van een jaarverslag waarin de activiteiten van het departement worden weergegeven ;

5° de vaststelling van onderzoeksprogramma's ;

6° de interne organisatie van het departement ;

7° het aanwenden van de toegewezen personele en materiële middelen ;

8° het jaarlijks opstellen van budgetvoorstellen ;

9° het doen van voorstellen inzake personeelsformatie ;

10° het sluiten van samenwerkingsakkoorden ;

11° het bepalen van de taakomschrijvingen van het personeel toegewezen aan het departement ;

12° het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel toegewezen aan het departement ;

13° in uitvoering van de procedure, voorzien in artikel 147, § 1, het verlenen van een advies inzake cumulatierегeling.

— **Aangenomen.**

Artikel 279

De departementsraad kan sommige van zijn bevoegdheden uitdrukkelijk toewijzen aan het departementshoofd. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden brengt het departementshoofd verslag uit aan de departementsraad.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

De onderhandelingscomités

Artikel 280

Iedere Vlaamse autonome hogeschool richt een hogeschoolonderhandelingscomité op. Iedere Vlaamse autonome hogeschool richt in ieder departement een departementaal onderhandelingscomité op.

— **Aangenomen.**

Artikel 281

§ 1. In het hogeschoolonderhandelingscomité, respectievelijk het departementaal onderhandelingscomité, wordt onderhandeld over de aangelegenheden, bedoeld in en krachtens de artikelen 2, 6, 9 en 11 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, in zoverre deze betrekking hebben op de hogeschool, respectievelijk het departement.

Bovendien bezorgt het hogeschoolbestuur het hogeschoolonderhandelingscomité de volgende inlichtingen, verslagen en bescheiden :

1° algemene informatie met betrekking tot de werking en de organisatie van de hogeschool ;

2° het organogram van de hogeschool, met de interne organisatiestructuur, de bestuursstructuur, de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden ;

3° de statuten van de hogeschool ;

4° de begroting ;

5° de meerjarenbegroting ;

6° in voorkomend geval het financieringsplan bedoeld in artikel 232 ;

7° de jaarrekening ;

8° het jaarverslag ;

9° een overzicht van de inkomsten van welke aard dan ook

10° de personeelsformatie ;

11° de evolutie van het aantal personeelsleden en de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling ;

12° de evolutie van de studentenaantallen en van de slaagcijfers per opleiding ;

13° de samenwerkingsakkoorden en de samenwerkingsverbanden bedoeld in artikel 283 ;

14° de fysische inventaris van de onroerende goederen van de hogeschool ;

15° een toelichting bij het systeem van enveloppefinanciering en het resultaat hiervan op de hogeschool ;

16° de programmatieplannen en rationalisatieplannen met betrekking tot studiegebieden, opleidingen en opties ;

17° de inlichtingen met betrekking tot het nascholingsbeleid, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening ;

18° de sociale voorzieningen voor de studenten ;

19° de prioriteiten inzake de uitrusting van de hogeschool ;

20° de accommodatiemogelijkheden.

§ 2. Het hogeschoolonderhandelingscomité bestaat uit een aantal gemandateerde vertegenwoordigers van de raad van bestuur en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel. Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve afgevaardigden. Het aantal effectieve afgevaardigden van het personeel be-

Voorzitter

draagt ten hoogste drie per representatieve vakorganisatie. De departementshoofden kunnen geen afgevaardigden zijn van het personeel in het hogeschoolonderhandelingscomité.

Het departementaal onderhandelingscomité bestaat uit een aantal gemandateerde vertegenwoordigers van de departementsraad en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel. Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve afgevaardigden. Het aantal effectieve afgevaardigden van het personeel bedraagt ten hoogste twee per representatieve vakorganisatie. Beide delegaties kunnen een beroep doen op technici.

§ 3. De afgevaardigden van het personeel in het hogeschoolonderhandelingscomité en in het departementaal onderhandelingscomité genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen.

§ 4. De bepalingen van artikel 280 zijn niet van toepassing indien de aangelegenheden bedoeld in § 1 van dit artikel geheel of gedeeltelijk worden behandeld in de organen opgericht bij of krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

De studentenraad

Artikel 282

Iedere Vlaamse autonome hogeschool richt een studentenraad op. De studentenraad bestaat uit ten minste acht en ten hoogste zestien democratisch gekozen vertegenwoordigers van de studenten. De

raad van bestuur bepaalt de samenstelling van de studentenraad en de wijze waarop de vertegenwoordigers van de studenten worden gekozen. De raad van bestuur en het bestuurscollege raadplegen vooraf de studentenraad voor alle aangelegenheden die de studenten direct aanbelangen, en inzonderheid voor de onderwijs- en examenregeling en de evaluatie — in het kader van de kwaliteitsbewaking — van het onderwijzend personeel door de studenten. De studentenraad is ook bevoegd om hierover uit eigen beweging advies uit te brengen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Algemene samenwerkingsverbanden

Artikel 283

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 61, 62, 63 en 173 van dit decreet kunnen hogescholen in vrij verband samenwerken met het oog op vrijwillige netoverschrijding. Daartoe kunnen zij beslissen om, bij overeenkomst, samen te werken in een netwerk op onderwijskundig, administratief, financieel en sociaal vlak.

Teneinde dit samenwerkingsverband te realiseren, kunnen de hogescholen gelden overdragen.

Deze samenwerkingsverbanden vallen onder de controle zoals bepaald in titel IV, hoofdstuk V van dit decreet.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Het bestuur van en de medezeggenschap in de gesubsidieerde hogescholen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 284

Dit hoofdstuk is enkel van toepas-

sing op de gesubsidieerde vrije en de gesubsidieerde officiële hogescholen.

— **Aangenomen.**

Artikel 285

Elke gesubsidieerde vrije hogeschool neemt één aparte privaatrechtelijke rechtspersoon aan. Zij bepaalt haar bestuurszetel en deelt die mee aan de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 286

Het hogeschoolbestuur bepaalt welke departementen de hogeschool omvat en wijst per departement een departementshoofd aan onder de leden van het benoemd onderwijzend personeel die verbonden zijn aan het departement. Het departementshoofd is belast met de dagelijkse leiding van het departement.

— **Aangenomen.**

Artikel 287

Het hogeschoolbestuur kan overeenkomstig de statuten bepaalde beslissingsbevoegdheden delegeren, onder meer op het niveau van de departementen.

— **Aangenomen.**

Artikel 288

De commissaris van de Vlaamse regering bij de hogescholen oefent in het kader van de wettelijkheidscontrole toezicht uit op de werking van de medezeggenschapsorganen en van de onderhandelingscomités.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

De medezeggenschapsorganen

ONDERAFDELING 1

De academische raad

Artikel 289

Het hogeschoolbestuur richt een

Voorzitter

academische raad op.

Het hogeschoolbestuur heeft de plicht de academische raad in te lichten over alle aangelegenheden met betrekking tot de hogeschool.

- **Aangenomen.**

Artikel 290

De academische raad is samengesteld uit :

1° drie achtste vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur ;

2° drie achtste vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder alle personeelsleden van de hogeschool. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste twee jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed ;

3° twee achtste vertegenwoordigers van de studenten van de hogeschool, verkozen door en onder de studenten die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool.

- **Aangenomen.**

Artikel 291

Het mandaat van de leden van de academische raad duurt vier academiejaren en is hernieuwbaar. Het mandaat van de vertegenwoordigers van de studenten duurt één academiejaar en is tweemaal hernieuwbaar.

- **Aangenomen.**

Artikel 292

De personeelsleden die deel uitmaken van de academische raad, genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

De studenten die deel uitmaken van de academische raad genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij mogen op geen enkele wijze nadelen ondervinden of sancties krijgen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat.

- **Aangenomen.**

Artikel 293

Het reglement van de academische raad wordt in consensus opgesteld door het hogeschoolbestuur en de academische raad. Zo er geen consensus wordt bereikt beslist de academische raad.

Dit reglement bepaalt ten minste :

1° het aantal vergaderingen, met een minimum van drie per jaar ;

2° de wijze van bijeenroeping ;

3° de wijze van mededeling van de documenten ;

4° de wijze van besluitvorming en stemming ;

5° de wijze waarop het hogeschoolbestuur de beslissingen die het neemt in het kader van de medezeggenschap, meedeelt aan de leden van de academische raad ;

6° het secretariaat van de academische raad ;

7° de procedure van verkiezing van de vertegenwoordigers van het personeel en de studenten.

- **Aangenomen.**

Artikel 294

De rechten en bevoegdheden van de academische raad worden als volgt gedefinieerd :

1° informatierecht : het recht op informatie ;

2° adviesbevoegdheid : het op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief verlenen en opstellen van een advies na bespreking in de academische raad ;

3° overlegbevoegdheid : het op vraag van het hogeschoolbestuur of zijn gemandateerde(n) of op eigen initiatief nemen van een besluit dat, als het bij consensus wordt genomen, door het hogeschoolbestuur wordt uitgevoerd. Indien geen consensus wordt bereikt, beslist het hogeschoolbestuur. Indien dit besluit echter consequenties inhoudt voor de arbeidsomstandigheden van het personeel, dan dient over dit besluit onderhandeld te worden in het betrokken onderhandelingscomité, vooraleer het door het hogeschoolbestuur kan worden uitgevoerd.

De academische raad kan deze rechten hebben of bevoegdheden uitoefenen door of krachtens het decreet of krachtens een beslissing van het hogeschoolbestuur.

- **Aangenomen.**

Artikel 295

§ 1. De academische raad heeft een recht op informatie over alle aangelegenheden met betrekking tot de hogeschool.

§ 2. Op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief heeft de academische raad ten minste adviesbevoegdheid, voor wat de onderwijskundige aspecten betreft, met betrekking tot :

1° verandering van de doelstelling van de hogeschool ;

2° uitbreiding, inkrimping of beëindiging van de werkzaamheden van de hogeschool of een belangrijk onderdeel ervan ;

3° bouwprojecten ;

4° de vaststelling en de wijziging van het beleid inzake interne kwaliteitsbewaking met betrekking tot de onderwijs- en onderzoeksopdracht ;

5° het onderzoeksbeleid van de hogeschool, het plan tot verwezenlijking van dit beleid en zijn jaarlijkse aanpassingen, waarin hij het beleid van de verschillende departementen coördineert ;

Voorzitter

6° de programmatie van de hogeschool

Indien de academische raad een unaniem advies uitbrengt, kan het hogeschoolbestuur hiervan enkel gemotiveerd afwijken.

§ 3. Op vraag van het hogeschoolbestuur of zijn gemandateerde(n), of op eigen initiatief heeft de academische raad ten minste overlegbevoegdheid voor wat de onderwijskundige aspecten betreft, met betrekking tot :

1° beleid met betrekking tot de besteding en de verdeling van de middelen ;

2° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van de werkingsuitkering, de vaststelling van de begroting en de personeelsformatie ;

3° de algemene organisatie van de werking van de hogeschool

4° de vaststelling en de wijziging van het huishoudelijke reglement van de hogeschool ;

5° de vaststelling en de wijziging van het globale beleid inzake onderwijs- en examenregeling ;

6° de concrete vaststelling en de wijziging van de onderwijs- en examenregeling ;

7° de deelname aan of de beëindiging van een onderwijsexperiment ;

8° de vaststelling of de wijziging van het globale nascholingsbeleid van de hogeschool ;

9° de vaststelling en de wijziging van het beleid met betrekking tot de sociale voorzieningen ten behoeve van de studenten ;

10° het toezicht op, de evaluatie van en de coördinatie van de opleidingsprogramma's en de studiebegeleiding ;

11° de organisatie van het academiejaar met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling ;

12° overdracht of fusie van de hogeschool.

§ 4. Indien er in de hogeschool geen of slechts één departement en evenmin een vergelijkbare structuur zoals bepaald in artikel 296 is, neemt de academische raad de adviserende bevoegdheid zoals vermeld in artikel 299 op.

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING 2

De departementale raad

Artikel 296

Indien de hogeschool meer dan één departement telt, richt het hogeschoolbestuur per departement een departementale raad op. Indien het hogeschoolbestuur bepaalde beslissingsbevoegdheden toekent in een andere deelstructuur of op een ander niveau dan het departement, richt het voor deze deelstructuur of voor dit niveau een medezeggenschapsorgaan op dat samengesteld is op analoge wijze als de departementale raad en dat dezelfde bevoegdheden uitoefent.

De departementale raad is als volgt samengesteld :

1° het departementshoofd, dat ambtshalve voorzitter is van de departementale raad ;

2° de helft vertegenwoordigers van het onderwijzend personeel, verkozen door en onder de leden van het onderwijzend personeel verbonden aan het departement met uitzondering van het departementshoofd. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste twee jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed ;

3° één vierde vertegenwoordigers van de studenten verkozen door en onder de studenten die verbonden zijn aan het departement en voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool ;

4° één vierde vertegenwoordigers uit de sociaal-economische en culturele milieus, gecoöpteerd door het de-

partementshoofd en de vertegenwoordigers, bedoeld in 2° en 3°.

- **Aangenomen.**

Artikel 297

De personeelsleden die deel uitmaken van de departementale raad, genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

De studenten die deel uitmaken van de departementale raad genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij mogen op geen enkele wijze nadelen ondervinden of sancties krijgen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat.

— **Aangenomen.**

Artikel 298

Het hogeschoolbestuur bepaalt het reglement van de departementale raad waarin ten minste zijn opgenomen :

1° de bevoegdheid en de werking van de departementale raad ;

2° de wijze van samenstelling en het aantal leden ;

3° de duur van het mandaat ;

4° de materies waarvoor de departementale raad bevoegd is.

— **Aangenomen.**

Artikel 299

§ 1. De departementale raad heeft een recht op informatie over alle aangelegenheden met betrekking tot het departement.

§ 2. Op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief kan de departementale raad adviezen op departementaal niveau verlenen met betrekking tot :

Voorzitter

1° de vaststelling van de pedagogische criteria met betrekking tot de besteding van de middelen ;

2° de vaststelling van de pedagogische criteria voor de taakverdeling van het personeel ;

3° de samenwerkingsakkoorden met derden ;

4° de algemene organisatie en de werking ;

5° de programmatie van de opleiding ;

6° de programmatie, de organisatie en de evaluatie van het onderzoeksbeleid ;

7° de goedkeuring van onderzoeksprojecten ;

8° de evaluatie van de onderzoeksactiviteiten ;

9° de vormgeving van de interne kwaliteitsbewaking met betrekking tot de onderwijs- en onderzoeksopdracht ;

10° de indeling van elke opleiding in opleidingsonderdelen en studiejaar ;

11° de uitdrukking van de studieomvang van elke opleiding in studiepunten ;

12° de onderwijs- en examenregeling ;

13° de vaststelling van de criteria voor het opstellen van de opleidingsprogramma's en de pedagogische methodes ;

14° de evaluatie van het onderwijs ;

15° de organisatie en de evaluatie van de studiebegeleiding ;

16° de organisatie van en de controle op de examens en de evaluatie van de examenregeling ;

17° het beleid inzake de nascholing ;

18° de oprichting van vaste of tijdelijke commissies en werkgroepen ;

19° de organisatie van de onderwijsactiviteiten.

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING

De studentenraad

Artikel 300

Elke hogeschool richt een tenraad op. De studentenraad bestaat uit ten minste acht en ten hoogste zestien vertegenwoordigers van de studenten, democratisch verkozen door en onder de studenten.

Het hogeschoolbestuur raadpleegt vooraf de studentenraad over alle aangelegenheden die de studenten direct aanbelangen, en inzonderheid over de onderwijs- en examenregeling en de evaluatie — in het kader van de kwaliteitsbewaking — van het onderwijzend personeel door de studenten. De studentenraad is ook bevoegd om hierover uit eigen beweging advies uit te brengen.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

De onderhandelingscomités

Artikel 301

Ieder hogeschoolbestuur richt een hogeschoolonderhandelingscomité op. Indien er in de hogeschool meer departementen zijn, wordt in ieder departement een departementaal onderhandelingscomité opgericht. Indien de beslissingsbevoegdheid zich op een ander niveau situeert, richt het hogeschoolbestuur op dit niveau ook een onderhandelingscomité op.

— **Aangenomen.**

Artikel 302

§ 1. In de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde vrije hogeschool onderhandelen het hogeschoolbestuur en de representatieve vakorganisaties over de aangelegenheden, bedoeld in en krachtens de artikelen 2, 9 en 11 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar perso-

neel, met dien verstande dat over dezelfde aangelegenheden niet én in het hogeschoolonderhandelingscomité én op een ander niveau kan worden onderhandeld.

In de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde officiële hogeschool onderhandelen het hogeschoolbestuur en de representatieve vakorganisaties over de aangelegenheden bedoeld in en krachtens de artikelen 2, 6, 9 en 11 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, met dien verstande dat over dezelfde aangelegenheden niet én in het hogeschoolonderhandelingscomité én op een ander niveau kan worden onderhandeld.

Bovendien bezorgt het hogeschoolbestuur de onderhandelingscomités de volgende inlichtingen, verslagen en bescheiden :

1° algemene informatie met betrekking tot de werking en de organisatie van de hogeschool ;

2° het organogram van de hogeschool, met de interne organisatiestructuur, de bestuursstructuur, de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden ;

3° de statuten van de hogeschool ;

4° de begroting ;

5° de meerjarenbegroting ;

6° in voorkomend geval het financieringsplan bedoeld in artikel 232 ;

7° de jaarrekening ;

8° het jaarverslag ;

9° een overzicht van de inkomsten van welke aard dan ook ;

10° de personeelsformatie ;

11° de evolutie van het aantal personeelsleden en de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling ;

12° de evolutie van de studenten-aantallen en van de slaagcijfers per opleiding ;

Voorzitter

13° de samenwerkingsakkoorden en de samenwerkingsverbanden bedoeld in artikel 283 ;

14° de fysische inventaris van de onroerende goederen van de hogeschool ;

15° een toelichting bij het systeem van enveloppefinanciering en het resultaat hiervan op de hogeschool ;

16° de programmatieplannen en rationalisatieplannen met betrekking tot studiegebieden, opleidingen en opties ;

17° de inlichtingen met betrekking tot het nascholingsbeleid, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening ;

18° de sociale voorzieningen voor de studenten ;

19° de prioriteiten inzake de uitrusting van de hogeschool ;

20° de accommodatiemogelijkheden ;

21° de adviezen van de studentenraad, van de academische raad en in voorkomend geval van de departementale raden.

§ 2. De bepalingen van artikel 301 zijn niet van toepassing in de gesubsidieerde vrije hogescholen indien de aangelegenheden bedoeld in § 1 van dit artikel geheel of gedeeltelijk worden behandeld door de ondernemingsraad bedoeld bij of krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

De bepalingen van artikel 301 zijn niet van toepassing in de gesubsidieerde officiële hogescholen indien de aangelegenheden bedoeld in § 1 van dit artikel geheel of gedeeltelijk worden behandeld in de organen opgericht bij of krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

— **Aangenomen.**

Artikel 303

Het hogeschoolonderhandelingscomité, respectievelijk het departementaal onderhandelingscomité, bestaan uit gemandateerde vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur, respectievelijk het departementsbestuur en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel. Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve afgevaardigden.

Het aantal effectieve afgevaardigden van het personeel in elk onderhandelingscomité bedraagt ten minste twee en ten hoogste negen.

Beide delegaties kunnen een beroep doen op technici.

— **Aangenomen.**

Artikel 304

§ 1. De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde vrije hogescholen worden verkozen op door de representatieve vakorganisaties voorgedragen kandidatenlijsten. In geen geval kan het departementshoofd voorgedragen worden als afgevaardigde van het personeel. Het mandaat van de afgevaardigden bedraagt vier academiejaren. Tenzij de onderhandelingscomités dit bij reglement anders bepalen, gebeurt de verkiezing van de afgevaardigden op dezelfde wijze als bedoeld in de artikelen 20,20bis en 20ter van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde officiële hogescholen worden aangeduid door de representatieve vakorganisaties.

§ 2. De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

— **Aangenomen.**

C VP-Raadslid Annie Leysen, één van de indieners van het voorstel van bijzonder decreet houdende wijziging van het ARGO-decreet

TITEL VI

Bijzondere bepalingen

Artikel 305

§ 1. Met ingang van 1 september 1995 kan aan een instelling voor hoger onderwijs geen secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs georganiseerd worden.

§ 2. De onderverdelingen voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs die in toepassing van § 1 van het hoger onderwijs van het korte type afgesplitst worden, worden hetzij onmiddellijk opgeheven, hetzij gehecht aan een bestaande instelling voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs, hetzij omgevormd tot een autonome instelling voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs voor zover deze instelling voldoet aan de bepalingen van het voor haar geldend rationalisatie- en programmatieplan, bedoeld

Voorzitter

in artikel 13, § 1, punt 1, littera a van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

§ 3. De autonome instellingen die in toepassing van § 2 ontstaan, worden niet als nieuwe instellingen beschouwd voor de toepassing van de bepalingen van het voor deze instellingen geldend rationalisatie- en programmatieplan, bedoeld in artikel 13, § 1, punt 1, littera a van voornoemde wet van 29 mei 1959.

— Aangenomen.

Artikel 306

De Vlaamse regering kan in het koninklijk besluit nr. 541 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het aanvullend secundair beroepsonderwijs en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 460 van 17 september 1986 tot vaststelling van het rationalisatieplan en het programmatieplan van het hoger onderwijs van het korte type en tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het hoger onderwijs van het lange type, wijzigingen aanbrengen die noodzakelijk zijn om het in overeenstemming te brengen met de bepaling van artikel 305, § 1.

— Aangenomen.

Artikel 307

De instellingen voor hoger onderwijs met volledig leerplan kunnen vanaf 1 september 1995 geen onderwijs voor sociale promotie meer organiseren. De afdelingen en opleidingen van het onderwijs voor sociale promotie die in het academiejaar 1994-1995 gehecht zijn aan instellingen voor hoger onderwijs met volledig leerplan, worden op 1 september 1995 gehecht aan de instelling voor secundair onderwijs met volledig leerplan die ontstaat door de afsplitsing bedoeld in artikel 305.

Indien de instelling geen secundair

onderwijs met volledig leerplan inricht,

1° worden de afdelingen voor sociale promotie beschouwd als een autonome inrichting, die niet moet voldoen aan de rationalisatienormen bedoeld in artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het onderwijs voor sociale promotie. In afwijking van artikel 7 van hetzelfde koninklijk besluit, kan geen wedde, noch gedeeltelijke wedde worden toegekend verbonden aan een directieambt, ongeacht het aantal lesuren/leerlingen ;

2° ofwel worden zij gehecht aan een bestaande onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of voor hoger onderwijs voor sociale promotie.

— Aangenomen.

Artikel 308

Indien de Jesode-Hatora en Beth-Jacob Normaalschool te Antwerpen met ingang van het academiejaar 1994-1995 wordt opgeheven, kan de inrichtende macht van deze onderwijsinstelling vanaf het academiejaar 1994-1995 een afdeling voor hoger onderwijs van het korte type voor sociale promotie „getuigschrift pedagogische bekwaamheid”, georganiseerd volgens het modulair stelsel, oprichten, gehecht aan een van haar instellingen voor secundair onderwijs.

In afwijking van artikel 5 van het koninklijk besluit van 12 januari 1966 houdende vaststelling van de voorwaarden vereist voor het bepalen van een aantal betrekkingen in de Rijksinrichtingen voor technisch onderwijs en van artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het onderwijs voor sociale promotie, kan geen wedde, noch gedeeltelijke wedde worden toegekend verbonden aan een directieambt, een ambt van werkmeester of een ambt van

studiemeester-opvoeder, en dit ongeacht het aantal lesuren/leerlingen.

De benoemde personeelsleden van de opgeheven Jesode-Hatora en Beth-Jacob Normaalschool te Antwerpen worden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking overeenkomstig de bestaande reglementering. Onverminderd de toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of een wachtgeldtoelage, worden deze personeelsleden prioritair gereffecteerd of wedertewerkgesteld in de afdeling „getuigschrift pedagogische bekwaamheid” van het hoger onderwijs voor sociale promotie. Indien dergelijke reffectatie of wedertewerkstelling niet mogelijk is, stelt de inrichtende macht hen prioritair weder te werk in één van haar instellingen van secundair onderwijs.

— Aangenomen.

Artikel 309

Een hogeschool kan met een instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie een overeenkomst afsluiten waarbij een personeelslid van de hogeschool met zijn instemming belast wordt met een onderwijsopdracht aan de instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie. De overeenkomst bepaalt ten minste de termijn van de opdracht. Het betrokken personeelslid blijft juridisch en administratief behoren tot de hogeschool.

De uitbetaling van het salaris van het personeelslid gebeurt ten laste van de werkingsmiddelen van de hogeschool. Het brutosalaris of de brutosalaristoelage met inbegrip van de patronale bijdragen waarop het personeelslid ingevolge zijn opdracht aan de instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie recht zou hebben overeenkomstig het koninklijk besluit van 10 maart 1965 hou-

Voorzitter

dende de bezoldigingsregeling van het personeel der leergangen met beperkt leerplan van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur, wordt door het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks uitbetaald aan de hogeschool waaraan het personeelslid juridisch en administratief verbonden is.

— Aangenomen.

Artikel 310

De gesubsidieerde of gefinancierde personeelsleden van onderwijsinstellingen voor hoger onderwijs met volledig leerplan of hogescholen die na 1 januari 1995 fuseren, worden in dezelfde statutaire toestand waarin zij zich bevinden op het ogenblik van de fusie overgenomen door de na fusie opgerichte nieuwe onderwijsinstelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan of hogeschool of de na fusie overblijvende onderwijsinstelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan of hogeschool. Onder fusie wordt verstaan het overnemen van een onderwijsinstelling door een bestaande onderwijsinstelling of het samensmelten van twee of meer verschillende onderwijsinstellingen tot een nieuwe onderwijsinstelling.

— Aangenomen.

Artikel 311

Titel IV en Titel V van dit decreet zijn niet van toepassing op de Hogere Zeevaartschool. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om de bepalingen van de wetten en decreten met betrekking tot de Hogere Zeevaartschool op te heffen in zoverre zij strijdig zijn met de bepalingen van dit decreet en te coördineren en te herformuleren overeenkomstig de terminologie gebruikt in dit decreet. Titel III van dit decreet is van toepassing op de Hogere Zeevaart-

school, tenzij de Vlaamse regering hierover anders beslist.

- Aangenomen.

Artikel 312

§ 1. Artikel 80 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 80

Bij overeenkomst gesloten tussen twee of meer universiteiten of tussen een universiteit en een hogeschool, kan een lid van het academisch personeel van een universiteit ofwel met zijn instemming of nadat het door het in artikel 89 bedoelde adviesorgaan werd gehoord, belast worden met de uitvoering van onderwijsopdrachten met inbegrip van examens in één of meer andere universiteiten of hogescholen. De overeenkomst bepaalt de termijn van de onderwijsopdracht en desgevallend de financiële vergoeding die door de andere universiteit of hogeschool wordt betaald aan de universiteit waartoe het lid van het academisch personeel behoort”.

§ 2. Artikel 126 van hetzelfde decreet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 126

Een universiteit kan met één of meerdere hogescholen een overeenkomst afsluiten omtrent de gezamenlijke organisatie van voortgezette academische opleidingen aan de universiteit of omtrent een projectmatig wetenschappelijk onderzoek”.

— Aangenomen.

TITEL VII

Overgangsbepalingen

HOOFDSTUK 1

Overgangsbepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs

Artikel 313

In het academiejaar 1995-1996, voor de maanden september tot en met december, is de omkadering van de hogescholen identiek aan de omkadering van de hogescholen vastgesteld voor het academiejaar 1994-1995.

- Aangenomen.

Artikel 314

De in het academiejaar 1994-1995 georganiseerde opleidingen en opties die overeenkomstig bijlage 1 van dit decreet niet meer kunnen worden georganiseerd vanaf het academiejaar 1995-1996, worden vanaf het academiejaar 1995-1996 studiejaar per studiejaar afgebouwd. De studenten die in het academiejaar 1994-1995 voor dergelijke opleiding of optie als regelmatig student waren ingeschreven, hebben het recht om deze opleiding of optie te voltooien op voorwaarde :

1° dat het maximaal aantal inschrijvingen en de maximale financieringsduur, bedoeld in artikel 177, 3° en 4°, niet worden overschreden ; voor de berekening van het aantal inschrijvingen en de financieringsduur komen enkel het aantal inschrijvingen en academiejaren vóór het academiejaar 1995-1996 in aanmerking ;

2° dat zij hun studies niet onderbreken.

- Aangenomen.

Voorzitter

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen betreffende het personeel

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 315

§ 1. In afwachting dat de Vlaamse regering de verlofstelsels bepaalt, blijven de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt het verlof toegekend door het hogeschoolbestuur. Uiterlijk op 1 september 1996 vervalt de bestaande regeling voor de jaarlijkse vakantie.

§ 2. In afwachting dat de Vlaamse regering de voorwaarden bepaalt waaronder de personeelsleden zich in de stand non-activiteit kunnen bevinden, blijven de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt deze afwezigheid toegestaan door het hogeschoolbestuur.

§ 3. In afwachting dat de Vlaamse regering de voorwaarden bepaalt waaronder de personeelsleden ter beschikking gesteld kunnen worden zoals bepaald in artikel 74 en waaronder zij een wachtgeld kunnen genieten, blijven de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt de terbeschikkingstelling toegekend door het hogeschoolbestuur.

§ 4. De personeelsleden die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet geheel of gedeeltelijk afwezig zijn ingevolge een reglementair toegestane terbeschikkingstelling, een reglementair toegestaan verlof of afwezigheid, blijven deze

genieten voor de toegestane periode, behalve wanneer aan deze terbeschikkingstelling, dit verlof of deze afwezigheid op 31 december 1995 een salaris of wachtgeld, betaald ten laste van het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, verbonden was. Deze bepaling is niet van toepassing op de personeelsleden, ter beschikking gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden, voorafgaand aan het rustpensioen, en op het personeel dat in loopbaanonderbreking is.

§ 5. In afwachting dat de Vlaamse regering de regels inzake ziektecontrole vastlegt, blijven de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geldige wettelijke en reglementaire bepalingen inzake controle op de afwezigheid wegens ziekte van toepassing.

— **Aangenomen.**

Artikel 316

Het personeelslid dat op 1 januari 1994 regelmatig tot de proeftijd toegelaten is in een selectie- of bevorderingsambt, overeenkomstig artikel 42 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, wordt op 31 december 1994 geacht zijn proeftijd al te hebben beëindigd en wordt met zijn toestemming beschouwd als zijnde vastbenoemd in het betrokken ambt.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Onderwijzend personeel

Artikel 317

De Vlaamse regering stelt de concordantie vast van de vervangen ambten met de overeenstemmende nieuwe ambtsbenamingen zoals bepaald in artikel 101.

— **Aangenomen.**

Artikel 318

Overgangsbepalingen worden toegekend aan :

1° de personeelsleden die uiterlijk op 31 december 1995 op grond van de op deze datum geldende reglementering, hetzij vastbenoemd of tot de proeftijd toegelaten zijn zoals bedoeld in artikel 42 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, hetzij vastbenoemd en als dusdanig erkend zijn, daar waar de erkenning bestaat, in een ambt van de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel aan de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool ;

2° de tijdelijke personeelsleden van de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool die op 30 juni 1995 in dienst zijn als titularis van een ambt van de categorie bestuurs- en onderwijzend personeel en als dusdanig door de Vlaamse Gemeenschap bezoldigd worden, op voorwaarde dat ze op 15 januari 1994 :

a) in dienst waren in één van de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool, en er sedertdien ononderbroken in dienst zijn gebleven,

en

b) — ofwel een dienstanciënniteit telden van zes jaar, verworven in het hoger onderwijs, bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of bij andere door de Vlaamse regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek ;

— ofwel een dienstanciënniteit telden van drie jaar, verworven in het pedagogisch hoger onderwijs buiten de universiteit, en bovendien gedurende ten minste drie jaar een ambt met volledige opdracht in de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel uitgeoefend hebben in het secundair onderwijs, en er vastbenoemd geweest zijn ;

Voorzitter

— ofwel tien jaar nuttige beroepservaring telden. Deze personeelsleden dienen daarenboven op 31 december 1995 een dienstancienniteit van drie jaar te hebben verworven in het hoger onderwijs, bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of bij andere door de Vlaamse regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek ;

— ofwel bij hun aanstelling in het hoger onderwijs buiten de universiteit met volledig leerplan toepassing verkregen hebben van artikel 90, § 1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

Voor de toepassing van voormelde bepaling worden niet als dienstonderbreking beschouwd : de vakantieperiodes, de militaire dienst, de periodes van wederoproeping, de ziekte- of bevallingsverloven, de borstvoedingsverloven, de verloven van korte duur met behoud van salaris ter gelegenheid van sommige gebeurtenissen van familiale of sociale aard, alsook de verloven zonder behoud van salaris voor een maximum duur van zes werkdagen per academiejaar, alsmede een periode van ten hoogste dertig kalenderdagen per academiejaar. Voormelde verloven en afwezigheden kunnen eveneens aanvangen op 15 januari 1994 of bij de aanvang van het academiejaar.

De dienstancienniteit wordt berekend zoals bepaald in artikel 4 van het decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en artikel 6 van het decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra van 27 maart 1991.

— **Aangenomen.**

Artikel 319

§ 1. De overgangsbepalingen gelden voor het ambt, het bekwaamheidsbewijs en de salarisschaal.

§ 2. Voor de personeelsleden die fungeren in een ambt in het hoger onderwijs van twee cycli zijn de overgangsmaatregelen beperkt tot het volume van de opdracht waarvan zij op 30 juni 1995 titularis zijn.

— **Aangenomen.**

Artikel 320

§ 1. De overgangsbepalingen gelden voor de in artikel 318 bedoelde personeelsleden voor het ambt waarin zij op 30 juni 1995 benoemd of als titularis aangesteld zijn. Zij krijgen het ambt dat hun vroegere ambt vervangt. Zij worden geacht zich in het nieuwe ambt in dezelfde statutaire toestand te bevinden als op het ogenblik van de omvorming in het ambt dat vervangen wordt.

§ 2. Wanneer een vastbenoemd personeelslid op basis van artikel 318, 2° voor de omvorming van het ambt kiest waarin hij als tijdelijk titularis is aangesteld, behoudt hij het recht op vaste benoeming in het ambt waarvoor hij vastbenoemd werd en dat met toepassing van artikel 317 overeenkomstig geconcordeerd werd.

— **Aangenomen.**

Artikel 321

De personeelsleden van wie de opdracht binnen de hogeschool na de concordantie zoals bedoeld in artikel 317, uit een combinatie van ambten bestaat die strijdig is met artikel 115 van dit decreet, kunnen deze opdracht verder blijven uitoefenen voor zover zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 318.

— **Aangenomen.**

Artikel 322

De personeelsleden, bedoeld in arti-

kel 318, die niet in het bezit zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor hun nieuwe ambt toegekend overeenkomstig het in artikel 317 bedoelde besluit, worden beschouwd als zijnde in het bezit van het vereiste diploma om in dit nieuwe ambt te fungeren. De tijdelijke personeelsleden kunnen in dit nieuwe ambt evenwel niet benoemd worden.

— **Aangenomen.**

Artikel 323

§ 1. De personeelsleden, bedoeld in artikel 318, blijven de salarisschaal genieten die hun mocht worden verleend op grond van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, tenzij het bekwaamheidsbewijs waarover de personeelsleden beschikken recht geeft op een hogere salarisschaal in het nieuwe ambt. In geen geval mogen deze personeelsleden in hun nieuwe ambt een lager salaris of salarisschaal krijgen dan die waarop zij in hun vroegere ambt recht hadden.

§ 2. De personeelsleden, bedoeld in artikel 318 en belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst, met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus, verkrijgen in hun nieuwe ambt de bijzondere salarisschaal voor de houder van het vereiste bekwaamheidsbewijs, tenzij de salarisschaal die hun mocht worden verleend op grond van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, hoger lag. In dat geval behouden zij hun vroegere weddeschaal.

Wanneer zij evenwel op hun verzoek en met instemming van het hogeschoolbestuur de toepassing verkrijgen van artikel 142, § 2, dan blijven de bepalingen van § 1 van dit artikel gelden.

§ 3. De personeelsleden, bedoeld in artikel 318, die op 30 juni 1995 belast

Voorzitter

waren met het ambt van werkleider, behouden de salarisschaal die hun werd toegekend op grond van de wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, voor ten hoogste het volume van hun opdracht als werkleider op 30 juni 1995.

§ 4. In afwijking van de bepalingen van deze afdeling mogen de tijdelijke personeelsleden die op 30 juni 1995 als leraar bijzondere vakken in dienst zijn in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan in één van de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool en niet in het bezit zijn van het bekwaamheidsbewijs vereist voor het ambt van lector en niet kunnen genieten van de overgangsmatregelen, toegekend aan de personeelsleden, bedoeld in artikel 318, 2°, door de hogeschool in dienst worden gehouden in het ambt van lector.

Zij blijven de salarisschaal genieten die hun mocht worden verleend op grond van de wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Zij worden beschouwd als zijnde in het bezit van het vereiste diploma voor het fungeren in het ambt van lector. Zij kunnen in dit ambt evenwel niet benoemd worden.

— **Aangenomen.**

Artikel 324

§ 1. De leden van het onderwijzend personeel worden op 1 januari 1996 ingeschaald in de salarisschaal zoals bepaald door de Vlaamse regering, of in de salarisschaal waarop zij in toepassing van artikel 323 recht hebben, en krijgen in die salarisschaal het jaarsalaris dat overeenstemt met hun nuttige anciënniteit op 31 december 1995 overeenkomstig de op die datum geldende bezoldigingsregeling.

§ 2. De geldelijke anciënniteit

wordt evenwel aangepast indien de aanvangsleeftijd van de nieuwe schaal verschilt van die van de vroegere schaal.

§ 3. De personeelsleden die op 31 december 1995 een schaal genieten bestaande uit een enig bedrag worden ingeschaald met een geldelijke anciënniteit berekend vanaf de leeftijd van 24 jaar overeenkomstig de bezoldigingsregeling van kracht op 31 december 1995.

§ 4. De personeelsleden van wie de anciënniteit op 31 december 1995 beperkt is wegens onvolledige prestaties, worden ingeschaald met een geldelijke anciënniteit berekend volgens de op 31 december 1995 geldende bezoldigingsregeling voor een ambt met volledige prestaties.

— **Aangenomen.**

Artikel 325

§ 1. Het genot van de in de artikelen 320 tot en met 324 bedoelde overgangsmatregelen gaat verloren wanneer het personeelslid definitief ontslag neemt of krijgt.

§ 2. Het genot van de artikelen 320 tot en met 324 kan evenwel overgedragen worden naar een andere hogeschool indien het personeelslid binnen het jaar nadat het ontslag genomen of gekregen heeft in de hogeschool, aangesteld of benoemd wordt in een andere hogeschool.

— **Aangenomen.**

Artikel 326

Onverminderd de toepassing van artikel 93 is het hogeschoolbestuur verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan haar vastbenoemde en als dusdanig erkende personeelsleden, daar waar de erkenning bestaat, naar rato van het volume van de opdracht waarvan deze personeelsleden op 30 juni 1995 titularis waren.

Tegen dezelfde voorwaarden en onverminderd de toepassing van artikel

92, is het hogeschoolbestuur eveneens verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan haar tijdelijke personeelsleden, zoals bedoeld in artikel 318, 2°, voor zover deze personeelsleden het ambt waarvoor zij overgangsbepalingen genieten, op 30 juni 1995 in hoofdamt uitoefenden.

— **Aangenomen.**

Artikel 327

§ 1. De personeelsleden, bedoeld in artikel 182, worden geacht zich in de administratieve stand dienstactiviteit te bevinden.

§ 2. Hun bezoldiging houdt op na het verstrijken van de maand waarin het personeelslid de leeftijd van zestig jaar bereikt heeft en dertig dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

— **Aangenomen.**

Artikel 328

Voor de toepassing van artikel 92, § 2 wordt de dienstanciënniteit van de tijdelijke personeelsleden die in dienst zijn op 1 september 1995, berekend zoals bepaald in artikel 6 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra of in artikel 4 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het **Gemeenschaps**onderwijs, voor wat betreft de diensten, gepresteerd vóór 1 januari 1996.

— **Aangenomen.**

Artikel 329

Voor de toepassing van de afdelingen 2, 3 en 5, van Titel III, Hoofdstuk 1 en van artikel 109 van dit decreet, worden de personeelsleden bedoeld in artikel 318, 2°, be-

Voorzitter

schouwd als benoemde personeelsleden.

— **Aangenomen.**

Artikel 330

In afwijking van artikel , 34° kunnen de personeelsleden waarvan de deeltijdse opdracht op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet minder bedraagt dan 10 procent van een voltijdse opdracht uiterlijk tot het academiejaar 1999-2000 een deeltijdse opdracht van 5 procent blijven uitoefenen.

Evenzo kunnen de personeelsleden bedoeld in artikel 318 waarvan de deeltijdse opdracht op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet meer bedraagt dan 70 procent van een voltijdse opdracht een deeltijdse opdracht van meer dan 70 procent blijven uitoefenen, met dien verstande dat de deeltijdse opdracht uitgedrukt is in een veelvoud van vijf.

— **Aangenomen.**

Artikel 331

§ 1. De personeelsleden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking verbonden aan een instelling voor hoger onderwijs die werd opgeheven of die op 31 december 1995 niet meer door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, worden ambtshalve geconcordeerd.

§ 2. Deze personeelsleden genieten alle overgangsbepalingen zoals van toepassing op de personeelsleden, vermeld in artikel 318, 1°.

Deze overgangsbepalingen gelden voor het ambt waarvoor de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking werd uitgesproken.

— **Aangenomen.**

Artikel 332

In afwachting van de door de Vlaamse regering vastgelegde bezoldigingsregeling, zoals bepaald in artikel 135, blijft het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van het Ministerie van Openbaar Onderwijs van kracht met uitzondering van de artikelen 4, 5, 16, § 1, B, 17 en 41 tot en met 49.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

Administratief en technisch personeel

Artikel 333

De op 31 december 1995 in het gemeenschapsonderwijs benoemde leden van het meester-, vak- en dienstpersoneel behouden tot hun uitdiensttreding op persoonlijke titel hun ambt voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995 en de daaraan verbonden weddeschaal, alsmede de geldelijke anciënniteit die zij op 31 december 1995 genoten overeenkomstig de op die datum geldende reglementering. Zij blijven behoren tot de categorie van het meester-, vak- en dienstpersoneel. Inzake vakantieregeling is het regime van het administratief en technisch personeel op hen van toepassing.

— **Aangenomen.**

Artikel 334

§ 1. De op 31 december 1995 vastbenoemde, hetzij vastbenoemde en als dusdanig erkende, leden van het opvoedend hulppersoneel behouden tot hun uitdiensttreding op persoonlijke titel hun ambt voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995 en de daaraan verbonden salarisschaal, alsmede de geldelijke anciënniteit die zij op 31 december 1995 genoten overeenkomstig de op die datum geldende reglementering. Zij blijven

behoren tot de categorie van het opvoedend hulppersoneel. Zij hebben recht op de minimum-vakantieregeling voor het onderwijzend personeel zoals voorzien in artikel 69, § 2.

§ 2. Op hun verzoek kunnen zij evenwel een plaats op de personeelsformatie toegewezen krijgen. Op dat ogenblik zijn de bepalingen van de artikelen 336 en 337 op hen van toepassing.

§ 3. De benoemde bibliothecarissen kunnen op hun verzoek in de personeelsformatie van het onderwijzend personeel worden opgenomen met behoud van hun statutaire toestand indien zij in het bezit zijn van het daartoe vereiste diploma.

§ 4. In afwijking van artikel 132, 3° worden de personeelsleden in het bezit van een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met de akte van bekwaamheid tot het houden van een openbare bibliotheek, voor zover zij op 15 januari 1994 in dienst waren in het hoger onderwijs met volledig leerplan in het ambt van bibliothecaris, geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor de uitoefening van het mandaat van bibliothecaris.

— **Aangenomen.**

Artikel 335

§ 1. Bij de eerste toewijzing van de betrekkingen op de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel plaatst het hogeschoolbestuur haar personeelsleden die op 31 december 1995 een ambt van het administratief personeel uitoefenen, alsook de personeelsleden die toepassing verkregen hebben van artikel 334, § 2, in een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur van het administratief en technisch personeel.

Deze personeelsleden dienen op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet een door de Vlaamse

Voorzitter

Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd ambt van de categorie administratief of opvoedend hulppersoneel uit te oefenen. Bij voormelde rangschikking gelden geen voorrangregels. Elke toewijzing moet evenwel gegrond zijn op basis van kwaliteitscriteria.

§ 2. Indien aan benoemde personeelsleden geen betrekking op de personeelsformatie toegewezen wordt, dient het hogeschoolbestuur hen in overtal op te nemen voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995. Deze personeelsleden behouden hun oude ambt op persoonlijke titel en de eraan verbonden salarisschaal tot op het ogenblik van uitdiensttreding. In elk geval komen hun salariskosten ten laste van het hogeschoolbestuur. Het benoemde personeelslid dat in overtal buiten de personeelsformatie wordt opgenomen, bevindt zich in de administratieve stand dienstactiviteit.

— **Aangenomen.**

Artikel 336

§ 1. Voor de leden van het administratief personeel aan wie een betrekking op de personeelsformatie wordt toegewezen, bepaalt de Vlaamse regering de concordantie van de vervangen ambten met de overeenstemmende nieuwe graden zoals bepaald in de tabel van de loopbaanstructuur, bedoeld in artikel 152.

§ 2. De personeelsleden, bedoeld in artikel 334, § 2, worden in een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur geplaatst, rekening houdend met het bezit van het vereiste diploma.

§ 3. Indien aan een benoemd personeelslid een betrekking op de personeelsformatie wordt toegewezen, behoudt het zijn benoeming in zijn vorige ambt totdat het in zijn nieuwe ambt opnieuw in vast verband benoemd is.

— **Aangenomen.**

Artikel 337

§ 1. De leden van het administratief personeel aan wie een betrekking op de personeelsformatie werd toegewezen, worden op 1 januari 1996 ingeschaald in de salarisschaal zoals bepaald door de Vlaamse regering.

§ 2. De personeelsleden die toepassing verkregen hebben van artikel 334, § 2, worden ingeschaald in de beginschaal van de nieuw toegekende graad.

§ 3. De personeelsleden verkrijgen in de overeenkomstig § 1 of § 2 vastgestelde salarisschaal het jaarsalaris dat overeenstemt met hun nuttige anciënniteit op 31 december 1995 overeenkomstig de op die datum geldende bezoldigingsregeling. De geldelijke anciënniteit wordt evenwel aangepast indien de aanvangsleeftijd van de nieuwe schaal verschilt van die van de vroegere schaal.

§ 4. De schaalanciënniteit in de nieuwe weddeschaal met het oog op inschaling in een hogere weddeschaal van dezelfde graad is gelijk aan nul.

— **Aangenomen.**

Artikel 338

Totdat artikel 155 van dit decreet uitgevoerd is, blijven de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

Andere overgangsbepalingen

Artikel 339

De personeelsleden, ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, die op 30 juni 1995 niet waren gereffecteerd en wedertewerkgesteld in de instelling waarbij zij benoemd zijn, worden op basis van de volgende criteria tewerkgesteld :

1° personeelsleden die gereffecteerd of wedertewerkgesteld zijn buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan, blijven deze reffectatie of wedertewerkstelling behouden tot deze reffectatie of wedertewerkstelling overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-111 eindigt ; indien deze reffectatie of wedertewerkstelling eindigt, is 3° of 4° op hen van toepassing ;

2° personeelsleden die gereffecteerd of wedertewerkgesteld zijn in een andere hogeschool, blijven daar tewerkgesteld indien zij behoren tot de personeelsleden bedoeld in artikel 182 ; indien zij niet behoren tot de personeelsleden bedoeld in artikel 182, worden zij tewerkgesteld in de hogeschool waar zij benoemd zijn ;

3° personeelsleden die voor een gehele of gedeeltelijke opdracht ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking en die hiervoor niet zijn gereffecteerd of wedertewerkgesteld, worden tewerkgesteld in de hogeschool waar zij benoemd zijn ;

4° personeelsleden waarvan de instelling voor hoger onderwijs is opgeheven op 30 juni 1995 en die niet tewerkgesteld zijn overeenkomstig 1° of 2°, worden tewerkgesteld, hetzij in een hogeschool naar keuze, hetzij in de dichtbijzijnde hogeschool, rekening houdend met het privaatrechtelijk of publiekrechtelijk statuut van het personeelslid en de hogeschool.

— **Aangenomen.**

Artikel 340

§ 1. De benoemde personeelsleden, leden van het bestuurspersoneel en het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen die thans én hoger onderwijs met volledig leerplan én secundair onderwijs organiseren, kiezen op het ogenblik van de afsplitsing ingevolge artikel 305 tussen een betrekking in het hoger on-

Voorzitter

derwijs en een betrekking in het secundair onderwijs in een ambt van dezelfde categorie. Indien zij kiezen voor een betrekking in het secundair onderwijs, worden zij geacht benoemd te zijn in het secundair onderwijs. Zij behouden de salarisschaal die zij genoten op het ogenblik van de afsplitsing.

§ 2. Paragraaf 1 is eveneens van toepassing op de personeelsleden, verbonden aan een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan die op 1 september 1995 is opgeheven, voor zover deze onderwijsinstelling op het ogenblik van de opheffing eveneens secundair onderwijs organiseerde.

§ 3. De benoemde leden van het opvoedend hulppersoneel, verbonden aan een hogeschool, kunnen te allen tijde overgaan naar het secundair onderwijs, bij wijze van mutatie zoals bedoeld in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs of in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

Deze mutaties zijn in afwijking van de in het eerste lid vermelde decreten, ook mogelijk voor leden van het opvoedend hulppersoneel die benoemd zijn in een selectie- of bevorderingsambt. Zij behouden de salarisschaal die zij genoten in het hoger onderwijs met volledig leerplan, indien deze salarisschaal hoger is dan deze in het secundair onderwijs.

Deze mogelijkheid tot mutatie vervalt op het ogenblik dat het personeelslid kiest voor een benoeming in een ambt van het administratief en technisch personeel van de hogeschool.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen betreffende de financiering en het beheer

AFDELING 1

Overgangsbepalingen betreffende de werkingsuitkeringen

Artikel 341

In artikel 2, § 1, eerste lid, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, worden tussen de woorden „het gesubsidieerd onderwijs” en „worden”, de woorden „met uitzondering van het hoger onderwijs met volledig leerplan” ingevoegd. In artikel 2, § 1, tweede lid van hetzelfde decreet, wordt de zin „Voor het hoger onderwijs wordt onder regelmatige leerlingen begrepen, de studenten die in aanmerking komen voor de financiering, zoals gedefinieerd in uitvoering van artikel 9bis van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs” opgeheven.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Overgangsbepalingen betreffende de investeringen

ONDERAFDELING 1

Vlaamse autonome hogescholen

Artikel 342

Bij de oprichting van een Vlaamse autonome hogeschool waarbij gesubsidieerde hogescholen betrokken zijn, kunnen de gebouwen waarin voorheen hoger onderwijs werd verstrekt van het gesubsidieerd onderwijs geheel of gedeeltelijk naar de nieuwe Vlaamse autonome hogeschool worden overgedragen. Dit kan gebeuren, al dan niet in volle eigendom, door gebruik te maken van één van de bestaande rechtsfiguren van het burgerlijk recht.

Indien voor het bedoelde gebouw of voor het gedeelte ervan de DIGO een subsidie heeft verleend, treedt de nieuwe Vlaamse autonome hogeschool ten aanzien van de DIGO in de rechten en verplichtingen van de vroegere inrichtende overheid, op voorwaarde dat deze Vlaamse autonome hogeschool eigenaar wordt van het gebouw of het zakelijk recht overneemt van de vroegere inrichtende macht of het zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit.

Indien één van de hiervoor bedoelde voorwaarden niet wordt vervuld en er hoger onderwijs wordt verstrekt in dit gebouw, blijft de vroegere inrichtende overheid verantwoordelijk ten opzichte van de DIGO. In dit geval dient artikel 19, § 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet te worden toegepast.

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING 2

Gesubsidieerd onderwijs

Artikel 343

Bij fusies of overnamen in het gesubsidieerd onderwijs zonder dat hierbij wordt overgegaan tot de oprichting van een Vlaamse autonome hogeschool, kunnen de gebouwen waarin het hoger onderwijs werd verstrekt geheel of gedeeltelijk worden overgedragen. Dit kan gebeuren al dan niet in volle eigendom, door gebruik te maken van één van de bestaande rechtsfiguren van het burgerlijk recht.

Indien voor het bedoelde gebouw of voor het gedeelte ervan de DIGO een subsidie heeft verleend, treedt de nieuwe gesubsidieerde hogeschool ten aanzien van de DIGO in de rechten en verplichtingen van de vroegere inrichtende overheid, op voorwaarde dat deze gesubsidieerde

Voorzitter

hogeschool eigenaar wordt van het gebouw of het zakelijk recht overneemt van de vroegere inrichtende overheid of een zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit.

Indien één van de hiervoor bedoelde voorwaarden niet wordt vervuld en er hoger onderwijs wordt verstrekt in dit gebouw, blijft de vroegere inrichtende overheid verantwoordelijk ten opzichte van de DIGO. In dit geval dient artikel 19, § 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet toegepast te worden.

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING 3

Andere overgangsbepalingen

Artikel 344

Indien ten gevolge van de herstructurering van inrichtende overheden en instellingen van het gesubsidieerd hoger onderwijs gebouwen, waarvoor de DIGO een tegemoetkoming heeft verleend, niet langer gebruikt worden voor het hoger onderwijs, kan de verantwoordelijke inrichtende overheid deze gebouwen gebruiken voor haar eigen niet-hoger onderwijs ofwel overdragen aan of ter beschikking stellen van inrichtende overheden die onderwijs van een ander niveau organiseren.

Als hierbij de eigendom of het zakelijk recht dat noodzakelijk was om in aanmerking te komen voor een subsidie van de DIGO overgaat naar de verkrijgende inrichtende overheid of deze een zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit, treedt deze laatste in de rechten en verplichtingen ten opzichte van de DI-

GO. In dit geval dient artikel 19, § 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet toegepast te worden.

Als de eigendom of het hiervoor vermelde zakelijk recht niet wordt overgedragen of gevestigd en het gebouw verder voor onderwijsdoeleinden wordt gebruikt, dient het hiervoor vermelde artikel 19, § 2 evenmin te worden toegepast. De oorspronkelijke inrichtende macht blijft wel verantwoordelijk ten opzichte van de DIGO voor de naleving van de verplichtingen die werden aangeaan bij de toekenning van de subsidie.

— **Aangenomen.**

Artikel 345

De uitvoering van de verbintenissen die door DIGO voor 1 januari 1996 werden aangeaan voor onroerende investeringen van gesubsidieerde hogescholen die toetreden tot een Vlaamse autonome hogeschool, blijft ten laste van de dotatie van de DIGO.

Alle na 1 januari 1996 aangegane verbintenissen die een verhoging betekenen van de in het vorig lid bedoelde verbintenissen komen ten laste van de middelen toegekend aan de IVAH.

— **Aangenomen.**

Artikel 346

In afwachting dat het besluit van de Vlaamse regering zoals bedoeld in artikel 199 wordt uitgevaardigd, blijft het besluit van de Vlaamse regering van 27 februari 1992 houdende vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en psychosociaal-medischo-sociale centra, van toepassing op het hoger onderwijs.

— **Aangenomen.**

TITEL VIII

Opheffings- en slotbepalingen

HOOFDSTUK 1

Opheffingsbepalingen

Artikel 347

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 17 september 1934 tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van het diploma van licentiaat in de handelswetenschappen ;

2° het koninklijk besluit van 18 september 1934 tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van het diploma van **handelsingenieur** ;

3° het ministerieel besluit van 9 juni 1936 handelshogescholen — formulier van het getuigschrift der tweede proef van de kandidatuur in de handelswetenschappen ;

4° het ministerieel besluit van 16 juli 1937 — formulier van het getuigschrift der eerste proef van de onderscheiden licentiaten in de handelswetenschappen en der eerste proef van de graad van handelsingenieur ;

5° het ministerieel besluit van 28 juni 1938 handelshogescholen — formulier van het getuigschrift van de tweede proef van de onderscheiden licentiaten in de handelswetenschappen en van de tweede proef van de graad van handelsingenieur ;

6° het ministerieel besluit van 3 augustus 1938 handelshogescholen — formulier van het getuigschrift van kandidaat in de handelswetenschappen (enige proef) en van het diploma der verschillende licentiaatsexamens in de handelswetenschappen (enige proef) of van handelsingenieur (enige proef) ;

7° het koninklijk besluit van 29 juni 1970 tot vaststelling van de voorwaarden voor het behalen van de diploma's van kandidaat en licentiaat

Voorzitter

in de bestuurswetenschappen aan het Hoger Instituut voor Bestuurs- en Handelswetenschappen te Else- ne, het Hoger Instituut voor Be- stuurswetenschappen te Antwerpen, en het „Institut d'Enseignement sup- érieur — Lucien Cooremans” te Brussel.

— Aangenomen.

Artikel 348

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgehe- ven :

1° het koninklijk besluit van 15 april 1965 tot regeling van de toekenning van de diploma's van kandidaat-ver- taler, licentiaat-vertaler en licen- tiaat-tolk in het hoger technisch on- derwijs van de derde graad ;

2° het koninklijk besluit van 30 juni 1967 tot oprichting van een ambt van adjunct-directeur in het hoger tech- nisch onderwijs van de derde graad voor vertalers en tolken.

— Aangenomen.

Artikel 349

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgehe- ven :

1° het koninklijk besluit van 15 april 1965 tot regeling, in de derde graad van het hoger technisch onderwijs, van de studiën ter verkrijging van het diploma voor cultuurspreidings- technieken ;

2° het koninklijk besluit van 16 april 1965 houdende organiek kader van het Hoger Rijkstechnisch Instituut voor Toneel en Cultuurspreiding.

— Aangenomen.

Artikel 350

De volgende wetten en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het besluit van de Regent van 18 november 1949 houdende organisa- tie van het onderwijs in de bouwkun- de ;

2° de wet van 18 februari 1977 hou- dende organisatie van het architec- tuuronderwijs met uitzondering van artikel 7 ;

3° het koninklijk besluit van 29 de- cember 1977 tot vaststelling van de hogere architectuurinstituten geor- ganiseerd of gesubsidieerd door het Rijk, van hun afdelingen en hun ves- tigungsplaatsen.

— Aangenomen.

Artikel 351

De volgende wetten en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° de wet van 18 februari 1977 be- treffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzonderheid van het technisch hoger en het agrarisch ho- ger onderwijs van het lange type met uitzondering van de artikelen 9 en 16 ;

2° het koninklijk besluit van 23 fe- bruari 1977 houdende uitvoering van artikel 4, § 4, van de wet van 18 fe- bruari 1977 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzon- derheid van het technisch hoger en agrarisch hoger onderwijs van het lange type ;

3° het koninklijk besluit van 15 april 1977 houdende instelling van een Assimilatiecommissie en een Com- missie van beroep ter gelijkstelling van bepaalde graden en diploma's, uitgereikt door inrichtingen voor ho- ger onderwijs, met de graad en het diploma van industrieel ingenieur, en dit met ingang van 1 januari 1995 ;

4° het koninklijk besluit van 20 sep- tember 1978 ter uitvoering van arti- kel 2, § 1, 2°, 3°, en 4°, van de wet van 18 februari 1977 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzonderheid van het technisch hoger en het agrarisch hoger onder- wijs van het lange type ;

5° het koninklijk besluit van 5 okto- ber 1988 tot vaststelling van de In- dustriële Hogescholen georgani- seerd of gesubsidieerd door het Rijk, van hun afdelingen en hun vesti- gingsplaatsen, met het Nederlands als onderwijstaal.

— Aangenomen.

Artikel 352

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven met betrekking tot de opleidingen van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan :

1° het koninklijk besluit nr. 78 van 21 juli 1982 houdende vaststelling van de regels en de voorwaarden voor de berekening van het aantal betrekkingen in sommige ambten van het hulpopvoedend personeel en van het administratief personeel, inzonderheid in het hoger onderwijs van het korte type ;

2° het koninklijk besluit nr. 79 van 21 juli 1982 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare lestijden in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat ;

3° het koninklijk besluit nr. 80 van 21 juli 1982 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare bijkomende les- tijden in het pedagogisch hoger on- derwijs van het korte type met volle- dig leerplan, georganiseerd of gesub- sidieerd door de Staat ;

4° het koninklijk besluit nr. 301 van 31 maart 1984 houdende vaststelling van de minimale studentenbevolking van de afdelingen van het hoger on- derwijs van het korte type met volle- dig leerplan ;

5° het besluit van de Vlaamse rege- ring van 31 juli 1990 betreffende de structuur van het economisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan ;

6° het besluit van de Vlaamse rege- ring van 10 juni 1992 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare lestij- den in het economisch hoger onder-

Voorzitter

wijs van het korte type met volledig leerplan.

— Aangenomen.

Artikel 353

De bepalingen van de volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven voor zover zij niet behoren tot de bevoegdheidsfeer van de federale overheid :

1° het koninklijk besluit van 18 mei 1936 — beroep van meetkundige-schat-ter van onroerende goederen ;

2° het koninklijk besluit van 18 mei 1936 — wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schat-ter van onroerende goederen ;

3° het ministerieel besluit van 19 mei 1936 — meetkundige schatter — programma van het examen ;

4° het koninklijk besluit van 22 november 1939 — regeling van het voeren van de titel en van het uitoefenen van het beroep van mijnmeter ;

5° het ministerieel besluit van 4 december 1939 getroffen ter uitvoering van het koninklijk besluit d.d. 22 november 1939 tot regeling van het voeren van de titel en van het uitoefenen van het beroep van mijnmeter ;

6° het besluit van de Regent van 25 oktober 1946 meetkundige-schat-ter van onroerende goederen — duur van de proeftijd ;

7° het besluit van de Regent van 25 oktober 1946 meetkundige-schat-ter van onroerende goederen — vrijstelling van de schiftingsproef ;

8° het besluit van de Regent van 10 januari 1947 meetkundige-schat-ter van onroerende goederen — splitsing van de eerste technische proef ;

9° het besluit van de Regent van 16 juni 1947 — enige proef ten behoeve van zekere gediplomeerden, ter verkrijging van het diploma van meetkundige-schat-ter van onroerende goederen ;

10° het ministerieel besluit van 5 november 1948 — examen ter verkrijging van het bekwaamheidsgetuigschrift om als gids te dienen — reglement ;

11° het koninklijk besluit van 11 oktober 1957 houdende instelling van een bijzondere examencommissie belast met het uitreiken van het diploma van leraar in de stenodactylografie aan de inrichtingen voor middelbaar, technisch of normaalonderwijs van de Staat ;

12° het ministerieel besluit van 14 oktober 1957 betreffende de inrichting van de examens van leraar in de stenodactylografie aan de inrichtingen voor middelbaar, technisch of normaalonderwijs van de Staat ;

13° het koninklijk besluit van 5 mei 1958 houdende instelling van een bijzondere examencommissie belast met het uitreiken van het bekwaamheidsgetuigschrift voor het ambt van bijzonder leermeester in de lichamelijke opvoeding aan de lagere scholen ;

14° het ministerieel besluit van 7 mei 1958 betreffende de inrichting van de examens van bijzonder leermeester in de lichamelijke opvoeding aan de lagere scholen ;

15° het koninklijk besluit van 25 september 1973 houdende instelling van een examencommissie belast met het uitreiken van de bekwaamheidsdiploma's tot het geven van onderwijs in het tekenen en de plastische opvoeding aan de onderwijsinrichtingen van het secundair (tweede en derde graad) en van het hoger onderwijs van het korte type ;

16° het koninklijk besluit van 25 september 1973 houdende instelling van een examencommissie belast met het uitreiken van de bekwaamheidsdiploma's tot het geven van muzikale opvoeding aan de onderwijsinrichtingen voor secundair en hoger onderwijs van het korte type.

— Aangenomen.

Artikel 354

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 16 oktober 1933 houdende organiek reglement van het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen ;

2° het koninklijk besluit van 21 juni 1958 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder Rijkstoelagen worden verleend aan het Lemmensinstituut te Mechelen ;

3° het koninklijk besluit van 13 oktober 1959 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van een eerste prijs in de koninklijke muziekconservatoria ;

4° het koninklijk besluit van 19 januari 1961 betreffende bepaalde toekenningsvoorwaarden en de vorm der door de koninklijke muziekconservatoria uitgereikte attesten, getuigschriften en diploma's, alsook betreffende het virtuositeitsdiploma ;

5° het koninklijk besluit van 21 september 1972 houdende afwijkingen van het koninklijk besluit van 2 juli 1932 voor wat betreft de samenstelling van de Commissie van Beheer van het Eigen Vermogen van het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel ;

6° het koninklijk besluit van 25 juni 1973 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toelating van de leerlingen en van de duur van de lessen in de Koninklijke Muziekconservatoria ;

7° het koninklijk besluit van 26 augustus 1974 houdende oprichting en vaststelling van de structuur van een pedagogische leergang bij de koninklijke muziekconservatoria te Antwerpen, Brussel en Gent ;

8° het koninklijk besluit van 26 augustus 1974 tot vaststelling van de structuur, de samenstelling en de werking van de Verbeteringsraad voor het Nederlandstalig muziekonderwijs ;

Voorzitter

9° het koninklijk besluit van 27 juni 1977 tot wijziging van de koninklijke besluiten van 16 oktober 1933 houdende organiek reglement van het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen en van het Koninklijk Muziekconservatorium te Gent ;

10° het ministerieel besluit van 9 mei 1980 houdende rangschikking van de hogere muziekstudies, georganiseerd door het Lemmensinstituut te Leuven ;

11° het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1982 houdende instelling van een prijs van virtuositeit van de Vlaamse Gemeenschap ;

12° het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 september 1987 houdende vaststelling van de personeelsformatie van het administratief personeel van het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel (Nederlandstalige afdeling).

— Aangenomen.

Artikel 355

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 14 juli 1967 waarbij de Studio Herman Teirlinck door het Rijk wordt aangenomen als instelling van het hoger kunstonderwijs ;

2° het koninklijk besluit van 4 december 1967 tot regeling van de werking van de Commissie van toezicht bij het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen ;

3° het ministerieel besluit van 15 juli 1969 tot inrichting van de toelatings-, overgangs- en eindexamens van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen, afdeling Toneelspeelkunst ;

4° het ministerieel besluit van 15 juli 1969 tot inrichting van het toelatingsexamen van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen, afdeling Kleinkunst ;

5° het koninklijk besluit van 27 december 1972 houdende het leerprogramma van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen ;

6° het ministerieel besluit van 14 juni 1973 houdende de examenregeling van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst ;

7° het koninklijk besluit van 7 april 1975 tot vaststelling van het organiek kader van het administratief personeel, het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen ;

8° het koninklijk besluit van 2 januari 1976 waarbij model van het diploma of getuigschrift van de afdelingen „Toneel” en „Kleinkunst” bij het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen wordt vastgesteld ;

9° het koninklijk besluit van 11 mei 1981 houdende rangschikking van de afdelingen Toneelspeelkunst en Kleinkunst bij het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen in de tweede graad van het hoger kunstonderwijs ;

10° het besluit van de Vlaamse regering van 25 juli 1984 tot wijziging van sommige bepalingen van de organisatie van de studiën van het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen.

— Aangenomen.

Artikel 356

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 20 augustus 1934 houdende organiek reglement van de Koninklijke Academie en van het Hoger Instituut van Schone Kunsten te Antwerpen ;

2° het koninklijk besluit van 5 mei 1952 tot oprichting van het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw te Antwerpen ;

3° het ministerieel besluit van 10 augustus 1967 tot vaststelling van de afdelingen bij het Nationaal Hoger Instituut en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen ;

4° het ministerieel besluit van 21 december 1967 tot bepaling van de normen voor aflevering van de diploma's en getuigschriften bij het Nationaal Hoger Instituut en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen ;

5° het koninklijk besluit van 8 januari 1969 houdende inrichting volgens volledig leerplan en rangschikking op het niveau van het hoger kunstonderwijs van de afdeling „Binnenhuisarchitectuur” bij het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw te Antwerpen ;

6° het ministerieel besluit 27 februari 1969 houdende opstelling van het diploma van de afdeling binnenhuisarchitectuur van het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw te Antwerpen ;

7° het koninklijk besluit van 11 september 1970 tot oprichting van de afdeling Industriële vormgeving bij het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw te Antwerpen ;

8° het ministerieel besluit van 30 mei 1972 houdende vaststelling van de modaliteiten van overgangs- en herexamens in de afdeling Industriële vormgeving bij het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw te Antwerpen ;

9° het koninklijk besluit van 27 september 1972 tot vaststelling van de bevoegdheid van de inspecteurs artistieke vakken in de inrichtingen voor kunstonderwijs ;

10° het ministerieel besluit van 18 maart 1974 houdende huishoudelijk reglement van het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen ;

11° het koninklijk besluit van 15 april 1977 houdende oprichting en vaststelling van de structuur van een pe-

Voorzitter

dagogische leergang bij de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen ;

12° het ministerieel besluit van 19 april 1977 houdende uitvoering van artikel 7 van het koninklijk besluit van 15 april 1977 houdende oprichting en vaststelling van de structuur van een pedagogische leergang bij de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen ;

13° het koninklijk besluit van 31 augustus 1978 betreffende de voorwaarden tot rangschikking van de studiën in de plastische kunsten met volledig leerplan in de drie graden van het hoger kunstonderwijs ;

14° het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1983 houdende vaststelling van het inschrijvingsgeld in de inrichtingen voor hoger kunstonderwijs met volledig leerplan, in de Vlaamse Gemeenschap ;

15° het ministerieel besluit van 21 mei 1985 waarbij het programma van de prijs van virtuositeit van de Vlaamse Gemeenschap voor viool, cello, piano, orgel en gitaar alsmede de samenstelling van de examencommissie wordt vastgelegd ;

16° het ministerieel besluit van 20 februari 1976 houdende de inhoud van de toelatingsproef, de vaststelling der vakken, de indeling van de leerstof over de verschillende studie-jaren, de wijze waarop de examens worden afgelegd en de vorm en de inhoud van het attest en de getuigschriften worden bepaald, van de pedagogische leergang bij de Koninklijke Muziekconservatoria te Antwerpen, Brussel en Gent ;

17° het ministerieel besluit van 22 april 1980 tot inrichting van de artistieke proef voor de toegang tot de inrichtingen voor hoger kunstonderwijs met volledig leerplan die een onderwijs in de plastische kunsten organiseren van de 1e, de 2e of de 3e graad ;

18° het koninklijk besluit van 3 oktober 1980 — Voordrachtgevers bij het

Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stedebouw en het Hoger Architectuurinstituut van het Rijk te Antwerpen.

— Aangenomen.

Artikel 357

De volgende decreten en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 1 augustus 1977 tot vaststelling van het organiek reglement van de rijksinrichtingen voor hoger onderwijs van het lange type en met volledig leerplan ;

2° het koninklijk besluit van 14 december 1978 tot vaststelling van de voorwaarden voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de ambten van het administratief personeel van de inrichtingen voor hoger onderwijs van het lange type ;

3° het koninklijk besluit nr. 77 van 20 juli 1982 tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het hoger onderwijs van het lange type ;

4° het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

— Aangenomen.

Artikel 358

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het koninklijk besluit van 12 oktober 1971 tot regeling van de gelijkwaardigheid van de diploma's van bewaarschoolonderwijzers, van onderwijzer en onderwijzeres van de lagere school en van geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs, uitgereikt in België en in de gebieden die aan de Belgische soevereiniteit onderworpen zijn geweest of waarvan het bestuur aan België werd toevertrouwd ;

2° het ministerieel besluit van 27 december 1988 tot vaststelling van de

gelijkwaardigheid van sommige Nederlandse getuigschriften van het paramedisch hoger beroepsonderwijs met sommige Belgische diploma's van het paramedisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan ;

3° het ministerieel besluit van 27 december 1988 tot vaststelling van de gelijkwaardigheid van sommige Nederlandse getuigschriften van het hoger beroepsonderwijs met sommige Belgische diploma's van het sociaal hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan.

— Aangenomen.

Artikel 359

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het besluit van de Vlaamse regering van 4 maart 1992 betreffende de organisatie van examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap voor het hoger onderwijs met volledig leerplan ;

2° het ministerieel besluit van 5 maart 1992 tot vaststelling van het inschrijvingsgeld voor de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap.

— Aangenomen.

Artikel 360

De volgende decretale bepalingen en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 betreffende de procedure en de modaliteiten inzake de lokale autonomie en inspraakregeling in de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde onderwijsinstellingen ;

2° artikel 2, tweede lid en hoofdstuk VII van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 361

De volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven :

1° het ministerieel besluit van 1 augustus 1984 tot het vaststellen van een schoolgeld of bijkomend inschrijvingsgeld aan buitenlandse leerlingen en studenten ingeschreven in inrichtingen voor gewoon of buitengewoon kleuter-, lager, secundair of hoger niet-universitair onderwijs, met volledig of beperkt leerplan, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, voor het eerste trimester van het school- of academiejaar 1984-1985 ;

2° het besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 1990 tot bepaling van het minimumbedrag, de wijze van innen en de eventuele gehele of gedeeltelijke vrijstelling van het inschrijvingsgeld opgelegd aan de studenten van het hoger onderwijs met volledig leerplan, met uitzondering van het universitair onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 362

§ 1. In artikel 5, § 1, eerste lid van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten worden de woorden „het kleuter-, lager, secundair onderwijs en het hoger onderwijs van het korte type” vervangen door de woorden „het kleuter-, lager en secundair onderwijs”.

§ 2. In artikel 20, § 1 van hetzelfde decreet worden de woorden „inspecteur hoger onderwijs” en „inspecteur-generaal hoger onderwijs” geschrapt.

§ 3. In het opschrift van Hoofdstuk II, Afdeling 5, en in de artikelen 34, 42, 43, 47, en 48 § 2, van hetzelfde decreet worden de woorden „inspecteur-generaal hoger onderwijs” geschrapt.

§ 4. In artikel 37 van hetzelfde decreet worden de volgende woorden

geschrapt : „Inspecteur-generaal hoger onderwijs :

- inspecteur secundair onderwijs
- inspecteur-coördinator secundair onderwijs
- inspecteur kunstonderwijs
- inspecteur volwassenenonderwijs
- inspecteur PMS
- inspecteur hoger onderwijs” .

§ 5. In artikel 51, § 1 van hetzelfde decreet wordt de zin „Voor de inspecteurs basis-, met inbegrip van de inspecteurscoördinatoren, secundair, met inbegrip van de inspecteurscoördinatoren, en hoger onderwijs, worden alle tuchtstraffen voorgesteld door respectievelijk de inspecteur-generaal van het basis-, secundair en hoger onderwijs. ” vervangen door „Voor de inspecteurs basis- en secundair onderwijs, met inbegrip van de inspecteurscoördinatoren, worden alle tuchtstraffen voorgesteld door de respectieve inspecteurs-generaal van het basis- en het secundair onderwijs. ”

§ 6. In artikel 89, § 1 en § 3 van hetzelfde decreet worden de woorden „het hoger onderwijs van het korte type” geschrapt.

§ 7. In artikel 116, tweede lid worden de woorden „. . . met uitzondering van artikel 21 voor wat de toepassing betreft op het hoger onderwijs van het lange type.” opgeheven.

§ 8. De Vlaamse regering belast de inspectieleden en de leden van de pedagogische begeleidingsdiensten van het hoger onderwijs, die thans in dienst zijn, met taken, onder meer in het kader van de kwaliteitsbewaking en de implementatie van dit decreet. Deze personeelsleden behouden de rechtspositieregeling die op 31 augustus 1995 op hen van toepassing is.

§ 9. Dit artikel treedt in werking op het ogenblik dat de Vlaamse regering uitvoering heeft gegeven aan de bepalingen van de artikelen 58 en 59 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 363

§ 1. De artikelen 40, 41 en 43 van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-111 worden opgeheven.

§ 2. In de artikelen 55 en 56 van hetzelfde decreet worden de woorden „ en/of het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan” opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 364

Artikel 79 van het decreet van 20 april 1993 betreffende het onderwijs-IV wordt opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 365

De volgende wetten en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, houden op van toepassing te zijn op het hoger onderwijs met volledig leerplan :

1° het koninklijk besluit van 6 juni 1953 tot oprichting van de afdelingen voor lichamelijke opvoeding bij de Rijksmiddelbare normaalscholen ;

2° het koninklijk besluit van 8 september 1954 houdende vaststelling der prestaties van de studiemeesters der Rijksnormaalscholen ;

3° de wet van 14 mei 1955 tot regeling van het kunstonderwijs ;

4° de wet van 27 juli 1955 houdende regelen inzake inrichting van het onderwijs van de Staat, de provincies en de gemeenten, en inzake de subsidiëring door de Staat van inrichtingen voor middelbaar, normaal- en technisch onderwijs ;

5° het koninklijk besluit van 5 december 1955 tot vaststelling van het organiek reglement der Rijkstechnische scholen ;

6° het koninklijk besluit van 31 augustus 1960 tot wijziging van de benaming van zekere afdelingen in de Rijksinstellingen voor land- en tuinbouwonderwijs ;

Voorzitter

7° het koninklijk besluit van 22 maart 1961 houdende toepassing van artikel 5 van de wet van 14 mei 1955 en van de artikelen 24, 27 en 32 der wet van 29 mei 1959 tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs ;

8° het koninklijk besluit van 14 november 1962 houdende algemene regeling van de studiën in het hoger technisch onderwijs ;

9° het ministerieel besluit van 15 oktober 1963 houdende vaststelling van het model van getuigschrift en diploma uit te reiken in het hoger technisch onderwijs ;

10° het koninklijk besluit van 18 februari 1964 houdende regeling van de studiën ter verkrijging van het diploma en de graad van technisch ingenieur ;

11° het koninklijk besluit van 22 mei 1965 houdende vakantie en verlofregeling in het onderwijs ;

12° het koninklijk besluit van 12 januari 1966 houdende vaststelling van de voorwaarden vereist voor het bepalen van het aantal betrekkingen in de rijksinrichtingen voor technisch onderwijs ;

13° de wet van 8 juli 1966 houdende tijdelijke opschorting van de uitbreiding van de onderwijsnetten ;

14° het koninklijk besluit van 18 april 1967 tot regeling van de wijze waarop het aantal opvoeders in het Rijks- onderwijs wordt berekend ;

15° het koninklijk besluit van 18 april 1967 tot vaststelling van de normen voor de inrichting van facultatieve cursussen en van aanvullende of facultatieve activiteiten ;

16° het koninklijk besluit van 26 januari 1968 tot vaststelling van de titels vereist met het oog op de toekenning van toelagen aan de gesubsidieerde inrichtingen voor muziek- onderwijs, gewijzigd bij de koninklijk besluiten van 18 maart 1976 en

27 juni 1977 en het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 1983 ;

17° het koninklijk besluit van 15 juli 1969 tot vaststelling van de bevoegdheden van de beheerders, de opvoeders-huismeester en de directiesecretarissen in de rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch en normaal- onderwijs ;

18° het koninklijk besluit van 20 augustus 1969 dat de toegang reglementeert tot de technische en beroepsleergangen en de werking van deze leergangen ;

19° het koninklijk besluit van 9 september 1969 betreffende het getuigschrift van bekwaamheid tot het geven van onderricht in gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs ;

20° het koninklijk besluit van 2 december 1969 tot vaststelling van de regels voor de oprichting van betrekkingen van opvoeder-huismeester, directiesecretaris en beheerder in de onderwijsinrichtingen van de Staat ;

21° het ministerieel besluit van 30 januari 1970 tot wijziging en aanvulling van het reglement van inwendige orde van de twee afdelingen van het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel ;

22° het koninklijk besluit van 22 april 1970 betreffende de organisatie van de taalexamens voor de leraars artistieke vakken in het kunstonderwijs ;

23° de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

24° het koninklijk besluit van 8 januari 1971 tot vaststelling van het onderwijsniveau van de gesubsidieerde inrichtingen voor muziek- onderwijs ;

25° de wet van 19 maart 1971 betreffende de gelijkwaardigheid van de buitenlandse diploma's en studiegetuigschriften ;

26° de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs ;

27° het koninklijk besluit van 20 juli 1971 tot vaststelling van de voorwaarden tot en de procedure van het verlenen van de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's en studiegetuigschriften ;

28° de wet van 27 juli 1971 tot regeling van het hoger onderwijs ;

29° het ministerieel besluit van 15 oktober 1971 tot vaststelling van het programma van de taalexamens voor de leraars artistieke vakken in het kunstonderwijs ;

30° het koninklijk besluit van 9 juni 1972 tot vaststelling van de vereiste bekwaamheidsbewijzen voor de ambten van inspecteur artistieke vakken in het kunstonderwijs ;

31° het koninklijk besluit van 10 juli 1973 tot vaststelling van de weddeschalen die als basis dienen voor de vaststelling van de weddetoelagen van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het gesubsidieerd muziekonderwijs ;

32° het koninklijk besluit van 10 oktober 1973 tot vaststelling, wat betreft het Nederlands kunstonderwijs, van de voorwaarden tot en de procedure van het verlenen van de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's en getuigschriften ;

33° het koninklijk besluit van 15 december 1973 houdende bepaling van de splitsings- en hergroeperingsnormen van studie jaren in het secundair technisch onderwijs, in het technisch, economisch, agrarisch, paramedisch, sociaal, pedagogisch en artistiek hoger onderwijs van het korte type, in het technisch en agrarisch hoger onderwijs van de tweede graad ;

34° het ministerieel besluit van 9 april 1974 houdende afwijking, ten titel van experiment, van de modaliteiten van de stages tot het bekomen van het diploma van vroedvrouw, gegradueerde verpleger en verpleegster, en van de stages tot het bekomen van het brevet van verpleegassistent en verpleegassistente ;

35° het koninklijk besluit van 14 augustus 1975 houdende uitvoering van

Voorzitter

artikel 21, § § 2 en 3, b, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de wetgeving op het onderwijs ;

36° het koninklijk besluit van 9 oktober 1975 houdende erkenning van de definitieve benoeming van de personeelsleden der vrije inrichtingen voor kunstonderwijs ;

37° het koninklijk besluit van 9 oktober 1975 ter uitvoering van de wet van 26 maart 1969 betreffende het pensioen van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel evenals van de studiemeester-opvoeder van de vrije inrichtingen voor technisch, zeevaart- of kunstonderwijs ;

38° het koninklijk besluit van 15 april 1977 tot vaststelling van de regelen en de voorwaarden voor de berekening van het aantal betrekkingen in sommige ambten van het opvoedend hulppersoneel en van het administratief personeel van de inrichtingen voor secundair onderwijs en voor hoger onderwijs, met uitzondering van het universitair onderwijs ;

39° het koninklijk besluit van 9 november 1978 tot vaststelling op 1 april 1972 van de weddeschalen van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de rijksinrichtingen voor kunstonderwijs met volledig leerplan, ressorterend onder de Minister van Nederlandse Cultuur en de Minister van Franse Cultuur, alsmede van de personeelsleden van de inspectiedienst belast met het toezicht op de inrichtingen voor kunstonderwijs ;

40° het koninklijk besluit van 9 november 1978 tot vaststelling op 1 april 1972 van de weddeschalen van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de rijksinrichtingen voor kunstonderwijs met beperkt leerplan, ressorterend onder de Minister van Nederlandse Cultuur en de Minister van Franse Cultuur ;

41° het koninklijk besluit van 9 november 1978 tot vaststelling op 1 april 1972 van de bezoldiging van de voordrachthouders en van de lesgevers der rijksinrichtingen voor kunstonderwijs ressorterend onder de Minister van Nederlandse Cultuur en de Minister van Franse Cultuur ;

42° het ministerieel besluit van 10 november 1978 houdende gelijkstelling, voor het toekennen van weddeschalen, van bekwaamheidsbewijzen in het kunstonderwijs ;

43° het koninklijk besluit van 15 december 1978 tot uitvoering van artikel 77, § 5, 2de lid, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977 ;

44° het koninklijk besluit van 9 november 1981 waarbij een regeling wordt voorzien voor de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen van de personeelsleden van sommige nederlandstalige gesubsidieerde vrije inrichtingen of afdelingen van deze inrichtingen voor technisch of voor artistiek of pedagogisch hoger onderwijs van het korte type, die omgevormd worden tot inrichtingen of afdelingen voor kunstonderwijs ;

45° het koninklijk besluit van 9 november 1981 waarbij een regeling wordt voorzien voor het behoud van de erkenning van de vaste benoeming van de personeelsleden van sommige Nederlandstalige gesubsidieerde vrije inrichtingen of afdelingen van deze inrichtingen voor technisch of voor artistiek of pedagogisch hoger onderwijs van het korte type, die omgevormd worden tot inrichtingen of afdelingen voor kunstonderwijs ;

46° het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 1983 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 18 maart 1976, tot wijziging en aanvulling van het koninklijk besluit van 26 januari 1968 tot vaststelling van de titels vereist met het oog op de toekenning van toelagen aan de gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs (Nederlands taalstelsel) ;

47° het besluit van de Vlaamse rege-

ring van 20 juli 1983 houdende vaststelling van het aantal aanvaardbare lestijden in de plastische kunsten met beperkt leerplan en in het hoger onderwijs in de beeldende kunsten in het hoger onderwijs in de beeldende kunsten met volledig leerplan ;

48° het ministerieel besluit van 27 februari 1984 tot vaststelling van de vergoeding van de voordrachthouders bij de rijksinrichtingen voor kunstonderwijs, ressorterend onder de Vlaamse Gemeenschap ;

49° het koninklijk besluit 13 augustus 1985 betreffende de organisatie en de samenstelling van de Hoge Raden en van de Vaste Raad voor het hoger onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal, en tot regeling van hun werking ;

50° het koninklijk besluit van 7 april 1986 tot vaststelling van de vorm en de vermeldingen van de diploma's uitgereikt door de inrichtingen voor hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan en van het lange type met volledig leerplan waarvan de onderwijstaal het Nederlands is ;

51° het koninklijk besluit nr. 456 van 10 september 1986 houdende rationalisatie en programmatie van de internaten van het door de Staat georganiseerde of gesubsidieerde onderwijs ;

52° het koninklijk besluit nr. 460 van 17 september 1986 tot vaststelling van het rationalisatieplan en het programmatieplan van het hoger onderwijs van het korte type en tot wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het hoger onderwijs van het lange type ;

53° het koninklijk besluit van 1 december 1986 tot aanduiding van de Rijksinrichtingen voor kunstonderwijs die staatsdiensten zijn met afzonderlijk beheer ;

54° het koninklijk besluit van 8 mei 1987 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 november 1978 tot vaststelling op 1 april 1972 van de weddeschalen van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het op-

Voorzitter

voedend hulppersoneel van de rijksinrichtingen voor kunstonderwijs met volledig leerplan, ressorterend onder de Minister van Nederlandse Cultuur en de Minister van Franse Cultuur, alsmede van de personeelsleden van de inspectiedienst belast met het toezicht op de inrichtingen voor kunstonderwijs ;

55° het koninklijk besluit van 12 juni 1987 houdende toepassing van artikel 5, § 2, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

56° het koninklijk besluit van 14 juli 1987 betreffende de overheveling door fusie of door toevoeging van bepaalde afdelingen van inrichtingen van hoger Rijksonderwijs van het korte type met volledig leerplan ;

57° het koninklijk besluit van 11 augustus 1987 houdende vaststelling van de structuur en de classificatie van de afdeling technologie ;

58° het ministerieel besluit van 18 december 1987 houdende vaststelling van regelen omtrent de stages tot het bekomen van het diploma van vroedvrouw, gegradueerde verpleger en verpleegster ;

59° het koninklijk besluit van 28 januari 1988 houdende toepassing van artikel 2 en van artikel 4, § § 3 en 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

60° het koninklijk besluit van 7 april 1988 houdende toepassing van artikel 5, § 2, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

61° het koninklijk besluit van 21 september 1988 houdende toepassing van artikel 2 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

62° het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 1989 tot bepaling, voor het hoger onderwijs van het lange type en voor het hoger onderwijs van het korte type met volledig

leerplan, van de begrippen „regelmatig ingeschreven student” en „student die in aanmerking komt voor de financiering” ;

63° de artikelen 68 en 69 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs ;

64° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 1989 tot vaststelling van de modaliteiten voor het verlenen van vrijstelling van de voorwaarde geslaagd te zijn voor examens in het hoger onderwijs van het lange type en in het hoger onderwijs van het korte type ;

65° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 1990 tot bepaling van de coëfficiënten die de omkadering van het bestuurs- en onderwijzend personeel in het hoger onderwijs van het lange type en van het onderwijzend personeel in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan vaststellen ;

66° het besluit van de Vlaamse regering van 19 september 1990 tot vaststelling van het kiesreglement voor de lokale schoolraden en raden van het bestuur van het Gemeenschaps-onderwijs ;

67° het besluit van de Vlaamse regering van 28 november 1990 houdende toepassing van artikel 9, § 1, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

68° het besluit van de Vlaamse regering van 27 maart 1991 tot vaststelling van het puntengewicht per leerling, student of interne, bedoeld in artikel 3, § 2, van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II ;

69° het besluit van de Vlaamse regering van 12 juni 1991 tot vaststelling van de andere toelatingsvoorwaarden tot het hoger onderwijs, bedoeld in artikel 8, § 3, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

70° het ministerieel besluit van 26 juli 1991 houdende vaststelling van regelen omtrent de stages tot het be-

komen van het diploma van vroedvrouw en gegradueerde verpleegkundige ;

71° het besluit van de Vlaamse regering van 16 oktober 1991 tot uitvoering van artikel 17, § 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs ;

72° het besluit van de Vlaamse regering van 27 februari 1992 houdende vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en psycho-medisch-sociale centra ;

73° het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 houdende het algemeen reglement van de studie in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan ;

74° het besluit van de Vlaamse regering van 8 juli 1992 tot vaststelling van de afdelingen en hun opties in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan.

– Aangenomen.

Artikel 366

De volgende wetten, decreten en besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, houden op van toepassing te zijn op het hoger onderwijs met volledig leerplan :

1° het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende toekenning van een toelage voor overwerk aan sommige leden van het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het Openbaar Onderwijs ;

2° het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 tot vaststelling en indeling van de ambten van het administratief personeel van de rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs ; met uitzondering van de vastbenoemde leden van het administratief personeel die hun ambt te persoonlijk

Voorzitter

titel behouden ingevolge de toepassing van artikel 294 van dit decreet ;

3° het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 tot vaststelling en indeling van de ambten van de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs ; met uitzondering van de vastbenoemde leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel die hun ambt te persoonlijk titel behouden ingevolge de toepassing van artikel van dit decreet ;

4° het koninklijk besluit van 19 juni 1967 tot vaststelling van de bekwaamheidsbewijzen vereist van de kandidaten voor de wervingsambten van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs ; met uitzondering van de vastbenoemde leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel die hun ambt te persoonlijk titel behouden ingevolge de toepassing van artikel van dit decreet ;

5° het koninklijk besluit van 13 februari 1968 houdende erkenning van de definitieve benoeming van de personeelsleden der gesubsidieerde officiële en vrije inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, secundair en hoger onderwijs van het korte en van het lange type met volledig leerplan, en van de tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben ;

6° het koninklijk besluit van 2 oktober 1968 tot vaststelling en rangschikking van de ambten der leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulp-personeel, van het paramedisch personeel bij de inrichtingen voor kleuteronderwijs, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, en van de ambten der leden van de inspectiedienst belast met het toezicht

op deze inrichtingen ; met uitzondering van de vastbenoemde leden van het opvoedend hulppersoneel die hun ambt te persoonlijk titel behouden ingevolge de toepassing van artikel 293 van dit decreet ;

7° het koninklijk besluit van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel en van het paramedisch personeel der rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen ;

8° het koninklijk besluit van 1 december 1970 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de ambten der leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel bij de inrichtingen voor kleuteronderwijs, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, en van de ambten der leden van de inspectiedienst belast met het toezicht op deze inrichtingen ;

9° het koninklijk besluit van 25 oktober 1971 tot vaststelling van het statuut van de leermeesters, leraars en de inspecteurs katholieke en protestantse godsdienst der inrichtingen voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat ;

10° het koninklijk besluit van 27 januari 1975 tot vaststelling op 1 april 1972 van de weddeschalen verbonden aan de ambten van het administratief, meesters, vak- en dienstpersoneel der rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs ; met uitzondering van de vastbenoemde leden van het administratief, meesters-, vak- en dienstpersoneel die hun ambt te persoonlijk titel behouden ingevolge de toepassing van de artikelen 292 en 294 van dit decreet ;

11° artikel 77 van de wet van 24 de-

cember 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977 ;

12° het koninklijk besluit van 31 augustus 1978 betreffende de voorwaarden tot rangschikking van de studiën in de plastische kunsten met volledig leerplan in de drie graden van het hoger kunstonderwijs ;

13° het koninklijk besluit van 9 november 1978 tot vaststelling op 1 april 1972 van de weddeschalen van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de rijksinrichtingen voor kunstonderwijs met volledig leerplan, ressorterend onder de Minister van Cultuur en de Minister van Franse Cultuur, alsmede van de personeelsleden van de inspectiedienst belast met het toezicht op de inrichtingen voor kunstonderwijs ;

14° het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 houdende de wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan ;

15° het koninklijk besluit van 29 augustus 1985 houdende harmonisering van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan ;

16° het koninklijk besluit van 17 juli 1987 houdende erkenning van de definitieve benoeming van de personeelsleden der gesubsidieerde vrije inrichtingen voor kunstonderwijs met volledig leerplan ;

17° decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs ;

18° decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra ;

Voorzitter

19° titel II van het decreet betreffende het onderwijs-111 van 9 april 1992;

20° titel II, hoofdstuk III, wat betreft het onderwijzend personeel en de artikelen 83, 85, 86 en 87 van het decreet betreffende het onderwijs-IV van 28 april 1993;

21° het decreet betreffende het onderwijs-V van 15 december 1993 met uitzondering van de artikelen 34 en 57;

22° de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 297 van 31 maart 1984 betreffende de opdrachten, de wedden, de weddetoelagen en de verloven voor verminderde prestaties in het onderwijs en de psychologisch-medisch-sociale centra.

— Aangenomen.

Artikel 367

De artikelen 2, 3, 6, 6 bis, 6 ter, 6 quinquies, 7, 12 bis, 12 ter, 23, 32 en 41 tot 44 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving houden op van toepassing te zijn op het hoger onderwijs met volledig leerplan.

— Aangenomen.

Artikel 368

De Vlaamse regering neemt de aanvullende maatregelen die met betrekking tot de hogescholen vermeld in artikel 3 nodig zijn om de overgang van het vroegere stelsel naar het nieuwe te regelen. Zij kan bij aanvullende maatregel eveneens afwijken van de algemene regels inzake de inwerkingtreding van dit decreet zoals bedoeld in artikel 369.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK II

Inwerkingtreding

Artikel 369

§ 1. Treedt in werking met ingang

van het academiejaar 1994-1995 :

— hoofdstuk III van titel IV

Treden in werking op 1 oktober 1994 :

— hoofdstuk V van titel IV ;
— de hoofdstukken I en II van titel V ;
— afdeling 3 van hoofdstuk III van titel V.

Treden in werking op 1 september 1995 :

— titel I ;
— titel II ;
— hoofdstuk IV van titel IV ;
— de afdelingen 1 en 2 van hoofdstuk III van titel V ;
— hoofdstuk 1 van titel VII.

Treden in werking op 1 januari 1996 :

— titel III ;
— de hoofdstukken 1 en II van titel IV ;

— de hoofdstukken II en III van titel VII, met uitzondering van de artikelen 318 en 326 die in werking treden op 1 september 1995.

Treden in werking op door de Vlaamse regering te bepalen data :

— de artikelen van titel VIII.

§ 2. In afwijking van de in dit decreet aangegeven data van inwerkingtreding, treedt dit decreet slechts in werking op het ogenblik dat een bijzonder decreet bekrachtigd en afgekondigd wordt waarin het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs wordt gewijzigd en aldus wordt voorzien in overdracht van de instellingen voor hoger onderwijs van het gemeenschapsonderwijs naar openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid zoals bedoeld in titel VIbis van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. Indien de bedoelde wijziging van het bijzonder decreet niet

bekrachtigd en afgekondigd is uiterlijk op 31 december 1994, wordt dit decreet ingetrokken.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag 30 juni om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw A. Leysen en de heren R. Swinnen, L. Appeltans en J. Tavernier houdende wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs — 541 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Leysen en de heren Swinnen, Appeltans en Tavernier houdende wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een in artikel 127 van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

— Aangenomen.

Artikel 2

In de artikelen 11, § 1, 2°, 22, § 1, 2° en 27, § 1, 2° van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs wordt

Agalev-Kamerlid Jef Tavernier, in gesprek met fractiegenote Magda Aelvoet, één van de indieners van het voorstel van decreet houdende regeling van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

het woord „universitair” telkens vervangen door het woord „hoger”.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

In het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs wordt een nieuwe Titel VIbis ingevoegd die luidt als volgt :

„TITEL VIbis

De Vlaamse autonome hogescholen

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 61bis

§ 1. Met betrekking tot de hogescholen van het Gemeenschapson-

derwijs draagt de centrale raad, bevoegd voor het beslissen tot overdracht, de hogescholen van het Gemeenschapsonderwijs over naar openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid, die tot stand komen bij overeenkomst tussen de ARGO en andere inrichtende machten die op 1 oktober 1994 hoger onderwijs buiten de universiteit organiseren, of door een beslissing van de ARGO. Deze overdracht dient ten laatste op 31 augustus 1995 te geschieden.

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 61bis tot 61duodécimies van dit bijzonder decreet die van toepassing zijn op de openbare instellingen zoals bedoeld in het eerste lid zijn deze openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid Vlaamse autonome hogescholen zoals bedoeld in het decreet van [...] betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en zijn de bepalingen van titel V, Hoofdstuk 1 van hetzelfde

de decreet van overeenkomstige toepassing.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde overeenkomst of beslissing vermeldt ten minste :

1° de bestuurszetel van de hogeschool ;

2° de wijze waarop de hogeschool hoger onderwijs organiseert ;

3° de roerende en onroerende goederen die de toetredende inrichtende machten overdragen of onder bepaalde voorwaarden ter beschikking stellen ;

4° de eventuele wijze van vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) in de bestuursorganen, conform artikel 61ter, eerste lid ;

5° de aanstelling van de eerste algemeen directeur en de eerste voorzitter van de raad van bestuur ; de termijn van deze aanstelling bedraagt maximum twee academiej aren.

§ 3. De bestuursorganen van de in paragraaf 1 bedoelde openbare instelling zijn de raad van bestuur, het bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden, de departementshoofden en de andere door de raad van bestuur bepaalde organen.

§ 4. Deze openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid dienen voor de hogescholen waarvan zij de inrichtende macht zijn, het artikel 24, § 1, derde lid, van de Grondwet in acht te nemen.

§ 5. De decreetgever kan bij meerderheid zoals bedoeld in artikel 24, § 2 van de Grondwet, andere autonome organen aanduiden dan diegene bedoeld in § 1.

HOOFDSTUK II

De raad van bestuur

Artikel 61ter

De raad van bestuur, zoals bedoeld in artikel 61bis, is als volgt samengesteld :

Voorzitter

1° acht vertegenwoordigers van het personeel van de hogeschool waarvan, voor zover deze categorieën in de hogeschool aanwezig zijn :

a) één vertegenwoordiger van het administratief en technisch personeel of het meesters-, vak- en dienstpersoneel, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

b) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van praktijklectoren, hoofdpraktijklectoren, lectoren en hoofdlectoren, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

c) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van assistenten, werkleiders en doctor-assistenten, verkozen door en onder de leden van dit personeel ;

d) één vertegenwoordiger van het onderwijzend personeel uit de groep van docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren, verkozen door en onder de leden van dit personeel.

De overige vertegenwoordigers van het personeel worden gekozen door en onder de personeelsleden van de hogeschool verzameld in één kiescollege. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste twee academiejaren een voltijdse opdracht in de hogeschool vervuld te hebben ;

2° drie vertegenwoordigers door de studenten van die hogeschool verkozen onder de studenten die ten minste één academiejaar aan die hogeschool regelmatig zijn ingeschreven ;

3° a) indien de hogeschool tot stand kwam bij overeenkomst tussen verschillende inrichtende machten :

— tijdens de periode van het eerste mandaat van de leden van de raad van bestuur : maximum twaalf vertegenwoordigers van de inrichtende machten die de overeenkomst bedoeld in artikel 61bis hebben afgesloten of vertegenwoordigers uit de sociaal-economische of culturele mi-

lieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV ;

— vanaf het tweede mandaat van de leden van de raad van bestuur : maximum twaalf vertegenwoordigers, waarvan ten hoogste negen vertegenwoordigers van de inrichtende macht en ten minste drie vertegenwoordigers van de sociaal-economische milieus en culturele milieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV ;

b) indien de hogeschool tot stand kwam bij beslissing van één inrichtende macht : maximum twaalf vertegenwoordigers, waarvan ten hoogste zes vertegenwoordigers van de inrichtende macht en ten minste de helft vertegenwoordigers van de sociaal-economische milieus en culturele milieus. De vertegenwoordigers van de sociaal-economische of culturele milieus worden, rekening houdend met het profiel van de hogeschool, aangeduid door de SERV.

De algemeen directeur neemt van ambtswege aan de vergaderingen deel met raadgevende stem.

Artikel 61quater

De raad van bestuur kiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

In afwijking van het eerste lid kan de voorzitter buiten de leden van de raad van bestuur worden verkozen. Hij beschikt in dat geval over stemrecht.

De voorzitter roept de raad van bestuur bijeen en zit deze voor.

Indien de voorzitter verhinderd is, worden zijn bevoegdheden door de ondervoorzitter uitgeoefend.

Artikel 61quinquies

Voor elk van de leden van de raad

van bestuur, bedoeld in artikel 61ter, eerste lid, 1°, 2° en 3°, wordt terzelfder tijd een opvolger verkozen. Als een lid zijn mandaat voortijdig beëindigt of niet langer de hoedanigheid bezit op basis waarvan het mandaat is verleend, voltooit de opvolger het mandaat van de voorganger. Indien ook de opvolger het mandaat niet kan voltooien, worden tussentijdse verkiezingen georganiseerd.

Artikel 61sexies

Het mandaat van de leden van de raad van bestuur duurt vier academiejaren en is hernieuwbaar. Het mandaat van de vertegenwoordigers van de studenten duurt twee academiejaren en is eenmaal hernieuwbaar.

De vertegenwoordigers van het personeel en de studenten genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

Artikel 61septies

De raad van bestuur :

1° bepaalt zijn organiek reglement inclusief de procedure m.b. t. de verkiezing van de leden en de opvolgers van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 61ter, eerste lid, 1°, 2° en 3° ;

2° bepaalt het reglement van de departementsraad, inclusief de procedure voor verkiezing van de leden en de departementshoofden ;

3° bepaalt het bestuursreglement, het algemeen examenreglement en het tuchtreglement ;

4° legt de algemene richtlijnen vast voor de organisatie en coördinatie van de taken van de hogeschool ;

5° legt de meerjarenbegroting vast en past ze eventueel aan ;

6° legt jaarlijks de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van de hogeschool vast ;

Voorzitter

7° bepaalt de personeelsformatie ;

8° benoemt het onderwijzend personeel op eensluitend advies van de departementsraad en het leidinggevend administratief en technisch personeel en bekrachtigt ambtswijzigingen en bevorderingen ;

9° bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen ;

10° stelt de criteria vast voor de toekenning van de premies bedoeld in de artikelen 141 en 157 en van het decreet van [. . .] betreffende de hogescholen van de Vlaamse Gemeenschap en kent deze premies toe op voorstel van de departementsraad voor het personeel toegewezen aan een departement of het bestuurscollege voor personeel dat niet aan een departement wordt toegewezen ;

11° oefent rechtsvorderingen uit als eiser of verweerder ;

12° kan leningen afsluiten ;

13° oefent alle andere bij of krachtens een decreet toegekende bevoegdheden uit ;

14° beslist over het fuseren van de hogescholen met andere hogescholen en over het overhevelen van bepaalde onderdelen van de hogeschool naar andere hogescholen ; met andere hogescholen wordt bedoeld Vlaamse autonome hogescholen zoals bedoeld in artikel 61bis van dit decreet ;

15° laat de sociale voorzieningen behoren door een of meer verenigingen zonder winstgevend doel, zoals bedoeld in artikel 208 van het decreet van [. . .] betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

Met uitzondering van de bevoegdheden vermeld onder 6°, 7° en 14° kan de raad van bestuur deze bevoegdheden delegeren aan het bestuurscollege. In voorkomend geval bepaalt de raad van bestuur bij de beslissing tot delegeren of deze bevoegdheden voor verdere delegatie vatbaar zijn.

Artikel 61octies

§ 1. De raad van bestuur kan slechts geldig beraadslagen en besluiten indien ten minste de helft van de in artikel 61ter, eerste lid bedoelde leden aanwezig is.

Indien na een eerste samenroeping van een vergadering van de raad van bestuur het in het eerste lid bedoelde quorum niet wordt bereikt, kan de raad van bestuur ten vroegste één en ten hoogste tien dagen later geldig vergaderen na een tweede samenroeping van een vergadering van die raad met dezelfde agenda, ongeacht het aantal aanwezige leden.

§ 2. In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen.

De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur voorgelegd, die ze kan herroepen of wijzigen. Voor het instellen van rechtsvorderingen, deze in kortgeding uitgezonderd, en het sluiten van minnelijke schikkingen is in ieder geval de voorafgaande instemming van de raad van bestuur vereist.

Artikel 61novies

Behoudens wanneer anders bepaald in dit decreet, worden de beslissingen van de raad van bestuur genomen bij gewone meerderheid. Voor het bepalen van dit meerderheidsquorum worden onthoudingen, ongeldige en blancostemmen niet in aanmerking genomen. Bij staking van stemmen wordt een nieuwe stemming gehouden. Indien er bij deze tweede stemming opnieuw staking van stemmen is, beslist de voorzitter.

De leden van de raad van bestuur onthouden zich van het beraadslagen en het stemmen over aangelegenheden die hen zelf, hun echtgenoten en hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad persoonlijk aanbelangen.

Artikel 61decies

§ 1. De raad van bestuur stelt de evaluatieprocedure met inbegrip van de criteria vast en stelt de leden van het college van beroep inzake evaluatie aan.

§ 2. Voor het personeel toegewezen aan een departement gebeurt de evaluatie door de departementsraad op voorstel van het departementshoofd. Voor het personeel dat niet is toegewezen aan een departement, gebeurt de evaluatie door het bestuurscollege op voorstel van de algemeen directeur.

Artikel 61undecies

§ 1. De raad van bestuur stelt de tuchtprocedure vast en stelt de leden van het college van beroep inzake tucht aan.

§ 2. De tuchtprocedure wordt ingeleid door het departementshoofd voor het personeel toegewezen aan het departement en door de algemeen directeur voor het personeel dat niet is toegewezen aan een departement.

§ 3. De tuchtstraffen, met uitzondering van het ontslag bij tuchtmaatregel, worden uitgesproken door het departementshoofd of door de algemeen directeur, naargelang de personeelsleden al dan niet zijn toegewezen aan een departement. Het ontslag bij tuchtmaatregel wordt uitgesproken door de raad van bestuur, op voorstel van het departementshoofd of van de algemeen directeur.

§ 4. In afwijking van § 2 en § 3, kan de algemeen directeur, indien hij het nodig acht een tuchtprocedure in te zetten tegen een personeelslid toegewezen aan een departement en wanneer het departementshoofd zelf hiertoe het initiatief niet neemt, een voorstel tot het nemen van een tuchtsanctie op de agenda van een departementsraad plaatsen. Wanneer de departementsraad dan een tuchtsanctie voorstelt, wordt dit voorstel aan de raad van bestuur in-

Voorzitter

geval van een voorstel tot ontslag, ter beslissing voorgelegd.

§ 5. De voorzitter van de raad van bestuur is bevoegd voor het geven van ontslag om dringende redenen. Hij legt deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur voor. De raad van bestuur kan deze beslissing bekrachtigen of herroepen.

HOOFDSTUK III

Het bestuurscollege

Artikel 61duodecies

Het bestuurscollege is samengesteld uit :

1° de voorzitter van de raad van bestuur, die ambtshalve voorzitter is van het bestuurscollege ;

2° de algemeen directeur ;

3° drie leden, personeelsleden van de hogeschool of leden van de raad van bestuur van de hogeschool voor een periode van vier academiejaren door de raad van bestuur aangesteld op voorstel van de voorzitter van het bestuurscollege en de algemeen directeur.

Artikel 61ter decies

Het bestuurscollege is bevoegd voor alle materies van de hogeschool die bij of krachtens dit decreet niet aan de raad van bestuur, de algemeen directeur, de departementsraden of de departementshoofden zijn opgedragen. In het bijzonder is het bestuurscollege belast met :

1° het dagelijks bestuur en de voorbereiding, bekendmaking en uitvoering van de besluiten van de raad van bestuur ;

2° de beschikking over de financiën en de roerende en onroerende goederen van de hogeschool binnen de perken van de begrotingskredieten en het door de raad van bestuur op-

gestelde beleids of financieringsplan ;

3° het sluiten van overeenkomsten en het verrichten van andere rechtshandelingen binnen de personeelsformatie en de begroting vastgesteld door de raad van bestuur ;

4° de vaststelling van vacatures en de beslissing tot de vacantverklaring van openstaande ambten ;

5° het benoemen van het niet-leidinggevend administratief en technisch personeel ;

6° het bekrachtigen van de beslissingen van de departementsraad, bedoeld in artikel 61vicies ter, 1° van dit decreet voor wat betreft de tijdelijke aanstelling van het onderwijzend personeel, 10° en 12° ;

7° het opstellen van zijn reglement van orde.

Artikel 61quater decies

Behoudens wanneer anders bepaald in deze titel, worden de beslissingen van het bestuurscollege genomen bij gewone meerderheid. Voor het bepalen van dit meerderheidsquorum worden onthoudingen, ongeldige en blancostemmen niet in aanmerking genomen. Bij staking van stemmen wordt een nieuwe stemming gehouden. Indien er bij deze tweede stemming opnieuw staking van stemmen is, beslist de voorzitter.

De leden van de raad van bestuur onthouden zich van het beraadslagen en het stemmen over aangelegenheden die henzelf, hun echtgenoten en hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad persoonlijk aanbelangen.

Artikel 61quinquies decies

Het bestuurscollege is verantwoordelijk verschuldigd aan de raad van bestuur.

Het verschaft de raad van bestuur informatie over zijn beslissingen en licht hem op zijn verzoek in over al

zijn handelingen. Het bestuursreglement bedoeld in artikel 61septies, eerste lid, 3°, bevat hieromtrent nadere regels.

Artikel 61sexies decies

Het bestuurscollege kan bepaalde van zijn bevoegdheden overdragen aan de algemeen directeur. Hij brengt omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden verslag uit aan het bestuurscollege.

HOOFDSTUK IV

De algemeen directeur

Artikel 61septies decies

De algemeen directeur wordt aangesteld door de raad van bestuur. De raad van bestuur begeeft de betrekking van algemeen directeur na een openbare oproep in het Belgisch Staatsblad.

De aanstelling van de algemeen directeur geschiedt bij geheime stemming en met gewone meerderheid van stemmen, onthoudingen niet inbegrepen. De raad van bestuur stelt de aanstellingsprocedure vast.

De afzetting van de algemeen directeur geschiedt bij geheime stemming en met een tweederde meerderheid van de stemmen, onthoudingen niet inbegrepen.

Artikel 61octies decies

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de hogeschool op administratief, technisch en financieel vlak. Hij coördineert de werking van de administratieve diensten en kan na goedkeuring van het bestuurscollege zijn bevoegdheden overdragen.

Behoudens het bepaalde in artikel 61septies, eerste lid, 11°, vertegenwoordigt hij de hogeschool in en buiten rechte.

Voorzitter

HOOFDSTUK V

De departementen en de bestuursorganen

Artikel 61novies decies

De raad van bestuur bepaalt welke departementen de hogeschool omvat.

Artikel 61vicies

De departementsraad bestuurt het departement. Hij wordt voorgezeten door het departementshoofd.

Artikel 61semel et vicies

§ 1. De departementsraad is als volgt samengesteld :

1° zes vertegenwoordigers van het personeel, verkozen voor een termijn van vier academiejaren door en onder de personeelsleden van het departement verzameld in één kiescollege ;

2° drie vertegenwoordigers voor een termijn van twee academiejaren door de studenten van dit departement verkozen onder de studenten die aan dit departement ten minste één academiejaar zijn ingeschreven ;

3° drie vertegenwoordigers uit de sociaal-economische of culturele milieus, voor een termijn van vier academiejaren door de raad van bestuur aangewezen op voordracht van de vertegenwoordigers bedoeld in 1° en 2°.

De vertegenwoordigers van het personeel en de studenten genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

Voor elk van de leden van de departementsraad, wordt terzelfder tijd een opvolger verkozen. Als een lid zijn mandaat voortijdig beëindigt of niet langer de hoedanigheid bezit op

basis waarvan het mandaat is verleend, voltooit de opvolger het mandaat van de voorganger. Indien ook de opvolger het mandaat niet kan voltooien worden tussentijdse verkiezingen georganiseerd.

§ 2. Indien de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs één van de fuserende partners in de hogeschool is die onderwijsbevoegdheid in het studiegebied onderwijsorganiseerde, worden in afwijking van § 1, 3°, in de departementsraad van het departement onderwijs minimum twee vertegenwoordigers uit de sociaal-economische of culturele milieus aangeduid door de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Artikel 61vicies bis

De departementsraad verkiest het departementshoofd voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren onder het benoemd onderwijzend personeel van het departement, uit de groep van lectoren, hoofdlectoren, docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren.

Het departementshoofd is de voorzitter van de departementsraad. Indien hij op het ogenblik van zijn verkiezing geen zitting heeft in de departementsraad, wordt hij van rechtswege lid met stemrecht.

Artikel 61vicies ter

De departementsraad organiseert de onderwijsverstrekking, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening ; hij coördineert de bestuurstaken op het niveau van het departement en conform de richtlijnen van de raad van bestuur en het bestuurscollege. In het bijzonder is de departementsraad, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 61ter decies, 6°, belast met :

1° de aanstelling van het onderwijzend personeel en het voorstellen

van personeelsleden voor benoeming

2° het vaststellen van onderwijs- en examenprogramma's ;

3° toezien of de concretisering van het onderwijs en de examens in overeenstemming is met het programma ;

4° het opmaken van een jaarverslag waarin de activiteiten van het departement worden weergegeven ;

5° de vaststelling van onderzoeksprogramma's ;

6° de interne organisatie van het departement ;

7° het aanwenden van de toegewezen personele en materiële middelen ;

8° het jaarlijks opstellen van budgetvoorstellen ;

9° het doen van voorstellen inzake de personeelsformatie ;

10° het sluiten van samenwerkingsakkoorden ;

11° het bepalen van de taakomschrijvingen van het personeel toegewezen aan het departement ;

12° het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel toegewezen aan het departement ;

13° in uitvoering van de procedure voorzien in artikel 147, § 1 van het decreet van [. . .] betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap het verlenen van een advies inzake cumulatierегeling.

Artikel 61vicies quater

De departementsraad kan sommige van zijn bevoegdheden uitdrukkelijk toewijzen aan het departementshoofd. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden brengt het departementshoofd verslag uit aan de departementsraad.

Voorzitter

HOOFDSTUK VI

Het toezicht

Artikel 61vicies quinquies

§ 1. De openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid zoals bedoeld in artikel 61bis, staan onder het toezicht van de Vlaamse regering. Dit toezicht wordt uitgeoefend door een of meer commissarissen van de Vlaamse regering zoals bedoeld in en overeenkomstig de bepalingen van Titel IV, Hoofdstuk V van het decreet van [. . .] betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. In geval het vooropgestelde begrotingsevenwicht niet wordt bereikt kan de Vlaamse regering na toepassing van de artikelen 250 en 251 van het decreet van [. . .] betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, na advies van haar commissaris of commissarissen, in de plaats treden van de bevoegde bestuursorganen en de passende maatregelen treffen teneinde het financieel evenwicht van de hogeschool te herstellen.

HOOFDSTUK VII

Specifieke bepalingen inzake de overdracht

Artikel 61vicies sexies

Het personeel, tewerkgesteld in hogescholen van het Gemeenschapsonderwijs, wordt overgedragen aan de betrokken openbare instelling op de datum waarop de overdracht uitvoering krijgt. De overgang van die personeelsleden gebeurt in het ambt of de ambten waarin zij op de dag van de overdracht zijn aangesteld of benoemd en in de statutaire toestand waarin zij zich op die dag bevinden.

Zij behouden ten minste de salarisschaal en de anciënniteit die zij op de voormelde dag genieten.

Artikel 61vicies septies

Tenzij anders bepaald in de overeen-

komst, treedt de betrokken openbare instelling in de rechten en de verplichtingen van de ARGO die vroeger uit hoofde van de bedoelde hogeschoolactiviteiten zijn ontstaan. In de overdracht zijn begrepen alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures.

Artikel 61duodetricies

§ 1. Wanneer een hogeschool van het Gemeenschapsonderwijs toetreedt tot een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, worden de gebouwen waarin voorheen hoger onderwijs werd verstrekt, georganiseerd door de ARGO, om niet en zonder kosten van welke aard ook overgedragen aan de nieuwe openbare instelling in de staat waarin ze zich bevinden. Dit gebeurt bij akte, verleden met toepassing van artikel 9 van de wet van 27 mei 1870 aangaande vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten inzake de onteigening ten algemene nutte.

§ 2. Indien die gebouwen gebruikt worden voor onderwijs of andere activiteiten waarvoor de openbare instelling met rechtspersoonlijkheid niet bevoegd is, kunnen ze eigendom worden van de openbare instelling of eigendom blijven van de ARGO. De keuze tussen beide opties wordt vastgelegd in artikel 61bis van bedoelde overeenkomst.

Deze overeenkomst bevat minstens het wederzijds gebruiksrecht van de gebouwen en de wijze waarop het onderhoud wordt gefinancierd.“

De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans : Mijnheer de voorzitter, ik wens een minieme tekstcorrectie te vragen. Ik verwijs naar bladzijde 19 van het verslag en meer bepaald naar artikel 61 duodetricies §2. Er staat : “De keuze tussen beide opties wordt vastgelegd in artikel 61bis van bedoelde overeenkomst”. Deze zin moet als volgt luiden : “De keuze tussen beide opties wordt vastgelegd in de bij artikel

61bis bedoelde overeenkomst”. Dit is slechts een minieme tekstcorrectie en ik vraag dat deze wijziging zou worden aanvaard.

De voorzitter : Kan de Raad het eens zijn met deze tekstcorrectie zonder daarvoor over een uitgeschreven amendement te moeten beschikken ? (*Instemming*)

Deze tekstcorrectie wordt dus aangenomen. Artikel 3 is aangenomen.

Artikel 4

De bepalingen van dit decreet treden in werking tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag 30 juni om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van bijzonder decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden

— 507 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

Voorzitter

De algemene bespreking is geopend.

De heer Geens, verslaggever, heeft het woord.

De heer G. Geens, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het gedrukt verslag over de werkzaamheden van de commissie geeft alle mogelijke informatie betreffende dit ontwerp van decreet. Ik zal mij dus beperken tot de hoofdelementen van dit ontwerp.

Ten eerste wens ik het belang van deze tekst te onderstrepen. Immers, het gaat hier over het pensioensysteem van de belangrijkste parastatale instelling die onder de Vlaamse Gemeenschap ressorteert. Zij is zeer belangrijk op budgettair vlak en op het vlak van tewerkstelling, althans indien men rekening houdt met de tewerkstelling in de centrale diensten van de betrokken instelling.

Dit decreet regelt de rechten op pensioen van de gewezen actieve leden van de BRTN. Uit de bijlage kan men een aantal zeer interessante gegevens halen. Zo stelt men vast dat in 1995 de pensioenlast 600 miljoen frank zal bedragen. In 2010, dat is niet meer zover af, loopt dit bedrag reeds op tot 1.760 miljoen frank. Dit is dus bijna een verdrievoudiging. Tien jaren later bereiken we 2.900 miljoen frank, dus vijfmaal hoger dan in 1995.

Dat heeft echter niet tot gevolg dat het systeem uit zijn voegen barst want de dekkingsgraad van het systeem, met name het vermogen van het fonds geplaatst tegenover de verplichtingen, blijft rond de 40 percent schommelen en is dalend vanaf 2010. Men moet echter goed rekening houden met het feit dat vooruitzichten over meer dan 20 jaar in dit domein absoluut aleatoir zijn. Het systeem moet voor een lange tijd financieel houdbaar zijn.

Ik verwijs ook naar de tabellen. Ik heb er zorg voor gedragen dat zij grafisch werden voorgesteld. U kunt

daarin onder meer de ontwikkeling van deze dekkingsgraad zien.

Dit ontwerp omschrijft nauwkeurig de rechten van de gepensioneerden op basis van een origineel systeem in die zin dat het specifiek voor de BRTN is en afwijkt van de globale regeling voor de overheidsgepensioneerden. Deze pensioenen worden verstrekt door een kapitalisatiefonds wat een rareiteit is in onze pensioenstelsels. Het wordt gedekt door 7,5 percent van de lonen en wedden door de betrokkenen zelf en door 19,5 percent patronale lasten, met dien verstande dat dit momenteel 15,5 percent is, geleidelijk aan wordt opgetrokken en na 5 jaar op kruissnelheid 19,5 percent bedraagt. Dit is lager dan de patronale lasten bij het geheel van de overheid.

Het ontwerp van decreet betreft een autonoom pensioensysteem. Het bevat geen bepalingen inzake het financieringssysteem maar regelt wel de individuele rechten en streeft een eenvormigheid na met het stelsel van het overheidspersoneel. Het pensioenfonds en de daaraan verbonden pensioenregeling dateert uit de tijd van de paardentram, namelijk uit 1948. In 1959 resorteerde het toenmalige NIR onder het departement van Verkeerswezen. Bepaalde elementen uit het pensioenfonds vinden hun oorsprong in het statuut van de Spoorwegen. Het staat buiten kijf dat dit systeem ver afstaat van de huidige realiteit. Daarom was een modernisering noodzakelijk. Het voorliggend ontwerp van decreet bepaalt dat de toekomstige gepensioneerden van de BRTN dezelfde rechten genieten als het overheidspersoneel, met inbegrip van de automatische perekwatie van de pensioenen.

De originele tekst van het ontwerp bevatte twee afwijkingen op de algemene regel : ten eerste, in tegenstelling met het overheidspersoneel, waar men rekening houdt met de gemiddelde wedde van de vijf laatste jaren, houdt dit ontwerp rekening met de wedde van de twee laatste

jaren voor het bepalen van het pensioenbedrag ; ten tweede, het bedrag wordt niet in zestigsten berekend maar wel in vijftigsten. Tijdens de besprekingen in de commissie werd hierop zowel door de meerderheid als door de oppositie kritiek geleverd en werd aangedrongen op een gelijkgeschakeling met het algemeen stelsel. De minister heeft daarmee ingestemd. Men heeft beslist de huidige regeling van twee jaar en vijftigsten te behouden voor de werknemers die vóór 1 januari 1995 in dienst zijn. Na 1 januari 1995 geldt de algemene regel. Het huidige stelsel is als het ware gepromoveerd tot overgangsstelsel. Het nieuwe stelsel is gelijkaardig aan dat van het overheidspersoneel. Het spreekt voor zich dat de berekening van de pensioenbedragen zal gebaseerd zijn op die van de Vlaamse Gemeenschap.

Collega Dewael, juridisch-technisch is de door de commissie goedgekeurde tekst een bundeling van het destijds door u ingediende ontwerp en de amendementen van de huidige minister, de heer Weckx. Deze tekst is niet alleen volkomen autonoom maar ook vlot leesbaar, zonder al te veel verwijzingen naar de algemene pensioenregeling van het overheidspersoneel. Ik herhaal dat de tekst, met uitzondering van de bijdragen van de betrokkenen, geen bepalingen bevat over de financiering van het stelsel. Daarom is dit ontwerp van decreet ook gekoppeld aan de financiële vooruitzichten van de BRTN. Het personeel dat op dit ogenblik in dienst is, geniet een gunstregime. Dit kan moeilijk gewijzigd worden. Het staat wel vast dat zij die, in de toekomst, toetreden tot de BRTN zich aan de algemene regeling zullen moeten houden.

De commissie heeft dit ontwerp nagenoeg unaniem aangenomen, het verslag werd door alle leden goedgekeurd.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Nee)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Voorafgaande bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

De Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap, hierna te noemen BRTN, waarborgt aan zijn vastbenoemde personeelsleden de uitbetaling van een rustpensioen en aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden de uitbetaling van een overlevingspensioen, binnen de nadere regelen bepaald in of krachtens dit decreet.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Het recht op pensioen

AFDELING 1

Het rustpensioen

Artikel 3

§ 1. Het recht op het rustpensioen gaat in op de eerste dag van de

maand die volgt op die waarin het personeelslid zijn 60ste verjaardag bereikt, of op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de stopzetting van zijn functies, indien die zich later voordoet, op voorwaarde dat het personeelslid ten minste vijf daadwerkelijk bij de BRTN gepresteerde dienstjaren telt.

Het personeel dat op 31 december 1960 in dienst was van de instituten van de BRT-RTB, verkrijgt het recht op rustpensioen de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het zijn 55ste verjaardag bereikt, op voorwaarde dat het ten minste dertig daadwerkelijk bij de BRTN gepresteerde dienstjaren telt.

§ 2. Voor de berekening van het aantal dienstjaren waarvan sprake in § 1, wordt de tijd doorgebracht in internationale radio-organisaties waarvan België lid is, bij de werkelijke diensttijd gevoegd.

§ 3. Om vast te stellen of de voorwaarden inzake minimumduur van de diensten voor de opening van het recht op pensioen vervuld zijn, worden alle diensten met onvolledige opdracht beschouwd als zijnde voltijs gepresteerd.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

Elk vastbenoemd personeelslid wordt van ambtswege op pensioen gesteld op de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het personeelslid zijn 65e verjaardag bereikt.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

§ 1. Het recht op een uitgesteld rustpensioen wordt op aanvraag toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden die ten minste vijf daadwerkelijk bij de BRTN gepresteerde dienstjaren tellen, en wier diensten ten vroegste op 1 januari 1977 op welke wijze ook beëindigd werden, behalve in geval van afzetting.

§ 2. Het recht op het uitgesteld rustpensioen gaat in de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het personeelslid zijn 60ste verjaardag bereikt

Tot de aanvangsdatum van dit pensioen doet de uitoefening van een beroepsactiviteit door de betrokkene, ongeacht het daaraan verbonden inkomen, geen afbreuk aan het recht op dit pensioen.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

§ 1. Het vervroegd rustpensioen wegens gezondheidsredenen of lichamelijke ongeschiktheid wordt door de Raad van Bestuur verleend aan de vastbenoemde personeelsleden die ongeschikt zijn verklaard tot werken door een medisch controleorgaan, aangesteld door de Raad van Bestuur van de BRTN.

§ 2. Het vervroegd rustpensioen wegens gezondheidsredenen of lichamelijke ongeschiktheid mag definitief toegekend worden indien de in § 1 bedoelde medische instantie oordeelt dat het personeelslid definitief ongeschikt is om op een regelmatige wijze zijn functies te vervullen of andere functies ingevolge wedertewerkstelling of wederbenutting in een ander ambt dat beter met zijn lichamelijke geschiktheid overeenkomt. In alle andere gevallen wordt het pensioen tijdelijk toegekend voor een maximumduur van twee jaar.

De voormelde medische instantie mag op elk tijdstip beslissen de betrokkene aan een nieuw onderzoek te onderwerpen. Zij moet hem ten minste eenmaal opnieuw onderzoeken tussen de derde en de zesde maand vóór de datum van het verstrijken van de periode van het tijdelijk pensioen.

De betrokkene van zijn kant mag steeds een nieuw geneeskundig onderzoek aanvragen op voorwaarde dat er ten minste zes maanden zijn

Voorzitter

verstreken sinds het vorige onderzoek.

Het tijdelijk pensioen wordt definitief wanneer het personeelslid, vóór het verstrijken van de in het eerste lid aangegeven periode van twee jaar, definitief ongeschikt wordt verklaard.

In elk geval wordt het tijdelijk pensioen definitief op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de betrokkene zijn 65ste verjaardag bereikt.

— Aangenomen.

Artikel 7

§ 1. De beslissing waarbij een personeelslid toegelaten wordt tot het pensioen waarvan sprake in artikel 6 van dit decreet heeft uitwerking op de eerste dag van de maand die volgt op die tijdens welke de beslissing van het medisch controle-orgaan aan de betrokkene werd bekendgemaakt.

Dit geldt zowel voor de beslissingen waartegen geen beroep is ingesteld als voor de beslissingen die na beroep bevestigd werden.

Wanneer het gaat om een beslissing waarbij de in eerste aanleg gewezen beslissing in beroep wordt tenietgedaan, heeft de beslissing uitwerking op de eerste dag van de maand die volgt op die tijdens welke de beslissing van het medisch controle-orgaan van hoger beroep aan de betrokkene werd bekendgemaakt.

§ 2. In de gevallen waarin de titularis van een ambt, dat ambt voort is blijven uitoefenen ten gevolge van bijzondere omstandigheden, mag de beslissing tot pensionering echter geen uitwerking hebben op een datum voor die waarop de betrokkene in feite opgehouden heeft zijn ambt uit te oefenen.

§ 3. Dit geldt eveneens indien het een persoon betreft die beroep heeft ingesteld tegen een beslissing van lichamelijke ongeschiktheid en aan

wie door de Raad van Bestuur geen verbod werd opgelegd om zijn ambt voort te zetten, zonder dat de pensionering later mag zijn dan de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking aan de betrokkene van de in beroep gewezen beslissing.

§ 4. Indien de Raad van Bestuur bij het verstrijken van een termijn van 2 jaar waarvan sprake in art. 6 § 2 verklaart dat het niet mogelijk is geweest om hem weder tewerk te stellen, dan wordt het definitief pensioen wegens ongeschiktheid ambts-halve verleend en gaat dit in op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van de voormelde termijn, die een aanvang neemt vanaf de datum waarop aan betrokkene kennis is gegeven van de definitieve beslissing waarbij hij ongeschikt wordt verklaard voor de uitoefening van zijn ambt doch geschikt verklaard blijft voor de uitoefening van een ander ambt bij wijze van wedertewerkstelling.

— Aangenomen.

AFDELING 2

Het pensioen van de langstlevende echtgenoot

Artikel 8

§ 1. Heeft recht op het pensioen, de langstlevende echtgenoot wiens huwelijk ten minste één jaar geduurd heeft en wiens echtgenoot :

1° overleden is tijdens zijn loopbaan ;

2° overleden is na een rustpensioen ten laste van de BRTN te hebben verkregen ;

3° overleden is na definitief uit dienst te zijn getreden en ten minste 5 daadwerkelijk bij de BRTN gepresteerde dienstjaren telt.

§ 2. Het huwelijk dient nochtans niet één jaar te duren indien een van de volgende voorwaarden vervuld is :

1° er is uit het huwelijk een kind geboren ;

2° op het ogenblik van het overlijden is er een kind ten laste waarvoor een van de echtgenoten kinderbijslag ontvangt ;

3° een kind wordt postuum geboren binnen driehonderd dagen na het overlijden ;

4° het overlijden is het gevolg van een na de datum van het huwelijk voorgekomen ongeval of werd veroorzaakt door een beroepsziekte opgedaan tijdens of naar aanleiding van de uitoefening van het ambt, voor zover de aanvang of de verergering van deze ziekte na de datum van het huwelijk plaatsvond.

§ 3. De langstlevende echtgenoot wiens huwelijk niet ten minste één jaar heeft geduurd en die geen enkele van de in § 2 bepaalde vrijstellingsvoorwaarden vervult, heeft recht op het pensioen gedurende één jaar te rekenen vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden, voor zover hij hiertoe een aanvraag heeft ingediend binnen twaalf maanden na het overlijden.

— Aangenomen.

Artikel 9

§ 1. Het overlevingspensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de echtgenoot overleden is, voor zover de pensioenaanvraag ingediend wordt binnen twaalf maanden na het overlijden of na de geboorte van het postuum geboren kind waarvan sprake is in artikel 8, § 2, 3°.

In de andere gevallen gaat het pensioen ten vroegste in op de eerste dag van de maand die volgt op die aanvraag. De verklaring van afwezigheid overeenkomstig de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek geldt als bewijs van het overlijden.

§ 2. Indien de langstlevende echtgenoot een nieuw huwelijk aangaat, wordt de uitbetaling van zijn overlevingspensioen geschorst vanaf de

Voorzitter

eerste dag van de dertiende maand die volgt op die tijdens welke het nieuw huwelijk werd aangegaan.

Indien dit nieuw huwelijk voor elk van de twee echtgenoten een schorsing van de uitbetaling van hun overlevingspensioen meebrengt en indien het totaal van de geschorste uitbetalingen groter is dan het door cumulatie niet verminderd bedrag van het grootste van de twee toegekende overlevingspensioenen, kan de Raad van Bestuur bepalen in welke gevallen en voor welk gedeelte van deze overlevingspensioenen de betaling niet wordt geschorst.

Deze paragraaf is niet van toepassing op het tijdelijk pensioen waarvan sprake in artikel 8, § 3.

§ 3. Indien het nieuw huwelijk wordt ontbonden door overlijden of echtscheiding, dan wordt de integrale uitbetaling op aanvraag van de langstlevende echtgenoot hervat, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden of op de datum van de overschrijving van het vonnis dat de echtscheiding toestaat in de registers van de burgerlijke stand. Indien de aanvraag echter niet ingediend wordt binnen de termijn van één jaar te rekenen vanaf de datum van het overlijden of de datum van de overschrijving van het vonnis dat de echtscheiding toestaat, zal de uitbetaling slechts hervat worden vanaf de eerste dag van de maand volgend op die van de aanvraag.

§ 4. Geen recht op pensioen wordt toegekend aan de echtgenoot van een overleden personeelslid dat, vóór het huwelijk, ontslag heeft genomen of werd afgezet.

Het recht op pensioen blijft behouden indien het ontslag of de afzetting plaats had na het huwelijk en het personeelslid op dat ogenblik ten minste vijf jaar dienst telde zoals voorzien in artikel 8, § 1, 3°.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

Het pensioen van de uit
de echt gescheiden echtgenoot

Artikel 10

§ 1. De bepalingen betreffende de in de artikelen 8 en 9 gestelde voorwaarden inzake toekenning, ingangsdatum en schorsing van het BRTN pensioen zijn toepasselijk op de uit de echt gescheiden echtgenoot die geen nieuw huwelijk heeft aangegaan vóór het overlijden van degene die zijn echtgenoot was maar de betaling van het pensioen wordt geschorst zolang hij de leeftijd van 45 jaar niet heeft bereikt, tenzij hij het bewijs levert van een blijvende ongeschiktheid van ten minste 66 pct. of indien hij een kind ten laste heeft.

De Vlaamse Regering bepaalt de erkenningsmodaliteiten van de blijvende ongeschiktheid evenals het begrip „kind ten laste” in de zin van deze paragraaf.

§ 2. De uit de echt gescheiden echtgenoot verliest, zelfs indien hij de leeftijd van 45 jaar niet heeft bereikt, zijn recht op pensioen indien hij geen aanvraag ingediend heeft binnen de termijn van één jaar te rekenen vanaf de dag van het overlijden van zijn gewezen echtgenoot. In dat geval wordt het volledige pensioen toegekend aan de langstlevende echtgenoot.

§ 3. Indien er evenwel geen langstlevende echtgenoot is of indien deze geen recht heeft op het in artikel 8, § 1 bedoelde pensioen, is de uit de echt gescheiden echtgenoot die meer dan één jaar heeft laten verlopen zonder aanspraak op pensioen te hebben gemaakt, niet vervallen van zijn rechten doch heeft hij slechts het genot van het pensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op die gedurende welke zijn aanvraag werd ingediend onverminderd de leeftijdsvoorwaarde bepaald in § 1.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

Het wezenpensioen

Artikel 11

§ 1. De volle wees heeft recht op een overlevingspensioen tot de leeftijd van 18 jaar op voorwaarde dat zijn vader of moeder overleden is in een van de situaties bepaald in artikel 8, § 1, 1°, 2° of 3°. Dit recht blijft behouden boven de leeftijd van 18 jaar, zolang de wees recht heeft op kinderbijslag.

§ 2. De vaderloze wees wordt met de volle wees gelijkgesteld indien zijn moeder geen recht op pensioen heeft. Hetzelfde geldt voor de moederloze wees indien zijn vader geen recht heeft op pensioen.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

§ 1. Het door zijn vader of moeder erkend natuurlijk kind heeft bij het overlijden van diegene die het heeft erkend, dezelfde rechten als wanneer het een volle wees was.

§ 2. Het kind aangenomen door een personeelslid of een gewezen personeelslid dat overleden is in een van de situaties bepaald in artikel 8, § 1, 1°, 2° of 3° heeft dezelfde rechten als wanneer het geboren was uit een door het overlijden van de echtgenoot ontbonden huwelijk.

Indien het eveneens door de echtgenoot van een dergelijk personeelslid aangenomen werd, wordt het geacht geboren te zijn uit het huwelijk van deze echtgenoten.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op die waarin het feit dat het recht doet ontstaan, zich voordeed, voor zover de aanvraag ingediend wordt binnen twaalf maanden na dit feit. Indien het pensioen niet binnen deze ter-

Voorzitter

mijn aangevraagd werd, gaat het in op de eerste dag van de maand volgend op die tijdens welke de aanvraag werd ingediend.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

Wanneer de langstlevende of de uit de echt gescheiden echtgenoot afziet van de voogdij over de uit zijn huwelijk met het overleden personeelslid geboren kinderen, worden deze laatsten als wezen beschouwd. Hetzelfde geldt indien hij van de voogdij over die kinderen is uitgesloten of ontzet of onbekwaam is om de voogdij over diezelfde kinderen uit te oefenen.

In de in het eerste lid bedoelde gevallen wordt het pensioen van de langstlevende of uit de echt gescheiden echtgenoot verdeeld onder de groepen pensioengerechtigden evenredig met de pensioenen die de verschillende groepen, afzonderlijk beschouwd, zouden verkregen hebben, zonder dat iedere groep een hoger pensioen kan verkrijgen dan datgene dat hij afzonderlijk zou verkregen hebben.

Het aan de kinderen toekomend gedeelte wordt uitbetaald aan de persoon die de kinderbijslag voor de voormelde kinderen ontvangt.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

In aanmerking te nemen perioden en wedden

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 15

Alle voor de berekening van de pensioenen verstrekte diensten worden in aanmerking genomen volgens hun werkelijke duur wanneer het gaat om diensten met volledige opdracht

en, wanneer het gaat om diensten met onvolledige opdracht, ten belope van het gedeelte dat zij vertegenwoordigen in verhouding tot dezelfde diensten met volledige opdracht.

Wanneer de berekende verhouding gelijk is aan of hoger is dan 8/10, wordt zij geacht gelijk te zijn aan de eenheid.

Wanneer een personeelslid verlof voor verminderde prestaties gewettigd door sociale of familiale redenen heeft verkregen, dan wordt het geacht gedurende dit verlof zijn onmiddellijk voorafgaande activiteit te hebben voortgezet.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

Wanneer een personeelslid gedurende de in aanmerking genomen perioden gelijktijdig verschillende ambten met een onvolledige opdracht heeft uitgeoefend en die ambten aanleiding geven tot de vereffening van één enkel pensioen, dan wordt de uit hoofde van de uitoefening van die ambten in aanmerking te nemen duur bekomen door optelling, voor iedere periode gedurende welke de opdracht in de verschillende ambten ongewijzigd is gebleven, van de in artikel 15 bedoelde gedeelten behorend tot ieder van die ambten. Per beschouwde periode mag het totaal de eenheid evenwel niet overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

De perioden van ziekteverlof, evenals die van terbeschikkingstelling met wachtgeld wegens gezondheidsredenen, worden gelijkgesteld met werkelijke diensttijd en tellen voor hun werkelijke duur.

— *Aangenomen.*

Artikel 18

Worden niet in aanmerking geno-

men voor de berekening van de pensioenen :

- behoudens het bepaalde in artikel 36, 3°, de perioden van beschikbaarheid zonder wedde of wachtgeld die niet gelijkgesteld worden met dienstactiviteit ;

— de perioden van schorsing met inhouding van wedde ingevolge tuchtmaatregelen.

— *Aangenomen.*

Artikel 19

Diensten welke betrekking hebben op dezelfde periode mogen niet gecumuleerd worden.

— *Aangenomen.*

Artikel 20

De Raad van Bestuur kan, voor de ambten die door hun aard slechts uit verminderde prestaties bestaan of die forfaitair bezoldigd worden, het aantal uren van de diensten met volledige prestaties alsmede de ermee verband houdende wedden vaststellen, die voor de toepassing van dit decreet in aanmerking moeten worden genomen.

— *Aangenomen.*

Artikel 21

De Raad van Bestuur kan in bepaalde gevallen diensten en periodes toevoegen die voor de berekening van de pensioenen in aanmerking worden genomen, indien deze diensten en periodes worden in aanmerking genomen voor de berekening van de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

— *Aangenomen.*

Artikel 22

De diensten gepresteerd als personeelslid van de BRTN en de diensten vervat in artikel 23, 11° en 13°,

Voorzitter

en artikel 32 — dit laatste voor zover de perioden binnen de BRTN-dienstperiode vallen — worden voor de berekening van het rustpensioen in aanmerking genomen voor 1/55 per dienstjaar. De overige in aanmerking komende diensten geven recht op een rustpensioen berekend volgens de deler die voor die diensten wordt toegepast bij de berekening van de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

— Aangenomen.

AFDELING 2

In aanmerking te nemen
gepresteerde diensten

Artikel 23

Voor de berekening van de pensioenen wordt rekening gehouden met de volgende gepresteerde diensten, voor hun enkele duur :

1° de diensten als vastbenoemd of contractueel personeelslid bij de BRTN gepresteerd ;

2° de bij de rijksbesturen of in de ministeries van de Gemeenschappen en de Gewesten gepresteerde diensten als vastbenoemd, tijdelijk of contractueel personeelslid ;

3° de diensten gepresteerd bij de openbare instellingen waarop de wet van 28 april 1958 van toepassing is ;

4° de diensten gepresteerd bij de instellingen waarop het Koninklijk Besluit nr. 117 van 27 februari 1935 tot vaststelling van het pensioenstatuut der zelfstandige openbare inrichtingen en der regiën ingesteld door de Staat van toepassing is ;

5° de diensten gepresteerd bij de Regie der Posterijen ;

6° de diensten gepresteerd bij de Regie voor Maritiem Transport ;

7° de diensten gepresteerd bij de provinciën, de gemeenten, de agglomeraties van gemeenten, de federaties van gemeenten, de commissies

voor de cultuur of rechtsopvolger, de verenigingen van gemeenten of de aan de provinciën en aan de gemeenten ondergeschikte organismen ;

8° de diensten gepresteerd in het Rijksonderwijs of in het gemeenschapsonderwijs ;

9° de diensten gepresteerd in het gesubsidieerd officieel of gesubsidieerd vrij onderwijs ;

10° de diensten gepresteerd bij de afgeschafte instellingen van openbaar nut, bedoeld in artikel 13bis van de wet van 10 januari 1974 tot regeling van de inaanmerkingneming van bepaalde diensten voor het toekennen en berekenen van pensioenen ;

11° de diensten gepresteerd als ambtenaar in het koloniale kader ;

12° de diensten gepresteerd bij andere openbare instellingen en instellingen van openbaar nut waarop de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector van toepassing is verklaard, voor zover zij hiervoor niet werden vermeld ;

13° de militaire diensten voor de tijd der werkelijke aanwezigheid bij het korps, en de diensten bewezen bij de civiele bescherming of besteed aan taken van openbaar nut bij toepassing van de wetten betreffende het statuut van de gewetensbezwaarden.

De tijd van de werkelijke aanwezigheid bij het legerkorps op oorlogsvoet, wordt dubbel of driedubbel gerekend volgens de regels die gelden voor de militaire rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

— Aangenomen.

Artikel 24

Voor de berekening van de pensioenen wordt, voor de diensten die door het personeelslid werden gepresteerd als lid van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het kleu-

ter-, lager-, middelbaar-, normaal-, technisch-, kunst- en zeevaartonderwijs, de diensttijd als tijdelijk of als waarnemend personeelslid in een al dan niet openstaande betrekking samengeteld met de eventuele onbezoldigde kerst- of paasvakantieperiode, op voorwaarde dat die vakantieperiode zonder onderbreking tussen twee periodes van in aanmerking komende diensttijd valt.

Het geheel wordt dan, in afwijking van het bepaalde in artikel 23, met de coëfficiënt 1,2 vermenigvuldigd en bij de in aanmerking komende diensttijd gevoegd.

Dit mag echter niet tot gevolg hebben dat de in een bepaald kalenderjaar doorgebrachte diensttijd voor meer dan een jaar in aanmerking wordt genomen.

— Aangenomen.

Artikel 25

In afwijking van het bepaalde in artikel 23, 11° worden de periodes tijdens welke het personeelslid een activiteit heeft uitgeoefend uit hoofde waarvan het effectief aanspraak kan maken op hetzij een rente verleend krachtens het decreet van 28 juni 1957 houdende statuut van de Koloniale Verzekeringskas, hetzij een pensioen verleend krachtens de wet van 16 juni 1960 dat de organismen belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi onder de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst, en dat waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd, of krachtens de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, niet in aanmerking genomen voor de berekening van het BRTN pensioen, tenzij het door de BRTN gewaarborgde pensioen voor dezelfde periodes hoger is.

— Aangenomen.

Voorzitter

AFDELING 3

In aanmerking te nemen diploma's en studieperioden

Artikel 26

Voor de berekening van de pensioenen wordt rekening gehouden met de volgende tijdsbonificaties voor diploma's en studieperioden :

1° een tijdsbonificatie voor het bezit van diploma's van universitair en niet-universitair hoger onderwijs en van hoger technisch, zeevaart- of kunstonderwijs met volledig leerplan, die overeenstemmen met studies van een duur die gelijk is aan of hoger dan twee jaar, indien het bezit van die diploma's een voorwaarde was waaraan de betrokkene heeft moeten voldoen, hetzij bij zijn aanwerving, hetzij bij een latere benoeming .

De bonificatie is gelijk aan het minimumaantal studiejaren die vereist zijn om het diploma te behalen. Zij mag evenwel niet hoger zijn dan vier jaar tenzij voor het uitoefenen van een gespecialiseerd ambt een diploma werd vereist waarvoor langere studies nodig waren ;

2° de duur van de studies verricht in het dag-, avond- of weekendonderwijs met volledig leerplan gelegen na de eerste januari van het jaar gedurende hetwelk het personeelslid de leeftijd van 20 jaar bereikt heeft, met een maximumduur van vier jaar.

De studies verricht in de loop van een school- of academiejaar brengen voor de berekening van het pensioen de inaanmerkingneming met zich van de periode gelegen tussen de eerste september van het jaar en de eenendertigste augustus van het daaropvolgende jaar.

De volgende activiteiten van opvoedende of vormende aard worden voor de toepassing van deze bepalingen met studies gelijkgesteld :

a) de beroepsstages voorgeschreven door de aard van de studies en gelegen onmiddellijk erna ;

b) de voorbereiding van een doctoraatsthesis of een eindverhandeling die geleid hebben tot de toekenning van een wettelijk erkend diploma, gedurende een maximumduur van twee jaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

Indien voor de berekening van het pensioen een bonificatie voor diploma in aanmerking moet worden genomen, komt deze in mindering van het maximum van 4 jaar, voorzien bij artikel 26, 2° ; dit laatste maximum wordt voorafgaandelijk herleid tot de duur van de periode begrepen tussen de eerste januari van het jaar gedurende hetwelk het personeelslid de leeftijd van 20 jaar heeft bereikt en de eenendertigste augustus van het laatste aanneembaar studiejaar, verminderd met de dienstperiodes bedoeld in artikel 30.

— **Aangenomen.**

Artikel 28

Indien het pensioen wordt toegekend voor diensten met onvolledige opdracht, dan worden de bij artikel 26, 1° en 2° bedoelde perioden slechts in aanmerking genomen ten belope van de breuk die aangeeft hoe de diensten met onvolledige opdracht zich verhouden tot dezelfde diensten met volledige opdracht, met als maximum de eenheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 29

Indien voor de berekening van het pensioen geen twintig werkelijk gepresteerde dienstjaren in aanmerking worden genomen, gepresteerd bij de instellingen waarvan sprake in artikel 23, dan wordt de tijdsbonificatie wegens diploma of voorafgaande studies waarvan sprake in artikel 26, slechts in aanmerking genomen ten belope van de verhouding tussen

de duur van de genoemde diensten en het getal twintig.

— **Aangenomen.**

Artikel 30

Indien de betrokkene, tijdens een gedeelte of het geheel van de duur van zijn studies, waarvan sprake in artikel 26, diensten heeft gepresteerd die in aanmerking kunnen komen voor het berekenen van het BRTN pensioen of van een pensioen in één van de stelsels van de Rijks Sociale Zekerheid, wordt de duur van die diensten welke met de periode van de studies samenvallen, van de bonificatie afgetrokken.

— **Aangenomen.**

Artikel 31

Indien het personeelslid diensten heeft gepresteerd die aanleiding geven tot het uitkeren van een pensioen ten laste van een andere pensioenregeling van de openbare sector waarbij bij de berekening eveneens de perioden bedoeld bij artikel 26 in aanmerking kunnen genomen worden, dan wordt de tijdsbonificatie die aan die perioden verbonden is, slechts door de BRTN toegekend indien het voordeel dat daaruit voortvloeit bij de BRTN de gunstigste uitwerking heeft.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

In aanmerking te nemen perioden van loopbaanonderbreking

Artikel 32

De perioden van volledige of deeltijdse loopbaanonderbreking worden voor de berekening van de pensioenen overeenkomstig de hierna bepaalde modaliteiten in aanmerking genomen :

1° voor de eerste twaalf maanden : de duur die in aanmerking zou zijn genomen indien er geen loopbaan-

Voorzitter

onderbreking of vermindering van de arbeidsprestaties was geweest ;

2° voor de volgende achtenveertig maanden : de perioden voor dewelke het personeelslid een persoonlijke bijdrage gestort heeft die, naargelang van het geval, vastgesteld wordt op grond van de wedde die het zou genoten hebben indien het in dienst was gebleven of op grond van het verschil tussen deze wedde en die welke het effectief ontvangt ; deze perioden worden overeenkomstig de in 1° voorziene wijze in aanmerking genomen.

Die persoonlijke bijdrage wordt berekend volgens het weddepercentage dat op de bezoldigingen wordt ingehouden ter financiering van de weduwen- en wezenpensioenen. De bijdrage is bestemd voor de financiering van die pensioenen.

— **Aangenomen.**

Artikel 33

De storting van de bijdrage waarvan sprake in artikel 32, 2°, is niet vereist tijdens ten hoogste vierentwintig maanden voor de perioden gedurende dewelke het personeelslid of zijn echtgenoot die onder hetzelfde dak woont, kinderbijslag ontvangt voor een kind dat minder dan zes jaar oud is.

— **Aangenomen.**

Artikel 34

Het personeelslid dat de perioden waarvan sprake in art. 32, 2° wenst te valideren, is ertoe gehouden de verbintenis aan te gaan de vereiste stortingen te verrichten. Enkel de perioden of gedeelten van perioden van loopbaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties worden gevalideerd waarvoor de bijdragen toegekomen zijn bij de BRTN vóór de datum waarop het pensioen ingaat en ten laatste op 31 december van het jaar dat volgt op

dat waarin de periode of het gedeelte van de periode die het personeelslid wenst te valideren, zich situeert.

De stortingen dienen verricht te worden volgens de modaliteiten vastgesteld door de Raad van Bestuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 35

De perioden van loopbaanonderbreking die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de pensioenen, mogen in geen enkel geval de duur van de effectieve loopbaanprestaties overschrijden.

— **Aangenomen.**

AFDELING 5

Diverse tijdsbonificaties

Artikel 36

Voor de berekening van de pensioenen worden eveneens de volgende perioden in aanmerking genomen :

1° op voorwaarde dat het personeelslid in dienst was vóór 1 augustus 1955, de perioden voor dewelke het personeelslid rechthebbende was op één der volgende statuten :

a) het statuut van de burgerlijke weerstanders, van de werkweigeraars en van de gedeporteerden voor de verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945 ;

b) het statuut van weerstander tegen het nazisme in de ingelijfde gebieden, zoals bepaald door de wet van 21 november 1974 ;

c) het statuut van politiek gevangene van de oorlog 1940-1945 ;

2° de perioden waarin het personeelslid, op grond van het BRTN-personeelsstatuut, een met dienstactiviteit gelijkgestelde beschikbaarheid met inhouding van wedde voor een bijzondere opdracht heeft gekregen ;

3° de perioden, gepresteerd bij de instellingen vermeld onder artikel 23, 1° tot en met 12°, en waarvoor het personeelslid verlof zonder wedde, dat niet met dienstactiviteit is gelijkgesteld, heeft gekregen. Dit verlof wordt echter slechts voor ten hoogste een maand in de loop van een bepaald kalenderjaar in aanmerking genomen.

— **Aangenomen.**

AFDELING 6

In aanmerking te nemen wedde

Artikel 37

De pensioenen worden berekend op grond van de gemiddelde totale brutobezoldiging van de laatste twee jaar van de BRTN-loopbaan van het personeelslid, of van de volledige loopbaan als die minder dan twee jaar geduurd heeft.

Maken deel uit van de totale brutobezoldiging : de hoofdwedde, de haard- en standplaatstoelage, de toelage voor uitoefening van hogere functies, de premie „verantwoordelijke bediening”, de direktievergoeding, het vakantiegeld, en, voor de personeelsleden in dienst uiterlijk op 30 juni 1967, de buitengewone toelage en de compensatietoelage.

De in dit artikel bedoelde bezoldiging wordt berekend volgens de schalen en regels die gelden voor de personeelsleden in actieve dienst met dezelfde graad als de betrokkene, rekening houdend met de door hem verkregen anciënniteit op het ogenblik dat zijn dienst een einde heeft genomen.

— **Aangenomen.**

Artikel 38

Indien betrokkene gedurende de in aanmerking genomen periode ter beschikking was gesteld met wachtgeld, dan wordt voor de periode van terbeschikkingstelling de bezoldiging in aanmerking genomen die be-

Voorzitter

trokkene zou genoten hebben indien hij in dienstactiviteit was gebleven.

— Aangenomen.

Artikel 39

Indien een periode van volledige of deeltijdse loopbaanonderbreking deel uitmaakt van de periode die in aanmerking wordt genomen voor de vaststelling van de wedden die als grondslag dienen voor de berekening van het pensioen, dan wordt rekening gehouden met de wedde die het personeelslid zou hebben genoten indien het voltijds in dienst was gebleven.

— Aangenomen.

Artikel 40

Wanneer de periode die in aanmerking genomen wordt voor de vaststelling van de totale brutobezoldiging die tot grondslag dient voor de berekening van het pensioen, diensten met onvolledige opdracht bevat, wordt voor de vaststelling van de totale brutobezoldiging rekening gehouden met de wedden verbonden aan dezelfde diensten met volledige opdracht.

Indien die periode gelijktijdig uitgeoefende onvolledige opdrachten bevat die aanleiding geven tot de vereffening van één enkel pensioen, worden, voor iedere in artikel 16 bedoelde periode, eventueel onderverdeeld in sub-perioden, telkens als de wedde verbonden aan één van de ambten gedurende die periode gewijzigd wordt, de bedoelde gedeelten omgezet in een percentage van het totaal van de gedeelten zoals dit vastgesteld wordt in artikel 16, doch zonder beperking tot de eenheid, en worden de verschillende wedden verbonden aan ieder van de ambten, vermenigvuldigd met het overeenstemmend percentage zoals hierboven bepaald, samengeteld.

— Aangenomen.

Artikel 41

Vallen overeenkomstig artikel 36, 3° in aanmerking genomen perioden in de periode die in aanmerking komt voor het vaststellen van het gemiddelde der wedden op grond waarvan het pensioen wordt berekend, dan wordt voor die perioden rekening gehouden met de wedde welke het betrokken personeelslid zou hebben genoten indien het in dienst was gebleven.

— Aangenomen.

Artikel 42

Indien, na de toepassing van de artikelen 38 tot en met 41, het gemiddelde van de totale brutobezoldigingen van de laatste twee jaar minder hoog is dan dit van een vorige periode van dezelfde tijdsduur, wordt het pensioen berekend op de hoogste gemiddelde bezoldiging, maar de diensttijd vervuld na de beschouwde periode van twee jaar ondergaat een vermindering naar evenredigheid van de verhouding die bestaat tussen de laatste totale bruto-activiteitsbezoldigingen, bij elk van de beschouwde functies toegekend.

— Aangezomen.

HOOFDSTUK IV

Berekening van het pensioenbedrag

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 43

Het pensioengedeelte dat door de BRTN ten laste wordt genomen, is gelijk aan het BRTN pensioen berekend binnen de nadere regelen bepaald in dit hoofdstuk, verminderd met de pensioenen en renten die aan de rechthebbenden kunnen worden toegekend voor diensten die krachtens dit decreet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het BRTN pensioen en die ten laste vallen van één der wettelijke

pensioenregelingen voor arbeiders en bedienden van de private sector.

Met ingang van de datum waarop de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privé-sector op de BRTN van toepassing wordt, wordt dit artikel opgeheven.

— Aangenomen.

Artikel 44

Het pensioengedeelte dat door de BRTN ten laste wordt genomen, is gelijk aan het BRTN pensioen berekend binnen de nadere regelen bepaald in dit hoofdstuk, verminderd met de pensioenen en renten die aan de rechthebbenden kunnen worden toegekend voor diensten die krachtens dit decreet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het BRTN-pensioen en die ten laste vallen van de volgende openbare machten of instellingen van openbaar nut, of ten laste van de fondsen voor pensioenen beheerd door die openbare machten of instellingen :

1° de Openbare Schatkist ;

2° de Gemeenschappen en de Gewesten ;

3° de provinciën, de gemeenten, de agglomeraties van gemeenten, de federaties van gemeenten, de commissies voor cultuur, de verenigingen van gemeenten of de aan de provinciën en aan de gemeenten ondergeschikte organismen ;

4° de instellingen waarop het koninklijk besluit nr. 117 van 27 februari 1935 tot vaststelling van het statuut der pensioenen van het personeel der zelfstandige openbare inrichtingen en der regiën ingesteld door de Staat, toepasselijk is verklaard ;

5° de Regie der Posterijen ;

6° de Regie voor Maritiem Transport ;

7° de instellingen waarop de wet van 28 april 1958 betreffende het pen-

Voorzitter

sioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden, toepasselijk is verklaard ;

8° de andere openbare organismen en de instellingen van openbaar nut waarvan de pensioenregeling vergelijkbaar is met die van de andere openbare besturen en waarop de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector, van toepassing is verklaard door een besluit van de daartoe bevoegde overheid, op advies verstrekt door het beheerslichaam van het betrokken organisme.

Met ingang van de datum waarop de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector op de BRTN van toepassing wordt, wordt dit artikel opgeheven.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Het rustpensioen

Artikel 45

§ 1. Het rustpensioen wordt berekend door vermenigvuldiging van de gemiddelde wedde, bepaald overeenkomstig hoofdstuk III van dit decreet, met de in aanmerking komende diensttijd, bepaald overeenkomstig hoofdstuk III van dit decreet. Dit produkt wordt vermenigvuldigd met de toepasselijke breuk, vastgelegd overeenkomstig artikel 22 van dit decreet. Bij deze berekening wordt elk tijdsgedeelte, gelijk aan 15 dagen of meer, gelijkgesteld aan één maand werkelijke dienst. Elk tijdsgedeelte van minder dan 15 dagen wordt niet in aanmerking genomen.

§ 2. Onverminderd de bepalingen betreffende de minimumpensioenen, opgenomen in hoofdstuk V van dit decreet, mag het totaal rustpen-

sioen de 3/4 van de gemiddelde wedde die als grondslag voor de uitkering heeft gediend niet overschrijden.

De toegekende tijdsbonificaties uit hoofde van hechtenis, deportatie, militaire oorlogsdiensten en ermee gelijkgestelde diensten hebben evenwel uitwerking tot de uiterste grens der 9/10 van die gemiddelde wedde.

§ 3. Bovendien mag het rustpensioen, met inbegrip van de voormelde bonificaties, niet meer bedragen dan 1.891.245 frank per jaar. Dit bedrag is gekoppeld aan spilindexcijfer 138.01 van de consumptieprijzen en volgt de evolutie van dit indexcijfer op dezelfde wijze als de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd dat bedrag te verhogen om het in overeenstemming te brengen met het bedrag dat geldt voor de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

Voor de toepassing van de hierbovenvermelde maximumbedragen, worden de pensioenen, pensioen-aanvullingen, renten, toelagen, en andere als pensioen geldende voordelen met betrekking tot dezelfde loopbaan en tot dezelfde periode van beroepsactiviteit samengeteld. De eventuele vermindering wordt bij voorrang toegepast op het pensioengedeelte dat rechtstreeks ten laste valt van de BRTN.

— **Aangenomen.**

Artikel 46

De bepalingen van dit decreet in verband met het gewaarborgd minimumpensioen zijn niet van toepassing op de pensioengerechtigden die aanspraak maken op een uitgesteld rustpensioen, waarvan sprake in artikel 5 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 47

Indien het personeelslid, na eerst tij-

delijk op pensioen te zijn gesteld wegens gezondheidsredenen of lichamelijke ongeschiktheid overeenkomstig artikel 6 van dit decreet, nadien om dezelfde redenen definitief op pensioen wordt gesteld, dan blijft dit definitief pensioen in elk geval berekend op de grondslagen die bestonden op het ogenblik van de toekenning van het tijdelijk pensioen.

Indien de gerechtigde op een tijdelijk pensioen daadwerkelijk opnieuw in dienst wordt genomen gedurende ten minste een jaar, komt de tijd gedurende welke hij zijn tijdelijk pensioen heeft genoten in aanmerking voor de toekenning en de berekening van een nieuw pensioen. Het bedrag van dit laatste pensioen mag niet lager zijn dan dat van het tijdelijk pensioen, berekend op grond van de op de ingangsdatum van het nieuwe pensioen van kracht zijnde weddeschalen.

— **Aangenomen.**

Artikel 48

Aan het vastbenoemd personeelslid dat overeenkomstig de artikelen 3 tot en met 6 van dit decreet geen recht op een rustpensioen kan laten gelden, waarborgt de BRTN te zijnen laste, voor de door het personeelslid bij de BRTN als vastbenoemd personeelslid gepresteerde diensten, de uitbetaling van de voordelen die de betrokkene zou genieten mocht de wettelijke pensioenregeling voor arbeiders en bedienden van de private sector van toepassing zijn geweest.

Met ingang van de datum waarop de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privé-sector op de BRTN van toepassing wordt, wordt dit artikel opgeheven.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

AFDELING 3

Het pensioen van de langstlevende echtgenoot

Artikel 49

§ 1. Het overlevingspensioen is gelijk aan 60 % van de gemiddelde wedde, berekend overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van dit decreet, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller gevormd wordt door het geheel van de in hoofdstuk III van dit decreet omschreven in aanmerking komende diensten die in maanden uitgedrukt worden. Het maandonderdeel dat eventueel in het totaal zou voorkomen, en dat hoger of gelijk is aan vijftien dagen, wordt beschouwd als een volledige maand. Een maandonderdeel dat kleiner is dan vijftien dagen wordt niet in aanmerking genomen. De noemer van de breuk wordt gevormd door het aantal maanden begrepen tussen de eerste dag van de maand volgend op de twintigste verjaardag van het overleden personeelslid en de laatste dag van de maand van zijn overlijden, met dien verstande dat dit aantal 480 niet mag overschrijden.

Het overlevingspensioen wordt verhoogd met een wezenbijslag uit hoofde van wettige of wettig aangenomen kinderen, wezen van vader of moeder, minder dan 21 jaar oud, van de overleden echtgenoot, ongeacht van welk bed, naar rata, voor het eerste kind van 5 % van de gemiddelde wedde die tot grondslag van de berekening van het pensioen heeft gediend, van 3 % voor het tweede en van 2 % voor elk van de overige kinderen.

§ 2. Indien het overleden personeelslid vóór de leeftijd van 60 jaar wegens lichamelijke ongeschiktheid gepensioneerd werd, wordt de teller vermeerderd met het aantal maanden begrepen tussen de ingangsdatum van zijn pensioen en de laatste dag van de maand waarin hij zestig jaar werd of de laatste dag van de

maand waarin hij overleed ingeval het overlijden ervoor plaatsvond.

§ 3. Indien het overleden personeelslid gedurende de vergoede periode rechten heeft doen ontstaan op een ander overlevingspensioen toegekend door een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of een buitenlandse wetgeving of door een pensioenregeling van een volkenrechtelijke instelling, dan wordt de voor dit ander pensioen in aanmerking genomen tijd, uitgedrukt in maanden zoals aangeduid in § 1, afgetrokken van de vergoede periode, behalve indien de langstlevende echtgenoot afziet van het andere pensioen.

§ 4. Indien het overlijden zich heeft voorgedaan vóór het verstrijken van de maand die volgt op die gedurende welke het overleden personeelslid zijn twintigste verjaardag heeft bereikt, dan wordt de noemer van de breuk waarvan sprake in § 1 gevormd door de niet-ingekorte duur van het geheel van de overeenkomstig hoofdstuk III van dit decreet voor de pensioenberekening in aanmerking komende diensten.

Het maandonderdeel dat eventueel in het totaal voorkomt, en dat hoger is dan of gelijk is aan vijftien dagen, wordt beschouwd als een volledige maand. Een maandonderdeel dat kleiner is dan vijftien dagen wordt niet in aanmerking genomen.

§ 5. De breuk voortvloeiend uit de toepassing van de vorige bepalingen mag de eenheid niet overschrijden.

§ 6. Het overlevingspensioen, niet inbegrepen de wezenbijslag waarvan sprake in § 1,2de lid, mag niet hoger zijn dan 50 % van de maximumwedde van de weddeschaal verbonden aan de laatste graad van het overleden personeelslid of van het gemiddelde van de wedde van de laatste twee jaar indien dit hoger is, vermenigvuldigd met de breuk die uit de toepassing van de voorgaande bepalingen voortvloeit.

Het mag in geen geval hoger zijn dan **50 %** van de maximumwedde van

een secretaris-generaal van een ministerie.

— **Aangenomen.**

Artikel 50

Wanneer er bij het overlijden van het personeelslid tegelijk een uit de echt gescheiden echtgenoot die recht heeft op overlevingspensioen en een langstlevende echtgenoot is, dan wordt het pensioen van deze laatste, vastgesteld overeenkomstig artikel 49, verminderd met het pensioen dat kan toegekend worden krachtens artikel 52 aan de uit de echt gescheiden echtgenoot.

Het pensioen van de langstlevende echtgenoot wordt niet gewijzigd in geval van vermindering of schorsing van het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenoot of in geval van overlijden van deze laatste.

— **Aangenomen.**

Artikel 51

De berekeningsmodaliteiten waarvan sprake in artikel 49 zijn niet van toepassing zolang de overlevende echtgenoot de leeftijd van vijfenveertig jaar niet heeft bereikt.

Tot op die datum wordt het pensioen vastgesteld op het bedrag van het minimumpensioen, waarvan sprake in hoofdstuk V van dit decreet.

De beperkingen waarvan sprake in het eerste lid van dit artikel zijn niet van toepassing op de overlevende echtgenoot die het bewijs levert van een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 66 % of die een persoon ten laste heeft. Zij zijn evenmin van toepassing op het pensioen toegekend krachtens art. 8 § 3 van dit decreet.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de erkenning van de blijvende arbeidsongeschiktheid vast en bepaalt het begrip persoon ten laste in de zin van dit artikel.

De uit de toepassing van dit artikel voortvloeiende wijzigingen van het pensioenbedrag hebben uitwerking

Voorzitter

vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die van de gebeurtenis die er aanleiding toe geeft.

— Aangenomen.

AFDELING 4

Het pensioen van een uit de echt gescheiden echtgenoot

Artikel 52

Het pensioen toegekend aan een uit de echt gescheiden echtgenoot wordt verkregen door vermenigvuldiging van het bedrag van het overlevingspensioen dat hij zou genieten als langstlevende echtgenoot, met een breuk waarvan de teller gevormd wordt door het geheel van de in aanmerking komende diensten en periodes, uitgedrukt in hele maanden zoals aangeduid in artikel 49 § 1, en die vallen tijdens de duur van het huwelijk, en waarvan de noemer overeenstemt met die van de in artikel 49 § 1 bedoelde breuk.

— Aangenomen.

AFDELING 5

Het wezenpensioen

Artikel 53

Het pensioen van een volle wees wordt vastgesteld op 6/10 van een overlevingspensioen, berekend overeenkomstig artikel 49, dat van twee wezen bedraagt 8/10 van hetzelfde pensioen ; dat van drie of meer wezen is gelijk aan het gehele pensioen.

Het aldus bekomen pensioen wordt voor de volle wezen verhoogd met 5 % van de gemiddelde wedde berekend overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van dit decreet voor de vierde wees, met 3 % voor de vijfde en met 2 % voor elk der overige wezen.

— Aangenomen.

Artikel 54

Wanneer er wezen uit verschillende huwelijken bestaan, wordt het pensioen berekend alsof ze allen uit hetzelfde huwelijk waren. Dat pensioen wordt verdeeld onder de groepen pensioengerechtigden evenredig met het aantal kinderen waaruit iedere groep bestaat.

— Aangenomen.

Artikel 55

§ 1. Indien uit hoofde van het overlijden van ieder van zijn ouders, de wees aanspraak kan maken op verscheidene pensioenen bedoeld in deze afdeling, dan wordt enkel het pensioen ten laste van de BRTN — waaraan eventueel pensioenen toegekend door andere regelingen uit hoofde van het overlijden van dezelfde ouder toegevoegd worden — dat het hoogste voordeel oplevert, toegekend. Het met toepassing van deze alinea toegekende pensioen wordt verminderd met het bedrag van de pensioenen waarop de wees in andere regelingen aanspraak kan maken uit hoofde van het overlijden van de andere ouder.

Indien uit hoofde van het overlijden van ieder van zijn ouders, de wees slechts aanspraak kan maken op een in deze afdeling bedoeld pensioen uit hoofde van de activiteit van één van hen, dan wordt dit pensioen verminderd met het bedrag van de pensioenen toegekend door de andere regelingen uit hoofde van het overlijden van de andere ouder.

§ 2. Voor de toepassing van § 1 worden beschouwd als andere regelingen, de krachtens een Belgische wetgeving vastgestelde pensioenregelingen andere dan die welke het voorwerp uitmaken van deze afdeling, de pensioenregelingen vastgesteld krachtens een buitenlandse wetgeving en die van de volkenrechtelijke instellingen.

— Aangenomen.

Artikel 56

Het pensioen van de aangenomen wees wordt niet of niet meer toegekend, indien het aangenomen kind uit hoofde van het overlijden van zijn natuurlijke ouders of van één van hen, een hoger wezenpensioen ontvangt. Indien dit laatste pensioen lager is, wordt het afgetrokken van het voormelde pensioen. Hetzelfde geldt voor het door adoptie gewettigd kind.

— Aangenomen.

Artikel 57

Cumulatie van voordelen voortvloeiend uit achtereenvolgende adopties is verboden. Alleen het hoogste voordeel wordt toegekend.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK V

Minimumpensioenen

Artikel 58

Alle in dit hoofdstuk opgegeven minimum- en maximumbedragen volgen de evolutie van het indexcijfer op dezelfde wijze als de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist. Zij zijn gekoppeld aan de spilindex 138,01.

— Aangenomen.

Artikel 59

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd de in dit hoofdstuk aangegeven bedragen en percentages te verhogen om ze in overeenstemming te brengen met de bedragen en percentages die worden toegekend aan de rechthebbenden op een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist

— Aangenomen.

Artikel 60

De supplementen voortvloeiend uit de toepassing van dit hoofdstuk wor-

Voorzitter

den toegevoegd aan het nominale pensioenbedrag.

— Aangenomen.

Artikel 61

Indien de betrokkene andere rustpensioenen of -renten, of overlevingspensioenen of -renten geniet ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of een buitenlandse wetgeving of van een pensioenregeling van een volkenrechtelijke instelling, worden deze afgetrokken van het pensioensupplement.

Van het pensioensupplement wordt ook afgetrokken, de helft van de renten, vergoedingen of toelagen toegekend aan de betrokkene tot herstel van de schade voortvloeiend uit een arbeidsongeval, een ongeval op de weg naar of van het werk of een beroepsziekte, alsook van de vergoedingspensioenen toegekend aan de militaire invaliden van vreedstijd.

Indien een aftrekbare rente geheel of gedeeltelijk in de vorm van een kapitaal werd uitgekeerd, wordt de helft van de fictieve rente overeenstemmend met het vereffend kapitaal afgetrokken van het supplement.

— Aangenomen.

Artikel 62

De in dit hoofdstuk bepaalde minimumbedragen worden verminderd met één derde, indien de begunstigde een beroepsactiviteit uitoefent die, in de regeling voor werknemerspensioenen, de vermindering van een pensioen tot gevolg heeft.

De garantie van het minimumbedrag wordt geschorst wanneer de betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent die, in de regeling voor werknemerspensioenen, de schorsing van een pensioen tot gevolg heeft. Dit geldt eveneens wanneer de betrokkenen

krachtens een Belgische wetgeving hetzij een primaire ongeschiktheidsuitkering of een invaliditeitsuitkering hetzij een werkloosheidsvergoeding ontvangen of voordelen genieten van dezelfde aard krachtens een buitenlandse wetgeving.

— Aangenomen.

Artikel 63

Het bedrag van het pensioen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden die ambtshalve worden op rust gesteld wegens hun leeftijd, mag niet minder bedragen dan de hierna vastgestelde minimumbedragen :

1° gepensioneerde met' gezinslast : 447.304 frank ;

2° alleenstaande gepensioneerde : 357.843 frank.

— Aangenomen.

Artikel 64

§ 1. De pensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden die op rust worden gesteld wegens lichamelijke ongeschiktheid, mogen niet minder bedragen dan de hierna, in functie van de gezinstoestand van de gepensioneerde vastgestelde minima, die overeenstemmen met een percentage van de gemiddelde bezoldiging van de laatste twee jaar van de loopbaan.

De in aanmerking te nemen bezoldigingen zijn die bepaald bij de op de ingangsdatum van het pensioen geldende bezoldigingsregelingen.

Het voormelde percentage wordt vastgesteld op 62,5 pct. voor de gepensioneerden met gezinslast en op 50 pct. voor de andere gepensioneerden.

§ 2. De in § 1 vermelde gemiddelde bezoldiging wordt op het hierna bepaalde minimumbedrag gebracht wanneer die dit minimum niet bereikt en wordt tot het hierna bepaalde maximumbedrag teruggebracht

wanneer zij dit maximum overschrijdt :

minimum : 715.687 frank ;
maximum : 921.941 frank.

Het minimumbedrag voortvloeiend uit dit artikel mag 75 pct. van de maximumwedde verbonden aan de weddeschaal van de betrokkene niet overschrijden.

§ 3. De verhogingen van het oorspronkelijk nominaal bedrag van het pensioen die zijn voorgekomen of die na de ingangsdatum van het pensioen zullen voorkomen ingevolge de evolutie van de weddeschalen, brengen een proportionele verhoging mee van de in § 1 bedoelde gemiddelde bezoldiging.

§ 4. Indien de periode die in aanmerking genomen wordt voor de vaststelling van de gemiddelde bezoldiging, zoals bepaald bij § 1, diensten met deeltijdse opdracht bevat, dan wordt voor de vaststelling van de gemiddelde bezoldiging rekening gehouden met de wedden verbonden aan dezelfde diensten met volledige opdracht.

§ 5. Wanneer bij de berekening van het oorspronkelijk nominaal bedrag van het pensioen rekening wordt gehouden met diensten met deeltijdse opdracht aangevraagd om persoonlijke redenen, dan worden de in § 1 bepaalde percentages voor de berekening van het gewaarborgd minimumpensioen vermenigvuldigd met de breuk, waarvan de teller bestaat uit de duur der werkelijk gepresteerde diensten, uitgedrukt in voltijdse jaren en maanden, en waarvan de noemer bestaat uit de duur van de in aanmerking genomen kalenderperiodes, uitgedrukt in jaren en maanden, waarbij wordt ondersteld dat alle diensten voltijds werden gepresteerd.

In teller en noemer worden de tijds gedeelten die geen volledige maand uitmaken, weggelaten.

De uit het vorige lid voortvloeiende nieuwe percentages worden vastgesteld tot en met de vierde decimaal.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 65

Voor de toepassing van de artikelen 63 en 64, wordt onder een gepensioneerde met gezinslast verstaan de gehuwde gepensioneerde wiens echtgenoot geen beroepsactiviteit uitoefent die, in de regeling voor werknemerspensioenen, de vermindering of de schorsing van een rustpensioen tot gevolg zou hebben, en die geen inkomen geniet toegekend met toepassing van de Belgische of van een buitenlandse wetgeving betreffende werkloosheid of ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Onder alleenstaande gepensioneerde moet worden verstaan de ongehuwde, de uit de echt gescheiden of de van tafel en bed gescheiden gepensioneerde van het mannelijk of vrouwelijk geslacht, evenals de gepensioneerde die weduwnaar of weduwe is.

— **Aangenomen.**

Artikel 66

De aan de langstlevende echtgenoten toegekende overlevingspensioenen mogen niet minder bedragen dan 75 % van het gewaarborgd minimumloon voor de vastbenoemde ambtenaren.

Dit artikel is niet van toepassing op de tijdelijke pensioenen, bedoeld bij artikel 8, § 3 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Verband tussen de BRTN pensioenregeling en die van instellingen van internationaal publiek recht en procedure en werkwijze voor de overdracht van het pensioenbedrag

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 67

Voor de toepassing van dit hoofd-

stuk worden verstaan onder :

1° „instelling” : de Europese Unie en de instellingen die ermee gelijkgesteld worden voor de toepassing van het statuut van de ambtenaren en andere beambten van de Europese Unie ;

2° „pensioen” : de pensioenen die toegekend worden ter uitvoering van hoofdstuk II, afdelingen 1, 2 en 3 van dit decreet ;

3° „pensioenbedrag” : het pensioenbedrag dat overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk moet worden overgedragen ;

4° „ambtenaar” : het gewezen BRTN-personeelslid dat, na een vaste benoeming bij de instelling, aan de pensioenregeling van de instelling onderworpen is en om de overdracht van zijn BRTN pensioenrechten naar de pensioenregeling van de instelling heeft verzocht.

— **Aangenomen.**

Artikel 68

§ 1. Zodra het jaarbedrag van het over te dragen pensioen alsmede de onderscheiden voor de bepaling ervan in aanmerking genomen gegevens door de BRTN zijn vastgesteld, worden ze per aangetekende brief ter kennis van de betrokkene gebracht.

Elke betwisting betreffende het pensioenbedrag moet bij de BRTN worden ingediend uiterlijk de laatste dag van de derde maand volgend op die van de kennisgeving. De ten gevolge van een betwisting door de BRTN genomen beslissing geeft aanleiding tot een nieuwe kennisgeving. Indien de onenigheid voortduurt, moet een vordering bij de bevoegde rechtbank worden ingeleid uiterlijk binnen de dertig dagen te rekenen vanaf de datum van de nieuwe kennisgeving. Na het verstrijken van, naargelang van het geval, de ene of de andere van de voornoemde termijnen, wordt het pensioenbedrag definitief. Indien op geldige wijze een vordering bij de bevoegde rechtbank werd ingeleid,

wordt het pensioenbedrag evenwel slechts definitief vanaf het ogenblik waarop een in kracht van gewijsde gegane beslissing is genomen.

Het definitieve pensioenbedrag wordt aan de instelling medegedeeld.

§ 2. De periodieke stortingen van de pensioenbedragen zijn niet onderworpen aan de regels die de cumulatie van een pensioen met een vervangingsinkomen of met een beroepsarbeid beheersen, noch aan die betreffende de cumulatie van verscheidene pensioenen. Ze worden vastgesteld zonder rekening te houden met enige afhouding of voorheffing. Er wordt een einde gemaakt aan de storting van de periodieke stortingen, wanneer één van de oorzaken tot uitdoving van het pensioen waarvoor die stortingen gebeuren, zich voordoet. De stortingen worden eveneens stopgezet vanaf de uitdoving van het recht op pensioen ten laste van de instelling, indien die uitdoving op een vroeger tijdstip plaats heeft. De BRTN wordt door de instelling ervan in kennis gesteld dat het door deze laatste toegekende recht op pensioen is uitgedoofd.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Rustpensioenbedrag

Artikel 69

Iedere ambtenaar mag, met instemming van de instelling, vragen dat het rustpensioenbedrag betreffende de aan zijn indiensttreding bij de instelling voorafgaande BRTN-diensten en perioden aan de instelling wordt gestort.

— **Aangenomen.**

Artikel 70

De bij artikel 69 bedoelde aanvraag moet, op straffe van nietigheid :

1° uiterlijk de laatste dag van de zesde maand volgend op die van de be-

Voorzitter

noeming van de ambtenaar per aangekende brief bij de BRTN worden ingediend ;

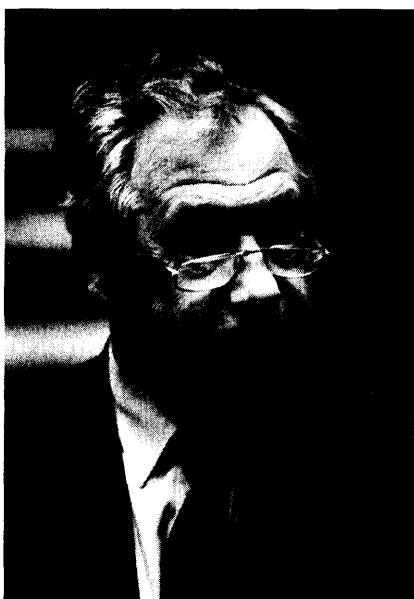
2° vergezeld gaan van een document waaruit de instemming van de instelling blijkt.

Voor de berekening van het uit de toepassing van artikel 74 voortvloeiende pensioen is de in het eerste lid, 2°, bepaalde datum respectievelijk die van de hervatting of van de voortzetting van de dienst.

— Aangenomen.

Artikel 71

Na ontvangst van de aanvraag, bepaalt de BRTN het rustpensioenbedrag overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van dit decreet. Daarbij wordt enkel rekening gehouden met de door de ambtenaar bij de BRTN als vastbenoemd personeelslid gepresteerde diensten en perioden.

CVP-Senator Gaston Geens trad op als verslaggever bij de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen bij de BRTN

Voor de vaststelling van het rustpensioenbedrag :

1° wordt de betrokkene geacht de voor de opening van het recht op pensioen bepaalde leeftijdsvoorwaarde te vervullen ;

2° wordt het pensioen geacht in te gaan op de datum waarop de betrokkene bij de instelling in dienst is getreden ;

3° is de toe te passen reglementering die welke op de in 2° bepaalde datum van kracht is ;

4° is het toe te passen indexcijfer der consumptieprijsen, het indexcijfer dat in aanmerking wordt genomen voor de betaling van de op de in 2° bepaalde datum lopende pensioenen.

— Aangenomen.

Artikel 72

Zodra het rustpensioenbedrag definitief is geworden :

1° kan het, om welke reden ook, niet meer worden gewijzigd, onverminderd de latere toepassing van artikel 75, derde lid ;

2° kan geen rustpensioen uit hoofde van de bij artikel 69 bedoelde diensten en perioden aan de betrokkene worden toegekend ;

3° wordt de bij artikel 69 bedoelde aanvraag onherroepelijk, onverminderd de eventuele toepassing van artikel 76.

— Aangenomen.

Artikel 73

Indien het recht op het pensioen waarvoor de overdracht werd gevraagd, werd geopend vooraleer het pensioenbedrag definitief werd, wordt de betaling van het pensioen of van het pensioengedeelte dat met de in artikel 69 bedoelde diensten en perioden overeenstemt, geschorst vanaf de ingangsdatum van het pensioen, maar ten vroegste vanaf de

eerste dag van de tweede maand volgend op die van de aanvraag om overdracht.

— Aangenomen.

Artikel 74

De ambtenaar die voor een bepaalde periode geen pensioenrechten meer doet ontstaan in de regeling van de instelling, maar wel bij de BRTN, en die later zijn diensten bij de instelling hervat, kan het voordeel van de bepalingen van artikel 69 slechts voor deze periode opnieuw bekomen.

De ambtenaar die eerst bij contract van beperkte duur werd aangeworven en die het voordeel van artikel 69 niet heeft aangevraagd, kan het voordeel van die bepaling verkrijgen, als hij, na afloop van dat contract, zijn diensten bij de instelling voortzet.

In de in het eerste en tweede lid bedoelde gevallen moet, in afwijking van de bepalingen van artikel 70, eerste lid, 1°, de in artikel 69 bedoelde aanvraag, op straffe van nietigheid, worden ingediend uiterlijk de laatste dag van de zesde maand die, naargelang van het geval, volgt op de maand tijdens welke de diensten bij de instelling werden hervat of voortgezet.

— Aangenomen.

Artikel 75

De instelling is gesubrogeerd in het recht op het pensioen waarvoor artikel 69 werd toegepast vanaf de datum waarop het recht op pensioen is geopend zowel krachtens de toepasselijke BRTN regeling als krachtens de pensioenregeling van de instelling, maar ten vroegste vanaf de eerste dag van de maand volgend op die tijdens welke de belanghebbende de leeftijd van zestig jaar bereikt.

De vanaf de in het eerste lid bepaalde datum verschuldigde periodieke stortingen die overeenstemmen met

Voorzitter

het pensioenbedrag, worden maandelijks aan de instelling gestort. Daartoe richt deze een aanvraag tot de BRTN. Deze aanvraag mag ten vroegste zes maanden vóór de voormelde datum worden ingediend. Het bedrag van de aan de instelling te storten periodieke termijnen is gelijk aan een twaalfde van het in artikel 68 § 1 bedoelde definitieve pensioenbedrag.

Het definitieve pensioenbedrag wordt aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen dat toepasselijk is op datum vanaf welke de stortingen verschuldigd zijn en schommelt volgens de evolutie van dat indexcijfer overeenkomstig de regels geldig voor de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

— Aangenomen.

Artikel 76

Zolang de bij artikel 75 bepaalde subrogatie niet effectief is geworden, mag de ambtenaar, mits de instelling daarmee instemt, zijn aanvraag om overdracht intrekken. Deze intrekking is definitief.

— Aangenomen.

Artikel 77

In afwijking van artikel 70, 1°, kan de ambtenaar of de gewezen ambtenaar die vóór de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad bij de instelling in dienst is getreden, het voordeel van artikel 69 verkrijgen voor zover hij de daartoe voorgescreven aanvraag indient binnen een termijn van vierentwintig maanden die ingaat op de eerste dag van de maand volgend op die van de bekendmaking van dit decreet.

In het in het eerste lid bedoelde geval :

1° is de instelling, in afwijking van artikel 75, ten vroegste gesubrogeerd in het recht op pensioen vanaf de eerste dag van de zesde maand

volgend op die tijdens welke de aanvraag werd ingediend ;

2° is artikel 73 niet van toepassing.

— Aangenomen.

Artikel 78

Indien, op de datum van de bekendmaking van dit decreet, de ambtenaar of de gewezen ambtenaar in het genot is van een in hoofdstuk II, afdeling 1 bedoeld rustpensioen, wordt hij, voor de vaststelling van het over te dragen pensioenbedrag, geacht de voorwaarden te vervullen voor de opening van het recht op dat pensioen, uitsluitend rekening gehouden met de diensten en perioden die aan zijn indiensttreding bij de instelling zijn voorafgegaan.

Indien voor de berekening van het in het eerste lid bedoelde pensioen, ook diensten en perioden in aanmerking werden genomen die op zijn indiensttreding bij de instelling zijn gevolgd, wordt het recht op pensioen voor die diensten en perioden behouden maar wordt het pensioen herberekend uitsluitend op grond van die diensten en perioden. Vanaf de eerste dag van de zesde maand die volgt op die van de aanvraag om overdracht wordt alleen het aldus herberekende pensioen aan de belanghebbende betaald.

— Aangenomen.

AFDELING 3

Overlevingspensioenbedrag

Artikel 79

Indien het overlijden van een ambtenaar rechten opent op een overlevingspensioen in de regeling van de instelling alsmede op een in hoofdstuk II, afdeling 2 of 3 bedoeld overlevingspensioen, stort de BRTN aan de instelling een overlevingspensioenbedrag vanaf de datum waarop het recht op overlevingspensioen is geopend zowel krachtens dit decreet als krachtens het statuut van de ambtenaren van de instelling.

Indien de door de ambtenaar ingediende aanvraag tot overdracht van zijn pensioenrechten op het ogenblik van zijn overlijden nog niet onherroepelijk is geworden, wordt ze dat door het feit zelf van het overlijden.

— Aangenomen.

Artikel 80

Voor de toepassing van artikel 79 moet, wanneer de enige rechthebbende op een overlevingspensioen een uit de echt gescheiden echtgenoot is van minder dan 45 jaar die geen kind ten laste heeft en niet aangetast is door een blijvende ongeschiktheid van ten minste 66 pct., het recht op het overlevingspensioen geacht worden slechts te ontstaan wanneer deze rechthebbende de leeftijd van 45 jaar bereikt.

— Aangenomen.

Artikel 81

Het overlevingspensioenbedrag dat aan de instelling wordt gestort, is gelijk aan 2/3 van het definitieve rustpensioenbedrag dat aan de instelling zou moeten worden doorgestort indien de ambtenaar niet was overleden.

Het aldus berekende overlevingspensioenbedrag wordt evenwel met 40 pct. verminderd, indien het pensioen enkel wordt toegekend aan één enkele wees of met 20 pct. indien het enkel wordt toegekend aan twee wezen.

Het bedrag van de aan de instelling te storten periodieke termijnen is gelijk aan een twaalfde van het definitief overlevingspensioenbedrag.

Dit overlevingspensioenbedrag wordt aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen dat toepasselijk is op de datum van het overlijden van de ambtenaar en schommelt volgens de evolutie van dit indexcijfer overeenkomstig de voor een gelijksoortig overlevingspensioen geldende regels.

Voorzitter

De periodieke uitkeringen worden maandelijks aan de instelling gestort, die daartoe een aanvraag tot de BRTN richt.

— Aangenomen.

Artikel 82

De overdracht van het overlevingspensioen aan de instelling sluit de toekenning of de betaling van elk overlevingspensioen uit hoofde van de periodes en diensten die in aanmerking werden genomen voor de berekening van het overlevingspensioenbedrag uit.

— Aangenomen.

Artikel 83

De periodieke termijnen van de overlevingspensioenbedragen zijn niet onderworpen aan de regels die de cumulatie van een pensioen met een vervangingsinkomen of met een beroepsarbeid beheersen, noch aan die betreffende de cumulatie van meerdere pensioenen. Ze worden vastgesteld zonder rekening te houden met enige afhouding of voorheffing.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Diverse bepalingen

AFDELING 1

Vergoeding voor begrafeniskosten

Artikel 84

De BRTN waarborgt de uitbetaling van een vergoeding voor de begrafeniskosten die gelijk is aan het brutobedrag van het laatste maandbedrag van het pensioen.

Dit bedrag wordt uitgekeerd aan de natuurlijke of rechtspersoon, die bewijst dat hij de begrafeniskosten heeft gedragen.

Wanneer dit bewijs wordt geleverd door de erfgenamen in de rechte lijn, dan ontvangen zij het volledige bedrag. In alle andere gevallen is de vergoeding gelijk aan de werkelijk gedane kosten zonder dat zij evenwel het laatste brutomaandbedrag mag overschrijden. Wanneer de overledene titularis was van een overlevings- en een rustpensioen, dan wordt enkel de hoogste vergoeding uitbetaald.

Indien voor de vaststelling van de krachtens dit decreet toegekende vergoeding voor begrafeniskosten rekening werd gehouden met diensten die aanleiding geven tot de toekenning van een vergoeding voor begrafeniskosten ten laste van een der pensioenregelingen van de openbare of private sektor, dan wordt het door de BRTN gewaarborgde bedrag verminderd met de vergoeding toegekend door die pensioenregelingen.

— Aangenomen.

Artikel 85

Op het brutobedrag van de ter uitvoering van dit decreet uitbetaalde pensioenen wordt een bijdrage van 0,5 % ingehouden om de uitgaven voor de vergoeding voor begrafeniskosten te dekken.

Deze bijdrage kan door de Vlaamse Regering worden verhoogd.

— Aangenomen.

AFDELING 2

Supplement toegekend in geval van een zware handicap

Artikel 86

§ 1. Een vast supplement van 49.020 frank per jaar, dat wordt toegevoegd aan het nominale bedrag of aan het gewaarborgd minimumbedrag van het pensioen, wordt toegekend aan de personen die gepensioneerd werden wegens lichamelijke ongeschiktheid ten gevolge van een zware handicap die opgelopen werd

tijdens de loopbaan en waardoor definitief een einde werd gemaakt aan hun diensten. Het in het eerste lid bepaalde voordeel is alleen bestemd voor degenen voor wie het verlies van de graad van zelfredzaamheid als gevolg van de zware handicap op ten minste 12 punten wordt vastgesteld volgens de wijze van evaluatie voorgeschreven door het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming.

§ 2. De Vlaamse Regering kan het in § 1 bedoelde supplement verhogen om het in overeenstemming te brengen met het supplement dat wordt toegekend aan de gerechtigden op een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist.

— Aangenomen.

Artikel 87

De toekenning van het in artikel 86 bedoelde supplement mag niet tot gevolg hebben dat het totale pensioenbedrag gebracht wordt op een bedrag dat het dubbele van de gewaarborgde bezoldiging van een vastbenoemd ambtenaar overschrijdt. In voorkomend geval wordt het supplement tot het verschuldigde bedrag verminderd.

Voor de vaststelling van het in het eerste lid bedoelde totale pensioenbedrag wordt rekening gehouden met alle rustpensioenen of ouderdomsrenten, alle overlevingspensioenen of -renten of elk als zodanig geldend voordeel, ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving, of van een pensioenregeling van een instelling van internationaal publiek recht.

— Aangenomen.

Artikel 88

Het bedrag van het uit de toepassing van de artikelen 86 en 87 voort-

Voorzitter

vloeiende supplement wordt verminderd met het bedrag van alle andere pensioenen, renten of als zodanig geldende voordelen toegekend uit hoofde van dezelfde handicap.

— **Aangenomen.**

Artikel 89

Er kan slechts één enkel supplement voor een zware handicap worden toegekend aan degene die verscheidene rustpensioenen geniet. In voorkomend geval wordt het supplement uitbetaald uit hoofde van het hoogste pensioen.

— **Aangenomen.**

Artikel 90

Het in artikel 86 bedoelde supplement is gekoppeld aan het spilindexcijfer 138,01. Het volgt de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen op dezelfde wijze als de rustpensioenen ten laste van de openbare Schatkist.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

Medisch onderzoek

Artikel 91

§ 1. Voor het ondergaan van het medisch onderzoek, waarvan sprake in de artikelen 6, § 1 en 7, § 1, worden de betrokkenen door het medisch controleorgaan opgeroepen door middel van een aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs.

§ 2. Het medisch onderzoek vindt in principe plaats op de plaats, de datum en het uur vastgesteld door het medisch controleorgaan.

Indien het betrokken personeelslid zich niet kan verplaatsen om te beantwoorden aan de oproeping, dan moet het een met redenen omkleed geneeskundig getuigschrift in-

dienen, afgeleverd op zijn kosten door de arts van zijn keuze, en waaruit de onmogelijkheid om zich te verplaatsen blijkt.

In dit geval staat het medisch controleorgaan vrij, hetzij het onderzoek naar een latere datum te verwijzen zonder dat de tussentijd tussen beide oproepingen 30 dagen mag overschrijden, hetzij de betrokkene te onderzoeken in zijn verblijfplaats in België.

Het medisch controleorgaan deelt dan, door middel van een aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs, aan het personeelslid de datum mee waarop het onderzoek in zijn verblijfplaats zal plaatsvinden.

Indien het betrokken personeelslid in het buitenland verblijft dan kan het medisch controleorgaan een plaatselijk arts aanstellen om de noodzakelijke onderzoeken te doen.

Voor de reiskosten tussen zijn woonplaats en de plaats waar het medisch onderzoek plaats vindt, ontvangt het betrokken personeelslid een vergoeding, berekend overeenkomstig de bepalingen van het BRTN-reglement op de reis- en verblijfskosten. Deze vergoeding wordt door de BRTN uitbetaald.

§ 3. Het personeelslid wordt uitgenodigd aan de onderzoekende artsen alle documenten over te leggen die onontbeerlijk zijn voor de uitvoering van hun opdrachten, en moet zich onderwerpen aan elk geneeskundig onderzoek dat door het medisch controleorgaan noodzakelijk wordt geacht.

§ 4. De in eerste aanleg genomen beslissing van het medisch controleorgaan wordt aan de betrokkene betekend bij een ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs.

Die notificatie zal ter informatie de modaliteiten vermelden van de overleg- en de eindbeslissingsprocedures.

— **Aangenomen.**

Artikel 92

Het personeelslid dat niet kan instemmen met de in eerste aanleg genomen beslissing, brengt dit ter kennis van het medisch controleorgaan bij een ter post aangetekende brief, binnen een termijn van vijftien werkdagen vanaf de datum van verzending van de notificatie of de ondertekening van het ontvangstbewijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 93

§ 1. Indien het personeelslid gebruik wenst te maken van de overlegprocedure, moet het zulks uitdrukkelijk vermelden in de brief waarvan sprake in artikel 92 en moet het de arts aanwijzen die zijn belangen zal verdedigen, met vermelding van de naam en het volledig adres van deze laatste.

§ 2. Het medisch controleorgaan brengt de geneeskundige redenen van zijn beslissingen ter kennis van de door het personeelslid gekozen arts.

§ 3. Binnen de termijn van vijftien werkdagen volgend op het verzenden van de brief vermeld onder § 2 hierboven, staat het de arts vrij :

a) hetzij zich akkoord te verklaren met deze redenen ;

b) hetzij een tegensprekelijk consult aan te vragen met de arts die tot het geneeskundig onderzoek in eerste aanleg overging (of met zijn plaatsvervanger in geval van belet) ;

c) hetzij een verslag in te dienen waarin de geneeskundige redenen van het medisch controleorgaan worden weerlegd.

De onderzochte persoon — die er alleen de ganse verantwoordelijkheid voor draagt — moet zorgen dat de door hem aangestelde arts de opgelegde termijn in acht neemt op straffe van verval.

§ 4. Indien tussen de overleggende artsen geen overeenstemming wordt bereikt of indien de door verzoeker

Voorzitter

aangestelde arts binnen de gestelde termijn in gebreke blijft, blijft de beslissing in eerste aanleg van kracht. De belanghebbende beschikt in dat geval over het recht een beroep te doen op de eindbeslissingsprocedure.

§ 5. De uitslag van de overlegprocedure wordt aan de belanghebbende meegegeeld bij een ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs.

— Aangenomen.

Artikel 94

§ 1. Het personeelslid dat, om welke reden ook, geen gebruik gemaakt heeft van de overlegprocedure of dat niet instemt met de uitslag van die procedure, beschikt over vijftien werkdagen vanaf de datum van de verzending hetzij van de notificatie van het besluit in eerste aanleg, hetzij van de notificatie van de uitslag van de overlegprocedure, of de ondertekening van het desbetreffende ontvangstbewijs, om bij het medisch controle-orgaan zijn aanvraag om eindbeslissing in te dienen bij een ter post aangetekende brief.

Deze aanvraag moet de naam en het adres vermelden van de arts die als raadsman wordt aangesteld.

§ 2. In gemeen overleg tussen het medisch controleorgaan en de arts — raadsman van het personeelslid, wordt een arts aangesteld die belast wordt met de eindbeslissing. Deze arts mag niet behoren tot het medisch controle-orgaan dat de beslissing in eerste aanleg heeft genomen en mag niet zijn tussengekomen in de aangevochten beslissing, noch in de overlegprocedure.

§ 3. In gemeen overleg met zijn arts — raadsman, beschikt de belanghebbende over de mogelijkheid om a) hetzij een verslag neer te leggen ; b) hetzij zich te laten bijstaan door zijn

arts — raadsman, die slechts over raadgevende stem beschikt.

§ 4. Bij een ter post aangetekende brief brengt het medisch controle-orgaan de arts — raadsman op de hoogte van de reeds genomen beschikkingen en deelt het hem de medische redenen van de aangevochten beslissing mee, indien hij niet is tussengekomen in de overlegprocedure.

§ 5. De arts — raadsman beschikt over vijftien werkdagen vanaf de datum van de verzending van de onder § 4 vermelde brief om het medisch controle-orgaan op de hoogte te brengen van zijn voornemen ofwel een verslag in te sturen, ofwel bij de eindbeslissing aanwezig te zijn.

§ 6. De belanghebbende wordt opgeroepen op de voor de eindbeslissing bepaalde datum en een afschrift van deze oproeping wordt aan zijn arts — raadsman toegezonden.

§ 7. De arts belast met de eindbeslissing mag tot bijkomende onderzoeken doen overgaan en het advies van deskundigen inwinnen.

Hij doet uitspraak zodra hij over alle daartoe vereiste gegevens beschikt.

§ 8. Wanneer het personeelslid zich, na tweemaal geldig te zijn opgeroepen voor de eindbeslissing, niet heeft aangemeld, mag de beslissing buiten zijn aanwezigheid genomen worden.

§ 9. Wanneer de belanghebbende niet bij machte is zich voor de eindbeslissing aan te melden, dan oordeelt het medisch controle-orgaan over het gevolg dat aan dergelijke toestand moet worden gegeven. Het mag beslissen dat het onderzoek op een latere datum zal worden uitgevoerd ; het mag ook doen overgaan tot een onderzoek ter verblijfplaats van betrokkene in België. Wanneer het personeelslid in het buitenland verblijft, mag het een plaatselijke arts aanstellen om de noodzakelijke onderzoeken uit te voeren.

§ 10. De eindbeslissing wordt aan het personeelslid genotificeerd bij

een ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs.

— Aangenomen.

Artikel 95

Het honorarium van de arts — raadsman van het personeelslid wordt door de BRTN ten laste genomen indien de beslissing genomen tijdens de overleg- of eindprocedure, de beslissing genomen in eerste aanleg teniet doet.

— Aangenomen.

AFDELING 4

Indexering

Artikel 96

De op grond van dit decreet uitbetaalde pensioenen zijn gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen en volgen de evolutie van dit indexcijfer op dezelfde wijze als de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

Ze worden maandelijks en vooraf uitbetaald.

— Aangenomen.

AFDELING 5

Voor te leggen stukken

Artikel 97

De Raad van Bestuur van de BRTN bepaalt welke stukken en bescheiden tot staving van de pensioenaanvraag moeten worden voorgelegd.

In afwachting van de toekenning worden aan de belanghebbenden maandelijks terugvorderbare voorschotten toegekend, berekend op basis van het vermoedelijk pensioenbedrag.

— Aangenomen.

Voorzitter

AFDELING 6

Schorsing of vermindering van het pensioen

Artikel 98

De op basis van dit decreet uitbetaalde pensioenen worden geschorst of verminderd in de mate waarin de rechthebbenden een beroepsactiviteit uitoefenen die, in de regeling voor werknemerspensioenen, de schorsing of vermindering van een pensioen tot gevolg heeft.

— **Aangenomen.**

Artikel 99

De cumulatie van overlevingspensioenen ten laste van de BRTN of van overlevingspensioenen en een rustpensioen ten laste van de BRTN wordt geregeld overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 40, 40bis, 41 en 42 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen.

De cumulatie tussen BRTN rustpensioenen en pensioenen naar buitenlands of internationaal recht wordt geregeld overeenkomstig de bepalingen van art.46 bis van die wet.

— **Aangenomen.**

AFDELING 7

Verlies van het recht op pensioen

Artikel 100

Het vrijwillig ontslag en het ontslag van ambtswege op een tijdstip dat de voorwaarden voor het ingaan van dat recht niet vervuld zijn, brengen het verlies van het recht op het rustpensioen verleend overeenkomstig art. 3 tot en met 6 van dit decreet met zich.

De personen van wie de diensten werden beëindigd als gevolg van de zwaarste in het statuut bepaalde tuchtstraf verliezen het recht op het

rustpensioen verleend overeenkomstig art. 3 tot en met 6 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

AFDELING 8

Verjaring van onverschuldigd betaalde pensioenbedragen

Artikel 101

§ 1. Benevens de stuitingsdaden waarin het Burgerlijk Wetboek voorziet, wordt de verjaring van onverschuldigd betaalde pensioenbedragen gestuit door een opvoeding, aan de schuldenaars betekend door middel van een ter post aangezekende brief met vermelding van :

1° het nieuwe jaarlijkse brutobedrag van de uitkering ;

2° de bepalingen in strijd waarmee de betalingen werden gedaan.

§ 2. De sommen die inzake pensioenen ten onrechte werden uitbetaald, blijven verworven door hen die ze hebben ontvangen, indien geen terugbetaling werd gevraagd binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de eerste dag van de maand waarin de betaling werd uitgevoerd.

De in § 2, eerste lid vastgestelde termijn wordt tot vijf jaar opgevoerd, wanneer de onverschuldigde sommen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of welbewust onvolledige verklaringen. Dit geldt eveneens ten aanzien van sommen die ten onrechte werden uitbetaald wegens het niet-afleggen door de schuldenaar van een verklaring die is voorgeschreven door een wets- of verordenende bepaling of die volgt uit een vroeger aangedane verbintenis.

Behalve wanneer de onverschuldigde betaling haar oorsprong vindt in arglist of bedrog, gaat de terugvordering van het onverschuldigd betaalde teniet bij het overlijden van de schuldenaar indien, op de dag van het overlijden, de opvoeding waar-

van sprake is onder § 1 hem niet was betekend, Die regel doet geen afbreuk aan wat in § 3 bepaald is.

§ 3. In afwijking van de bepalingen van § 2, kunnen de ten onrechte uitbetaalde bedragen waarvan de terugbetaling niet gevorderd werd binnen de onder § 2 bepaalde termijnen, evenwel afgehouden worden van de vervallen en nog niet uitbetaalde bedragen die inzake pensioenen verschuldigd zijn.

De afhouding is beperkt tot de bedragen die op de datum van de afgifte van de in § 1 voorziene opvoeding vervallen zijn en nog niet uitbetaald. Zij wordt door middel van een ter post aangetekende brief betekend door de BRTN aan de persoon die de ten onrechte uitbetaalde bedragen ontvangen heeft.

De terugvordering mag in geen enkel geval betrekking hebben op bedragen die ten onrechte uitbetaald werden meer dan tien jaar voor de eerste januari van het jaar dat volgt op de datum van de afgifte van de opvoeding in § 1.

§ 4. Dit artikel is niet van toepassing op de voorschotten uitbetaald volgens art. 97, 2e lid.

— **Aangenomen.**

AFDELING 9.

Afstand van pensioen

Artikel 102

Elke gerechtigde op een ter uitvoering van dit decreet betaald pensioen kan op elk ogenblik afstand doen van de uitbetaling van de totaliteit van dit pensioen, indien hij daardoor een ander voordeel verkrijgt in het kader van de toekenning of de berekening van een niet in dit decreet bedoeld pensioen.

— **Aangenomen.**

Artikel 103

De aanvraag tot afstand van een pensioen moet met een aangeteken-

Voorzitter

de brief worden gericht tot de administrateur-generaal van de BRTN. Ze heeft uitwerking, hetzij vanaf de ingangsdatum van het pensioen, hetzij vanaf een door de betrokkene gekozen datum.

Wanneer de aanvraag uitwerking heeft op een datum voorafgaand aan die van haar indiening en wanneer bedragen moeten worden terugbetaald, zijn de bepalingen in verband met de verjaringstermijnen zoals vastgesteld in artikel 1°, 1 niet van toepassing.

— Aangenomen.

Artikel 104

De persoon die gebruik heeft gemaakt van de bij artikel 103 bepaalde mogelijkheid, mag op elk ogenblik vragen dat de uitkering van zijn pensioen voor de toekomst wordt hervat. Deze aanvraag heeft uitwerking op een door de betrokkene gekozen datum, maar ten vroegste op de eerste dag van de maand volgend op die waarin ze door middel van een aangetekende brief werd ingediend.

— Aangenomen.

Artikel 105

Wanneer artikel 104 werd toegepast, mag de betrokkene nogmaals gebruik maken van de bij artikel 102 bepaalde mogelijkheid. In dat geval is die tweede afstand echter onherroepelijk.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VIII

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 106

De rechthebbenden waarvan de pensioenen werden berekend op basis van de bepalingen die geldig waren vóór het van kracht worden van dit

decreet, kunnen om toepassing van de nieuwe bepalingen verzoeken.

Indien dit verzoek werd ingediend binnen de termijn van een jaar na de inwerkingtreding van dit decreet, heeft de herberekening van de uitkeringen uitwerking op de datum van de inwerkingtreding.

Indien het verzoek werd ingediend na het verstrijken van die termijn, heeft het slechts uitwerking op de eerste dag van de maand die volgt op die tijdens welke de aanvraag werd ingediend,

In afwijking van het in artikel 37, eerste lid bepaalde, worden de pensioenen van de personeelsleden in dienst getreden na 31 december 1994 en de pensioenen van de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, berekend op grond van de gemiddelde totale brutobezoldiging van de laatste vijf jaar van de BRTN-loopbaan van het personeelslid, of van de volledige loopbaan als die minder dan vijf jaar geduurd heeft.

In afwijking van het in artikel 22 bepaalde worden, voor de berekening van de rustpensioenen van de personeelsleden in dienst getreden na 31 december 1994, de diensten vervat in artikel 23, 1°, 11° en 13°, en in artikel 32, in aanmerking genomen voor 1/60 per dienstjaar.

— Aangenomen.

Artikel 107

Behoudens voor de rechthebbenden die geen gebruik maken van het hen krachtens art. 106, 1° lid verleende recht op herberekening van hun pensioen, worden opgeheven :

1° het besluit van de Raad van Bestuur van het Nationaal Instituut voor Radio Omroep, hierna te noemen NIR, van 6 juni 1946 houdende toepassing van het voorlopig reglement op het invaliditeitspensioen ;

2° het besluit van de Raad van Bestuur van het NIR van 20 december 1948, houdende het reglement op het rustpensioen ;

3° het besluit van de Raad van Bestuur van het NIR van 27 januari 1958, houdende het reglement op het weduwen- en wezenpensioen.

— Aangenomen.

Artikel 108

Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op zijn bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag 30 juni om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

MEERJARENPLAN van de BRTN betreffende de periode 1995-1999 — 558 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het Meerjarenplan van de BRTN betreffende de periode 1995-1999.

De bespreking is geopend.

De heer Sarens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer W. Seeuws (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is niet mijn gewoonte als voorzitter van de commissie een betoog te houden, maar ten persoonlijke titel wens ik in dit debat tussen te komen over de : Openbare omroep : een basisvoorziening voor onze samenleving.

Bij de bespreking van het Meerjarenplan, dat ik als uitgangspunt neem, stelden wij vast dat er zich in onze maatschappij snelle wijzigingen voordoen op audiovisueel vlak.

Dit Meerjarenplan voorzag in een aantal wijzigingen die niet alleen be-

Seeuws

langrijke financiële gevolgen kunnen hebben, maar die bovendien onvoldoende rekening hielden met de eventuele toekomstige ontwikkelingen van de televisieverenigingen — ook voor de openbare omroep. Zo zijn er in vergelijking met het meerjarenplan van vorig jaar minder inkomsten uit merchandising, een forse stijging van de inkomsten uit radio-reclame en vooral een belangrijke daling van de investeringen die voorlopig blijkbaar nog enkel tot doel hebben de huidige technische voorzieningen in stand te houden. Hierdoor kon uiteraard onvoldoende rekening worden gehouden met de toekomstige ontwikkelingen ter zake, zoals onder andere de video op aanvraag en de interactieve tekst.

Uit de bespreking bleek eveneens duidelijk dat voor de openbare omroep het probleem van de vaste dotatie blijft bestaan. Het vast percentage van 51 percent wordt weliswaar behouden, maar er wordt geen vast bedrag gegarandeerd. Dit maakt het erg moeilijk een beleid uit te stippen, omdat de leiding van de BRTN niet lang genoeg op voorhand weet over hoeveel middelen zij zullen beschikken.

Zowel uit de bespreking in de commissie, uit de toelichting van de BRTN-leiding als uit de kritische benadering van de oppositie kunnen wij afleiden dat wij een keerpunt hebben bereikt. De openbare omroep staat onder enorme druk die de afgelopen jaren nog is toegenomen naar aanleiding van de internationalisering, de ontwikkeling van de technologie, de concurrentie en uiteraard van de commercialisering. Televisiezenders worden immers steeds meer beoordeeld naar kwantitatieve criteria.

Het mechanisme is stilaan vertrouwd geworden : om zich te legitimeren, dus om voldoende kijkers te behouden, zendt de BRTN gemakkelijke programma's uit voor een breed pu-

blik. De BRTN tracht dus met dezelfde wapens te concurreren met de VTM. Dit doet velen zich afvragen waarom de overheid nog een dotatie zou spenderen aan een openbare zender die precies hetzelfde uitzendt als de commerciële televisie. Ik ben van oordeel — en wellicht delen de meesten mijn mening — dat ondanks het naar elkaar groeien van de televisiezenders, toch nog een opvallend verschil bestaat tussen de BRTN en de VTM, al moet de BRTN worden gewaarschuwd aangaande de uitzending van bepaalde al te gemakkelijke programma's. Volgens mij is het verkeerd de openbare zender enkel en alleen te beoordelen op grond van de kijkcijfers. Tenslotte is het leven zelf ook meer dan alleen geld verdienen.

Overigens heeft de openbare omroep vandaag meer dan ooit een bijzondere functie te vervullen. De openbare omroep heeft een eigen plaats en een eigen duidelijke functie. Gezien de nieuwe omstandigheden moet deze omroep zich trachten te situeren tussen een marginale zender die uitzendt voor een select, beperkt publiek en een commerciële zender die populaire programma's aanbiedt. Het is op dat vlak — maar ik herhaal dat ik ten persoonlijke titel spreek — dat ons standpunt in strijd is met dat van de VLD die voorstelden TV2 — naar verluidt een kopie van VTM — af te schaffen. Wij pleiten voor een openbare omroep die een voldoende belangrijk publiek kan aantrekken, maar die evengoed programma's met een geringe kijkdichtheid kan aanbieden. Daarom is volgens ons de uitbouw van TV2 noodzakelijk. Wij hopen trouwens dat het nieuwe programmaschema van TV2 hierin lukt. In dat verband verwijs ik naar een artikel van professor Els Witte, voormalig voorzitter van de raad van bestuur van de BRTN, dat enkele dagen geleden in een dagblad verscheen en ik citeer : Wat altijd zo evident is geweest, die vormende rol van de audiovisuele media, dat raakt in de verdrukking. Niet alleen in de

media. Vandaar de grote nood aan twee netten : concurrentie opvangen enerzijds, cultureel-vormend werken anderzijds. In het boekje dat pas verscheen, wijst Els Witte op de internationale rol van de openbare omroep, waarbij zij een viertal belangrijke functies aanduidt.

Ik heb gepoogd dit even samen te vatten omdat het mij interessant leek voor een debat over de middelen die wij de publieke omroep ter beschikking stellen. De televisie speelt een belangrijke rol in het democratisch proces en heeft invloed op de verscheidenheid van onze samenleving. Televisie is de belangrijkste en voor veel mensen zelfs de enige bron van informatie geworden. Alle onderzoeken wijzen op het versterkende effect van de televisie. Hoe meer een onderwerp wordt beklemtoond, hoe sterker het leeft in de publieke opinie. Ook het proces van politieke besluitvorming wordt steeds meer via de media gecommuniceerd. Als politici weten wij dat maar al te goed. De televisie is van enorme betekenis geworden voor de participatie aan de politieke democratie. Vanuit democratisch en pluralistisch oogpunt is het dan ook belangrijk dat de openbare omroep blijft bestaan. Hij brengt immers de nodige correcties aan in het aanbod.

De commerciële televisie heeft zijn eigen rol te vervullen en moet een groot publiek kunnen bereiken om via reclame leefbaar te zijn. Deze vorm van televisie heeft hierdoor per definitie de neiging om moeilijke en controversiële onderwerpen uit de weg te gaan. Het feit dat de commerciële televisie een breed consumentenpubliek moet aantrekken leidt ertoe dat de programma's evolueren in de richting van luchtige, ontspannende producten. Men vraagt van het publiek geen inspanning. Voor sociaal-politiek georiënteerde programma's heeft dit tot gevolg dat de focus naar de periferie van de politiek en de para-informatie wordt verschoven. Voor een genuanceerde uitleg over een complex probleem is

Seeuws

er nauwelijks nog tijd en ruimte. Commerciële zenders bieden weinig of occasioneel programma's aan die niet goed liggen bij een groot publiek, bijvoorbeeld politiek georiënteerde programma's.

De openbare omroep heeft dus duidelijk een aanvullende taak. Hetzelfde geldt trouwens voor culturele en educatieve thema's. Zonder de openbare omroep verdwijnen deze onderwerpen uit het gezichtsveld van brede groepen kijkers.

Ten tweede is er ook een sociaal argument. De huidige tendens in onze samenleving en in de audiovisuele sector is die van fragmentering en individualisering. De kijker kijkt steeds meer geïsoleerd naar beperkte onderwerpen. Getuige daarvan is de evolutie naar betaalzenders die enkel sport of films programmeren. Een kijker is dus vandaag in staat om zich ook qua onderwerpen af te zonderen. Uiteraard bevordert dit zijn kijk op de hele samenleving niet, het werkt integendeel de versplintering van de samenleving in de hand. Het behoud van de algemene televisie die een breed en gedifferentieerd aanbod biedt heeft in deze context een groot maatschappelijk nut. Door het brengen van verschillende programma's voor een heterogene groep beklemtoont hij de solidariteit en de collectieve identiteit terwijl hij de sociale uitstoting tegengaat.

Ten derde speelt ook de culturele identiteit een rol. Voor een klein land als België en in het bijzonder voor de Gemeenschappen is dit zeer belangrijk. De openbare omroep moet op dit vlak een gevecht leveren tegen de verregaande commercialisering en internationalisering, zeker op het vlak van de fictie maar ook op het vlak van de informatie. In deze context denk ik bijvoorbeeld aan de manier waarop CNN nieuws brengt. Het gaat met andere woorden om bescherming van de eigen identiteit, uiteraard zonder te vervallen in eng nationalisme.

Ten vierde zijn er nog de nieuwe informatieve diensten die in de toekomst zullen worden aangeboden. Wie het kan betalen zal er van kunnen genieten. Ons inziens moet de openbare omroep via zijn open scherm — dat voor iedereen beschikbaar is en niet alleen voor de elite die het kan betalen — nieuwe informatieve diensten aanbieden. Dit is uiteraard ook een democratisch argument.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal besluiten met een tweetal suggesties van algemene aard. In de eerste plaats zal in de toekomst wellicht een andere financiering van de openbare omroep nodig zijn. Dit kan gebeuren door het toekennen van een hogere dotatie of van een vast bedrag met de zekerheid van een aanvullende dotatie. Ook eventuele inkomsten uit reclameblokken of, beter wellicht, een financiering van de openbare omroepen vanuit Europa behoren tot de mogelijkheden. Verder kan een eenmalig investeringskrediet voor de nieuwe ontwikkelingen nodig zijn. In het huidige budget kan men daarvoor ongetwijfeld geen middelen vinden. Daarnaast dringt zich een andere benadering op. De culturele redenering dient voorrang te krijgen op de weliswaar belangrijke economische beweegredenen. Het zou ook wenselijk kunnen zijn om in de lijn van het arrest van het Duitse Grondwettelijke Hof in de Europese of Vlaamse wetgeving een basisvoorziening met een volledig programma-aanbod voor een heterogeen publiek vast te leggen voor de openbare omroep. Mijnheer de minister, misschien kunnen we naar het voorbeeld van de cultuurparagraaf een Europese openbare omroepparagraaf vastleggen ter bevestiging van de rol en het belang van de openbare omroep.

Er dringen zich evenwel op het vlak van het medium zelf, het instituut, een aantal strategieën op met betrekking tot de structuur en de werking, die gericht moeten zijn op verscheidenheid en vernieuwing, wat

uiteraard een permanente evaluatie van het programmatiebeleid vereist. Ook een interne reorganisatie is wenselijk, wij hebben het daar al over gehad. Ik meen dat wij in alle sereniteit moeten kunnen praten over nieuwe vormen van beheer, dagelijkse werking, programmatie en financiering, die in nieuwe overeenkomsten moeten worden vastgelegd.

Ten slotte verdient het aanbeveling dat er een nieuwe vorm van samenwerking tussen Europese omroepen tot stand wordt gebracht. Ik meen dat wij de realisering van die idee via onze contacten op Europees vlak moeten propageren.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de BRTN is werkelijk in de etymologische betekenis van het woord belangrijk, rijk aan belang, niet alleen omdat de openbare omroep het grootste gedeelte van de begroting van de minister van Cultuur opsoupeert, maar vooral omwille van de impact, de dash om een BRTN uitdrukking te gebruiken die de openbare oproep met zijn zes radiozenders - het zijn er zelfs meer wanneer men rekening houdt met de ontkoppeling van BRT2 — en zijn twee televisiekanalen in Vlaanderen heeft.

Ik geef de heer Seeuws gelijk — hij is dat wellicht niet gewoon van mij — wanneer hij vaststelt dat de politiek en zelfs het hele maatschappelijke gebeuren vooral bepaald wordt door de omroep. Ik voeg daaraan toe : een evenement, hoe groot ook, dat niet op de radio of op de televisie wordt vernoemd, bestaat niet ; een heel kleine actie daarentegen die wel goed voorgesteld wordt en misschien opgeblazen werd door de televisie, wordt realiteit.

Vandaar dat ik betreur dat in het Meerjarenplan over de radiozenders werd ingeschreven dat radio Donna, die een niet onbelangrijk deel van het publiek van de openbare omroep

Van den Eynde

aanspreekt, de bedoeling heeft een lifestyle mee te geven, niet alleen omdat ik als flamingant — ik geef toe dat ik een oude flamingant geworden ben — aanstoot neem tegen het gebruik van zo veel Engelse termen zoals de Westbank in plaats van de linkeroever van de Jordaan, en het one man-one vote-systeem in plaats van het één man-één stem-systeem in Zuid-Afrika door de openbare omroep, maar om de inhoud van het Engelse woordje lifestyle.

Immers, ik vind nergens in dit plan nog een verwijzing naar de verdediging van de eigen identiteit van de Vlaming. Er wordt wel af en toe naar cultuur verwezen, maar niet naar de specificiteit van de identiteit van de Vlaming. Men moet geen nationalist zijn — nationalisme is niet blind of bekrompen — in Vlaanderen om zich bezorgd te voelen over een dergelijke evolutie in de maatschappij en over de vrijwaring van onze identiteit.

Mijnheer de minister, u als Brusselse Vlaming of Vlaamse Brusselaar — ik laat u de keuze in dit verband dat schijnt tegenwoordig voer voor een discussie — bent ongetwijfeld bekommerd om deze tendens. Wanneer ik kijk naar sommige decreten die de Vlaamse Raad heeft goedgekeurd en enkele door de regering genomen initiatieven van de jongste jaren, dan moet ik vaststellen dat, enkele uitzonderingen daar gelaten — Agalev ligt hier niet van wakker — deze bekommring vrij algemeen in Vlaanderen leeft en dus ook in de Vlaamse Raad. Wanneer ik dan vaststel dat een instrument als onze openbare omroep, dat waarschijnlijk het belangrijkste maatschappelijke instrument voor onze gemeenschap is, nergens in zijn Meerjarenplan van de eigen identiteit van de Vlaming gewag maakt, dan betreur ik dit ten zeerste.

Laten wij mekaar goed begrijpen : ik pleit hier niet voor een BRTN die uitsluitend als propagandazender moet werken, hetzij ten dienste van

de Vlaamse regering, hetzij ten dienste van de Vlaamse Raad of om het even welke ideologie in Vlaanderen. De Vlaams Blok-fractie vindt het echter allerbelangrijkst dat een instrument met zo'n impact zich ook om de verdediging van de eigen identiteit zou bekommeren.

De heer A. Denys : Wat stelt u concreet voor ?

De heer F. Van den Eynde : Het is niet moeilijk om de Vlaamse identiteit te verdedigen. U zou dat ook eens moeten proberen. Mijn voorstellen bestaan uit een reeks maatregelen die enerzijds repressief en anderzijds stimulerend zijn. Men zou bijvoorbeeld kunnen vermijden dat de omroep voortdurend Engelse terminologie gebruikt. Dat is een repressieve maatregel. Een stimulans zou erin kunnen bestaan dat men geregeld het belang van de Vlaamse identiteit onderstreept en men plaats ruimt voor initiatieven die op zijn minst Nederlandstalig zijn en de Vlaamse identiteit in het zonnetje zetten.

Mijnheer Denys, u leest toch ook het Bulletin van Vragen en Antwoorden van de Vlaamse Raad. Ik ben een zorgvuldig luisteraar en verzeker u dat dit niet alleen ontbreekt in het Meerjarenplan. Het is zelfs mode on-Vlaams te zijn. In een bepaald intellectueel of pseudo-intellectueel milieu — ik laat u de keuze — staat het niet om zich Vlaming te noemen en daar trots op te zijn. Nogmaals, ik predik hier niet mijn nationalisme. Ik stel alleen maar vast dat wij in een maatschappij leven waarin men zich terecht meer en meer bekommert om de vrijwaring van onze identiteit en dat een belangrijk maatschappelijk instrument, zoals de openbare omroep, deze bekommring te weinig aan bod laat komen. Dit laatste is dan uiteraard een eufemisme. Ik geef toe dat ik in het Meerjarenplan ook niets terugvind over multiculturele projecten, maar die zijn er nochtans wel. Ik heb nog niet zo lang geleden gezegd dat het voor mij niet aanvaardbaar is dat een

openbare omroep zich leent tot het uitzenden van propaganda van een bepaalde maatschappelijke visie, vooral als die niet wordt gedragen door een meerderheid. Zelfs indien dat het geval zou zijn, dan nog mag een openbare omroep niet ten dienste zijn van om het even welke ideologie. Ik wees er toen ook op dat in bijna alle programma's van de BRTN — gelukkig zijn er nog uitzonderingen, zoals Tik-Tak — de multicultul wordt gepropageerd.

De heer E. Van Rompuy : Waarop baseert u zich om te verklaren dat de meerderheid van de Vlaamse samenleving geen voorstander zou zijn van de integratiegedachte ? Uw partij heeft een mooie score behaald tijdens de verkiezingen, namelijk 12 procent. Dit betekent meteen ook dat 88 procent van de Vlamingen niet voor uw partij heeft gekozen. Rekening houdend bovendien met het groot aantal mensen die niet tot onze cultuur behoren, kunnen zij de meerderheid vormen die geïnteresseerd is in de integratiefilosofie.

Is Couleur Locale werkelijk uw enige toetssteen om de openbare omroep te beoordelen ?

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer Van Rompuy, ik baseer mijn meerderheidsvisie eerst en vooral op het feit dat geen enkele van de meerderheidspartijen de kiezer een multicultureel project heeft voorgelegd. Ze zwijgen daarover als vermoord.

Meer zelfs, net voor de verkiezingen beslisten de CVP en andere partijen het thema uit de verkiezingsstrijd te halen. Sommige partijen deden dit niet, want de partij van de heer Denys bijvoorbeeld was bepaalde afspraken vergeten. Dit toont toch aan dat u dat thema niet aan uw kiezer durft te verkopen. Laten we bovendien geen appels met citroenen vergelijken. De multiculturele maatschappij is precies het tegenovergestelde van de integratie, waarover u het daarnet had. Indien er integratie is, dan is een multiculturele maatschappij overbodig en in een multi-

Van den Eynde

culturele maatschappij overbodig en in een multiculturele maatschappij hoeft uiteraard geen integratie. Als er integratie is, dan betekent dit een aanpassing aan de cultuur van het land waarin men woont. Dat hebben we overigens altijd geëist van de Franstaligen die in Vlaanderen komen wonen. Stel u voor dat aanpassen of verhuizen zou worden gezegd tegen mensen uit het gebied ten zuiden van de Middellandse Zee.

Ik bedank trouwens voor die multiculturele maatschappij want ik weet wat het is. Ik ben een Vlaming. Vlamingen hebben 150 jaar moeten vechten tegen de multiculturele maatschappij die België hen wou opdringen.

Laten we die termen dus niet door elkaar halen. Mevrouw D'Hondt is erin geslaagd die woorden altijd door elkaar te haspelen, maar ze hebben echt een totaal verschillende betekenis. Dit is overigens niet alleen onze mening. De openbare omroep leent zich systematisch — en heel specifiek in het televisieprogramma Couleur Locale en in het radioprogramma De Brug — voor de verkoop van deze ideologie. Ik moet vaststellen dat die verkoop wel slecht verloopt want anders zou het Vlaams Blok na drie jaar hetze op de BRTN een klein minipartijtje zijn geworden.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord voor een onderbreking.

De heer E. Van Rompuy : Stoort het u dat een omroepster niet van Vlaams bloed en bodem is ?

De heer F. Van den Eynde : Neen.

De heer E. Van Rompuy : Ik heb nochtans in een publikatie gelezen dat dit u stoort.

De heer F. Van den Eynde : U hebt verkeerd gelezen want ik heb daarover nooit iets gezegd.

De heer E. Van Rompuy : Ik heb dat nochtans gelezen.

De heer F. Van den Eynde : Waarschijnlijk in het blad van de PVDA.

De heer E. Van Rompuy : In Pallieterke.

De heer F. Van den Eynde : Dan hebt u dat waarschijnlijk toch verkeerd gelezen. We zullen het alleszins overmaken aan de hoofdredacteur.

Wat me als democraat wel stoort, is het feit dat de openbare omroep, die ten dienste moet zijn van de hele gemeenschap en van elk standpunt dat daarin bestaat, het ene standpunt verkondigt als het heilige dogma en het andere verkettert. Brandstapels bestaan weliswaar niet meer in het echt maar ze bestaan nog wel in de psychologie. Ik zou dit trouwens ook kunnen zeggen over om het even welke zaak waarbij ik echter niet rechtstreeks betrokken ben. Het gaat inderdaad niet op dat een openbare omroep, betaald met middelen van de hele gemeenschap, partij kiest in een politiek debat. Dit is op het ogenblik misschien wel de ergste bedreiging van de democratie.

De heer E. Van Rompuy : Het is de taak van de openbare omroep om de basisrechten van alle mensen en van alle filosofieën te vrijwaren en te verdedigen.

De heer F. Van den Eynde : Ik hoor u dat graag zeggen, mijnheer Van Rompuy. Dus ook van mijn ideologie, mijn filosofie en mijn standpunt. Ik beleef dagelijks het tegenovergestelde.

De heer E. Van Rompuy : Bewijs het dan.

De heer F. Van den Eynde : Ik heb bewijzen voor me liggen : in Ratel, het kwartaalblad van de BRTN, met referentie 2 van 1994 — als ik verwijst naar een document, dan geef ik altijd de referenties, mijnheer Van Rompuy — lees ik dat de BRTN lid is geworden van de PBME, Public Broadcasting for a Multicultural Europe.

Dat is een Europese organisatie die

de nadruk legt op de positieve rol die de openbare omroeporganisaties kunnen hebben op de ontwikkeling van een multicultureel Europa. U kunt toch bezwaarlijk zeggen dat dit geen ideologisch standpunt is. De heer Van Dienderen, die van het huis is, beaamt dat. Hij vindt dat trouwens normaal en hij is zo eerlijk dit ook toe te geven.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Europa is een multicultureel gegeven en de openbare omroep moet daar een spiegel voor zijn. Dat heeft met ideologie niets te maken, maar alles met feiten.

De heer F. Van den Eynde : Als Europa al een multiculturele maatschappij is, waarom dan al die verkoopstechnieken. Die zijn dan toch overbodig ? Of we leven erin of niet en als de maatschappij al multicultureel is, dan hoeft ze geen verder beoog.

Studio Brussel, een radio die oorspronkelijk tot doel had de Vlaamse Brusselaars te vertegenwoordigen, kreeg later de specifieke opdracht bepaalde alternatieve jongeren aan te spreken. Ik citeer hier niet letterlijk, maar de geest van de taak vindt u er wel in terug. Deze radiozender trad naar buiten met de volgende slogan : Verneuk de eigen aard. Vergeeft u me het taalgebruik, maar zo luidde de slogan van Studio Brussel. De minister heeft zich van die uitspatting gedistantieerd en dat siert hem. Mijnheer Van Rompuy, stelt u zich even voor dat eender welke afdeling van de BRTN het motto verneuk de multicult in het vaandel had willen dragen ? Dan zou de bom pas zijn gebarsten ! Ik kan dus niet anders dan — om de woorden van Luther te gebruiken — tegen deze zaak protesteren en dan vast te stellen dat onze openbare omroep niet eens van plan is hierin verbetering te brengen. Daar vind ik in elk geval niets van terug in het Meerjarenplan.

Van den Eynde

Mijnheer de minister, er spoken nog een aantal andere dingen door mijn hoofd. Toen we het de vorige keer over de BRTN hadden, kwam vooral de rol van de openbare omroep in de strijd om het monopolie inzake de uitzending van voetbalwedstrijden aan bod. De openbare omroep delfde in dat geval het onderspit ten aanzien van VTM. In mijn betoog drukte ik vooral de vrees uit dat de mensen die niet over de nodige financiële armslag beschikken, op deze manier van voetbaluitzendingen — of toch het leeuwedeel ervan — gespeend zouden blijven. In de kranten lees ik intussen dat VTM aan de BRTN een voorstel heeft voorgelegd in verband met de sportverslaggeving. Eind mei zou dat gebeurd zijn. De Standaard — ik blijf mijn bronnen citeren, mijnheer Van Rompuy — van 22 juni meldt dat de openbare omroep nog niet zou hebben geantwoord. Nu weet ik niet of het hier een ernstig voorstel vanwege VTM betrof, maar dat de BRTN na die nederlaag zich terugtrekt zoals Achilles dat deed om onder zijn tent te zitten mokken, lost niets op. De Vlaamse kijker die belastingen betaalt, blijft met zijn probleem in de kou staan. Als hij niet op de kabel is aangesloten, zal hij het volgende seizoen ook geen voetbal zien. Op zijn minst zal hij een groot gedeelte ervan moeten missen. Daarover wilde ik graag uw opinie, mijnheer de minister.

De heer Seeuws heeft daar straks gezegd — en terecht — dat de communicatie één van de belangrijkste maatschappelijke fenomenen van het ogenblik is en heeft daarbij gewezen op de invloed van de televisie. Ik betreur die evolutie — niet omdat ik een eitje te pellen hebben met de BRTN —, maar om principiële redenen. Een uur televisie, het mag dan nog een programma zijn van de meeste objectieve omroep hij weze openbaar of privé — zal minder beklijven dan één uur lectuur. Dan laat ik nog even buiten beschouwing dat de kijker in feite slechts via een oog

dat van de cameraman naar TV kijkt. De informatie via de televisie blijft beperkt en dat is geen kritiek op de BRTN.

Het ziet er wel naar uit dat televisie in de toekomst nog belangrijker zal worden. Ik vrees dat wij aan deze maatschappelijke evolutie weinig zullen kunnen veranderen, maar dat is een reden te meer om van de openbare omroep het beste te eisen. **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Stefaan De Clerck heeft het woord.

De heer S. De Clerck (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal niet hetzelfde pad bewandelen als de vorige sprekers. Wie een debat wil over de multiculturele aspecten, moet bereid zijn een discussie aan te gaan over een herziening van het decreet. Ik ben bereid tot een inhoudelijke discussie over de verschillende programma's, maar vandaag lijkt mij dit naast de kwestie. Sommigen profiteren blijkbaar van deze tribune om hun regen van vragen uit te storten.

Voor de derde keer bespreken wij het voorgelegde BRTN-Meerjarenplan. Het is een goede gewoonte een algemene bespreking te wijden aan onze publieke omroep op basis van een door hem voorbereid document. Deze bespreking los van de begroting laat een grotere afstandelijkheid toe.

Het komt mij wel voor dat het debat over het BRTN-Meerjarenplan een herhalingseffect begint te vertonen. Ook vanwege de BRTN krijgen wij altijd hetzelfde discours te horen : dezelfde bedenkingen, appreciaties en zelfs dezelfde schema's en documenten. Andere aspecten komen hierdoor niet aan bod en vragen die al vroeger werden gesteld, krijgen geen antwoord.

Men heeft bijvoorbeeld niet geantwoord op onze vraag hoe TV2 er concreet zal uitzien. Ook hoe de aangekondigde vervanging van de eigen productie door aangekochte

programma's concreet zal worden aangepakt en met welke partners, is evenmin duidelijk. Deze benadering laat dus geen grondige beoordeling toe. In het algemeen is er een tekort aan bij komende informatie.

Vorig jaar stelde ik dus tevergeefs dat het wellicht de laatste maal zou zijn dat een dergelijk Meerjarenplan zou worden behandeld. Dit jaar beschikken wij over dezelfde saaie tekst als vorig jaar en ook op de belangrijke vragen die vandaag in de mediawereld worden gesteld, wordt niet anticiperend geantwoord.

Mijn betoog sluit aan bij de bedenkingen die ik vorig jaar reeds heb gelanceerd.

Voorafgaandelijk moet evenwel worden stilgestaan bij de problematiek van het personeel en van de organisatie van het BRTN-instituut.

Voor het personeel wordt er een voorzichtige vermindering van het effectief van nu meer dan 2.800 personen in het vooruitzicht gesteld, wat niet belet dat de personeelskosten toch een steeds groter aandeel van het budget in beslag zullen nemen. Tegelijkertijd wordt ook de keuze gemaakt om meer programma's aan te kopen en zelf minder te produceren. Ik blijf ervan overtuigd dat er met bijna 3.000 personeelsleden heel wat meer kan worden gepresteerd, met andere woorden dat door een andere organisatie de efficiëntie van het bedrijf aanzienlijk kan worden verhoogd. Dit zou een uitdaging moeten zijn, dit niet om de werkloosheid te verhogen, maar integendeel om de produktiviteit en de concurrentiekracht van de BRTN te verhogen. In dit verband moet worden vastgesteld dat de gegevens in verband met de doorgevoerde berekeningen inzake de kostprijs per programma niet werden meegegeeld. Deze documentatie zou inderdaad een gedifferentieerde beoordeling en vergelijking mogelijk moeten maken tussen hetgeen er binnen de BRTN gebeurt en daarbuiten. Ik herhaal echter mijn uit-

De Clerck

drukkelijke vraag om ons deze belangrijke en blijkaar beschikbare gegevens over te maken. In de krant kunnen wij zelfs reeds cijfers lezen, maar wij hebben deze documentatie niet ontvangen.

Een ander belangrijk aspect inzake de organisatie is het topkader van de BRTN. Het is duidelijk dat respectievelijk de raad van bestuur, de vaste commissie, de administrateur-generaal en de directeurs-generaal tot op heden niet optimaal functioneren. De snelheid waarmee de beslissingen worden uitgevoerd, het onderscheiden van hoofd- en bijzaken, de coördinatie van het gehele beleid en in algemene termen de slagvaardigheid van het huis, hebben vaak onder deze loodzware bovenbouw te lijden.

Het komt de CVP-fractie, in navolging van de verklaringen van onze fractieleider, de heer Van Rompuy, dan ook voor dat deze organisatie opnieuw moet worden geëvalueerd en dat het BRTN-decreet zonodig moet worden aangepast. Mochten intussen de cultuurpactbepalingen worden herzien, dan kunnen meteen de artikelen 12 tot en met 16 worden geamendeerd, inbegrepen dus de bepalingen in verband met de nog nooit opgerichte adviesraad.

Hoofdzakelijk zal moeten worden beoordeeld hoe een mandatenstelsel in het BRTN-huis kan worden ingevoerd, dit met het oog op een flexibeler en daadkrachtiger beleid.

Inzake de evaluatie van het radiogebeuren moet de kwaliteit van het globale aanbod worden herhaald en verdient Piet Van Roe een pluim, aangezien hij zijn job perfect doet. Hierdoor wordt bewezen dat topprestaties wel degelijk mogelijk blijven, mits een voortdurende attente opvolging van het produkt. Het medium is natuurlijk minder duur dan de televisie en het monopolie versterkt de positie in grote mate. Tot op heden meen ik evenwel dat niemand er belang bij heeft om dit

BRTN-radiopakket in vraag te stellen. Wel moet worden onderzocht of dit medium niet kan evolueren naar een auto-financiering. Gebruik makend van de volledige vrijheid inzake publiciteit, bevat deze financiering nog heel wat mogelijkheden. Deze kansen moeten reëel worden aangewend en niet vanuit een of andere dogmatische engheid worden beperkt of onderschat. Auto-financiering zou alleen maar de mogelijkheden van het gehele BRTN-huis vergroten.

In de marge van deze korte commentaar op de radio moet het mij van het hart dat inzake lokale radio's dringend een beperkt aantal decretale wijzigingen moet worden uitgevoerd, niet om opnieuw ketenvorming in te voeren, maar veeleer om de leefbaarheid en de zelfredzaamheid van vele lokale initiatieven te ondersteunen. Ik hoop in het najaar dit debat te kunnen hernemen.

Ik wil enkele bedenkingen maken over het TV-beleid en -landschap met betrekking tot het tweede televisienet.

Dank zij de voetbalactualiteit krijgen wij op het tweede net dagelijks frisse televisie. Gebruik makend van de formule van de regionale televisie inzake herhaling, wordt een groot publiek bereikt. De ploeg van Mark Uytterhoeven bewijst dagelijks dat er zeker talent voorhanden is inzake het brengen van informatie en ontspanning in een gemengde formule.

Maar wat gebeurt er als de sport morgen niet meer voorradig is op de publieke zender en als overmorgen geen enkel groot cultureel of sportief evenement nog toegankelijk is zonder enorme uitkoopsommen? Wij hebben vorig jaar zelf nog gezegd dat het onaanvaardbaar is dat de BRTN de steeds hoger oplopende prijzen blijft betalen. Dit zal in de toekomst zeker tot bijkomende problemen leiden. En wat als straks SBS, TNT of CTL ook bij ons op de kabel komen. Wij weten dat zij niet langer principieel kunnen worden te-

gegehouden. Welk marktaandeel zullen zij afnemen van onze omroepen? Welk publiciteitsaandeel zullen zij weggapen ten nadele van onze uitgevers?

Tegenover deze internationale druk volstaat geen verdedigend spel, er moeten minstens een paar tegenaanvallen worden georganiseerd. Als wij onze plaats in het medialandschap op een offensieve manier willen verdedigen, zullen wij dit hoofdzakelijk moeten doen in samenwerking met onze erkende omroepen en met hun bondgenoten, de Vlaamse uitgevers. Vooraf echter dit: als SBS inderdaad met de VUM, zijnde De Standaard-Nieuwsblad-groep die meteen ook de grote medespeler van de BRTN in de VAR is, in zee gaat, dan zal deze Vlaamse hoofdrolspeler niet alleen in de voor hem bevreemdende rol terechtkomen van cultureel-economische concurrent van de Vlaamse Gemeenschap, maar komt hij vooral in een onmogelijke positie ten opzicht van de BRTN zelf. De VUM kan toch niet tegelijkertijd de regie verzorgen, zowel van BRTN als van SBS. Dergelijke positie veroorzaakt systematisch een toestand van tegenstrijdige belangen, wat mijns inziens niet aanvaardbaar is. Deze zaak verdient in elk geval stipite opvolging en ik hoop, mijnheer de minister, dat ook de kabelmaatschappijen hun verantwoordelijkheid op zich zullen nemen tegenover deze buitenlandse zenders. Een bescheiden tegenaanval kan erin bestaan dat wij het recht op vrije nieuwsgaring verzekeren voor onze erkende omroepen inzake sportieve en culturele publieks-evenementen, dit met het oog op informatie beperkt tot het journaal. Ter zake hebben wij een voorstel ingediend.

Daarnaast moeten wij in Vlaanderen echter lucide blijven. Indien buitenlandse omroepen niet duurzaam kunnen worden gecounterd, dan zijn de discussies in eigen land over het al dan niet hebben van een tweede net — zowel voor BRTN als voor VTM — weinig relevant. Het lijkt

De Clerck

mij absoluut normaal dat iedereen uit elementaire zelfverdediging poogt maximaal en optimaal het terrein te bezetten. De omroepen vervullen daarmee een economische, maar vooral ook een culturele en eigenlijk ook een maatschappelijke functie.

De vraag is dus niet essentieel of onze erkende omroepen verder een tweede net kunnen uitbouwen, maar veeleer hoe dit zal gebeuren en of de markt dit toelaat. Welke zijn de sterke en zwakke kanten van onze omroeporganisaties? Welke zijn de gewijzigde kijkverwachtingen van de Vlamingen? Welke zijn de financiële mogelijkheden van de overheid en van de markt?

Tegenover deze vele onbekende elementen durf ik één ding duidelijk zeggen: er kunnen geen andere overheidsmiddelen worden toegekend aan de BRTN dan deze die nu reeds volgens het decreet worden toegewezen. Het voor 1994 toegekende bedrag van 7,2 miljard frank moet volstaan.

Evenzeer zullen wij niet aanvaarden dat de BRTN met haar eerste net, dat nog altijd de hoofdopdracht moet blijven vervullen als algemene informatie- en vormingstelevsie, afhankelijk van publiciteit wordt gemaakt. Omdat wij de publieke omroep in deze basisopdracht zullen blijven verdedigen, willen wij geen formules aanvaarden die de primairiteit en de onafhankelijkheid ook maar enigszins in het gedrang brengen.

Niets belet evenwel dat naast de basisopdracht op het eerste net, afgeleide zendschema's worden uitgebouwd of onderzocht, waarmee op een ondernemende en vernieuwende manier wordt ingespeeld op vragen naar aanvulling of herhaling.

Voor de uitvoering van dergelijke, bij komende schema's kunnen een aantal pistes worden onderscheiden, die elk op zich zullen moeten wor-

den geëvalueerd. Ik denk dat ter zake, in de zeer nabije toekomst, dringend van gedachten moet worden gewisseld.

Ik meen dat het hoog tijd wordt dat onze uitgevers, samen met de erkende omroeporganisaties, rond de tafel zouden gaan zitten om nieuwe mediadiensten, zoals bij voorbeeld het leveren van nieuws of andere informatie op elk ogenblik van de dag, uit te bouwen.

Daarnaast zijn er ook nog een aantal andere vragen die in het kader van het debat over de Vlaamse verankering en van de media moeten worden gesteld. Op welke manier zullen de BRTN en de VTM zich in de toekomst uitbouwen? Op welke manier moeten zij al dan niet samen zoeken naar nieuwe formules om een eigen tweede net, een gezamenlijk tweede net of andere formules van financiering uit te zoeken? Ik weet dat daarover in het verleden al werd gedebatteerd. Het is niet zo eenvoudig om een klare eenvoudige formule uit te werken waarrond iedereen zich kan scharen. Het debat moet worden gevoerd. Aan elke formule zijn voor- en nadelen verbonden. Als wij het debat niet voeren, zullen wij nooit een oplossing vinden.

Er kan ook een debat worden gevoerd rond de voorstellen die Els Witte, de voorzitter van de BRTN, in haar hoedanigheid van professor heeft geformuleerd in haar boekje *De breedte van het scherm*. Zij zegt daarin dat publiciteit ook op het eerste net mogelijk moet zijn. Dit is in principe geen voorstel vanuit de CVP, maar in het debat over het geheel van de nieuwe aanpak rond VTM en BRTN denk ik dat ook dit moet kunnen worden besproken. Ook alternatieve formules moeten worden bekeken om financiële belangen en mogelijkheden aan nieuwe initiatieven te koppelen.

Het is ook niet aan de overheid om zich in de plaats te stellen van de omroepen zelf, maar ik ben er zeker van dat de strijd tegen een dreigende

gemeenschappelijke vijand, alsook de weerbots van de discussies in het kader van het voetbalcontract, toch heeft kunnen bijdragen tot een veranderd klimaat bij onze erkende omroepen om na te gaan of nieuwe, diepgaande samenwerkingsovereenkomsten mogelijk zijn. Het is van dit klimaat dat een gebruik moet kunnen worden gemaakt om te zien of zich op lange termijn al dan niet nieuwe mogelijkheden aandienen.

Iedereen beseft dat een gebrek aan een vrijwillig akkoord, aan een spontane samenwerking tussen de diverse omroepen, de strijd alleen minder Vlaams en dus meer internationaal zal maken. Er zullen meer spelers op de markt komen. Een eenvoudige, zelf onder controle te houden oplossing, zal steeds verder af liggen. We zullen dan geen controle hebben op de mogelijke evolutie op korte termijn.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wens nog een aspect naar voren te brengen. Ik heb vorig jaar reeds bijzondere aandacht gevraagd voor de technologische revolutie die zich voltrekt, waardoor de Vlaamse omroep ook wordt verplicht om keuzes te maken.

Is de openbare omroep als hoofdrolspeler in ons medialandschap een voortrekker of een volger? Zal hij bepalen of ondergaan wat er in de toekomst in de wereld gebeurt. Ik ben ervan overtuigd dat de BRTN, die zich altijd graag een progressief imago heeft toegemeten, dit nu ook maar eens moet doen op het terrein van de culturele economie.

Ik heb daarnet al verwezen naar de nieuwe diensten die zullen moeten worden aangeboden, wil men verhinderen dat alleen derden zich als leverancier van nieuwe produkten profileren.

Een louter klassieke benadering van de omroep als algemene televisie is niet langer vol te houden. Inzake tijdstip en aanbod van programma's moet de BRTN op zoek gaan naar bijkomend kij comfort. Wat men

De Clerck

ook binnen BRTN beweert, het publiek is niet homogeen maar gedifferentieerd en steeds veeleisender. Men moet een vernieuwend aanbod voorbereiden. Het staat nu reeds vast dat een kanaal vandaag, morgen zes omroepen gelijktijdig kan transporteren dankzij de digitalisering, de compressie- en multiplex-technieken. Dit wil zeggen dat alle ruimte aanwezig is om, op elk ogenblik van de dag, het nieuws aan te bieden, een duidingsprogramma te herhalen of vormings-of taallessen aan te bieden. De verdere stappen naar video-on-demand en interactieve televisie en naar betaaltelevisie zijn bijzonder klein geworden. Het nieuwe kabeldecreet heeft daarbij de richting bepaald en bevat een uitnodiging aan het adres van de omroepen om zelf gebruik te maken van de nieuw aangelegde wegen.

Omgekeerd is het duidelijk dat bij stilzitten van de omroepen, anderen, wellicht ook de kabelmaatschappijen, verplicht zullen worden de mogelijkheden tot bijkomende dienstverlening te ontwikkelen — wat door de buitenlandse giganten enkel op applaus zal onthaald worden —. Dit is geen goede evolutie. De kabelmaatschappijen hebben, mijns inziens, een reuze verantwoordelijkheid bij het aanleggen van de best mogelijke netwerken maar moeten zelf geen diensten uitbouwen. Niets belet dat de kabelmaatschappijen op de gepaste wijze betrokken worden bij de ontwikkeling van een Vlaamse standaard-Top box.

Mijnheer de minister, inzake de vernieuwing van het programma-aanbod en de technische visie had ik gehoopt dat het Meerjarenplan eindelijk een nieuwe richting zou aanwijzen of dat het minstens studieprojecten of andere documentatie zou voorleggen. Dit is spijtig genoeg niet het geval ! Wij moeten voortboeren met de laconieke mededeling van professor Witte in haar boekje *De Breedte van het scherm*, ik citeer : De raad van bestuur startte onder-

tussen met de voorbereidingen van het uitstippelen van een beleid ter zake. Einde citaat. Dit betekent dat de raad van bestuur nog geen baanbrekend werk geleverd heeft.

Mijnheer de minister, collega's, het mediabeleid is niet alleen internationaal en Europees maar ook bij ons een dynamische materie die rechtstreeks verband houdt met de twee grootste verzuchtingen van onze tijd : bijkomende tewerkstelling en cultuur. Het voorliggend Meerjarenplan is niet voldoende ambitieus ! Hoewel het scrupuleus financieel beleid positief beoordeeld moet worden, blijft het meerjarenplan de exponent van een bonus pater familias mentaliteit.

De Vlaamse Raad moet de media uitdagen om op hun domein meer en beter maar vooral sneller verantwoordelijkheid op te nemen voor Vlaanderen. De kwaliteit van het geleverde culturele produkt moet het enige criterium zijn.

De goedkeuring van dit Meerjarenplan door de CVP-fractie gebeurt net zoals in de bevoegde commissie, onder voorbehoud van mededeling van bij komende documentatie maar vooral met de afspraak dat een nieuwe aanpak zich reeds vanaf het najaar opdringt. Ik hoop dat de CVP-fractie daaraan kan meewerken.

Mijnheer de minister, ik reken erop dat u uw steentje zal bijdragen om een debat ten gronde te kunnen voeren.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, gelieve mij te verontschuldigen dat ik niet deelnam aan de commissie voor de Media waar deze belangrijke materie werd behandeld, maar op dat ogenblik pleitte ik voor het gebruik van de fiets in de commissie voor Openbare Werken en Vervoer.

De vorige spreker stelde zich erg kri-

tisch op ten overstaan van het document dat wij thans bespreken. Zijn eerste kritiek was dat bepaalde elementen erg gelijken op de elementen van vorige meerjarenplannen. Maar ik hoorde de intervenant eveneens bij herhaling citeren uit zijn toespraak van vorig jaar, waaruit ik afleid dat hij wellicht in hetzelfde bedje ziek is. Vorig jaar stelde hij een ultimatum waarop niet werd ingegaan, en thans acht hij het voldoende dit zonder meer te herhalen. Wat is een dergelijke kritiek eigenlijk waard ? Zou werkelijk negatieve kritiek niet wat harder moeten worden gemaakt ? Het is maar een vraag.

De groenen zijn voorstanders van een openbare omroep en de recente gebeurtenissen in Italië hebben ons nog versterkt in onze overtuiging. Berlusconi heeft zijn overwinning immers alleen kunnen behalen door de dominante positie van zijn televisieketens enerzijds en door de zwakke, mogelijks objectieve, openbare omroep in het Italiaanse medialandschap anderzijds. Vandaar dat Italië thans door een telecratisch systeem wordt beheerst. Het land staat nu voor de doorgedreven gevolgen van de commercialisering. Dat zou in Vlaanderen ook wel eens kunnen gebeuren als wij geen sterke openbare omroep tot stand brengen. Dit kan immers een belangrijk instrument zijn om de ondemocratische telecratie het hoofd te bieden.

De groenen stellen zich de fundamentele vraag of via het Meerjarenplan een dergelijke krachtige openbare omroep als hoeder van de democratie kan worden gecreëerd. Wij twijfelen daaraan. Dit is echter niet hoofdzakelijk te wijten aan de BRTN, maar wel aan het politieke kader waarin de omroep moet werken.

In het commissieverslag las ik met veel interesse het arrest van het Duitse Grondwettelijk Hof van Karlsruhe van 22 februari 1994. De heer Seeuws vond het eveneens een interessante tekst. Welnu, het hof

Van Dienderen

noemt de openbare omroep essentieel om de grondwettelijk vrijheden van meningsuiting en van informatie te verdedigen. Volgens het hof houdt zulks in dat de openbare omroep het recht heeft de financiële middelen te ontvangen die hij nodig heeft om zijn opdracht te kunnen uitvoeren. Bovendien preciseert het Hof van Karlsruhe dat uitdrukkelijk rekening moet worden gehouden met de specifieke kosten van de omroep. Zoals bekend stijgen die volgens een ander ritme dan de algemene kosten van levensonderhoud.

Mijnheer Seeuws, wij zijn het eens met een dergelijke fundamentele visie en indien u een nieuw BRTN-decreet voorlegt aan de Vlaamse Raad, houdende het principe dat de gemeenschap ervoor moet zorgen dat de omroep een dotatie krijgt die rekening houdt met de stijging van de specifieke kosten, dan kunnen wij uw bondgenoten zijn. En mocht u dit kunnen realiseren op Europees niveau, zoals aangekondigd, dan neem ik aan dat de Europese Groene fractie u eveneens zal steunen.

Er werd reeds verwezen naar de zaak van het voetbalcontract die de realiteit van de stijgende omroepkosten duidelijk maakte : op een jaar tijd stijgt het contract van 43 tot 105 miljoen frank.

De uitzendrechten van de Olympische spelen kosten nu honderd maal zoveel dan twintig jaar geleden. Ook de prijzen van films en series stijgen. Daarom is het volgens ons noodzakelijk om de logica van de omroepindex te aanvaarden.

Het Meerjarenplan voorziet in de verdere ontwikkeling van het tweede net. De groenen zijn er net als de meerderheid van overtuigd dat de publieke omroep door de brede opdracht van het vigerende decreet een tweede net nodig heeft om zijn taak aan te kunnen. Anderzijds heeft Panorama-journalist William Van Laeken het bij het rechte einde als hij

in een interview in het weekblad Panorama zegt dat ik citeer het wezenlijke probleem is dat de BRTN maar geld heeft voor anderhalf net terwijl we twee netten nodig hebben om de opdracht te vervullen. Einde citaat. Volgens ons is dit correct.

Wij staan principieel achter het tweede net, maar het gevaar dat het mislukt is groot. Persoonlijk vind ik dat de omschrijving ervan in grote termen in het Meerjarenplan een aantrekkelijk project is. Ik betwijfel echter net als William Van Laeken dat de nodige middelen aanwezig zijn. Dit zou een zeer harde klap zijn voor de openbare omroep.

Anderen hebben het vraagstuk van de middelen ook aangesneden. Enige tijd geleden heeft de heer Hancké zeer sterk gepleit voor reclameblokken op de openbare televisie. Ik stel vast dat zijn partijgenoot, de heer Seeuws, dat nu in mineur herneemt maar niet meer als centraal middel. Collega De Clerck staat hier eerder weigerachtig tegenover. **(Onderbreking door de heer W. Seeuws)**

Collega Seeuws, als hij dat niet sterk heeft bepleit, dan vraag ik u nog dringender hoe u het arrest van het hof van Karlsruhe ten aanzien van de BRTN gaat toepassen. Hoe zal u er voor zorgen dat de BRTN geld krijgt voor de specifieke stijgende kosten van het omroepbedrijf ?

De voorzitter : De heer Stefaan De Clerck heeft het woord.

De heer S. De Clerck : Hoeveel bijkomend geld zult u de BRTN geven ?

De heer H. Van Dienderen : Wij vragen de Vlamingen heel wat kijken en luistergeld. Volgens ons moet dit geld volgens zijn benaming worden gebruikt. Het hoeft niet uitsluitend voor de openbare omroep te worden gebruikt, ook de regionale omroepen kunnen een deel krijgen. Zo kunnen ze ten aanzien van de commercie wat zelfstandiger worden. Anders moeten ze uit één ruif eten. Mijnheer de minister, ik ga even in

uw voordeel spreken, want om dit te realiseren moet er in het Vlaamse budget minder geld gaan naar beton en andere vervuilende activiteiten en wat meer naar cultuur en dus ook naar de openbare omroep.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Dienderen, ik ben het eens met wat u daar zegt, maar dit is iets waarover de hele regering moet beslissen. Ook de andere collega's hebben daar hun zeg in. Uiteindelijk moet men dan tot een consensus komen. Ik wil echter graag weten hoe u met geld uit reclame het culturele element waarvoor uw groep zo sterk pleit gaat beschermen. Het is uiteraard gemakkelijk om te zeggen wie we allemaal reclamegeld gaan geven. U moet mij dan echter eens uitleggen hoe u het culturele karakter van deze actoren uit de mediawereld gaat behouden. Het gaat immers om een belangrijk beleidspunt dat ook uw groep onderschrijft.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, ik heb er voor gepleit om het kijk- en luistergeld dat de mensen betalen uitsluitend te gebruiken voor het financieren van de omroepen en niet voor andere doeleinden. Nu gaat niet eens de helft van het kijk- en luistergeld naar de omroepen. Ik heb dus niet gepleit voor het mobiliseren van reclamegelden. Dat doet u zelf.

Minister H. Weckx : U probeert mijn vraag handig te ontwijken, maar u hebt eerst zelf verwezen naar het Hof van Karlsruhe dat het naast de opbrengst van het kijk- en luistergeld ook over de opbrengsten van commerciële reclame had.

De heer H. Van Dienderen : Een andere piste om aan geld te geraken, is de volgende. De kabelmaatschappijen zijn de jongste decennia belangrijk ke economisch florissante bedrijven geworden met heel wat geld. De vraag is of de economische sector in het mediagebeuren geen bijdrage

Van Dienderen

kan leveren voor de culturele sector, niet door sponsoring of door zelf omroepactiviteiten te ontwikkelen — daar zijn wij sterk tegen —, maar door een retributie die wordt doorgeschoven aan de actoren in de maatschappij die zich bezighouden met cultuur ?

Het principe dat ik verdedig, is dat er een herverdeling van de middelen komt vanuit de sterke economische actoren naar de cultuuraanbrengers. Eigenlijk is dat toch essentieel. Uzelf, mijnheer De Clerck, hebt verwezen naar het feit dat wij over de beste, technisch meest volmaakte aanzet tot elektronische snelweg beschikken, dat wij op dat vlak aan de top staan. Maar wij staan toch nergens indien wij geen culturele boodschappen hebben om daarop door te geven ! Dan dient dat toch tot niets ! Vandaar mijn pleidooi om de middelen te herverdelen en in elk geval het kijk- en luistergeld te gebruiken waarvoor wij het aan de bevolking vragen.

Dat de BRTN slechts beperkte middelen ter beschikking worden gesteld, heeft tot gevolg dat het aantal eigen produkties sterk vermindert en dat de omroep geconfronteerd wordt met een overschot aan personeel omdat men de medewerkers geen produkties meer kan laten maken. Zij moeten bijna vechten om nog een programma te mogen ontwikkelen, precies wegens een gebrek aan kredieten.

Ik vind het onheilspellend dat men in het Meerjarenplan de eigen produkties met 8,7 percent vermindert en het percentage van aangekochte programma met 13,8 percent verhoogt. Daarmee bevordert men de culturele expressie van de inwoners van Vlaanderen niet. Dat is volgens de groenen precies de opdracht van de openbare omroep.

Men heeft in het document beschermd met aandacht voor het eigen drama. Ik lees echter in het commissieverslag dat er even weinig voor het eigen drama wordt gepland als in 1988, namelijk het toch heel

beperkte percentage van 1,9 percent.

Ook de jeugdprogramma's, nochtans een belangrijke troefkaart van de BRTN, een sector waarvoor hij decennialang geregeld prijzen heeft weggekaapt, worden afgebouwd, van 11,2 naar 10,5 percent.

Dit is mijns inziens allemaal het gevolg van de niet-toepassing van het arrest van Karlsruhe.

Wat de structurering van de openbare omroep betreft, doe ik het volgende opmerken. Erik Van Rompuy heeft in het weekblad Panorama van vorige week zijn afkeer voor Jan Ceuleers verruimd en verklaard, ik citeer : Niet alleen de directie, maar ook de raad van bestuur is aan vernieuwing toe. Einde citaat. Als de meerderheid schoon schip wil maken met de gepolitiseerde raad van bestuur, dan kunnen wij dat alleen maar toejuichen. Als de meerderheid de raad van bestuur wil vervangen door een beperktere groep van onafhankelijke deskundigen, dan steunen wij hen daarin. Ik stel overigens vast dat ook het gemeenschappelijk vakbondsfront van de BRTN ter zake vragende partij is.

Er zal dan wel meer moeten gebeuren dan het ontslag van Jan Ceuleers. Dan moet het decreet-Van Rompuy, dat aan de basis ligt van de gepolitiseerde raad van bestuur, aanzienlijk worden aangepast.

De heer W. Seeuws : U hebt het over een raad van bestuur van deskundigen. Wie zijn dat, die fameuze deskundigen ? Hoe zullen die worden benoemd ? Wie zal die aanstellen ?

De heer H. Van Dienderen : In het door de meerderheid goedgekeurde decreet is er ook sprake van een adviesraad, die overigens nog altijd niet samengesteld is of operationeel is. Het moet toch mogelijk zijn om een dergelijk instituut te creëren waardoor er een dialoog ontstaat tussen de omroep enerzijds en de Vlaamse samenleving anderzijds en

VB-Kamerlid Francis Van den Eynde, vooraan zittend, sprak namens zijn fractie bij de bespreking van het meerjarenplan van de BRTN

Van Dienderen

waarin een kleine groep van gespecialiseerde managers het eigenlijke werk doen. (**Onderbreking door de heer P. Chevalier — Samenspraak tussen verschillende leden**) Het is volgens mij mogelijk om mensen te vinden die op die manier willen werken. Ik begrijp de reactie van de heer Chevalier niet helemaal. Ik meende dat de partij waartoe hij sinds enige tijd behoort . . .

De heer P. Chevalier : Sinds twee jaar.

De heer H. Van Dienderen : . . . pleitbezorger is voor een dergelijk systeem van management voor de openbare omroep. Mijnheer Chevalier, u moet de vragen, die u mij nu stelt, voorleggen aan uw nieuwe collega's. Misschien kunnen zij u namen noemen.

De heer P. Chevalier : Mijnheer Van Dienderen, u droomt.

De heer H. Van Dienderen : Wij dromen inderdaad nog.

De heer P. Chevalier : Dat is goed, zelfs op dit uur. Ik vraag u heel concreet de naam te noemen van de persoon van wie u het profiel beschrijft. Wat indertijd is voorgesteld door de heren Denys, Van Mechelen en Verhofstadt en door mevrouw Neyts, is het benoemen van een aantal professionele managers waarvan niet beweerd werd dat zij geen bindingen zouden hebben. Laten we niet hypocriet doen. Ik verzet me alleszins tegen de mentaliteit . . . (**Onderbreking door de heer S. De Clerck**)

Mijnheer De Clerck, er zijn in ons land drie ombudsmannen benoemd. Het waren alle drie partijpolitieke benoemingen. Twee ervan zijn gebuisde CVP-parlementsleden en de andere is een SP-kabinetlid. Dat zouden dan de onafhankelijke ombudsmannen zijn die onze instellingen moeten beheren. Er wordt een woordvoerder benoemd van de Vlaamse Gemeenschap. Ook dit is een partijpolitieke benoeming. U ge-

looft misschien nog in de onbevelekte ontvangenis, maar ze bestaat niet.

De heer H. Van Dienderen : Heb ik het juist begrepen dat het voorstel van uw collega's in feite onhaalbaar is ?

De heer P. Chevalier : Denk maar aan ARGO. Daar zijn toch ook partijpolitieke benoemingen. Het zijn toch ook managers die moeten worden betaald en die volgens de voordracht van de partijen worden aangesteld.

De heer H. Van Dienderen : Het is in elk geval niet mijn taak om zulke benoemingen te organiseren. Het is wel mijn taak om voorstellen te lanceren om alles beter te laten verlopen.

Mijnheer De Clerck, ik heb vastgesteld dat u bezwaren hebt bij de loodzware top van de BRTN. U bent heel goed geplaatst om dat te veranderen. Vele mensen vragen dit, ook deze van het Huis van Vertrouwen, die liever zouden hebben dat er een wat minder zware hiërarchie zou zijn. Het zijn echter uw partijgenoten die de decreten hebben goedgekeurd en die zijn overgegaan tot de benoemingen. De partijgenoten van de heer Chevalier doen, ondanks zijn retoriek, nog volop mee om hun deel van de politieke benoemingen in de wacht te slepen. Als u dit systeem wil afschaffen en daartoe een nieuw decretaal initiatief neemt, dan zal ik u steunen.

Ik kom even terug op een andere interessante gedachtengang, namelijk die van de mandaten voor de meest prominente functionarissen van de BRTN. Die idee werd geconcipieerd door de experts van de Mediaraad. Daarover bestaat overigens al een protocol dat van 1992 dateert en dat tussen de vakbonden en de directie werd gesloten. Waarom moet de uitvoering ervan zolang duren ? Draagt de raad van bestuur daaromtrent niet de verantwoordelijkheid ? Of misschien wel de opdrachtgevers van die raad van bestuur ? Dringt zich hier dan geen

aanpassing van de raad van bestuur op om dingen waarover binnen de BRTN — met de vertegenwoordigers van directie en personeel — werd overeengekomen, eindelijk uit te voeren ? Ik hoor dan bovendien dat in de Vlaamse Raad nogal wat mensen zetelen die een zekere invloed kunnen uitoefenen, mensen van grote fracties die deze ideeën steunen.

Ik hoop dat we op hen kunnen rekenen om een eis te verwezenlijken die de groenen al eerder stelden en waarmee overigens de heer Chevalier ook instemt, namelijk de afschaffing van de politieke derde. Die vormt een vreselijk overtollige ballast. De programmamakers van de BRTN zijn het daar roerend mee eens. Het nieuwe duidingsprogramma — waar alle hoop op is gevestigd en dat veel sympathiserende uitlatingen uitlokte in deze Raad — zou immers wel eens kunnen worden verguisd onder de molensteen van die ballast. We moeten de BRTN hiervan bevrijden. Wat denken de meerderheidsfracties, de minister daarvan ? Als we die gepolitiseerde raad van bestuur, die loodzware hiërarchie, willen afschudden, is het dan ook niet nodig in de programma's zelf schoon schip te maken om ook daar de ballast af te werpen ? In het duidingsprogramma zal toch het politiek-maatschappelijk debat, een essentieel element voor een omroep die de democratie moet vertegenwoordigen en levend moet houden, centraal staan ? Kunnen we die politieke derden dan niet gewoon laten vallen ?

De voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws : Als we de democratische uitdrukkingmogelijkheden via politieke weg willen verwijderen en daarvoor in de plaats opnieuw één medium willen stellen dat alleen beslist over wie politiek wat zal vertalen, dan zijn we bij de echte problematiek aanbeland. We bespreken dit beter in commissie, maar we mogen het kind niet met

Seeuws

het badwater weggieten. Als democraat en socialist stoor ik me eraan dat men zaken lanceert onder het mom van depolitisering die dan in feite de democratie de das omdoen.

De heer H. Van Dienderen : Legt u dat eens uit ?

De heer J. Geysels : Voorstellen tot depolitisering zijn per definitie kenmerkend voor het democratiseringsproces.

De heer W. Seeuws : Het is niet zo moeilijk. De uitingsmogelijkheid van de volkswil worden toch beknodt ? Het loopt fout zodra we deskundigen moeten aanstellen in beleids- en bestuursorganen omdat de keuzen van de mensen die als deskundigen optreden dikwijls niet oordeelkundig wordt gemaakt. Dat heeft dan niets te maken met het feit dat ze politiek worden aangeduid, maar omdat dit niet goed gebeurt. Het was zo in het kader van het Cultuurpact, van het Schoolpact, van de ARGO en wellicht ook binnen de raad van bestuur van de BRTN.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord voor een onderbreking.

De heer J. Geysels : Mijnheer Seeuws, ik begrijp niet hoe depolitisering een inbreuk kan zijn op de democratie. Democratie is een bepaalde vorm van besluitvorming. Wij in de Vlaamse Raad zijn verkozen om aan dit besluitvormingsproces deel te nemen, maar ik zie niet in waarom wij via de politieke fracties rechtstreeks personen moeten aanwijzen voor het beheer van een dienst in het belang van de gemeenschap. Ik zie niet hoe men door de politici uit het beheer weg te nemen, de democratie een slechte dienst zou bewijzen. Het probleem van onze politieke cultuur is dat wij te veel willen beheren en te weinig voor de toekomst plannen en sturen. Depolitisering betekent alleen maar een verrijking van de democratie.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, deze discussie overstijgt het kader van de BRTN. Democratie moet het ook mogelijk maken dat de verschillende bestaande opinies in de samenleving aan bod komen. Om op dat stuk zekerheid te hebben, is er destijds een Cultuurpact tot stand gekomen. Vandaag moeten wij ons durven afvragen of wij daarvan moeten afstappen, of we het moeten actualiseren uitgaande van een nieuwe invalshoek.

De voorzitter : Dames en heren, ik stel voor deze discussie bij een andere gelegenheid voort te zetten.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de voorzitter, aansluitend bij een vorig debat en terugkerend naar de BRTN, meen ik dat de overheid een bijzondere steunplicht heeft tegenover de audiovisuele media. Ze moet die democratisch laten functioneren. Natuurlijk heeft die overheid ook een onthoudingsplicht, wat ons doet belanden bij de depolitisering. Ze moet zich niet inlaten met het dagdagelijks beleid.

Mijnheer Seeuws, ik heb uw stevig pleidooi voor de openbare omroep aandachtig beluisterd. U hebt alleen te weinig aangegeven hoe dat ideaal kan worden gerealiseerd.

Ik heb een voorstel. Het kost geen geld om de politieke derden af te schaffen, integendeel de afschaffing brengt geld op. Ingevolge het laatste programmadecreet moet de BRTN zelf de 70 miljoen frank ophoesten voor de uitzendingen door derden. Als de politieke derden verdwijnen, recupereert de BRTN 30 tot 40 miljoen frank dat het beter aan eigen programma's kan besteden, bijvoorbeeld aan het nieuwe duidingsprogramma van het tweede net. Daar is natuurlijk een politieke beslissing voor nodig. Die kan worden ingeschreven in het nieuwe BRTN-de-

creet waar volop sprake van is. De BRTN zal hierdoor van een stuk ballast bevrijd worden en uw politieke vrienden op de BRTN zullen er zelfs blij mee zijn.

Onze maatschappij heeft meer dan ooit een slagvaardige openbare omroep nodig om de democratie in stand te houden, om Italiaanse toestanden te voorkomen. Ik ben er diep van overtuigd — en wetenschappelijk onderzoek heeft dit al bevestigd — dat de BRTN daartoe over een potentieel van mensen en middelen beschikt. Alleen moeten de meerderheid en de traditionele partijen in het algemeen de BRTN de structuur en de middelen geven om de belangrijke opdracht waar te maken.

Dit heeft ook een weerslag op het Meerjarenplan. De groenen zullen dit plan dan ook niet goedkeuren, maar aangezien de openbare omroep ons uit principe te lief is, zullen wij ons onthouden.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, minister Weckx, collega's Geysels, Seeuws, Van Dienderen en Spinneryn, in dit kleine gezelschap hoeven wij niet anoniem te blijven, maar kunnen wij elkaar bij de naam noemen.

Helaas verneem ik vandaag dat een aantal collega's het decreet Chevalier-Van Rompuy van 27 maart 1991, dat het statuut van de BRTN heeft gewijzigd, opnieuw willen wijzigen of vervangen door een nieuw decreet. Aangezien dit een goed decreet is, stel ik voor om het te behouden en het eventueel artikelsgewijze te wijzigen.

Ik zal mij vandaag beperken tot de bespreking van het Meerjarenplan en niet uitweiden over de algemene beleidsvisies over de media en de informaticasnelwegen.

Met enige spijt moeten wij vaststellen dat het instrument van het Meer-

Chevalier

jarenplan niet ten volle wordt gebruikt. Er wordt namelijk een plan ter goedkeuring voorgelegd dat niet overeenstemt met de realiteit en waaraan in de zeer nabije toekomst eveneens wijzigingen zullen moeten worden aangebracht. Twee andere doelstellingen van het BRTN-decreet worden helaas niet meer gehaald. Artikel 17 paragraaf 3 voorzagt namelijk in de financiering van de openbare omroep via een vooraf gekende dotatie die zou lopen via vaste criteria. Bijna onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet heeft de Vlaamse regering via het programmadecreet de berekening van de dotatie gewijzigd, waardoor dezelfde situatie ontstond als voorheen. De BRTN kon dus opnieuw niets vooraf plannen, wat toch oorspronkelijk de bedoeling was.

Ten tweede, artikel 13, paragraaf 3 gaf de BRTN zelf binnen de algemene principes van de wet de bevoegdheid om een personeelsbeleid te voeren dat de nodige soepelheid vertoonde, teneinde in het concurrentiële mediabestel overeind te blijven. Gisteren heeft de raad van bestuur een statuut goedgekeurd dat echter zeer weinig van het vorige verschilt en dat dus qua werving, verloning, mobiliteit enzovoort geen soelaas zal bieden.

In dit statuut wordt overigens niets vermeld over het pecuniaire aspect. Destijds toen ik dit decreet aan de Vlaamse Raad heb voorgelegd, was een van de hoofdbedoelingen om het statuut van het personeel te wijzigen, teneinde de concurrentie aan te kunnen. Destijds was er de grote leegloop van de BRTN naar de VTM die hogere lonen bood. Om deze leegloop te stoppen, werd onder meer beslist om meer aandacht te besteden aan het statutair personeel of aan mensen die op contractuele basis hun brood konden verdienen. Collega Van Rompuy heeft destijds gezegd dat dit de laatste kans was die aan de BRTN werd geboden. Indien zij het hiermee niet

eens was, zouden in de toekomst alle middelen worden geweigerd.

Ik weet niet, mijnheer De Clerck, of u toen al lid was van de Vlaamse Raad. Wat dat betreft kunnen u geen herinneringen ten laste worden gelegd. Thans blijkt dat dit statuut geenszins wordt gewijzigd. Het statuut werd goedgekeurd. Wij zullen er wellicht uitgebreid van in kennis worden gesteld.

Wat het Meerjarenplan zelf betreft, blijven wij bij het reeds eerder ingenomen standpunt, dat de visie die erin wordt vertolkt, niet de juiste is voor de optimale opbouw van een openbare omroep, waarvan onze fractie bevestigt dat zijn bestaan noodzakelijk is in een democratische maatschappij.

Wij hebben eveneens gesproken over het boekje van mevrouw Witte, dat achteraf bekeken enigszins teleurstellend is voor iemand die zo lang beheersverantwoordelijkheid heeft gedragen voor een zo belangrijke instelling als de BRTN.

Wij zijn het uiteraard eens met de analyse die zij in haar recent werk maakt over de bestaansredenen van een openbare omroep. Wij zijn het echter niet eens met de invulling die de voorzitter van de raad van bestuur van de BRTN aan het voorstel van mevrouw Witte geeft.

Artikel 4 van het BRTN-decreet van 27 maart 1991 luidt, ik citeer : De instelling is belast met de openbare omroep. Zij verzorgt in een evenwichtig zendschema en met grote zorg voor de uitstraling van de culturele identiteit van de Vlaamse Gemeenschap programma's ter informatie, vorming en ontspanning van kijkers en luisteraars. Zij verzorgt inzonderheid en bij voorrang de nieuwsdienst. Einde citaat. In het Meerjarenplan 1992-1996 wordt deze opdracht als volgt omschreven : Het aanbieden van een grote verscheidenheid van programmagenres voor de totaliteit van alle segmenten van de bevolking. Het Meerjarenplan 1993-1997 luidt inzake deze op-

dracht : De openbare omroep is er om de bevolking in haar totaliteit en alle geledingen van die bevolking afzonderlijk adequaat te voorzien van de gewenste informatie, vorming en ontspanning.

De opdracht wordt telkens op een andere manier verwoord. De vraag is of de vertaling door de BRTN — meer bepaald wat betreft de totaliteit van de bevolking — van de in artikel 4 van het BRTN-decreet omschreven opdracht van de decreetgever, de juiste is en of zij niet moet worden genuanceerd. Is het de wil van de decreetgever, met name de Vlaamse Raad, dat de BRTN een programmabeleid uitbouwt, zowel voor de radio als voor de televisie, dat de totaliteit beoogt, zowel wat de programmagenres als wat het publiek betreft ? Of moet men niet eerder een programmering nastreven die rekening houdt met de **gegevenheden** van ons medialandschap ?

Volgens de VLD kunnen er in ons medialandschap vier gegevenheden worden onderscheiden.

Ten eerste, een medialandschap dat aan de kijker en de luisteraar een veelheid aan mogelijkheden biedt vanuit een internationaal perspectief. Wat de televisie betreft, bestaat de mogelijkheid om naast de BRTN vier Nederlandstalige programma's te ontvangen — binnenkort misschien vijf of meer — waarvan één in het eigen taalgebied. Daarnaast zenden ook de regionale omroepen uit.

Mijnheer de voorzitter, u weet dat ik opnieuw werd opgenomen in het Walhalla van het mediabeleid, weliswaar als plaatsvervangend lid. Het moet mij van het hart dat ikzelf en de heer Van Rompuy, die samen met mij het decreet over de regionale televisiezenders heeft opgesteld, minstens één fout hebben gemaakt, meer bepaald met betrekking tot de overname en de commercialisering van het vergunningsrecht. Wij hebben vastgesteld dat Focus, een Westvlaamse televisiezender, zijn vergun-

Chevalier

ning tegen schandelijk veel geld heeft verpatst. De minister heeft een vergunning toegekend aan een aantal handige jongens, die hieraan veel geld hebben verdiend.

De heer S. De Clerck : Zeggen dat de vergunning verpatst is, is niet juist.

De heer P. Chevalier : Alles wat ik zeg, is demagogisch. Alleen datgene wat de CVP zegt is niet simplistisch en niet demagogisch. Het is niet omdat de vergunning destijds aan iemand van CVP-signatuur werd toegestaan dat het daarom demagogisch en simplistisch is, zegt u.

Dat was mijn opmerking in verband met de regionale televisie. We zullen binnenkort initiatieven moeten nemen om te vermijden dat handige zakenmensen misbruik maken van het decreet om op korte termijn zeer veel geld te verdienen. Dat is nooit de bedoeling geweest. Het was de bedoeling dit landschap in te vullen met het oog op de ontplooiing van de regionale gemeenschap. Men heeft er grof geld van gemaakt. Ik vind dat een schande. Er is daarvoor geen enkele verdediging mogelijk.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Dat onderwerp valt natuurlijk buiten de kern van dit debat.

De heer Chevalier heeft gezegd dat hij een parenthesis wil openen. Ik wil dat ook echter doen.

Als het inderdaad zo zou zijn dat de v.z.w., waaraan de vergunning is toegekend, de vergunning zou hebben verkocht, dan overtreedt men op dat ogenblik duidelijk het decreet. Wij moeten dat bewaken en wij zullen dat ook doen. Dat is een element dat u in dit debat tot uiting brengt. Ik zal dat laten onderzoeken. Het is toch belangrijk dat wij altijd de vergunningen hebben toegekend aan de v.z.w.'s die weliswaar de contracten moeten voorleggen

die zij eventueel hebben afgesloten met een produktiemaatschappij of met een regie om reclame te verwerven. U weet dat de regionale televisie alleen maar inkomsten kan hebben via het verwerven van regionale reclame. Dat zij dit op een professionele manier willen aanpakken, is begrijpelijk. Indien men echter werkelijk een vergunning zou hebben verkocht, dan zal ik uiteraard optreden.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister, ik zal u daarover de nodige gegevens verstrekken. Ik weet dat u dat zeer ernstig zult onderzoeken en ik waardeer dat. Men moet inderdaad een kat een kat noemen. Er is de v.z.w. en daarnaast heeft men een werkmaatschappij. Dezelfde mensen zitten zowel in de v.z.w. als in de werkmaatschappij. Er zijn wel een aantal andere mensen in de adviesraden toegelaten. Men heeft de aandelen van de werkmaatschappij overgelaten met de vaste belofte om verder het contract te respecteren tussen de werkmaatschappij en de v.z.w.. Dat is de gebruikte techniek.

Mijnheer De Clerck, u weet zeer goed dat de firma Roularta zelfs geweigerd heeft om tegen de prijs die door die mensen werd gevraagd de aandelen in de werkmaatschappij over te nemen. Ik vraag u om dat niet te verdedigen. Ik verdedig dat ook niet. Het gaat over Mercator Press dat u niet onbekend is. De heer Eyskens zit in de raad van bestuur.

Wat dat betreft, mijnheer De Clerck, zult u mij nooit op enige inconsequentie betrappen. Ik heb aan de heer Desimpel gezegd dat ik dat evenzeer veroordeel.

Ik heb met de voorzitter van de VLD afgesproken dat ik dat dossier aan de minister van Cultuur zou overmaken. Ik vind het ongeoorloofd dat men op die manier te werk gaat in iets wat anders was bedoeld. Een aantal mensen proberen grof geld te verdienen en u weet zeer goed over wie ik spreek. Ik sluit mijn parenthesis met mijn dank aan de

minister voor het beloofde onderzoek.

Een tweede element van het mediaveld waarin we verkeren, is het klaarblijkelijke onvermogen van de Vlaamse overheid om aan de openbare omroep een dotatie ter beschikking te stellen die de vergelijking kan doorstaan met de dotatie die openbare omroepen in vergelijkbare landen, zoals Denemarken en Noorwegen, ontvangen.

Dit wil niet zeggen dat de dotatie bij BRTN moet worden verhoogd. Het bepalen van de dotatie van de openbare omroep is een uitsluitende bevoegdheid van de Vlaamse Raad die dit dient te doen binnen de prioriteiten die hier worden gesteld.

Een derde element is het feit dat de BRTN de grootste cultuurdrager is in onze gemeenschap en daaruit een grote verantwoordelijkheid put. Het medium radio en televisie is in staat een veel groter publiek te bereiken dan om het even welke andere culturele instelling.

Een vierde element is de noodzaak dat de openbare omroep in volle onafhankelijkheid moet kunnen optreden en programmeren. Deze onafhankelijkheid moet zich zowel ten opzichte van de uitvoerende macht als van de commerciële wereld manifesteren. Om dit te bereiken, dient volgens mij de overheid te voorzien in een voldoende, op voorhand gekende en decretaal afdwingbare dotatie en dient het beroep op middelen uit de private sector te worden afgeschaft.

Mijnheer de minister, ik heb er lange tijd in geloofd dat een openbare omroep de mogelijkheid moest worden geboden om geld uit de privé-sector te halen. Ik ben lange tijd voorstander geweest van een 60/40-verhouding tussen de openbare en de privé-middelen. Nu ik vaststel dat dit enkel tot verloedering en wanbeheer geleid heeft, ben ik van oordeel dat men de oorspronkelijke financiering in ere moet herstellen met openbare

Chevalier

middelen voor de BRTN en privé-middelen voor de commerciële omroepen.

Rekening houdend met deze vier elementen is de VLD van mening dat de opdracht van de openbare omroep als volgt omschreven moet worden : ten eerste, het programma-aanbod, gericht op het bieden van informatie, vorming en ontspanning moet gediversifieerd zijn, evenwichtig en een weerspiegeling van de pluralistische maatschappij ; ten tweede, de eigen Vlaamse culturele inbreng moet in grote mate verzekerd worden ; ten derde, het aanbod moet ook gericht zijn op specifieke groepen zoals de kansarmen en de minderheden en tenslotte moet het aanbod tegemoet komen aan de wensen en verlangens van een zo ruim mogelijk publiek zonder de eerste opdracht — informatie — van de openbare omroep uit het oog te verliezen. Kwaliteit en onafhankelijkheid zijn basisbegrippen die van fundamenteel belang zijn voor de werking van de openbare omroep.

Ik wens een aantal bemerkingsen te maken over het voorliggend Meerjarenplan.

In het huidig medialandschap met een monopoliepositie voor de BRTN-radio, kan de VLD de gevolgde strategie positief beoordelen. Men moet echter rekening houden met een evolutie vanuit de Vlaamse regering of vanuit het Europees beleid waardoor de BRTN-radio in een concurrentiestrijd kan terecht komen. Op dat ogenblik gelden voor de radio dezelfde principes als voor de televisie.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Collega Chevalier, u verklaart dat het aanbod van de BRTN-radio goed is.

Heel wat sprekers hebben meer vragen bij het televisie-aanbod. De televisie is verwickeld in een concurrentiestrijd. De radio niet. Waarop ba-

seert u zich om te verklaren dat een concurrentie voor de radio een kwaliteitsverbetering zou inhouden ? Het Vlaamse radiolandschap biedt op dit ogenblik meer diversiteit dan bij eventuele commerciële concurrentie. Aan televisiezijde stelt men vast dat de BRTN dikwijls VTM achterna loopt. Wenst u dat deze toestand zich ook bij de radio voor doet ?

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer Van Dienderen, de VLD keurt het huidig Meerjarenplan goed maar heeft ook oog voor de evolutie in Europees perspectief. Indien de Europese Commissie zou beslissen dat het monopolie van de BRTN-radio niet langer aanvaardbaar is, komt men in een concurrentiepositie terecht. Tot op heden heeft niemand de monopoliepositie van de BRTN-radio bij de Europese Commissie aangevochten. Ik dwing de radio niet tot concurrentie.

De heer H. Van Dienderen : Wij moeten alles in het werk stellen opdat Europa geen maatregelen neemt met nefaste gevolgen voor het Vlaamse medialandschap.

De heer P. Chevalier : Dat was bijna mogelijk geweest. De top van Korfie heeft er anders over beslist.

De door het Meerjarenplan nagestreefde strategie leidt enerzijds tot een eerste net dat inzake inhoud de volwaardige concurrent wordt van de commerciële omroep en anderzijds tot een tweede net dat de echte opdracht van de openbare omroep moet waarmaken. Dit is, mijns inziens, geen goede strategie ! Er zijn niet alleen onvoldoende middelen aanwezig om op volwaardige wijze twee netten uit te bouwen maar de openbare omroep dreigt zijn kwaliteitslabel te verliezen. Met kwaliteitslabel bedoel ik het algemeen imago van de zender en niet zozeer de inhoud of de vormgeving van een programma. Inzake de middelen die een directe invloed hebben op de

kwaliteit van de programma's, is enkel het advies met betrekking tot de financiering van de openbare omroep realistisch. Dit advies werd destijds uitgebracht door het comité van experts van de Vlaamse Mediaraad maar werd niet gevolgd.

Het comité opteerde voor een financiering alleen bestaande uit overheidsmiddelen. De dotatie moest voldoende belangrijk zijn en zou worden berekend op basis van de gemiddelde kostprijs van een uur televisie. Het comité berekende deze noodzakelijke toelagen aan 1.160.000 frank per uur zendtijd in 1988, zijnde 700.000 frank directe en 460.000 frank indirecte kosten.

De BRTN zou aldus de gemiddelde kostprijs voor een uur televisie moeten berekenen en het resultaat delen door een bedrag dat door de Vlaamse Raad als dotatie voor BRTN-televisie ter beschikking wordt gesteld. Aldus zou men het aantal uren aangeboden televisie kennen. Dit systeem heeft alleszins het voordeel dat de Vlaamse Raad met betrekking tot de dotatie in alle duidelijkheid zijn verantwoordelijkheid zou moeten nemen.

Naast de middelen die sommigen als ontoereikend beschouwen, stelt zich het probleem van de kwaliteit en van de onafhankelijkheid.

Indien de openbare omroep eveneens een evenwichtig zendschema moet nastreven en een zo ruim mogelijk publiek moet trachten te bereiken dan is dat om andere redenen dan de commerciële omroep. Deze laatste heeft een hoge kijkdichtheid nodig omwille van de reclame-inkomsten die de enige bron van inkomsten zijn.

De openbare omroep echter moet een zo ruim mogelijk publiek bereiken om zijn opdrachten als cultuurdrager bij zoveel mogelijk mensen te kunnen uitvoeren. De inhoud en de kwaliteit van de programma's zijn bij de openbare omroep het belangrijkste, of zouden dat althans moeten zijn. Precies opdat de openbare om-

Chevalier

roep zich geen zorgen zou moeten maken omtrent de inkomsten uit de markt, voorzag de decreetgever in een dotatie. Op die manier wordt de openbare omroep in staat gesteld te programmeren en zijn opdracht optimaal uit te voeren.

Uiteraard moet dit gebeuren met de nodige alertheid, met de nodige frisheid van ideeën en met de wil om de kwaliteitsvolle programma's te slijten aan een zo ruim mogelijk publiek. Maar kwaliteit en onafhankelijkheid moeten fundamenteel blijven en niet de concurrentie om de kijkcijfers. In dat verband denk ik bijvoorbeeld aan de heer Borms die in een interview verklaarde dat indien de VLD ooit deel zou uitmaken van de Vlaamse regering, zij de dotatie zouden bepalen naargelang de kijkcijfers. Welnu, dat is één van die intentieprocessen die wij vaker hoorden, maar die wij ten stelligste ontkennen. Het gaat ons in de eerste plaats om de opdracht van de openbare omroep en om de juiste dotatie die hiervoor moet worden toegekend. Kijkcijfers mogen bij deze berekening geen rol spelen. Daarbij komt dat de indruk ontstaat dat, ondanks de bijkomende uren die aan de nieuwsdienst worden gewijd, de eerste opdracht van de BRTN, met name het verschaffen van informatie, niet meer prioritair is. Terwijl vroeger de informatieverstrekkingen werden voorzien van locomotieven, gebeurt thans als het ware het tegendeel en moet een degelijk informatieprogramma op TV2 als locomotief optreden. Ook inhoudelijk wordt volgens ons te weinig aandacht besteed aan de uitbouw van de nieuwsdienst, aan de programmering ervan, alsook aan vernieuwing.

Vanuit al deze bekommernissen stellen wij voor TV1 volwaardig uit te bouwen op basis van de middelen berekend zoals hierboven beschreven en TV2 voorlopig te behouden als evenementenzender.

Eigenlijk wil men een tweede net uitbouwen terwijl er nog heel wat

uitzendmogelijkheden voorhanden zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan de nieuwsuitzending van VTM op de middag en aan de **namiddagprogramma's** die zij in de zomer uitzenden. De BRTN doet dat niet. Er zijn nochtans heel wat bejaarden of anderen die om de ene of andere reden thuisblijven en voor wie de televisie het enige communicatiemiddel is. In de meest volkse wijken staat de televisie vaak aan vanaf 17 of 18 uur. Misschien is dat wel jammer en te betreuren, maar het is de realiteit. De openbare omroep laat dus uitzendmogelijkheden naast zich neer liggen.

Mijnheer de minister, het **voorgedende Meerjarenplan** strookt niet meer met de werkelijkheid, in die zin dat de raad van bestuur, zowel bij de goedkeuring van dit plan als bij de goedkeuring van de ontwerp-begroting 1995, het engagement aanging om in het najaar structurele maatregelen te treffen of voor te stellen, waardoor de **personeelsbegroting** onder controle kan worden gehouden. Wat zal er dienaangaande gebeuren? Zullen er personen worden ontslagen? Misschien kan u ons wat uitleg geven hieromtrent.

Blijkbaar is er eveneens een probleem aangaande de dotatie. De BRTN-leiding betwist cijfers die door de regering werden berekend op basis van het nieuw artikel 17 van het BRTN-decreet. Mijnheer de minister, graag ontving ik uitsluitsel dienaangaande.

Ook belangrijk is de vaststelling dat de personeelsbegroting verder afstand neemt van de verhouding 53-47 die de BRTN zichzelf had opgelegd en dat er een stijging tot 57 procent plaatsvond. Dat is uiteraard ten koste van de produktie vermits er steeds meer wordt uitgegeven voor het personeel, maar minder voor de inhoud en de werking van de instelling zelf. (**Onderbreking door de heer W. Seeuws**) Mijnheer Seeuws, op de duur zal 70 procent voor het personeel worden uitgegeven, maar dan geraakt men verzeild in dezelfde si-

tuatie als de NMBS, waar te veel personeel is. De helft van de totale dotatie van de overheid voor de NMBS wordt nu reeds gebruikt voor de pensioenlasten. Het is normaal dat een openbare instelling in dergelijke omstandigheden niet goed meer functioneert. Wij mogen bovendien niet vergeten dat de BRTN zich die verhouding zelf oplegde.

De BRTN had zich de verhouding 53 - 47 zelf opgelegd. Blijkbaar zijn ze echter nu reeds genoodzaakt die verhouding los te laten. De structurele maatregelen die de BRTN in het vooruitzicht stelt, zullen dit Meerjarenplan binnenkort drastisch wijzigen. Het is dus eigenlijk niet zinvol om hierover nu te beslissen.

Mijnheer de minister, ik zeg dit ook tegen de achtergrond van de opdracht die u de BRTN hebt gegeven na het débacle van het voetbalcontract om voorstellen te doen voor een slagkrachtige openbare omroep. Misschien kunt u ons meedelen of de omroep reeds heeft geantwoord op uw verzoek.

Tot besluit vind ik dat we best de stemming over dit Meerjarenplan zouden uitstellen. Indien men dat niet wil doen, dan zal de **VLD-fractie** tegen dit Meerjarenplan stemmen. Het document kan inhoudelijk onze goedkeuring niet wegdragen en het zal bovendien in de zeer nabije toekomst door de feiten worden weerlegd.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal mij op dit late uur en met deze talrijke aanwezigen uiteraard beperken tot een aantal grote lijnen die in de meeste tussenkomsten aan bod kwamen. Ten eerste hebben we gelegenheid genoeg, hetzij naar aanleiding van een interpellatie, een begrotingscontrole, een begroting of een Meerjarenplan, om hier debatten te houden over het **medialandschap**.

Weekx

Ik zal niet terugkomen op het uitvoerige debat dat wij hier enkele weken geleden voerden rond het incident in verband met het voetbalcontract. Zowel de rol van de BRTN als van de VTM kwamen daarbij uitvoerig aan bod.

De commissie heeft dit Meerjarenplan goed onderzocht, weliswaar in slechts een zitting. Op terecht verzoek van een aantal commissieleden waren zowel de **administrateur-generaal** als de ondervoorzitter van de raad van bestuur van de BRTN aanwezig. Het verslag toont aan dat wij een echte dialoog hebben gevoerd met de verantwoordelijken van de BRTN.

Met de elementen die we nu hebben, geloof ik dat niets de goedkeuring van het Meerjarenplan in de weg staat. Ik dring er dan ook op aan dat u het plan goedkeurt. De BRTN heeft in het debat een aantal toezeggingen gedaan. Deze staan duidelijk in het verslag van de vergadering. Zo hebben de **administrateur-generaal** en de ondervoorzitter gezegd dat men in de loop van de maand september een aantal structurele voorstellen tot rationalisering zou doen. Dat kwam gisteren ook ter sprake op de raad van bestuur van de BRTN. De problematiek van het personeel stelt zich scherp en we moeten vooral letten op de toekomst. In dit verband krijgen we te maken met de moeilijkheid dat er ook artistiek en creatief personeel bij is. De moeilijkheid is dan hoe men het onderscheid maakt.

Vorig jaar heeft de BRTN op ons aandringen alle personeelskredieten losgemaakt van bepaalde **exploitatiekredieten** voor personeel dat specifiek werd aangenomen voor een of andere opname of voor personeel dat contractueel werd aangeworven. Dit alles werd overgebracht naar de personeelskredieten. Hierdoor kregen wij een beter doorzicht. Anders zagen wij niet goed in welk gedeelte van de exploitatiekredieten naar het

personeel ging en wat de **personeelskredieten** zelf nog behelsden. In dit Meerjarenplan heeft men duidelijk deze lijn gevolgd. Nu kan men natuurlijk opnieuw het verwijt maken dat de BRTN te veel uitgeeft aan personeel en dat er een onderscheid zou moeten worden gemaakt tussen het creatief of cultureel personeel en het andere. Daarmee zou men echter terugkomen op stappen die wij van de BRTN hebben gevraagd opdat wat er met de kredieten gebeurt doorzichtiger zou zijn.

Niets belet op dit ogenblik de goedkeuring van het Meerjarenplan omdat het rekening gehouden heeft met alle elementen die vandaag bekend zijn. Over al wat in de toekomst kan gebeuren, zal men dan creatief **denkwerk** moeten verrichten. Het is toch moeilijk om van de BRTN een plan te vragen op basis van een aantal hypothesen. Quid immers — dat heeft de **administrateur-generaal** ook opgemerkt — wanneer de hypothesen niet bewaarheid worden? Dan moet men het Meerjarenplan opnieuw herzien omwille van het feit dat bepaalde evoluties zich niet hebben voorgedaan. Dat is het dilemma waarvoor de BRTN stond. Ik meen dat hij er goed aan gedaan heeft om in deze bijsturing van het Meerjarenplan — dit is de jaarlijkse bijsturing — rekening te houden met de elementen die als een vast gegeven bekend zijn op het ogenblik dat het meerjarenplan wordt opgesteld.

Het plan bevat, zoals in het decreet bepaald is, de vooruitzichten inzake het programmabeleid. Ik ben het eens met de heer Chevalier dat het decreet-Van Rompuy-Chevalier in se een vrij goed decreet is. Misschien moeten er een aantal details worden herzien. In ieder geval heb ik er geen probleem mee om toe te geven dat de opdracht van de BRTN uitstekend in het decreet is omschreven. Ik ben er zeker geen voorstander van dat het BRTN-decreet wordt geannuleerd en vervangen door een nieuw. Enkele kaderbepalingen zijn zeer goed uitgewerkt. Laten wij die behouden. Het is evenwel mogelijk

dat ingevolge de voorstellen van de raad van bestuur in verband met enkele herstructureringen die wij in het najaar zullen ontvangen, een aantal artikelen worden aangepast. Ik zal op dat ogenblik trouwens de eerste zijn om ter zake een initiatief te nemen als er inderdaad waardevolle voorstellen worden gedaan.

Dit plan bevat dus informatie over het programmabeleid van radio en televisie en vooruitzichten. Het decreet spreekt anderzijds ook over ramingen in verband met personeel, infrastructuur en financiën.

De BRTN heeft in commissie zelf de problematiek van de **personeelsuitgaven** aangebracht. De raad van bestuur zal op basis van een grondig onderzoek de zich opdringende maatregelen in de nabije toekomst nemen en ter zake voorstellen — ik heb hen dat naar aanleiding van het voetbalincident gevraagd — aan de voogdijminister bezorgen. Wij zullen zeker de gelegenheid hebben om bij de bespreking van de begroting 1995 uitvoerig met hopelijk een exacte stand van zaken op dat ogenblik op deze problematiek kunnen terugkomen. Daarmee antwoord ik op de vraag van de heer De Clerck. Dit debat is dus niet afgesloten, uiteraard. Het zal trouwens elk jaar worden herhaald, gelet op de decretaal vastgelegde techniek. Wij hebben in ieder geval toegezegd dat naar aanleiding van de bespreking van de begroting en de maatregelen die de BRTN zelf voorstelt, het debat zal worden voortgezet.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, er is iets dat ik niet goed begrijp. Uw partijgenoten verklaren dat er schoon schip met de hele top inclusief de raad van bestuur van de BRTN moet worden gemaakt. Er moet daar grote kuis worden gehouden, dat zijn althans de uitspraken van Eric Van Rompuy in Panorama. De heer De Clerck zegt het in ietwat diplomatischer be-

Van Dienderen

woordingen vandaag vanop de tribune.

Dan gaat u voorstellen van wijziging van de BRTN-structuur aan diezelfde raad van bestuur vragen. Nochtans zeggen uw partijgenoten dat er aan de structuur van de BRTN zelf, de samenstelling van de raad van bestuur moet worden gedokterd.

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Dienderen, ik zal daar niet verder op ingaan. Ofwel hebt u het vorig debat niet meegemaakt, ofwel probeert u mijn woorden op een eenzijdige manier te interpreteren. Ik heb aan de BRTN een aantal opdrachten over de interne structurering van de BRTN, bijvoorbeeld de problematiek van de voor het leven benoemde hoge ambtenaren, gegeven, wat ik hier naar aanleiding van de laatste interpellaties ter zake heb onderstreept. Ik vind het normaal dat ook de BRTN en niet in het minst de door u aangehaalde beleidsmensen daarover nadenken. Ik heb in dat verband voorstellen gevraagd.

Het delegatiesysteem van de BRTN is zodanig dat de betrokkenen hun dagelijkse verantwoordelijkheid niet op zich kunnen nemen. Zij moeten hun beslissingen namelijk steeds voorleggen aan de vaste commissie of aan de raad van bestuur. Ik heb gevraagd ook het delegatiesysteem te onderzoeken. Bepaalde delegaties zijn echter vastgelegd bij decreet, maar we moeten nagaan op welke manier we een grotere soepelheid kunnen realiseren.

De problematiek van de leden van de raad van bestuur moet uiteraard worden besproken in het parlement, of in de regering indien het parlement die bevoegdheid delegeert. Over deze materie vraag ik de raad van bestuur of de verantwoordelijken in de hiërarchie niet om voorstellen, maar in verband met de delegatie, de bevoegdheid en het samenspel tussen de vaste commissie, de raad van bestuur en de directie, dat toch niet zo gesmeerd loopt als

in bepaalde bedrijven, heb ik wel om voorstellen gevraagd.

De heer H. Van Dienderen : Wat stelt u dan voor om in te gaan op de wensen van uw partijgenoten ? Ze wensen van de raad van bestuur een meer slagkrachtige instelling te maken. Hierover zijn uw partijgenoten momenteel niet erg tevreden.

Minister H. Weckx : Dit is een kwestie van een zo ruim mogelijke consensus in het Vlaams parlement. Daar moet deze problematiek worden uitgepraat en moet eventueel een andere structuur worden uitgewerkt. Ik loop echter niet vooruit op zulke besprekingen.

De regering zou voorstellen kunnen doen en naar aanleiding van de voorstellen van de BRTN zal hierover uiteraard worden gediscussieerd. Het BRTN-decreet en andere decreten in de mediasector zijn telkens uitgewerkt op basis van een vrij ruime consensus. Dit was weliswaar niet altijd en niet voor alle partijen van het parlement het geval, maar de openbare omroep en het medialandschap in het algemeen zijn zo belangrijk dat alleen het parlement kan bepalen tot welke wijzigingen moet worden overgegaan.

Het regeerakkoord dat door de meerderheidspartijen is goedgekeurd, heeft de opdrachten van de minister beperkt. Hij heeft als opdracht een verzoening te realiseren in het Vlaams medialandschap en het uitwerken van de regionale televisie. Hij heeft echter niet als opdracht het BRTN-decreet te herzien.

Wat het Meerjarenplan van de BRTN betreft, de Vlaamse regering heeft er haar goedkeuring aan gehecht en sluit zich aan bij de opties met betrekking tot het programma-beleid op radio en televisie. Ze dringt er echter op aan dat er gebruik wordt gemaakt van het operationeel worden van het kostprijsstelsel.

De BRTN heeft de commissie, en hopelijk ook de plaatsvervangers die

er, zoals de heer Chevalier, blijkbaar interesse voor hebben, overigens uitgenodigd om ter plaatse de manier van de kostprijsberekening te onderzoeken. Er zou dan kunnen worden gediscussieerd met de technici die dit systeem hebben uitgedokterd.

De regering vraagt dat naar rationalisering wordt gezocht om de eigen produktie, die van essentieel belang is voor de eigen identiteit en de culturele ontwikkeling, zo veel mogelijk te behouden. We weten dat dit geen gemakkelijke klus is maar in het Meerjarenplan lezen we toch dat de BRTN hiervoor inspanningen doet.

De Vlaamse regering steunt ook het voornemen om bijzondere aandacht te besteden aan de realisatie van extra eigen drama. Het is beperkt, maar het percentage van 2 procent wijzigt niet tot 1998. Dit merkt u trouwens in de grafieken die de BRTN ons ter beschikking heeft gesteld.

De investeringen moeten op peil worden gehouden en de technische evolutie op dat vlak zal radikaal zijn, vooral wanneer Europa die zal opleggen. Denkt u daarbij maar aan de digitalisering. In de commissie hadden we het er al over dat bij een verplichte digitalisering via Europese richtlijnen in 1998 wij op dat ogenblik zullen moeten zoeken naar een alternatief investeringssysteem voor het huidige. Vanuit rationalisatie- en besparingsoverwegingen hebben wij inderdaad bij de totstandkoming van het Meerjarenplan van de BRTN gevraagd of zij hun investeringen willen doen met de gelden die ze jaarlijks ontvangen. We zijn er wel van overtuigd dat wanneer de digitalisering wordt opgelegd een ander systeem noodzakelijk is. Als we dat niet doen kunnen de investeringen onmogelijk op peil worden gehouden.

De vooropgestelde rationalisering die binnen het Meerjarenplan op diverse punten zijn gepland, moeten worden doorgezet. Bovendien is de raad van bestuur van plan een uitstapregeling uit te werken.

Weckx

Mijnheer Chevalier, het klopt dat de raad van bestuur gisteren eindelijk het personeelsstatuut heeft goedgekeurd, maar het probleem van de contractuelen is daarmee niet opgelost. Het gaat immers alleen over het statutair personeel. De belangrijkste hap wacht nog, namelijk het financieel statuut van het personeel. Er zou in een uitstapregeling worden voorzien op vrijwillige basis die op termijn besparend zou moeten werken en rationalisering — ook op personeelsvlak — in de hand moet werken.

De goedkeuring van het ontwerp van pensioendecreet — waarvoor de eindstemming donderdag nog moet plaatsvinden — zal een eerste aanzet tot rationalisering vormen. Het betreft hier zowat vijftig of zestig personeelsleden die zodra het pensioenstatuut is goedgekeurd, wellicht er uit kunnen stappen doordat hun diensten in andere besturen voor hun pensioen zullen meetellen.

Er zijn nog twee punten die ik wil aanhalen.

Ten eerste is er het probleem — dat overigens door de sprekers heel omzichtig werd benaderd — van de reclame op BRTN-televisie. Niemand kan me verwijten dat ik als minister in dit geval geen vaste vooruitzichten heb, aangezien iedereen nog twijfelt. U moet goed begrijpen hoe het monopolie van de reclame tot stand is gekomen. Een aantal aanwezigen hier hebben dat van heel dichtbij meegemaakt. Mijnheer Chevalier, ook u weet hoe belangrijk de rol van de schrijvende pers daarin is geweest. Vandaag kunnen we betrouwen dat het monopolie van VTM voor achttien jaar werd ingeschreven en dat dit ook decretaal inclusief uitvoeringsbesluit — zo werd vastgelegd. Op dit ogenblik kunnen we onder dat monopolie niet uit. Zelfs de Europese Commissie heeft het monopolie als dusdanig nooit betwist, wel andere zaken die erbij waren betrokken, zoals bijvoorbeeld de vesti-

ging van de zetel. Het arrest van het Hof van Luxemburg heeft evenmin dit monopolie veroordeeld.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister, het is juist dat de Europese Commissie het reclamemonopolie niet heeft verworpen. Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, was die vraag ook niet aan de orde. Ik heb destijds de klacht opgesteld en gelijk gekregen. Ik herinner mij echter ook dat er rechtspraak is van de Europese Commissie betreffende een vergelijkbaar geval waarbij een reclamemonopolie werd verbroken.

Minister H. Weckx : Er bestaat natuurlijk rechtspraak in omgekeerde richting, het arrest Beinsbergen bijvoorbeeld.

Sta mij toe u even duidelijk te maken waarom ik mij verzet tegen reclame op de BRTN-televisie. Reclame bij de openbare televisie staat volgens mij haaks op de openbare culturele opdracht die wij de openbare televisie hebben meegegeven. In een recente publikatie pleit mevrouw Els Witte in haar besluit voor ster-reclame op televisie. Enkele bladzijden voordien heeft zij nochtans opgemerkt dat het moeilijk is om dit systeem in de hand te houden en verwijst daarbij naar hoe het in Nederland is gelopen. In eerste instantie zou er in Nederland alleen ster-reclame zijn rond de nieuwsuitzendingen, maar uiteindelijk kwam er onder druk van de adverteerders ook reclame voor en na de andere programma's. Door zelfs maar beperkte reclame toe te laten op de openbare omroep riskeren we de poort op korte tijd wagenwijd open te zetten waardoor de zin van de openbare omroep teloor zou gaan.

De heer P. Chevalier : Zeer juist.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, ik deel die vrees. We stellen overigens vast dat de

commercie op steeds meer faciliteiten aandringt in het medialandschap. En als men een vinger aanreikt, dat slaagt die commercie erin om de hele arm te nemen.

Mijnheer de minister, ik begrijp echter niet waarom uw meerderheid wel reclame heeft toegestaan op de openbare radio-omroep. Van waar dit verschil ?

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, het systeem dat wij hebben opgezet, is in de gegeven omstandigheden nog altijd een goed systeem. Voor VTM werd een monopolie gecreëerd onder druk van de schrijvende pers en terecht, want de differentiëring van onze opiniepers moet inderdaad gewaarborgd blijven.

De BRTN-radio heeft landelijk een reclamemonopolie gekregen. Voor de regionale en lokale radioreclame werd een monopolie gegeven aan de niet-openbare lokale radio's. Dit is een evenwichtig systeem. Wanneer men dus het reclamemonopolie zou doorbreken, zou er in ieder geval consensus moeten zijn met de geschreven pers, aangezien zij de eerste beneficianten zijn van het reclamemonopolie. Tevens zou dan het monopolie van de radioreclame voor de openbare omroep op de helling komen. Bij het ontwikkelen van bepaalde denkpijlers, moet men dus vermijden dat er deuren worden geopend die men eigenlijk niet wil openen. Het spreekt vanzelf dat het reclamemonopolie van VTM niet zomaar door een decreet kan worden doorbroken. Wij moeten geloofwaardig blijven en kunnen bijgevolg alleen de verschillende actoren, onder andere de geschreven pers, rond de tafel brengen teneinde een ander evenwicht te onderzoeken. Een decreetsartikel dat het reclamemonopolie geeft aan de VTM, kan niet zomaar worden vernietigd.

De voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws : Mijnheer de voorzitter, de minister spreekt over het evenwicht en het monopolie. Toch zijn er blijkbaar kapers op de kust, aangezien er nog een gat in de markt bestaat. De vraag rijst dan ook of we ons niet moeten beraden en eventueel via een akkoord tussen de openbare en de commerciële zenders nagaan of er geen andere overeenkomst kan worden gemaakt ook met de geschreven pers, teneinde te vermijden dat andere kapers op de kust dit gat in de markt zouden claimen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik ben goed geplaatst om te weten dat er kapers op de kust zijn die iets voorbereiden. Via de pers verneem ik onder andere dat er een aanvraag is van VTM om een tweede net te beginnen en dat SBS een dossier zou hebben ingediend. Ik kan u verzekeren dat deze geruchten onjuist zijn. Wel is het zo dat er bepaalde zaken worden voorbereid.

Er is echter een andere actor die in Vlaanderen en in de Vlaamse Gemeenschap even belangrijk is en een even grote verantwoordelijkheid draagt, met name de kabelmaatschappijen. Ik heb met hen verschillende gesprekken gehad. Zij hebben bij wijze van spreken ook niet alleen een economisch en financieel monopolie, maar zouden tevens een sociale en culturele rol moeten spelen.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Bij de financiering van de regionale televisie-maatschappijen moest worden beslist om een bijdrage van 10 frank per abonnee te betalen. De gemengde en zuivere intercommunales keurden dit echter af. Zij hadden inderdaad een zeer belangrijke sociale rol, maar dreven de regionale televisie als het ware in de armen van de particuliere sector. Zelfs de zuivere intercommunales weigerden om ook maar de kleinste bijdrage te doen.

Ik vraag mij af of een intercommunale dan nog enkel tot doel heeft om een aantal mensen een mandaat en een aantal faciliteiten te geven. De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx : Het gaat vanzelfsprekend niet op ter zake te spreken over de Vlaamse eigenheid. Het sterkste kenmerk van onze eigenheid is immers onze openheid. Zonder deze openheid zouden wij nooit onze huidige Vlaamse cultuur hebben.

De heer Van den Eynde heeft mij laten weten dat hij het debat niet verder kon bijwonen omdat hij elders aanwezig moest zijn. Er is trouwens een vertegenwoordiger van zijn fractie in de zaal.

De kabelmaatschappijen spelen eveneens een belangrijke rol in het Vlaamse medialandschap. Wij zullen druk blijven uitoefenen en blijven zeggen dat het niet louter om economische en financiële motieven gaat, maar dat zij ook een sociale en culturele rol te vervullen hebben.

Mijnheer Seeuws, u zat de hearing voor, u hebt zelf gehoord dat dit door de kabelmaatschappijen werd beaamd.

Ten slotte zal ik het hebben over de twee netten van de BRTN-televisie.

Indien wij het Meerjarenplan van vorig jaar en de aanpassing van dit jaar met elkaar vergelijken, constateren wij enkel een nieuw element in de filosofie van TV2. Men probeert van TV2 een net te maken dat complementair is aan TV1. Dit is een goede benadering. Terzelfdertijd moet er ook een goed uitgebalanceerde overstapregeling zijn. De geïnteresseerde kijker kan volgens het programmaschema overschakelen naar TV2 om er een duidingsprogramma te volgen dat verder ingaat op de feiten van de dag. In dit kader van complementariteit en binnen een uitgebalanceerde overstapregeling hebben TV1 en TV2 kansen op slagen. Deze kansen moeten dan

ook worden geboden. Het programma-aanbod op het tweede net is gebaseerd op een wetenschappelijk onderzoek naar de noden van de kijker. Het gaat inderdaad om kijkers met enige voorkennis. In dat opzicht ben ik het niet eens met de stelling van de heer Chevalier — wat hem wellicht niet zal verwonderen — , die ervoor pleit om van TV2 voorlopig of definitief een evenementennet te maken. Ik pleit voor complementariteit en voor een degelijke programmatie met een goed uitgebalanceerde overstapregeling. In dat geval zijn zowel TV1 als TV2 leefbaar. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de voorzitter, de minister ziet de toekomst van TV1 en TV2 rooskleurig in. Wat vindt hij dan van de opmerking van een kenner als William Van Laeken, die zegt dat hiervoor te weinig geld beschikbaar is. Met het geld dat uit de reclame en uit de dotatie wordt geput, kan slechts anderhalve zender worden gefinancierd. Stimuleert u de BRTN niet om mee te helpen aan het graven van zijn eigen graf ?

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Dienderen, dit is uiteraard een overloze discussie. Ik beweer dat de meer dan 9 miljard frank aan inkomsten van de BRTN en de rationalisering het mogelijk moeten maken om goede televisie met twee netten en goede radio te bieden. Vergelijkingen met het buitenland gaan niet op omdat geen enkele situatie precies overeenkomt met een andere. Ik herhaal dat het met 9 miljard frank en enkele honderden miljoenen frank mogelijk moet zijn om een goede openbare omroep te hebben, zowel wat de televisie als wat de radio betreft.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de bespreking gesloten.

Voorzitter

We zullen donderdag 30 juni om 16 uur de hoofdelijke stemming over het Meerjarenplan houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk

- 572 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Luc Martens, verslaggever, verwijst naar zijn verslag.

Er zijn geen sprekers ingeschreven. Vraagt nog iemand het woord ?
(Nee)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

- Aangenomen.

Artikel 2

In artikel 12, § 6, 2° van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van vereniging voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk worden op het einde van de voorlaatste zin de woorden „evenals aan de verhogingen ingevolge de programmatieakkoorden in de openbare sector” geschrapt.

- Aangenomen.

Artikel 3

Artikel 12, § 7, van het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 7. In geval van subsidiëring op basis van weddeschalen bepaalt de Vlaamse regering, na advies van de Hoge Raad, de weddeschalen en de daaraan gekoppelde voorwaarden, alsook de diploma's of andere bekwaamheidsbewijzen waarvan de personeelsleden houder moeten zijn.

De personeelssubsidie op basis van weddeschalen omvat 95 percent van de personeelskosten voor het eerste personeelslid en 80 percent van de personeelskosten voor het tweede en het derde personeelslid”.

- Aangenomen.

Artikel 4

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1993.

- Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag 30 juni om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 9.30 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 20.19 uur.
